

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

27

~~59 d. 296~~

Presented to
the

by
E. S. Dodgson, M. A. of
Jesus College.
20/VII 1911.

Vet. PH2899.2.B5.1840

By H. V. Stokfleth,
Bible History, from
the five Books of Moses,
and 22 Psalms of David,
in the Lappish tongue.

Presented by E. S. Dodgson,
to the Taylorian Library,
in Oxford, July 20, 1911.

Confer the Norsk-lappisk Ordbog
by the same author (12. K. 17.)
See the article on the Lapps
in the newest edition of the
Encyclopædie Britannica. (Cambridge.)
There is a copy of this book
in the Bodleian Library.

Bibel-Historia,

mailme sivnedume rejast

Moses jabmem ragjai,

bibel ječas saniguim muittaluvvum;

ja

22 David psalmak.

N. V. STOKFLETHAST.

KRISTIANIAST, 1840.

Kr. Gröndahl lut prenttijuvvum.

V u o s t a s

M o s e s g i r j e.

1. K a p i t a l.

Algost sivnedi Ibmel alme ja ædnam. Ja ædnam avden læi ja guoros, ja sævdnjadvuotta ċieghalvuoda bagjel åroi, ja Ibmel vuain sadatallamen læi ċaci bagjel. Ja Ibmel celki: Šaddus ċuovgas! ja ċuovgas Šaddai. Ja Ibmel åini ċuovgas buorren, ja Ibmel æroti ċuovgas sævdnjadasast erit. Ja ċuovgasi addi Ibmel dam nama bæivve, ja sævdnjadassi sãn addi dam nama igja. Ja ækked Šaddai ja idded vuostas bæive. Ja Ibmel celki: Šaddus nanosvuotta ċaci gasski, mi ærot ċacid ċacin erit! Ja Ibmel nanosvuoda dagai ja ċacid æroti, mak nanosvuoda vuolabæld legje, ċacin erit, mak nanosvuoda bajabæld legje. Ja nuft Šaddai. Ja nanosvutti addi Ibmel dam nama albme. Ja ækked Šaddai ja idded nubbe bæive. Ja Ibmel celki:

ʔoagganek̄kusek ʔacek alme vuold ʔft
 sierra sagjai, ja ittus mi gáikes læ! Ja
 nuft dakkujuvui. Ja mi gáikes læi dasa
 addi Ibmel dam nama ædnam, ja ʔaci
 ʔoagganæbmai sán addi dam nama appe.
 Ja Ibmel dam buorren áini. Ja Ibmel
 celki: ʔaddadekkus ædnam gilvvijægje ra-
 sid ja urtasid, ja ʔaddo-muoraid, mak ʔad-
 doid ʔaddadægje læk slajasek miel̄d, mak
 gilvvagidæsek sistæsek adnek ædnamest.
 Ja nuft ʔaddai. Ja ædnamest rasek ʔadde
 ja urtasak, mak gilvvagidæsek gilvve, sla-
 jasek miel̄d, ja muorak, mak ʔaddoid ʔad-
 dadegje, ja gilvvagidæsek sistæsek adne,
 slajasek miel̄d. Ja Ibmel dam buorren
 áini. Ja ækked ʔaddai ja id̄d̄ed goalmad
 bæive. Ja Ibmel celki: ʔaddusek ʔuov-
 gasak alme nanosvutti, mak bæive ja ija
 ærotæmen læk, ja mærkak dak galggek
 læt aigidi ja beividi ja jagidi, ja ʔuovga-
 sak dak galggek læt alme nanosvuod̄ast
 ædnam ʔuv̄gḡit. Ja nuft ʔaddai. Ja daid
 guoft stuorra ʔuovgasid dagai Ibmel, stuor-
 rab ʔuovgas bæive rad̄d̄emen, ja ucceb
 ʔuovgas ija rad̄d̄emen, ja nastid̄; ja alme

nanosvutti sán biejai daid, ædnam bagjel baített, ja bæive ja ija radđit ja ærotet ċuovgas ja sævdnjadasa. Ja Ibmel dam buorren áini. Ja ækked šaddai, ja idđed šaddai njæljad bæive. Ja Ibmel celki: gidđodekkusek ċacek hæggalaš sivnadusain, ja girddusek láddek ædnam bagjel alme lebbijuvvum nanosvuođa vuold. Ja Ibmel stuorra fallaid sivnedi, ja buoklagas hæggalaš sivnadusaid, mak ċacidi sakanek slajasek mielđ, ja buoklagas soajalaš sivnadusaid slajasek mielđ, ja Ibmel dam buorren áini. Ja Ibmel buristsivnedi daid, ja celki: lækket šaddulažak ja lassanækket, ja dævddet ave ċacid; ja lassanekusek láddek ædnami! Ja ækked šaddai, ja idđed šaddai viđad bæive. Ja Ibmel celki: addus ædnam hæggalaš sivnadusaid slajasek mielđ, šivetid ja mađoid ja ædnam fuođoid slajasek mielđ. Ja nuft šaddai. Ibmel ædnam fuođoid dagai slajaidæsek mielđ, ja šivetid slajaidæsek mielđ, ja buok ædnam mattosivnadusaid slajaidæsek mielđ. Ja Ibmel dam buorren áini. Ja Ibmel celki: dakkop mi

olbmu muođoidæmek mielđ ja min lak-
 kai, gutte radđijægje galgga læt ave guli
 bagjel ja alme loddı bagjel ja šiveti bagjel
 ja ábba ædnam bagjel ja buok mađoi ba-
 gjel, mak ædnamest likkek. Ja Ibmel
 sivnedi olbmu muođoides mielđ, Ibmel
 muođoi mielđ sivnedi sán su, álbma ja
 nisson sán sivnedi. *) Ja Ibmel burist-
 sivnedi sáđno ja sáđnoidi celki: lække
 šaddulažak ja lassanække, ja dævdde æd-
 nam, ja dakke dam aldside vuolebužžan,
 ja radđijække čaci guli bagjel ja alme lod-
 di bagjel ja šiveti bagjel ja buok mađoi
 bagjel, mak ædnam ald likkek. Ja Ibmel
 celki: gæč, buok ædnam gilvvagid gilvi-
 tægje urtasid mán addam dádnoidi, ja
 buok šaddo muoraid, mak šaddulaš læk,
 mak gilvvagidæsek gilvvijægjek læk; dád-
 noidi dak biebmon galggek læt. Ja buok
 ædnam spiridi ja buok alme loddıdi ja
 buok sivnadusaıdi, mak ædnam ald lik-
 kek, mai sist ælle hæg læ, buok ruonas
 urtasid biebmon mán addam. Ja nuft

*) Mark. 10. K. 5. V.

šaddai. Ja Ibmel āini buok, maid dak-
kam lāi; ja gæc, buokrakkan hui buorre
lāi. Ja ækked šaddai, ja idðed šaddai
gudad bæive.

2. Kapital.

Nuft allašuvvum lāi albme ja ædnam
ja buok sādno vægak. Ja čēcad bæive
de Ibmel su dagoides olliti, maid dak-
kam lāi, ja čēcad bæive vuāiṇadi sān buok
su dagoines, maid dakkam lāi. Ja čēcad
bæive Ibmel buristsivnedi ja basoti dam;
dastgo dam ald sān vuāiṇadi buok su da-
goines, maid sān sivnedam ja dakkam
lāi. Dat læ alme ja ædnam alggo, go dak
sivneduvuiga, go Ibmel Jehova dagai alme
ja ædnam, ja buoklagas ædnam muoraid,
mak āudal ædnamest æi læm, ja buokla-
gas mæce urtasid, mak āudal æi šaddam
læm; dastgo Ibmel hærre i læm vela ar-
vetam ædnam ala, ja i āftage olmuš læm
ædnam barggat. Mutto lievl ædnamest
bagjani, ja ābba ædnam gastadi. Ædnam
muoldast rakadi Ibmel hærre olbmū, ja
su njudnai ælle vuāiṇ sān sisavuāiṇai;
nuft šaddai olmuš ælle siellon. Ja Ibmel

hærra garden gilvvam læi Edeni *) idðed guvllui, ja olbmu dasa biejai, gæn rakadam læi. Ja Ibmel hærra gâcoi buoklagas muoraid ædnamest bajassaddat, mak havsske legje oaidnet, ja njalgis bârrat, ja ællem muora guovdo garden, ja buore ja baha dâvdo muora. Ja Edenest dædno gâlgai garden gastašæmen, ja dast dat jukkuvui, ja njællja stuorra jâkkan šaddai. Vuostemuš jâga namma Pison læi, mi âbba dam ædnam Havila birra gâlgga, gâst gâlle læ; Ja dam ædnam gâlle buorre læ, dast Bdeïlion læ ja gæðgge Oniks. Ja nubbe jâga namma Gihon læi, mi ædnam Rusk birra gâlgga. Ja goalmad jâga namma Hiddekel læi, mi Assur guvllui gâlgga, ja njæljad namma Phrath læi. Ja Ibmel hærra valdi olbmu, ja biejai su Eden gardeni dam barggat ja varotet. Ja Ibmel hærra gâcoi olbmu ja celki: buok garden muorain oažok dån bârrat, mutto buore ja baha dâvdo muorast ik dån galga bârrat; dastgo dam bæive, go dast bā-

*) dat sadue Eden mafsá: šabbavuot.

rak, de ainasrakkan dān jabmet galgak. Ja Ibmel herra celki: buorre i læk, go olmuš āfto læ, guoime mān dagam sunji, gutte su lut matta ārrot. Ibmel herra ædnamest sivnedam læi buoklagaš mæce spirid ja buoklagaš alme loddid, ja daid sān doalvoi Adam oddi, oaidnem ditti, maid namaid sān daidi addet datoī; ja moft olmuš buok hæggałāžaid navdi, nuft sin namma galgai læt. De addi olmuš buoklagaš šivetidi ja alme loddidi ja buok mæce spiridi, ješguttegi, su namas; mutto guoibme i gāvdujuvvum olbmui, gutte mati su lut læt. De addi Ibmel herra lossis nakkarid olbmui bagjeli boatet, ja sān āđi; de āft su ærteg davtin sān valdi, ja āžin fast saje gāvčai; ja ærteg davtest, maid Ibmel herra olbmust valddam læi, nissonen sān dagai, ja doalvoi su olbmui oddi. De celki olmuš: dat læ dafte muo davtin ja oazžē muo oazžest! ālbma nisson galgga su namma læt, dastgo ālbmast sān læ valddujuvvum. De damditti galgga ālmai āces ja ædnes guođđet, ja bælalažas lut ārrot, ja āft oazžēn sai galg-

gaba šaddat. Ja gugtug alas læiga, Adam ja su nisson, ja æva sâi hæppanam.

3. Kapital.

Ja gærmaš sluokkasabbo læi go buok mæce spirik, maid Ibmel hærra sivnedam læi, ja nissoni dat celki: lægo Ibmel cælk-kam: æppe dâi bârrat galga buok muorain, mak gardenest læk? De celki nisson: azzu mâi galle garden muorai šaddoin bârrat; mutto dam muora šaddo harrai, mi gassko garden læ, de celki Ibmel: æppe dâi galga dast bârrat, ja æppe dâi galga dam likatala, amade dâi jabmet. De celki gærmaš nissoni: æppe guðege lakkai dâi šadda jabmet; mutto Ibmel dietta, guðe bæive dâi dast bârrabætte, de dâdno cælmek rappasæmen læk, ja Ibmel lakkai dâi šaddabætte, atte dâi oazzobætte diettet, mi buorre ja bahha læ. Ja go dal nisson oaidnegâdi, muorra buorre læi bârrat, ja havsske læi cælmidi oaidnet, ja siega muorra læi jierme addet; de sân šaddost valdi ja bârragâdi; ja boadnjasis maida dast addi, ja sân bârai. De rappasegje

gugtui čalmek, ja sái fuomašeiga, atte alas sái læiga, ja fikkon lastaid sái oftī čanaiga, ja biftasid aldsesga dagaiga. Ja go sái gulaiga Ibmel herra jena, gutte garden sist važaši go bæive bakka čoasskom læi, de čiekkaleiga Adam ja Eva ječasga Ibmel herra čalmi audast erit garden muorai gasski. Ja Ibmel herra ravkai Adam ja sunji celki: gāst læk? Sān vastedi: du jena gullim gardenest, ja ballim, dastgo alas læm, damditti čiekkalim ječčam. Ja Ibmel celki: gi celki dunji, dān alas læk? Alma dān dalle bārram læk dam muorast, mast gilddim bārrat? De celki Adam: nisson, gæn munji guoibmen addik, sān muorast munji addi, ja mān bārrim. De celki Ibmel herra nissoni: manne dān dam dakkik? Nisson vastedi: gærmaš muo beti, ja borrim. De celki Ibmel herra gərbinači: go dān dam dakkik, de læge garrotuvvum buok šiveti ja buok mæce fuođoi gaskast; čoavgjad ald dān njammot galgak, ja ædnam muoldast dān bārrat galgak ābba du ælededinad. Ja vašid du ja nisson gasski mān biejam, ja

gaba šaddat. Ja gugtug alas læiga, Adam ja su nisson, ja æva sái hæppanam.

3. Kapital.

Ja gærmaš sluokkasabbo læi go buok mæce spirik, maid Ibmel hærre sivnedam læi, ja nissoni dat celki: lægo Ibmel cælkam: æppe dái bārrat galga buok muorain, mak gardenest læk? De celki nisson: āžžu mái galle garden muorai šaddoin bārrat; mutto dam muora šaddo harrai, mi gassko garden læ, de celki Ibmel: æppe dái galga dast bārrat, ja æppe dái galga dam likatala, amade dái jabmet. De celki gærmaš nissoni: æppe guðege lakkai dái šadda jabmet; mutto Ibmel dietta, guðe bæive dái dast bārrabætte, de dādno čalmek rappasæmen læk, ja Ibmel lakkai dái šaddabætte, atte dái oazžobætte diettet, mi buorre ja bahha læ. Ja go dal nisson oaidnegādi, muorra buorre læi bārrat, ja havsske læi čalmidi oaidnet, ja siega muorra læi jierme addet; de sán šaddost valdi ja bārragādi; ja boadnjasis maida dast addi, ja sán bārai. De rappasegje

gugtui čalmek, ja sái fuomašeiga, atte alas sái læiga, ja fikkon lastaid sái oftī čanaiga, ja biftasid aldsesga dagaiga. Ja go sái gulaiga Ibmel hærra jena, gutte garden sist važasi go bæive bakka čoasskom læi, de čiekkaleiga Adam ja Eva ječasga Ibmel hærra čalmi audast erit garden muorai gasski. Ja Ibmel hærra ravkai Adam ja sunji celki: gást læk? Sån vastedi: du jena gullim gardenest, ja ballim, dastgo alas læm, damditti čiekkalim ječcam. Ja Ibmel celki: gi celki dunji, dån alas læk? Alma dån dalle bårram læk dam muorast, mast gilddim bårrat? De celki Adam: nisson, gæn munji guoibmen addik, sån muorast munji addi, ja mæn bårrim. De celki Ibmel hærra nissoni: manne dån dam dakkik? Nisson vastedi: gærmas muo beti, ja borrim. De celki Ibmel hærra gærbinači: go dån dam dakkik, de læge garrotuvvum buok šiveti ja buok mæce fuodoi gaskast; čoavgjad ald dån njammot galgak, ja ædnam muoldast dån bårrat galgak åbba du ælededinad. Ja vašid du ja nisson gasski mæn biejam, ja

du siebman ja su siebman gasski; sãn du
 oaive cuovkkemen læ, ja dãn su sušme
 gaskestak. Ja nissoni Ibmel celki:  llo
 baf asid dunji biejam, go mana vuosstai
 l k; ja baf asin manaidad riegadattet gal-
 gak; ja du boadnjasad du hallo galgga l t,
 ja ised vuod  sãn du bagjelist adnet galgga.
 Ja Adami Ibmel celki: go akkad jena j -
 gadik, ja muorast borrik, mast gild dim
 b rrat, de galgga  ednam du ditti l t garro-
 tuvvum; m rra sin dast dãn je  ad biebmat
 galgak buok du  llembeividad. Gasskalas
 lanjaid ja s  agasaid dat dunji  addadet
 galgga, ja m  ce urtasid dãn b rrat galgak.
 Gallad bivastagai sist laibbad b rrat galgak,
 dassa i go  ednamen dãn fast  addak, mast
 valddujuvvum l k; dastgo  ednam muold-
 da dãn l k, ja  ednam muolddan dãn fast
 dakkujuvvut galgak. Ja Adam addi ak-
 kasis dam nama Eva, dastgo buok olbmui
  edne sãn l . Ja Ibmel h rra nakkebif-
 tasid dagai Adami ja su akkai, ja s dno
 garvoti. Ja Ibmel h rra celki: g  , Adam
  addam l  nuftgo muttom mist, ja dietta,
 mi buorre ja bahha l ; mutto dal, amas

giedas sán geiggit, ja ællem muorast valddet, ja bárrat, ja agalažžat ællet; de Ibmel hærta gardenest Edenest su olgus gācoi ædnam barggat, mast valddujuvvum læi, ja Adam sán olgus aji Eden muorragarden bævčcaguovlost, ja Kerubid sán biejai lætgodægje dállamikin gæino gattemen ællem murri.

4. K a p i t a l.

Ja Adam dāvdai su aka Eva, ja mana vuostai sán šaddai, ja Kain sán rieġadatti, ja celki: álbma oazžom læm, gutte hærta læ. Ja dasto su velja Abel sán rieġadatti; ja Abel šaddai savccagæčce, mutto Kain šaddai bælddoálmaj. Ja dappatuvui muttom aige gæčest de áuddanbuvti Kain hærta oaffer ædnames šaddoin, ja Abel maida oafferušai ælos algošaddoin ja buoide, ja hærta áini Abel ja su oaffer bællai, mutto Kain ja su oaffer bællai sán i oaidnam; de Kain manai moarra, ja vuolaš guvllui, ædnam guvllui su čalmek legje. De sarnoi Jehova Kaini: manne lækgo moarest, ja manne anakgo čalmidad ædnam guvllui? Igo nu læk, jáš

burid dān bārgak dakkat, de ċalmek bajas alme guvllui orruk? mutto go burid ik dān barga dakkat, de suddo uvsā gurast āro, ja du dat datto, mutto dān dam bagjel radđit galgāk! Ja de Kain veljaines sarnoi. Ja go sāi mæcest læiga, de ċuoḡ-ḡeli Kain veljas vuosstai, ja gċddi su. De sarnoi Jehova Kaini: gāst læ Abel du velljad? ja sān vastedi: im dieđe! læmgo mān velljam gæċċe? Mutto Jehova sunji celki: maid lækgo dakkam? du velljad vara jedna munji ċuorvvomen læ ædnamest. Ja dal læge dān dam ædnamest garrotuvvum, mi njalmes ravasti velljad varaid du gieđast valddet! Go ædnam dān bargak, de šaddoides dat i galga dunji šat æmbo addet, gālgolaš ja bataradde olmuċċen dān vaḡjolet galgāk ædnamest. De Kain celki Jehovai: muo suddo nuft stuores læ, atte andagassi dat addujuvvumest i læk. Gæċ, ādnabæive dān muo gāċċom læk dam ædnamest erit, ja fertim mān jeċċam barggat ċiekkat du ċalmidad āudast erit, ja gālgolaš ja bataradde olmuš mān læm, ja dappatuvvut aiggo, atte

juokkaš, gutte muo gavnai, muo gádda. De celki sunji Jehova: i! gutte Kain gádda, čecča gærdasaš rangaštusa gillat galgga! ja Jehova addi Kaini mærka, atte i juokkaš, gutte su gavnai, su gáddet galggam. De vulgi Kain Jehova čalmi áudast erit, ja ædnami Nodi asai, Eden bævča bæld. Kain eli akaines, gutte mana vuostai šaddai ja Hanok riegadatti, ja go Kain baike bajas hufsemen læi, de navdi sán baike barnes Hanok nama miel. Hanoki riegi Irad; Irad sakkanatti Mehujael, ja Mehujael sakkanatti Methusala, ja Methusala sakkanatti Lamek. Ja Lamek guoft akaid valdi, nubbe namma læi Ada, ja nubbe Zilla. Ada riegadatti Jabal, gutte goatteolbmui ja šivetolbmui ačče læ; ja su velja namma læi Jubal; gutte Zithar ja harpe čuogjategji ačče læ. Ja Zilla riegi datti maida Tubalkain, gutte buokslai væikke ja ruovddenævoid dagai; Tubalkain oaba namma læi Naema.

Fastain eli Adam akaines, gutte barne riegadatti, ja navdi su nama Seth; dastgo, celki sán, Ibmel munji addam læ

nubbe barne Abel sagjai; dastgo su goddi Kain! Ja Sethi riegadi bardne, ja su nama sán Enos navdi; dalle čuorvvogátte olbmuk Jehova nama.

5. Kapital.

Adam sákkagádde girje. Dam bæive go Ibmel sivnedi Adam, de sivnedi sán su Ibmel muođoi mielđ; álbma ja nisson sán sivnedi, ja sádno buristsivnedi, ja gáđoi sádno namaid olbmuid, dam bæive go sádno sán sivnedi. Go Adam 130 jagid ællam læi, de sán barne sakkanatti muođoides mielđ ja gávas mielđ, ja navdi su nama Seth. Ja Adam bæivek, maŋnel go sakkanattam læi Seth, 800 jagek legje, ja barnid ja nieidaid sán sakkanatti. Ja buok Adam bæivek, maid sán eli, 930 jagek legje, ja sán jami. Seth læi 105 jagid boares, go Enos sán sakkanatti. Ja maŋnel go Enos sakkanattam læi, de eli Seth 807 jagid, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Ja buok Seth bæivek legje 912 jagek, ja de jami. Ja Enos 90 jagid boares læi, go riegadatti Kenan. Maŋnel go sán Kenan sakkanattam læi, de eli Enos 815 jagid,

ja riegadatti barnid ja nieidaid. Ja Enos buok bæivek 905 jagek legje, ja de jami. Ja Kenan 70 jagid boares læi, go sãn Mahalalel sakkanatti. Maññel go sãn Mahalalel sakkanattam læi, de eli Kenan 804 jagid, ja riegadatti barnid ja nieidaid. Ja buok Kenan bæivek 910 jagek legje, ja de jami. Ja Mahalalel 65 jagid boares læi, go sãn sakkanatti Jared. Maññel go sãn Jared sakkanattam læi, de eli Mahalalel 830 jagid, ja riegadatti barnid ja nieidaid. Ja buok Mahalalel bæivek 895 jagek legje, ja de jami. Jared 162 jagid boares læi, go sãn Henok sakkanatti. Ja maññel go sãn Henok sakkanattam læi, de eli Jared 800 jagid, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Ja buok Jared bæivek 962 jagek legje, ja de jami. Ja Henok 65 jagid boares læi, go sãn sakkanatti Methusala. Maññel go sãn Methusala sakkanattam læi, de 300 jagid sãn Ibmelin vagjoli, ja riegadatti barnid ja nieidaid. Buok Henok bæivek 365 jagek legje. Ja Henok Ibmelin vagjoli, ja i šaddam šat æmbo gavdnujuvvum, dastgo Ibmel valdi

su. Methusala 187 jagid boares læi, go Lamek sãn sakkanatti. 'Maŋŋel go sãn Lamek sakkanattam læi, de eli Methusala 782 jagid, ja riegadatti barnid ja nieidaid. Buok Methusala bæivek 969 jagek legje, ja de jami. Go Lamek 182 jagid boares læi, de barne sãn sakkanatti, ja navdi su nama Noah, dastgo sãn celki: sãn min jedđijægjamek šadda min bargoinæmek, ja min giedaidæmek vaivin ædnam ald, maid Jehova dubmi. Maŋŋel go Noah sãn sakkanattam læi, de eli Lamek 595 jagid, ja riegadatti barnid ja nieidaid. Ja buok Lamek bæivek 777 jagek legje, ja de jami. Go Noah 500 jagid boares læi, de sakkanatti sãn Sem, Kam ja Japhet.

6. Kapital.

Ja šaddai, go olbmuk ædnanišgátte ædnam ala, ja nieidak sigjidi riegadegje, de oaidnegátte Ibmel barnek (dai suddogaslaš) olbmui nieidaid čabbasen, ja akaid si dai gaskast aldsesek valdde sin ječaidæsek halo miel. De celki Ibmel: olbmuk æi adde ječasek muo vuáina radđim vuol-lai, go oazze si læk; lekkusek sin bæivek

(ain) 120 jagek. Ja gievvr álbmak, gigan-
tak, dain beivin legje ædnamest, ja maida
dastmanñel, dademiæld go Ibmel barnek
olbmui nieidaiguim elle, ja dak manaid
sigjidi rieġadatte; dak læk dak gievvrak,
guðek dâlin aigin bægalmas álbmak legje.
Ja hærre âini, atte olbmui bahhavuotta
stuores læi ædnam ald, ja atte sin vaimo
jurddagak ja bivddemak bahab guvllui legje
juokke bæive, ja hærre dalle gattagâði, atte
olbmuid sãn sivnedam læi ædnam ala, ja
dat bavçagatti su vaimo. Ja hærre celki:
olbmu, gæn sivnedam læm, fertim mân
ædnam ald dušsadet, im dušše fal olb-
mu, mutto vela šivetid, maðoid ja alme
loddid, dastgo gaðam, atte dam mân læm
sivnedam; mutto Noah armo gavnai hærre
čalmi âudast. Dak Noah sagak læk. Noah
vanhurskes ja vuoigadlaš olmuš læi aigga-
sis; Ibmelin sãn vagjoli. Gâlm barnid
sãn sakkanatti: Sem, Kam ja Japhet.
Mutto ædnam billašuvvum læi Ibmel čal-
mi âudast, ja verudagast dievva; ja Ibmel
âini ædnam, ja gæč, billašuvvum dat læi;
dastgo buok sivnadusak billedam legje

gæinosek ædnamest. De celki Ibmel No-
ahi: ábba sivnadusa duššadæbme must
arvvaluvvum læ; dastgo ædnam dievva
læ sin verudagain; ja gæċ, hævatet mán
aigom sin áftanaga ædnamin. Mutto
daga dán aldsid arka bæccemuorast;
rakad moadde árrom sajid dam sisa,
ja bikkad dam siskebæld ja álggobæld
bíkain. Ja nuft galgak dán dam rakadet:
300 aršin galgga arka gukko læt, **50** aršin
dam gávddo, ja **30** aršin dam allo. Lasa
dán dakkat galgak bagje bællai aršin vido-
dekki; mutto arka uvsá ærteg bællai dán
biegjat galgak, ja rakad vuolle lafto, gasko
lafto ja bagje lafto. Dastgo gæċ, ċacce
dulvid mán bieggamen læm ædnam ba-
ggeli buok sivnadusaid hævatet, mai sist
ælle hæg ælla alme vuold; dastgo buok,
mi ædnam ald læ, jabmet galgga. Mut-
to littom mán dakkat aigom duin, ja
arka dán sisamannat galgak, sikke du ja
du barnidad, ja du akkat ja du barnidad
akak áftanaga duin; ja buok hæggala-
žain ječainad dán doalvyot galgak arka
sisa guoftasi guoftasi juokke slajast, varras

ja njiḡalas, daid hæggastæsek bisotet åfta-
naga duin; loddin slajasek miêld, šivetin
slajasek miêld ja buok spirin, mak æd-
nam ald likkek, slajasek miêld guoftasi
guoftasi dak du lusa boattet galggek hæggasek
gagjom ditti; ja valde buokslai bår-
ramušaid, mak båratatte læk, ja čoage
aldsid, dunji ja sigjidi biebmôn. Ja nuft
dagai Moses; buok Ibmel bakkomi miêld
sån dagai.

7. K a p i t a l.

Ja hærra celki Noahi: mana dal arka
sisá, dån ja åbba du dallo; dastgo vån-
hurskasen mån du oaidnam læm aldsim
dam sakkagåddest; ja valde aldsid buok
butes spirin čecča ja čecča, varras ja njiḡa-
las, ja buttesmættom spirin guoftasi guof-
tasi varras ja njiḡalas; nuft maida alme
loddin čecča ja čecča, varras ja njiḡalas, sin
nalid aimoin bisotam ditti åbba ædnami.
Dastgo čecča bæive gæčest arvetet mån
aigom ædnam ala njællja låge bæive ja
njællja låge ija, ja ædnam ald duššadet
mån aigom buok hæggalažaid, maid siv-
nedam læm. Ja Noah dagai buok hærra

bakkomi mield. Mutto Noah 600 jage boares læi, go dulvvečacek ædnam bagjeli bätte. Ja sán ja su barnek, su akka ja su barni akak áftanaga suin arka sisa manne dulvvečaci ditti. Butes šivetin ja buttesmættom šivetin, ja loddin, ja buok spirin, mak ædnamest likkek, guoftasi guoftasi dak Noah lusa bätte arka sisa, vares ja njihalas, nuftgo Ibmel gáčcom læi Noah. Go dak čečča bæivek nákkam legje, de bättegátte dulvvečacek ædnam ala. Go Noah gut čuođe jage boares læi, čečad nubbe lákkai bæive nubbe mannod, aido dam bæive de luoddanegje buok dam stuorra čieghalvuoda agjagak, ja alme balvak rappasegje; ja de arvi ædnam ala njællja láge bæive ja njællja láge ija. Damanaga bæive de manai Noah ja su barnek, Sem, Kam ja Japhet, ja su akka ja su barni gálm akak singuim arka sisa, si ja buok fuođok slajaidæsek mield, ja buok šivetak slajaidæsek mield, ja buok mađok, mak ædnam ald likkek, ja buok láddék slajaidæsek mield, ja buokak, mak soajaid ja dolgid adnek, dak buokak Noah lusa

bátte arka sisa, guoftasi guoftasi, buok
sivnadusain, mai sist ælle hæg læi, ja guof-
tasi dak bátte buok sivnadusai gaskast,
nuftgo Ibmel su gáccom læi; ja Hærra
dapai uvsu su mannel. Njællja låge bæi-
ve bátte dulvvečacek ædnam ala, ja čacek
lassanegje, ja arka dak bajedegje, ja dat
bajeduvui ædnam ald; ja čacek saggarak-
kan ædnanegje ja lassanegje ædnam ala,
ja arkka manai čaci ald; nuft saggarak
lassanegje ja lassanegje čacek ædnam ala,
atte buok alla varek, mak alme vuold
læk, čikkujuvvujegje; vit nubbe lákkai
aršin bagjanegje čacek dai bagjel ja varid
dak čikke. De havkaduvvujegje buok
sivnadusak, mak ædnam ald likkamen
legje, láddek, šivetak, fuođok, ja buok
olbmuk; buok, mi ællem ja hæg sistes
ani, ja mi gáikke ædnamest eli, jami; buok
sivnadusaid, mak ædnam ald legje, Ibmel
duššadi sikke olbmuid, ja spirid ja šivetid
ja mađoid, ja alme loddid; dak buokak
ædnam ald javkaduvvujegje; ja i áftage
baccam ærebgo Noah, ja guđek su lut legje

arka sist. Čuode ja vit låge beivid lassanegje čacek ædnam ala.

8. Kapital.

De multi Ibmel Noah ja buok fuodaid ja šivetid, mak su lut legje arka sist; ja biege sán addi mannat ædnam bagjel, atte čacek coakkogátte; ja čieghalvuoda agjagak buottosegje ja alme balvak, atte arvve nákkagáđi almest. Ja manistaga manistaga de erit golgge čacek ædnam ald, ja 150 beivid dak gæppanaddamen legje; ja čečad nubbe lákkai bæive čečad mannodest de árosti arkka Ararat varidi. Ja manistaga manistaga vela coakkomen legje čacek lágad mannod ragjai; lágad mannod algo bæive de vari čákkak ittegátte. Nællja låge beivi gæčest de ravasti Noah lasa, maid dakkam læi arkkai; ja bulldogas sán olgus luiti, mi dákká dek girdi, dassači go čacek erit gáikkam legje ædnam ald. De sán duva luiti oaidnem ditti, jáš čacek coakkom legje ædnam ald. Mutto go duvvá vuáinadusa i gavdnam juolggašis, de ruoftot dat macai su lusa arkkai, dastgo čacek vela ain ábba ædnam

bagjel legje, ja giedas sán olgus geigi, ja valdi dam lusas arkkai. De vurdi sán čecča ærra beivid, ja fastain sán dalle duva arkast biejai; ækkedes báddo dat ruoftot bádi su lusa, ja gæč, varas álljolassta su njunist læi; de varoti Noah čacek coakkom legje ædnam ald. Ja vela sán čecča ærra beivid vurdi, ja de fastain sán duva biejai; mutto i dat šat æmbo su lusa maccam. Ja gut čuode ja áft jage vuostas mannod algo bæive de šaddai, atte čacek gáikkam legje ædnam ald, ja Noah valdi gáfčas arka bagjelist erit, ja áini, ja gæč! ædnam gáikkagoattam læi; ja nubbe mannod čecčad nubbe lákkai bæive de ædnam aibas gáikkam læi. De sarnoi Ibmel Noahi, ja celki: vuolge dal arka sist, dán ja du akka, du barnek ja du barnidad akak áftanaga duin; buok spirik, mak du lut læk buok sivnadusain, sikke láddek ja šivetak, ja buok mađok, mak ædnam ald likkek, daid olgus dán doalvvot galgak ječainad, ja dak viddanet galggek ædnam mietta, ja šaddulažak dak galggek læt, ja lassanet dak galggek ædnami. De olgus

manai Noah ja su barnek, su akka ja su barni akak åftanaga suin; buok spirik, buok maðok ja buok lāddek, buokak, mak ædnam ald likkek, arka sist olgus manne slajaidæsek miel. Ja Noah bajas-rakadi altar hærrai, ja buok spirin ja lod-din lutes sãn valdi ja balddam oaffer altar ala'oafferuðai. De havsai hærra njalgga haja, ja vaibmosis celki; im ðat aigo ædnam garrotet olbmui ditti; dastgo olbmu vaimo jurddagak bahak læk nuorravuodá rajast, imge ðat æmbo sörbmit aigo buok hæggalaðaid, nuftgo dal dakkim. Nuft gukka go ædnam bissta, de nákkat i galga dam rajast siebman ja lagjo, čoasskem ja bakka, gæsse ja dalvve, bæivve ja igja.

9. K a p i t a l.

Ibmel buristsivñedi Noah ja su barnid, ja sigjidi celki: ðaddat ðaddulaðak, lassanækket ja dævddet ædnam. Din ballo ja suorgatus árrot galgga buok ædnam spiri bagjelist, buok alme loddi bagjelist, ja buok bagjelist, mi ædnam ald likka, ja buok ave guli bagjelist; din gitti dak ad-dujuvvum læk. Buok, mi likka ja ælla,

galgga læt digjidi biebmon, nuftgo ruonas hurtasid addam mán digjidi buok; dad-deke biergo áftanaga sieloines, dat læ varaines, æppet di galga bárrat! Din hæg-gadek varaid duodairakkan mán gaibedet aigom, juokke spirist daid gaibedet aigom, olbmu giedast, juokke álbma giedast olbmu sielo gaibedet aigom. Gutte álbma varaid gálgat, olbmu boft su varak gálgatuvvut galggek; dastgo muodoides mielld sivnedi Ibmel olbmu. Mutto di, šaddat šaddulažak ja ædnanækket, lassanækket ædnam ala, ja šaddat ædnag dam ala. Ibmel Noahi nuft sarnoi ja su barnidi: gæc, littom mán dagam dingui, ja din siebmánin din marŋel; ja buok hæg-galažai, mak din lut læk, sikke loddi, šiveti ja buok ædnam fuodoigui, din lut, buok daigui, mak arka sist olgus vulgge, buok ædnam ælle sivnadusaigui; littom dingui dakkat aigom, æi galga buok sivnadusak šat æmbo dultvečacin hævatu, ja æi galga dultvečacek boattet ædnam billedet. Ibmel celki: dat litto mærkka læ, maid muo ja din gasski

mán biejam ja buok ælle sivnadusai gasski, mak din lut læk, buok aigidi: davggam balvvai mán bieggjam læm, ja dat litto mærkka galgga læt muo ja ædnam gaskast; Ja šaddat galgga, go balvvam ædnam bagjel mán doalvom, de ittet galgga muo davgge balvvam sisa, ja littom muittet galgam muo ja din ja buok hæggalažai gaskast ábba sivnadusa sist, ja æi goassegen galga šat æmbo dulvvečacek boattet buok hæggalažaid hævatet; mutto davggam balvvam sist galgga læt, ja dam oaidnet aigom dam agalaš litto muittet Ibmel ja buok hæggalažai gaskast ábba sivnadusast, mi ædnam ald læ. Ja Ibmel Noahi celki: dat læ dam littom mærkka, maid dakkam læm muo ja buok sivnadusaidam gasski, mak ædnam ald læk. Noah barnek, guđek arka sist vulgge, legje Sem, Kam ja Japhet; mutto Kam læi Kanaan ačce. Dak gálmas Noah barnek legje, ja sist oažoi ædnam olbmuides.

11. Kapital.

Ábba ædnamest áft njuovč ja áft giel læi. Ja šaddai, go idđedes guovlost si

vulgge, de jalgadas si gavgne Sinear ædnamest, ja dasa si assagätte. De si celkke nubbe nubbai: Boattet! dakkop ja bald-dop mi lairregedgid! ja laire si gædggen adne ja ædnambikaid kalkkan. Ja si celkke: boattet, barggop mi gavgpug ja târno dakkat, man bajemuš gæc̃ce gidda alme ragjai ållat galgga, ja dakkop mi mæarka, amamek åbba ædnam mietta mi biedgganet. Mutto l̃bm̃el hærra vuolas ñejai, dam gavgpug ja dam târno iskadet, maid olbm̃ui manak dakkamen legje, ja hærra celki: gæc̃, åft olbm̃uk si læk, ja åft ñjuovc̃ sist buokain læ; dat sin vuostas dakko læ, ja de dat i mikkege læk, mi cagga sin dakkamest, maid si ribmek dakkat! vuolas mi aiggop ñjegjat ja sin gielaid sægotet, atte nubbe nubbe guoimes giela i adde; ja hærra biđgi sin dast åbba ædnam mietta, ja de si gavgpug dakkamest erit heitte. Damditti goc̃c̃ujuvvu gavgug namma Babel; dastgo buok ædnam gielaid hærra dast sægoti, ja dast s̃an biđgi sin åbba ædnam mietta.

Dat Sem såkkagådde læ. Sem 100

jagid boares læi, go Arpaksad sãns sakkanatti guoft jagid dulvvečaci mañnel; ja Sem eli 600 jage, mañnel go Arpaksad sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Arpaksad eli 35 jagid ja sakkanatti Salah; ja Arpaksad eli 403 jagid, mañnel go Salah sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Salah eli 30 jagid, ja sakkanatti Eber; ja Salah eli 403 jagid, mañnel go Eber sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Eber eli 34 jagid, ja sakkanatti Peleg; ja Eber eli 430 jagid, mañnel go Peleg sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Peleg eli 30 jagid, ja sakkanatti Reu; ja Peleg eli 209 jagid, mañnel go Reu sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidain. Reu eli 32 jagid, ja sakkanatti Serug; ja Reu eli 207 jagid, mañnel go Serug sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Serug eli 30 jagid, ja sakkanatti Nakor; ja Serug eli 200 jagid, mañnel go Nakor sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Nakor eli 29 jagid, ja sakkanatti Tharah; ja Nakor eli 129 jagid,

manḡel go Tharah sakkanattam læi, ja sakkanatti barnid ja nieidaid. Tharah eli 70 jagid, ja sakkanatti Abram, Nakor ja Haran. Dat læ Tharah såkkagådde. Tharah sakkanatti Abram, Nakor ja Haran; ja Haran sakkanatti Lot; mutto Haran jami áudal go su aċċe Tharah, šaddo ædnamassis, Kaldæa Urri. Abram ja Nakor akaid aldsesga valdiga; Abram aka namma læi Sarai, ja Nakor aka namma læi Milka, gutte Milka ja Jiska aċċe Haran nieid læi; mutto Sarai šaddotæbme læi, sust manna i læm. Tharah barnes Abram valdi, su barne Lot, Haran barne, su manes Sarai, su barne Abram aka, ja Kaldæa Urast si buokak vulgge, Kanaan ædnami mannat; mutto go si Harani bätte, de si dasa asse. Tharah šaddai 205 jagid boares, ja Harani jami.

12. Kapital.

Ja hærra celki Abrami; vuolge ædnamestad ja du såkkagåddestad ja aċċad dalost dam ædnami, maid dunji ċajetet aigom; ja stuorra olmuċċen mán daggam du, buristsivnedet mán aigom du, ja

du nama stuoresen mán dakkat aigom, ja buristsivnadussan dán šaddat galgak; guđek du buristsivnedek, mán buristsivnedam, ja gutte du garrod, mán garrotam, du sist buristsivneduvvut galggek buok ædnam sákkagáddek. De manai Abram, nuftgo herra sunji cækkam læi, ja Lot suin manai; mutto Abram 75 jagid boares læi, go Haranest vulgi. Abram valdi dalle akas Sarai ječaines ja veljas barne Lot ja buok sádnno æloidæsga, maid fidnim sái læiga, ja buok daid olbmuid, sái ald-sesga fuollam læiga Haranest; ja si vulg-ge Kanaan ædnami mannat, ja Kanaan ædnami si bätte. Abram manai ædnam čada dam baikkai Sikemi, More Terebintha muoraidi, ja Kananitalažak legje dalle ædnamest. De almostuvui herra Abrami ja celki: du siebmani dam ædnam mán addam; ja dast rakadi Abram herra-ai altar, gutte almostuvvum læi sunji. Dasto sán dast sirdi varrai, mi Bethel idđedes guovlost læ, ja goades sán dasa biejai, atte Bethel ækkedes ja Ai idđedes guovlost læi, ja altar sán herra-ai dasa

dagai, ja herra nama ĉuorvoi. Dasto sirdi Abram dast, ja manai gask bæive guvllui. Mutto de nælgge šaddai, ja Abram manai vuolas Ægypten ædnami, veris olmuĉĉen dābbe ællet, dastgo nælggehætte stuores læi ædnamest.

13. K a p i t a l.

Abram manai fastain bajas Ægypten ædnamest, sikke sán ja su akka, ja buok, mi sust læi, ja Lot áftanaga suin dam ædnami, mi gask bæive guvllui læ. Abram læi sagga rigges šivetin, silbbain ja gollin; ja jáðoines sán oarje ædnamest sirdi Betheli, dam baikkai, gást su goatte algost læi Bethel ja Ai gaskast, dam guvllui, gást áudal altar dakkam læi, ja dast sán herra nama ĉuorvoi. Mutto maida Lotast, gutte Abram jättem guoibme læi, labbak legje ja báccuk ja goaĉek. Mutto sagje sádnost i læm dam ædnamest, dastgo állo ælok sádnost legje, atte æva sái mattam áft sajest árrot; ja riddo šaddai Abram ámid geĉĉi ja Lot ámid geĉĉi gasski, ja Kananitalažak ja Pheresitalažak legje dalle ædnamest. De sarnoi Abram Lotai: velja-

Čamai! ellus riddo lekku muo ja du gaskast, muo ja du gečči gaskast, alma mái veljačak lædne! alma ábba ædnam dunji ravas læ? vuolge muo lut veljačam! manakgo dån guro bællai, de manam mæn álgiš bællai, ja manak dån álgiš bællai, de guro bællai mæn manam. De bajedi Lot Čalmides, ja ábba Jordan jalgadas áini; áudal go hærre Sodoma ja Gomorra hævati, de dievva Čacin læi dat ædnam, nuftgo hærre garden, nuftgo Ægypten ædnam Zoar guovlost. De valji Lot ábba dam Jordan jalgadas, ja manai idđedes guvllui, ja sái ærraneiga nubbe nubbe lut erit. Abram asai Kanaan ædnamest, mutto Lot jalgadasa gavpugi sist, ja su goađek legje vela Sodoma ragjai. Mutto Sodoma olbmuk bahha legje, ja hirbmad suddolažak si legje hærre Čalmi áudast.

Hærre celki Abrami, go Lot su lut ærranam læi: bajed Čalmidad, ja gæča dam baikest, gást læk, gaskija ja gaskbæive guvllui, idđed guvllui ja ækked guvllui; dastgo ábba dam ædnam, maid oainak, dunji addam ja du siebmani aga-

laš aiggai; ja du siebman nuftgo ædnam
saddoid mæn dagam, jås guttege ædnam
saddo čalmid matta lakkat, de maida du
siebman sæn matta lakkat; čuožžel, mana
ædnam čada, mietta ja doarras, dastgo
dunji dam addam! De gaikoi Abram goa-
des, manai ja Mamre Terebinthe muorain
asai, mi Hebron sist læ, ja dábbe altar
sæn hærrai rakadi.

14. K a p i t a l.

Dam aige go Amraphel læi Sinear
gonagas, ja Arjok læi Ellasar gonagas, ja
Kedorlaomer læi Elam gonagas, Tideál
læi Gojim gonagas, de soatte sist læi Be-
rain, Sodoma gonagas, Birsain, Gomora
gonagas, Sineabin, Adma gonagas, Seme-
berin, Zebojim gonagas, ja Bèla gonagasain,
gutte dal Zoar goččuuvvu. Buok dak
čoačkai bätte Siddim lækkai, mi dal saltte
javrre læ. Guoft nubbe lakkai jagid si
balvvalam legje Kedorlaomer, mutto goal-
mad nubbe lakkai jage de si erit jårrale-
gie; de njeljad nubbe lakkai jage báđi
Kedorlaomer, ja dak gonagasak, guđek
su bæle dälle, ja bagjelvuitte Rephæala-

žaid Asthoreth-Karnaimest, Zuzæalažaid
 Hamest, Emitalažaid Kirjathaim jalga-
 dasast, Horitalažaid sin bagjeædnamest
 Seirast Pharan Terebinthe ragjai mæcest.
 Dast si jarggalegje ja Mispat galddoi man-
 ne, mi dal Kades goččujuvvu, ja buok
 Amalekitalažai ædnamid si stagjedegje,
 ja maida Amoritalažaid, guđek assamen
 læk Hazazon Thamarist. De olgus manne
 Sodoma, Gomora, Adma, Zebojim ja Bela
 gonagasak, Bela namma læ dal Zoar, ja
 Siddim lækkai si ječaidæsek bigje soattam
 varas, Elam gonagas Kedorlaomer vuos-
 stai, ja Gojim gonagas Tideal vuosttai, ja
 Sinear gonagas Amraphel vuosttai, ja El-
 lasar gonagas Arjok vuosttai, atte njællja
 gonagasak legje vit vuosttai. Mutto Sid-
 dim lække dievva læi ædnam bikkahav-
 din, ja go Sodoma gonagas ja Gomora
 gonagas bataradaiga, de sái dai sisa fier-
 raleiga, mutto dak ærrasak bagjeædnami
 bataradde. De si buok Sodoma ja Go-
 mora æloid valdde, ja buok ællamušaid,
 ja de manne; mutto si valdde maida Abram
 veljbarne Lot ja su æloid, go si vulgge;

dastgo Sodomast sán asai. De muttom batarægje báđi ja muittali Abrami, dam hebræalažž̄i, dam, gutte dalle assamen læi Terebinthe muorain Mamrest. Go Abram gulai, atte su fuolkke gidda valddujuvvum læi, de værjoti sán su 318 dalostes rieġadam balvvaleggj̄id, guđek soattai harjetuvvum legje, ja Dan ragjai sin doarradalai; ja igjabáddo juogai sán balvvaleggj̄ides guoft joavkkon ja doarroti sin, ja vuiti sin, ja doarradalai sin Hoba ragjai, dava bæld Damaskus; ja buok salaš sán ruoftot valdi, sikke veljas Lot ja su æloid, ja nissonid ja olbmuid. Go dalle ruoftot báđi, go vuoittam læi Kedorlaomer ja gonagasaid, guđek su bælest legje, de manai Sodoma gonagas su áudald Savelæge ragjai, mi dal gonagas lække goččujuvvu. Mutto Melkisedek, Salem gonagas, buvti sunji laibe ja vine, sán alemus Ibmel pappa læi. Ja sán buristsivnedi Abram ja sunji celki: buristsivneduvvum lekkus Abram alemus Ibmelest, gæn albme ja ædnam læ! ja buristsivneduvvum lekkus alemus Ibmel, gutte vašalažž̄aidad du gitti

addi! Mutto Abram lágadas sunji addi buok æloin. De celki Sodoma gonagas Abrami: adde munji olbmuid ja valde dân æloid. Mutto Abram sunji vastedi: bajedam læm giettam hærre lusa, alemus Ibmel lusa, gæn albme ja ædnam læ, atte im laige imge gabmag vuodđag mån valde dast, mi du læ; ik dân galga cælkket: mån riggasen læm dakkam Abram; æreb maid olbmuk bårram læk, ja dam oase, mi daid ålbmaidi boatta, guđek munji guoibmen manne, Aner, Eskol ja Mamre, si galle åžžuk oasesek valddet.

15. K a p i t a l.

Dai sagai mannel de bådi hærre sadne oainatusast Abrami, ja celki: ale bala Abram, mån du varjalægje læm, ja du sagga istuorra balkka. Mutto Abram vastedi, hærre Ibmel, maid aigok dân munji addet? mannatæbmen dakkå manam, ja muo dallodoalle læ. Elieser Damaskus olmuš. Ja vela celki Abram: gæc, manaid ik dân læk, addam munji, ja gæc, muo dallodoalle, muo arbbijægje læ! Gæc, de hærre sadne fastain su lusa bådi: i dat du

arbbit galga, mutto sán, gutte du rubma-
 šest boatta, sán du arbbijægje galgga læt!
 Ja Ibmel doalvoi su olgus, ja celki sunji:
 gæca bajas alme guvllui, ja låga nastid,
 jås matak, ja vela celki (Ibmel): daggar
 galgga du siebman šaddat. Ja Abram
 áskoi hærre, ja hærre dam ásko sunji van-
 hurskesvuottan lågai; ja sán celki sunji,
 mán hærre læm, gutte Kaldæa Urast du
 dálvvum, dunji dam ædnam arbben addet.
 De celki Abram: hærre Ibmel, mast dälle
 dävdam, atte dam arbbit galgam? Mutto
 Ibmel sunji celki: valde munji gálm jak-
 kasaš guigo, gálm jakkasaš gaic, gálm
 jakkasaš virca, turtelduva ja duvvacivg.
 De valdi Abram buok daid, ja guovdad
 daid čuopai, ja gappalagaid buottalagai
 sán rajai, mutto loddid i sán čuoppam.
 Ja mæcceláddek bätte gappalagai ala,
 mutto Abram daid erit vuojeti. Bæivve
 dal illošisgáđi, ja lossis nakkarak Abram
 ala gacçe, ja ballo ja stuorra sævdujad-
 vuotta su bagjeli báđi. De celki Ibmel
 Abrami: diettet dán galgak, atte du sieb-
 man veris olmuččen ællet galgga ærra olb-

mui ædnamest, guðek sin garra balvvalusa vuollai bigjek ja 400 jagid sin givsedek; mutto daid olbmuid, gæid si balvvallek, mæn dubmit aigom, ja de si dast vuolggemen læk állo daveriguim; mutto vanhemitad lusa dæn rafhest vuolggget galgak, ja havdaduvvut galgak siega boaresvuodast; ja njæljad ságast si galggek dek ruoftot boattet; dastgo Amoritalažai bahavuotta i vela dievvamlæk. Go bæivaš illošam læi ja sukkis sævdujadvuotta læi, gæc, de omna læi, mast suovva bagjani ja dállanjuovc, mi gappalagai gasski manai. Dam bæive dagai hærri littos Abramins sarnodedines: du siebmani dam ædnam mæn addam, Ægypten dæno rajast dam stuorra dædnoi Euphrati, Kenitalažai, Kenisitalažai, Kadmonitalažai, Hethitalažai, Pheresitalažai, Rephæalažai, Amoritalažai, Kananitalažai, Girgesitalažai ja Jebusitalažai ædnamid.

16. Kapital.

Ja Sarai, Abram akka, i sunji manaid riegedattam; sust ægyptalaš balvvalægje nieid læi, gæn namma læi Hagar. Sarai

celki dalle Abrami: gæc, i adde munji hærra riegadattet, valde damditti muo balvvalægje akkan, jås su boft manaid oazom. Ja Abram guldali Sarai. De valdi Abram akka, Sarai, su ægyptalaš balvvalægje Hagar, ja addi su su boadnjasis Abrami akkan, go låge jage si Kanaan ædnamest assam legje. Abram eli Hagarin, ja sãn mana vuostai šaddai; mutto go Hagar dam fuomaši, de æmedes sãn bagjelgæccagadi. De celki Sarai Abrami: verid mãn gilam du ditti, balvvalægjam du fatmasad mãn addim, mutto dal, go ječas mana vuostai sãn oaidna, de bagjelgeccujuvvum mãn læm sust; hærra dubmijekkus mådno gasski! De vastedi Abram Sarai: gæc, du balvvalægje du giedast læ, daga su vuostai, moft du mielast årro. De vuoledi Sarai su balvvalægje nisson, mutto sãn Sarai lut batarussi mãnai. Mutto hærra engel gavnai su caccegaldo gurri mæcest, gæino ald Surri, ja celki: Hagar, Sarai balvvalægje, gäst boadak, ja gása aigok? Mutto sãn vastedi: batarussi mãn manam æmedam Sarai audast erit.

De celki herra engel sunji, maca æmedad lusa, ja vuollan su gieða vuollai; ja vela sán celki; du siebman mán ænedet aigom, atte lákkujuvvumest i læk ædnagvuoda ditti; ja herra engel vela celki: gæc̃, mana vuosstai dán dal læk, ja barne dán riega-dattak, ja su nama Ismael dán navddet galgak, dastgo herra gulai du du hæðe-stad; ja mæcceolmuēcen sán šadda; su gietta buokai vuosstai ja buokai gietta su vuosstai læ, ja assamen sán læ veljaides bævca guovlost. Mutto Hagar gācoi herra nama, gutte sunji sarnoi: dán almostusa Ibmel læk; dastgo celki nieid, alma mán maida dast su gæcam, gutte muo bællai gæcca? Damditti goccujuvvu galddo, æl-lem, gæccam galddo, ja Kades ja Bared gaskast dat læ. Hagar riegedatti Abrami barne. gutte bardnasis, gæn Hagar sunji riegedattam læi, dam nama Ismael addi. Mutto Abram 86 jage boares læi, go Hagar sunji Ismael riegedatti.

17. K a p i t a l.

Go Abram 99 jage boares læi, de almo-stuvui sunji herra ja celki sunji: mán

Ibmel læm, dat buokvægalaš, vagjol muo
 čalmi áudast ja læge vanhurskes; ja littom
 mån dakkat aigom muo ja du gasski, ja
 sagga du ænedet aigom. De manai Abram
 muodoides ala, ja Ibmel vela sunji sarnoi
 ja celki: Gæc, littom mån dunji dagam, ja
 aččen dán šaddat galgak ædnag olbmuidi;
 i du namma galga šat gukeb læt Abram,
 mutto Abraham galgga du namma læt, dast-
 go aččen mån dagam du ædnag olbmuidi.
 Saggarakkan mån du lasetet aigom, ja olb-
 mui aččen du dagam, ja gonagasak dust
 boattet galggek; ja littom dakkat aigom
 muo ja du ja du siebman gasski du maŋ-
 ŋel sin sakkagáddi sist agalaš litton, atte dunji
 mån Ibmel læm, ja du siebmani du maŋ-
 ŋel; ja dunji ja du siebmani dam ædnam
 mån addam, gást dal veris olmuččen dán
 ælak, ábba Kanaani ædnam, agalaš oabmen;
 ja sin Ibmel mån aigom læt. Vela celki
 Ibmel Abrahami: doallat dán galgak muo
 litto, sikke dán ja du siebman sin sákka-
 gáddidæsek sist. Mutto dat læ litto, maid
 di doallat galggabættet muo ja din ja din
 siebman gaskast din maŋŋel: buok álbnia

bælle birraċuppujuvvut galgga din lut.
 Di galggabattet din auddalike oaz̃e birra-
 ċuoppat, ja dat litto mærkka galgga læt
 muo ja din gaskast; ja juokke bardne
 manna, gutte gavgse bæive boares læ, bir-
 raċuppujuvvut galgga din lut din sákka-
 goddi sist, lekkus sán dalost riegadam,
 daihe ruđai áudast ásetujuvvum veris olb-
 muin, guđek du siebman i læk; ja din
 oaz̃est galgga muo litto læt agalaš litton;
 mutto jáš guttege birraċuopakættes álbma-
 bælle olmuš læ, gutte birraċuppujuvvut i
 aigo, su siello javkaduvvut galgga olbmui-
 des sist erit; muo litto sán læ rikkom.
 Vela celki Ibmel Abrahami: Sarai, du
 aka, ik| dān Sarai galga gāċċot, dastgo
 su namma galgga læt Sara; ja buristsivne-
 det su mán aigom, ja dunji barne addet
 aigom su boft, Sara buristsivnedet aigom,
 ja ædnag olbmui ædnen sán šaddat galg-
 ga, ja ædnag olbmui gonagasak sust boat-
 tet galggek. De manai Abraham muo-
 đoides ala ja boagostišgāđi, ja vaimostes
 celki, oaz̃omgo mán, gutte ċuotte jakka-
 saš olmuš læm, barne! galggago Sara, gutte

avtse låge jage boares læ, riegadattet! Ja Abraham celki Ibmeli: vare Ismael ažuši du čalmidad audast ællet! Mutto Ibmel sunji celki: du akka Sara barne dunji riegadattet galgga, ja sunji dān dam nama Isak addet galgak, ja suin mān littom dakkat aigom agalaš litton su siebmani; mutto Ismael harrai du maida gullam læm, gæc, su buristsivnedam læm ja šadulažžan su dagam ja saggarak su ænedet aigom, guoft nubbe lākkai oaivamužaid sān sakkanattet galgga, ja stuorra olmuččen mān dagam su, mutto muo littom Isakin mān dagam, gæn Sara dunji riegadatta boatte jage damanaga aige bāddost. De heiti Ibmel Abrahamin sardnomest ja basmanai su lut.

18. Kapital.

Hærra almostatti ječas Abrahami Mamre Terebinthe muorain, go goađes uvsa gurast čakai, go bæivve læi bak. Go čalmides Abraham bajedi, āini sān, ja gæc, gālm ālbmak legje su audast; ja go sān āini sin, de sin audald viekkali goađe uvsa lut, gābmardalai ječas ædnami, ja

celki: hærram, jås armo gavðnam læm du čalmidad áudast, de ale du balvvalægjad mæddel mana; suova, atte uccanaš čacce vižžujuvvu, bassalækket julgidædek, ja vuáinadækket dam muora vuold, ja viežžat aigom laibe bittaš, atte vaimoidædek di diervasmattebættet, ja de oažžo-bættet di matkkadek mielđ mannat; alma di damditti balvvalægjadek lusa boattam læppet. Ja si celkke: daga moft cælk-kam læk! De gačai Abraham goattai Sara lusa, ja celki: gača, valde hoapost gálm mitto nissujafoid ja daga gakoid; ja ámi lusa viekkali Abraham ja valdi njuoras ja siega galbba, addi balvvalægjasis, gutte hoapost dam rakadi; ja Abraham valdi lavca ja varas mielke ja galbba, ja sini oddi biejai, ja sin lut sán čuožoi muora vuold, ja si bõrre. De si celkke sunji, gást læ du akka, Sara? ja sán vastedi: goađe sist. Ja muttom sist celki: fastain du lusa boadám damanaga aige báddo boatte jage, ja gæč, de du akast Sarast bardne læ. Dam gulai Sara goađe uvsast. Mutto Abraham ja Sara boares læiga ja

vuorrasmuvvum, ja i šat šaddam Sarai
 nissoni lakkai. De dast boagostasti Sara
 vaimostes, ja celki: dal, go boares læm,
 galgamgo dalle oaž̃e himoid adnet, ja mai-
 da muo ised boares læ! De celki herra
 Abrahami, manne boagostasta Sara ja
 cælkka: læmgo mæn rieġadatte nisson
 dal go boares læm; lægo mikkege ávdu-
 laš herra? litto aige de fastain du lusa
 boad̃am boatte jage dam aige báddo, ja
 Sarast dalle bárdne læ. Mutto Sara biet-
 tališgáđi ja celki: im boagostam; dastgo
 ballagáđi; mutto herra vastedi: boagostik
 galle. De čuož̃ž̃elegje álbmak, ja Sodoma
 guvllui ječasek járggalegje, ja Abraham
 manai singuim. De celki herra: galgam-
 go Abrahami čiekkat, maid dakkat aigom?
 ja Abraham stuorra ja vægalaš olbmui
 ačče šadda, ja su sist šaddek buok ædnam
 olbmuk buristsivneduvvum; dastgo die-
 đam su, atte gáčcomen sán læ manaides
 ja dalos su mañel herra gæino doallat
 ja vanhurskesvuoda ja vuoigadvuoda barg-
 gat dakkat, vai herra oaž̃žo addet Abra-
 hami, maid sán sunji láppedam læ. De

celki hærre: Bišškom Sodoma ja Gomo-
 ra bagjel stuores læ, ja hirbmadrakkan
 sådno suddok læk, dal vuolas njejam,
 oaidnet aigom, jås dam bišškom miel si
 dakkek, mi muo oddi bajas boattam læ,
 daihe æi, dam diettet aigom. De ålbmak
 dast erit vulgge ja manne Sodoma guvllui,
 mutto Abraham ʔuoʔʔomen læi hærre
 åudast. De manai Abraham lagabuid ja
 celki: hævatakgo vanhurskes olbmuid åf-
 tanaga vanhurskesmættom olbmuguim?
 Daiddek vit låge vanhurskes olbmuk læt
 gavpugest, aigokgo dalle gavpug hævatet
 ja ik sæsstet aigo gavpug dai vit låge van-
 hurskasi ditti? gukken dust nuft dakkat,
 vanhurskes olbmuid gåddet åftanaga ib-
 melmættomiguim, atte vanhurskes olb-
 muidi gævvat galgga nuftgo ibmelmættom
 olbmuidi! gukken dat dust! alma åbba
 ædnam duobmar vuoigadvuoða dakka!
 De celki hærre: jås Sodomast vit låge van-
 hurskes olbmuid gavnam, de åbba baik-
 kai mån andagassi addet aigom sin ditti.
 Mutto Abraham vastedi ja celki: gæʔ,
 hærreʔam, riæbmam læm sardnogoattet

hærrai, jásjoge muoldda ja guna læm. Vit daiddek vaillot daid vit låge vanhurskes olbmui lågost, aiggukgo dalle ábba baike hævatet dai vit olbmui ditti? mutto herra vastedi: im de dalle baike hævatet aigo, jás vit viđad lákkai gavnam, guđek vanhurskes læk. Mutto Abraham vela sardnogáđi sunji, ja celki: njállja låge daidaši gavdnujuvvut! ja herra vastedi: im de dalle dakkat aigo njállja låge olbmui ditti. De celki Abraham: ale bahhan valde, herračam, go sarnom! gálm låge daidaši gavdnujuvvut! mutto herra vastedi: im de dalle baikid hævatet aigo, jás gálm låge gavnam. De celki Abraham: riæbmam mán læm hærrai sardnot: guoft låge daidaši gavdnujuvvut; mutto herra vastedi: im baikid hævatet aigo dai guoft låge ditti. De vela celki Abraham: herračam, ale bahhan valde, jás dušše dam áft gærde vela sarnom! låge daidaši gavdnujuvvut! ja herra vastedi: im daid baikid hævatet aigo dai låge vanhurskes olbmui ditti. De vulgi herra, go sardnom læi Abrahamin, mutto Abraham baikkasis macai.

19. Kapital.

Go dak guoft engelak ækkedes båddo Sodomai bådiga, de čakkamen læi Lot Sodoma portast, ja go sán áini sádno, de likai sán bajas, manai sádno áudald, æd-nami gábmardalai, ja celki: muo hërrak, boatte balvvalægjade vissui, árró ija ja bassalække julgidæde, de oazžobættet di arrad itten bagjanet ja matkkadé miæld mannat; mutto sái celkiga: æm, šiljost mái aiggu ija båddo árrót; mutto sagga sán sarnotadai sádno, de sái manaiga su lusa ja manaiga su vissui; ja mallasid sán sádnoidi rakadi, surokættes gakoid dagai, ja si borre. De celkiga álbmak Loti: lægo dust makka, barnek daihe nieidak, daihe guttege, gutte dunji gulolaš læ dam gavgugest, de doalvo daid dam baikest erit; dastgo dam baike mái hævatædne, dastgo čuorvvom dam bagjel stuores læ hërra áudast, ja hërra mádno vuolgatam læ dam hævatet. De vulgi Lot ja vivai: dassis sarnoi, guđek su nieidaid akkan oazžot galgge, ja celki: čuožželækket, vuolgget dam baikest erit, dastgo hërra

gavpug hævatet aiggo; mutto vivaides
 calmi audast sán dusse læikastallamen
 læi. Go idðedes guofsso bagjani, de ho-
 poteiga engelak Lot, ja celki: lika dal
 bajas, valde akkad ja du nieidaidad, gu-
 ðek dast læva, amad dán hævatuvvut sad-
 dat gavpug suddoidi; mutto Lot agjani;
 de valdiga albmak su, su aka ja su guoft
 nieidaid giedai boft, dastgo herra su sæs-
 stet aigoi, ja sai doalvoiga su olgus, gav-
 pug ålggobællai. Ja go sai olgus buftam
 læiga su, de celki nubbe: bæste hæggad,
 ale gæca ruoftot guvllui, ale jalgadassi
 cuoʒast, bæste jeccad bagje ædnami, amad
 dán hævvanet. Mutto bæivve bagjani dal
 ædnam bagjel. De gæcoi herra risaid ja
 dala Sodoma ja Gomora bagjel arvvet
 herrast almest, ja daid gavpugid sán hæ-
 vati ja åbba jalgadas, ja buok olbmuid
 gavpugi sist ja ædnam saddoid. Mutto
 Lot akka manʒasis gæcai, ja saltte bazʒen
 saddai. Arrad idðedest de manai Abra-
 ham dam baikkai, gæst herra audast sán
 cuoʒʒom læi, ja Sodoma ja Gomora ja
 åbba dam jalgadasa ædnam guvllui sán

gæðai, ja sãn áini, ja gæð, ædnamest suovva bagjani. Mutto go Ibmel jalgadasa gavpugid hævati, de muiiti sãn Abraham, ja doalvoi Lot hævatusast erit, go daid gavpugid hævati, gást Lot læi.

21. K a p i t a l.

Hærra áini Sara, nuftgo cælkkam læi, ja hærra dagai Sarai, nuftgo sardnom læi. Ja Sara mana vuosttai šaddai ja Abrahami barne rieġadatti su boaresvuodastes dam mæreduvvum aiggai, nuftgo Ibmel sunji cælkkam læi; ja Abraham gáčoi barnes nama, gutte sunji rieġadam læi, gæn Sara sunji rieġadattam læi, Isak. Go su bardne Isak gavytse bæive boares læi, de birračuopai Abraham su hærra gáčcom mielð. Mutto Abraham čuode jage boares læi, go su bardne Isak sunji rieġadi. Ja Sara celki: Ibmel addam læ muo boagostet; juokkas, gutte dam gulla, boagostet aiggo munji; ja vela sãn celki: gi Abrahami lifci cælkkam: Sara šadda njamatet manaid; dastgo su boaresvuodastes Abrahami barne rieġadattam læm. Ja Sara áini, atte dat bardne, gæn ægyptalaš nisson, Ha-

gar, Abrahami riegadattam læi, bilkedægje olmuš læi; ja sãn celki Abrahami: aje erit dam balvvalægje nisson áftanaga barnines; dastgo dat balvvalægje nisson bardne i galga læt muo bardnam, Isak arbbim guoibme! Ja dam sane ani Abraham sagga bahhan, su barne ditti. Mutto Ibmel celki Abrahami: ellus dat dunji bahhan lekku bardnad ja du balvvalægje nisson ditti; maid Sara dunji cælkka, gulda su jena, dastgo Isak sist du siebman namatuvvut galgga. Ja maida balvvalægjad barne állo olbmui aččen dakkat aigom, go du siebman sãn læ. De arrad iddedest čuožželi Abraham, valdi laibe ja čaccelasko, ja Hagar hardoi ala biejai, ja addi sunji ja barne, ja luiti su mannat; ja sãn manai ja Beersaba mæcest sãn čajadadai. Ja čacce nágai laskost erit, ja barnes sãn muttom muora vuollai suppi, ja sãn vulgi ja buotta čákkani, davge baččastak duokkai, dastgo sãn celki: im mate bardnam jabmem oaidnet! de su buotta sãn manai čáakkanet ja sággarakkan čierrogádi. Mutto Ibmel gulai barne jena, ja

Ibmel engel ċuorvoi almest Hagar nama, ja celki sunji: Hagar, mi vaived du? Ale bala, dastgo Ibmel gullam læ barne jena, gāst sān læ; ċuožžel, bajed bardnad, ja laidi su giettað boft; dastgo stuorra olbmui aċċen mǎn dagam su. Ja Ibmel ravasti Hagar ċalmid, ja ċaccegaldo sǎn āini, ja sǎn manai, ja lasko ċacin devdi ja addi bardnai jukkat. Ja Ibmel barnin læi, ja sǎn bajas šaddai; ja mǎcest sǎn eli, ja go bajas šaddam læi, de daggeolmuċċen sǎn šaddai. Pharan mǎcest sǎn asai, ja su ædne aka sunji valdi Ægypten ædnamest.

22. Kapital.

Ja dastmañnel de gæċċali Ibmel Abraham, ja celki sunji: Abraham! ja sǎn vastedi: dast læm; Ja Ibmel celki: valde bardnad, Isak, dam aidno, gæn rakkasen dǎn anak, ja mana dam ædnami Moriai, ja oafferuša su balddam oafferen muttom vare ala, maid dunji cækket aigom. De bagjani Abraham arrad idðedest, biejai galvoid asenes ala, valdi guoft balvvalegjid jeċaines ja su barne Isak, ja oaffermuo-

raid ludi; ja gærgati ječas ja dam baikkai manai, maid Ibmel sunji cælkkam læi. Goalmad bæive de bajedi Abraham calmides, ja baike sãn gukken aini; de celki sãn balvvalegjidassis: bacce dãi dasa aftanaga asenin, mãi barninam dakkã vuolgge rokkusid adnet, ja de ruoftot mãi dãdno lusa bätte. Ja Abraham valdi balddam oaffermuoraid, ja barnes Isak ala biejai, mutto dala ja nibe giettasis sãn valdi, ja de gugtug sãi manaiga. Mutto de sardnogãdi Isak aččas Abrahami: ačacam! ja sãn vastedi: gæč, dast de læm, barnacam! de celki (Isak): gæč, dast dalla læ ja muorak, mutto gäst balddam oafferlabes? Abraham vastedi: Ibmel ješ aldsis oaidnet aiggo oafferlabba, barnacam; ja de gugtug sãi ávtast manaiga. Ja go sãi baikkai bådiga, maid Ibmel sunji cælkkam læi, de rakadi Abraham dasa altar, muoraid dam ala bardai, ja barnes Isak sãn čanai ja biejai su altar ala muorai bagjeli, ja giedas sãn geigi, valdi oaffernibe barnes oafferušsat; mutto de čuorvoi sunji almest herra engel, ja celki: Abraham, Abraham!

ja sán vastedi: dast de læm. Ja (engel) celki: ale bieja giettad barne ala, ja ale daga sunji maidegen! dastgo dal diedam Ibmelest sán balak; ik dán læk biettalam munji du bardnad, dam aidno. De bajedi Abraham ċalmides, ja áini, ja gæc, su manḡabæld vircca roakkasam læi muoraidi ċarvidesguim, ja Abraham vulgi, valdi dam, ja balddam oafferen dam oafferušai barnes sagjai. Ja Abraham addi dam baikkai dam nama: hærra oaidna, atte vela ádna bæive olmuš cælkka: varest, almostuvvu hærra. Mutto hærra engel ċuorvoi nubbe gærde Abrahāmi, ja celki: ješjeċċam boft vuordnom læm, cælkka hærra, go dam dakkik, ja du aidno bardnad ik sæsstam, de ainasrakkan du buristsivnedet aigom, ja du siebman ædnagen dakkat aigom nuftgo alme nastid ja nuftgo mærragadde saddoid, ja du siebman vašalažaides portaid arbbit galgga; ja du siebman sist buok ædnam sakkagáddek buristsivneduvvut galggeke, go muo jena dán guldalik. De macai Abraham balvvalegjides lusa, ja si gærga-

tegje ječaidæsek ja áftanaga si Beersabai manne, ja Abraham asai Beersabast. Dastmanñel de muittaluvui Abrahami: gæc, maida Milkka riegadattam læ du velljai Nakori manaid: Uz, gutte su alggošaddo læ, ja su velja Bus ja Kemuel, gutte Aram acce læ, ja Kesed, Kadso, Pildas, Jidlaph ja Bethuel; ja Bethuel sakanattam læ Rebeka; daid gavtse manaid riegadatti Milkka Abraham valljai Nakori. Mutto maida su nubbe akka, gæn namma læi Reuma, riegadatti Tebah, Gaham, Thaläs ja Måka.

23. K a p i t a l.

Sara šaddai 127 jage boares, ja sán jami Kirjath-Arbai, mi maida Hebron gočcujuvvu Kanaan ædnamest; ja Abraham báđi Sara máraštet ja čierrot. Ja de havdadi Abraham akas Sara Makpelas vuobmai Mamre buotta, mi dal Hebron gočcujuvvu, mi Kanaan ædnamest læ.

24. K a p i t a l.

Abraham boares læi ja boarrasmuvvam, ja herra su buristsivnedam læi juokke harrai. De celki sán dalos boarrasa-

mus balvvalægjai, gutte buok sù ælo bagjel læi: buorračam, bieja giettad muo alem vuollai; ja vuorno munji herra boft, alme Ibmel ja ædnam Ibmel boft, atte bardnasam ik dān aka valde Kananitalažai nieidai gaskast, gæi gaskast mām asām, vuolgget galgak muo ædnamassam ja muo sakkagoddidam lusa, bardnasam, Isaki, aka valddet. Mutto balvvalægje sunji celki: i daide nisson muo čuovvot aiggot dam ædnami, galgamgo dalle doalvvot du bardnad dam ædnami ruoftot, gāst dān læk boattam? Abraham vāstedī: varot ječčad, amad muo barne dān dākkā doalvvot! Herra, alme Ibmel, gutte muo valddam læ aččam dalost ja muo vanhemidam ædnamest, gutte munji cælkkam ja vuordnom læ: du siebmani dam ædnam addet aigom, sām engeles du āudast biegiat aiggo, atte dābben dān aka oazok valddet muo bardnai. Mutto jās nisson i du čuovvot aigo, de bestjuvvum dān læk dam valest, maid munji vuornok, mutto muo barne ik dān galga dākkā doalvvot. De biejai balvvalægje giedas hērras Abraham alem

vuollai, ja sán vuornoi sunji dam aše
 harrai. De valdi balvvalægje låge hær-
 ras kameláin, ja vulgi, ja valdi buokslai div-
 rasvuodaid hær- ras æloin mieldes, gærgati
 ječas matkkai, manai ja bádi Mesopota-
 miai Nakór gavpugi. Go ækked bællai
 læi, de luiti sán kamelaid gavpug álggo-
 bæld livvot cacegaldogurri, ja dat bád-
 do aigge læi, go nissonak boattenmen legje
 cace goaivvot. Ja sán celki: hær- racam,
 muo ised Abraham Ibmel! adde munji
 ádnia bæive su gavdnat, ja daga armogas-
 vuoda muo ised Abraham vuosstai! Gæc,
 cacegaldogurri lut mán cuoŕom, ja gavpug
 nieidak boattenmen læk cace goaivvot, go
 dappatuvvu, atte nieid boatta, gæsa cæl-
 kam: valde littad vuolas ja adde munji
 jukkat, ja sán cælkka: juga, ja du kame-
 laid jugatet aigom, de adde dal, atte sán
 dat læ, gæn dán oaidnam læk balvvalæ-
 gjasad. Isaki, ja atte dast dávddat mán
 matam, atte armogasvuoda dán dakkam
 læk muo ised vuosstai. Ja saddai, áudal
 go sán hæittam læi sardnomest, gæc, de
 bádi Rebekka, gutte Bethuel nieid læi,

gutte Milka bardne læi, Nakor Abraham velj akka; ja su litte su oalgest læi, ja Ćabes læi dat nieid, ja nieid sãn læi, nait-talkættai; ja sãn galddoi vuolas njejai, devdi litted ja goarņoi. De viekkali balv-valægje su oddi, ja celki: buorraĉam! adde munji Ćace jugastastet du littest. Nieid celki: juga hærreĉam, ja sãn gaĉai, valdi litte vuolas hardos ald giettasis ja addi sunji jukkat. Ja go sãn sunji jukkat addam læi, de celki sãn: Ćace goaivvot aigom du kamelaidi, nuft gukka go dak jukkat aigguk. Ja sãn gaĉai ja manai galddoi goaivvot, ja buok su kamelaid sãn jugati. Ja sagga åvduši ålmaĵ su ditti, mutto javotaga åroi, vai boddi boatta, jås hærre addam læi su matkkai buorre liko daihe i. Ja go kamelak jukkam legje, de valdi ålmaĵ galle suormas, sekel bælle dædost, ja guoft gietta galle baddid su giedaidi, låge sekel dædost, ja celki sunji: gæn nieid dãn læk? cælke munji, lægo aĉĉad dalost migjidi igjasagje? Nieid sunji vastedi: Bethuel nieid læm, gutte Milka bardne læ, gæn Nakori riegadatti, ja vela

celki sán: sikke suoinek ja guottomuš
mist galle læk, ja sagje din vuosstaivald-
det. De gábmardalai álmaj ja herra git-
tegáđi, ja celki: gittujuvvum lekkus herra
muo ised Abraham Ibmel, gutte armos ja
áskaldasvuodas i læk sirddam muo ised
bagjelist erit! muo sán doalvvom læ riefte
gæino mielđ isedam veljai dalloi. De
viekkali nieid ja buok muittali ædnes
dalloi. Ja Rebekast velj læi, gæn namma
læi Laban, ja sán olgus viekkali álbma
lusa, gutte galdo gurast læi. Go sán suor-
mas ja daid stuorrab gietta gállečŋaid
áini oabas giedain, ja go oabas Rebeka
muittalusa gulai, go Rebekka celki: nuft
sarnoi álmaj munji, de manai Laban álb-
ma lusa, ja gæč, kamelai lut sán čuožoi
galdo gurast. Ja sunji celki dalle Laban:
boade sisa herra buristsivneduvvum ol-
muš! manne álggon čuožok, vieso ja raka-
dam læm, ja sagje læ kamelaidi. De ma-
nai álmaj sisa, ja galvok kamelai ald erit
valddujuvvujegje, ja rusek ja guottomušak
kamelaidi addujuvvujegje ja čace álbma
julgid bassalet, ja dai álbmai julgid, guđek

su farost legje, ja bårramuſak su oddi bigjujuvvujegje; mutto sán celki: im bår-rat aigo, áudalgo matke mákkam cælk-kam læm! De celki sán: Abraham balv-valægje læm. Buristsivnedam læ hærra muo ised saggarak, atte famolaſ sán læ, ja addam læ Ibmel sunji labbaid ja vuov-said, silbbaid ja gollid, balvvalegjid, kamelaid ja asenid. Ja muo ised akka Sara barne riegedattam læ muo isedi su boaresvuodastes, ja sunji sán addam læ buok æloides. Mutto muo ised vale must valddam læ: ik galga bardnasam aka valddet Kananitalaſai nieidai gaskkast, gæi ædnamest mán asam. Mutto vuolgget galgak aċċam dalloi, ja muo fulkidam lusa bardnasam aka valddet. De celkkim isedi: daidda nisson muo ċuovvot i aiggot? Ja sán vastedi munji: hærra, gæn ċalmi áudast vagjolaſ læm, bieggamen læ su engles dunji matke guoibmen, ja buorré liko addet aiggo du matkkai, atte bardnasam aka dán oaſok valddet muo fuolkest ja aċċam dalost; mutto dalle besstujuvvum dán galgak læt muo vale vuold erit, go

muo fulkidam lusa dân boadak; jås si dalle su æi aigo addet dunji, de besstuvuvum dân galgak læt muo valest. Go adna bæive galddoi bättim, de celkkim: hærračam, muo ised Abraham Ibmel! jås buorre áuddanæme dân addam læk muo matkkai, maid vagjolan læm, de gæč, čuožom dal čaccegaldolut, ja šadda, atte nieid boatta čace goaivvot, ja go sunji cælkam: adde munji čace jukkat, ja sán vasted: juga dân, ja du kamelaidi goaivvot aigom; atte sán dat nisson læ, gæn dân oaidnam læk muo ised bardnai. Áudal go daid sanid sardnom legjim vaimostam, gæč, de bađi Rebekka; su čaccellasko su oalge ald læi, ja galddoi sán manai goaivvot; ja go sunji celkkim: buorračam adde munji jukkat, de sán gačai, valdi lasko oalges ald ja celki: juga, ja du kamelaid maida jugatet aigom, ja mán jukkim, ja kamelaid sán jugati. Ja sust jerrim ja celkkim: gæn nieid lækgo dân? ja sán vastedi: Bethuel nieid læm, Nakor bardne, gæn Milkka sunji riegradatti. De bigjim suormas su njunnai ja giettačijnaid

su giedaidi, je gâbmardallim ja herra gudniettim ja gittim herra, muo ised Abraham Ibmel, gutte riefte gæino miel doalvvom læi muo ised velj nieid su bardnai valddet. Ja dal, jås rakisvuoda ja askaldasvuoda di dakkat aiggobættet, de cælkket munji, ja jås æppet aigo, de cælkket munji dam, atte ålgis daihe guro bællai mân matam jeccam jarggalet. De vastedi Laban ja Bethuel ja celkiga: dat aasse boatta hærrast, æp mi mate maidegen dunji cælkket! Gæc, dast Rebekka læ, valde su, ja mana, ja saddus sån du ised barne akka, nuftgo herra cælkkam læ. Ja go Abraham balvvalægje gulai daid sanid, de ædnami sån gâbmardalai herra åudast. Ja balvvalægje valdi silbhaid ja gollid ja biftasid ja addi Rebekkai daid, ja divres addaldagaid addi sån su velljai ja ædnai. De si borre ja jukke, sån ja dak ålbmak, gudek su farost legje, ja ija si dast orru; mutto go iddedest si bagjanegje, de celki sån: addet muo dal isedam lusa vuolget. Ja nieid vellja ja ædne celkiga: adde nieid mædno lut årrot

moadde bæive daihe låge, de oazok vuolgget. Mutto sán celki: alle muo ajet! hærre addam læ buorre áuddanæme muo matkkai, luoitte muo vuolgget, vai isedam lusa bæsam vuolgget. De sái celkiga: ċuorvvop mi nieid ja gullop mi, maid sán cælkka. De si ravkke Rebeka, ja sunji celkiga: aigokgo mannat dain álbmain? ja sán vastedi: aigom. De sái luitiga oabasga Rebeka vuolgget ja su njamatægje Abraham balvvalegiin ja su álbmaiguim. Ja sái buristsivnedeiga Rebeka ja celkiga sunji: mádno oabbame, sadda ædnen duhat gærde låge duhat olbmuidi, ja adnusek du siebmanak vašalaidæsek portaid! De likai bajas Rebekka ja su balvvalægjek, ja kamelai ala si ċákkane-gje ja álbma si ċuvvu; ja Abraham balvvalægje valdi Rebeka, ja vulgi. Ja Isak boattemen læi galdost, man namma læ: dam ælle, gutte oaidna muo, dastgo assamen sán læi oarjaædnamest, ja ækked bællai mæccai sán vuolggam læi rokkusid adnet; ja go ċalmides bajedi, de áini sán, ja gæċ, kamelak boattemen legje. Já go

Rebekka čalmides bajedi ja áini Isak, de kamela ald vuolas njejai sán ja celki balvvalægjai, gi læ dat álmaj, gutte mæcest min áudald boatta? ja balvvalægje celki: dat muo ised læ, de valdi sán oaivveline, ja gávčai ječas. Ja balvvalægje muittali Isaki buok, maid sán doaimatam læi. Ja Isak doalvoi Rebeka su ædnes Sara goattai; ja sán valdi su, ja Rebekka šaddai su akka, ja rakkasen Isak ani su; ja de jeddišovui Isak márašistes ædnes ditti.

25. Kapital.

Abraham valdi fastain aka, gæn namma læi Ketura. Sán rie gadatti Abrahami Himran, Jaksan, Medan, Midian, Jisbah ja Suah. Buok dak legje Ketura manak. Isaki Abraham galle addi buok ælo, mutto buok su ærra manaidi addi sán stuorra addaldagaid, ja barnes Isak lut erit sán vuolgati sin bævča ædnami. Ja Abraham ællem jagi bæivek, maid sán eli, legje 176 jagek. Ja Abraham addi vuáinas ja jami siega boaresvuodast, boares ja ællemest gallanaddam, ja olbmuides lusa sán manai.

Su barnek Isak ja Ismael hāvdaðeiga su Makpelas rággai, mi hetitalaš álbma Ephron, Zokar barne æðnamest læi, mi Mamre buotta læ, dam æðnamest, maid Abraham oasstam læi Hetitalažain; dast læ Abraham hāvdaðuvvum ja su akka Sara.

Abraham jabmem maññel de burist-sivnedi Ibmel su barne Isak; ja Isak asai dam galdo lut, mi goččujuvvu: dam ælle, gutte oaidna muo. Dat læ Ismael sákka-gádde, Abraham barne, gæn ægyptalaš nisson Hagar, Sara balvvalægje, Abrahami riegaðattam læi. Dak Ismael barni namak læk namasek mielð sin sákkaðoddi sist: Ismael alggošaddo læi Nebajoth; de Kedar, Adbeel, Mibsam, Misma, Duma, Massa, Kadar, Thema, Jetur, Naphis ja Kedma. Dak læk Ismael manak, ja dak læk dai guoft nubbe lákkai oaivamužai namak sin gavgugidæsek ja baikidæsek mielð, olbmuidæsek bagjel. Ja Ismael ællem jagek legje 147 jagek, de vuáinjas sán addi ja jami ja olbmuides lusa manai. Ja si ássamen legje Havilah rajast Skur

ragjai, mi Ægypten guvllui árru, go olmuš Assyriai vuolgga.

Dak læk Isak, Abraham barne, sák-kagáddek. Abraham sakkanatti Isak. Ja Isak 40 jage boares læi, go Mesopotamia ædnamest akkanes sán valdi Rebeka, syralaš álbma Bethuel nieid, ja syralaš álbma Laban oaba. Ja Isak rákkadalai hærrai akas áudast, dastgo šaddotæbme sán læi, ja herra gulai su, atte su akka Rebekka æloti. Mutto manak nárddasa-daiga nubbe nubbe vuosttai su hæggast, ja Rebekka celki: go nuft læ, manne ælotim dalle. Ja sán manai hærrast jærrat, ja herra sunji vastedi:

Guoft sák-kagáddek læva du hæggast,
Guoft almugak læva du vaimo vuold;
Nubbe almug stuorrab šadda go nubbe,
Ja stuorrab balvvalet galgga dam ucceb!

Go su aigge dievai, go sán riegadattet galgai, de jumičak su hæggast læiga; ja go áudeb báđi mailbmai, de ruofsad dat læi ja gulggi nuftgo bæsk; ja sunji si dam nama Esau adde; ja de dasto báđi su velj, gæn gietta doallamen læi Esau sušme; ja

su nama si gočču Jakob; mutto Isak 60
 jage boares læi, go dak riegadeiga. Ja
 barnek bajas šaddaiga, ja Esau doaimalaš
 bievddar šaddai ja bargai ædnam; mutto
 Jakob ibmelbalolaš almaj læi, gutte goađe
 sist eli. Isak ani Esau rakkasabbun,
 dastgo su fuođđobiergok njalgis legje su
 njalmest; mutto Rebekka ani Jakob rak-
 kasabbun. Jakob mallasid aldsis raka-
 dam læi, ja Esau mæcest hādī ja vaibbam
 læi. Ja Esau celki Jakobi: adde muo
 maistit daid rufsis, daid rufsis bárramu-
 šaid, dastgo vaibbam læm! de damditti
 su namma goččujuvui Edom. Jakob va-
 stedi: vuovde munji ádna bæive du boar-
 rasabbovuoda allagvuoda. Esau vastedi:
 alma jabmet galgam, manen adnet dalle
 galgam muo boarrasabbovuottam. Jakob
 celki: vuorno munji ádna bæive, ja Esau
 vuornoī sunji dam, ja nuft vuvdi sán Ja-
 kobi su boarrasabbovuoda allagvuoda.
 De addi Jakob Esau laibe ja su mallasid,
 ja Esau bárai ja jūgai, likai bajas ja vulgi,
 ja boarrasabbovuodas allagvuoda sán ba-
 gjelgæcai.

26. K a p i t a l.

Ja nælgge læi ædnamest æreb dam
 audeb, mi Abraham aige læi, ja Isak ma-
 nai Philistalažai gonagas Abimelek lusa,
 gutte Gerarist læi. Ja hærre sunji almo-
 stuvui ja celki sunji: ik vuolas mannat
 galga Ægypten ædnami; mutto årrot gal-
 gak dam ædnamest, maid dunji cælkam.
 Veris olmuccen ællet galgak dam ædna-
 mest, ja du lut mån aigom læt, ja du bu-
 ristsivnedet aigom; dastgo dunji ja du
 siebmani buok daid ædnamid mån addam,
 ja nanosen dam vale mån dagam, maid
 aæccasad Abrahami mån vurdnum. Æd-
 nagen mån dakkat aigom du siebman
 nuftgo alme nastid, ja du siebmani addet
 aigom buok daid ædnamid, ja du siebman
 sist buok ædnam olbmuk buristsivneduv-
 vut galggek, dastgo Abraham muo jena
 gulai ja muo bakkomid doalai, ja muo
 ravvagid, asatusaid ja lagaid sãn doalai.
 De asai Isak Gerarist. Ja Isak gilvi
 dam ædnami, ja cuotte gærdasaš šaddoid
 sãn oažoi dam jage, ja hærre su burist-
 sivnedi. Ja almaj vægalazažan šaddai, ja

saggarak sán áuddani ja vægalaz̃žan šad-dai, dassači go saggarak vægalaš læi. Ja de sán dast manai Beersabai. Ja herra sunji almostuvui dam ija ja celki: mán læm du ačcad Abraham Ibmel; ale bala, dastgo mán duin læm, ja du buristsivne-dam, ja du siebman ædnagen mán dagam muo balvvalægjam Abraham ditti. Ja altar Isak dast rakadi, ja herra nama ċuorvoi.

Esau njællja låge jage boares læi, ja akkan sán valdi Judith, hetitalaš álbma Beeri nieid, ja Basmath, hetitalaš álbma Elon nieid; ja dak dagaiga sikke Isaki ja Rebekkai stuorra vaibmobafčas.

27. K a p i t a l.

Ja dappatuvui, go Jakob læi šaddam boares ja su čalmek sevdnjudišgáđiga, atte i oaidnam, de boarrasabbo barnes Esau sán ravkai ja celki sunji: barnačam! ja sán vastedi: dast læm. Ačče celki: gæč, boares ja læm, ja im diede guđe bæive mán jamam. Valde dal du bivddem raidoidad, du njuolaid ja davge, mana mæccai ja bivde munji spiri, rakad munji

biergo, mi njalgis læ, ja buvte munji, vai
 bāram, vai muo siello du buristsivned,
 āudal go jamam. Ja Rebekka gulai maid
 Isak bardnasis Esau ravvi, ja Esau manai
 mæccai fuođo bivddet ja aččasis buftet.
 Mutto Rebekka celki bardnasis Jakobi:
 gullim aččad valljasad Esau sardnomen
 ja cælkkemen: buvte munji fuođđobier-
 go, rakad munji njalgga bārramušaid, vai
 bāram, de du buristsivnedet aigom hærra
 čalmi āudast, audal go jamam. De gula
 dal ædnad jena, muo barnačam! maid
 mæn ravvim! Vuolge ellui, ja viež̃a munji
 guoft šiega gaiccagalbbaid, vai aččasad
 njalgga bārramušaid mæn rakadam, mi
 sunji njalggid. Ja aččasad dæn buftet gal-
 gak, vai bārra, vai du sæn buristsivned,
 āudal go jabma. Jakob ædnasis Rebekkai
 vastedi: gæč, muo vellj ālma j læ, gæn
 likest guolgak læk. Daidda ačče gulda-
 lišgoattet muo ala, ja de su āudast bætolaš
 olmuš læm, ja buftemen dalle læm garro-
 dusa bagjelassam buristsivnadusa sagjai!
 Mutto ædne sunji celki: bāttus muo ba-
 gjeli garrodussa, barnačam! gula muo jena

ja vuolge ja buvte dek! De manai Jakob ja buvti, ja ædne njalgga bárramušaid raka-di, mak njalggak legje aće njalmest. Ja Rebekka valdi boarrasabbo barnes Esau hærvas biftasid, mak su barast legje viesost, ja gáçoi nuorab barne Jakob dai sisa çagñat. Ja gaicai nakiguim garvoti Rebekka Jakob giedaid ja çæppat; ja daid njalgga bárramušaid ja laibe, maid sán rakadam læi, barnes Jakob gitti sán addi. De aćes lusa sán manai ja celki: aćaçam! ja sán vastedi: dast læm, gi dán læk barnaçam? Jakob celki aćčasis: du boarrasabbo bardne Esau, dakkam læm, nuftgo goččuk munji, lika dal bajas, čakkan, bára muo biergo, vai du siello muo buristsivned! De celki Isak bardnasis: moft gavdñik dán nuft färg barnaçam? Mutto sán vastedi: hærra du Ibmel addi muo gitti. Ja Isak celki Jakobi: boaðe dek lagabuid, barnaçam! du ala guldalet aigem giedainam, jás dán muo bardne Esau læk daihe ik. De Jakob aćes Isak lusa loaidesti, ja aćče guldali su ala ja celki: jedna galle Jakob jedna læ, mutto giedak Esau gie-

ðak læva, ja aċċe i dāvddam su, dastgo su
 giedain guolgganakke læi, nuftgo su velja
 Esau giedain læi, ja aċċe buristsivnedið-
 gáði su. De celki sán: alma dán læk muo
 bardne Esau? ja sán vastedi: læm. De
 celki aċċe: buvte munji dek, vai bardnam
 bivdost baram, vai muo siello matta du
 buristsivnedet. De Jakob su oddi biejai,
 ja aċċe bárai, ja vine Jakob sunji addi, ja
 sán jugai. De celki aċċe sunji: boaðe
 dek ja cumast muo, barnaċam; ja Jakob
 báði, ja aċċe cumai su; ja su biftasi haja
 sán dāv dai ja buristsivnedi su ja celki:
 bardnam hagja nuftgo ædnam hagja læ,
 maid hærre læ buristsivnedam!

Almestes addaði Ibmel dunji laftas,
 Ædnamestes, mi buoidemus læ,
 Jafoid, vidnemuora šaddoid állorak!
 Olbmuk du gábmardallat galggek, ja
 Olbmui sákkagáðdek du balvvalæmen læk,
 Veljaidad oaivamuð dán galgak læt, ja
 Ædnad barnek du gudniettet galggek!
 Garroduvvum, gutte du garrod,
 Buristsivneduvvum, gutte du buristsivned!
 Ja dappatuvvui, go Isak buristsivna-

dusaides Jakob bagjel sardnom læi, atte illa læi Jakob aces Isak lut vuolggam, de badi su vellja Esau bivdostes. Sångis njalgga bárramušaid rakadi, buvti aččasis ja aččasis celki: ačačam, lika bajas ja bára, maid bardnad bivddam læ, vai du siello muo buristsivned! De celki ačče Isak sunji: gi dán læk? ja sán vastedi: mán du boarrasabbo hardne Esau læm. De suorggani Isak sagga stuorra suorgatusain ja celki: gi sán dalle læi, gutte dām bivdo bivddam læi ja munji buvti, ja buok bárramušain mán borrim, áudal go dán bát-tik, ja su mán buristsivnedim; ja buristsivneduvvum sán galgga maida árrot! Go Esau gulai aces sagaid, de biškoi sán sagga stuorra ja bahha bišškomin: buristsivned muo, muo maida muo ačče! Ja ačče celki: du velljad gavvelvuoda čađa boattam læ ja oažžom læ du buristsivnadusa. Ja Esau celki: lægo su namma damditti goččuuvvum Jakob, go dal guoft gærde sán muo læ bættam; muo boarrasabbovuoda allagvuoda sán valdi, ja dal maida muo buristsivnadusa sán læ vald-

dam; ja vela celki Esau: alma buristsiv-
vadusa dân maida munji anak? Ja Isak
vastedi ja celki Esau: gæc! hærran du
bagjel mân læm bieggam su; ja buok su
veljaid sunji balvvalægjen mân læm addam
sunji; jafoid ja vidnemuora šaddoid mân
læm addam sunji, ja maid galgam mân
dalle du áudast dakkat! Ja Esau celki
aččasis: lægo dalle dust dušše dat áft aidno
buristsivnadussa, ačče? buristsivned muo,
muo maida, aččam! ja jenas sán bajedi
ja čierrogádi. De sardnogádi Isak ja
celki sunji:

Ædnam buoidetaga du goatte bacca,

Ja alme laftastaga allagasist!

Miekkad boft ječčad dân æletak,

Velljad galle dân læk balvvalæmen,

Mutto go famoinad dân čuožželak,

Čæppat ald gæssa dân erit balkestak.

Ja Esau ani Jakob vašestes dam bu-
ristsivnadusa ditti, main ačče su buristsiv-
nedam læi; ja vaimostes celki Esau: aigge
galle fárg boatta, go aččam jabmem ditti
mi márraš adnep, de gáddet aigom vel-
ljam Jakob! Ja Rebekka oažžoi diettet daid

su boarrasabbo barne Esau sanid, ja sãn
  uojai ja nuorab barne Jakob ravkai ja
 celki sunji: g  , velljad Esau mafset aiggo
 je as du ala ja du g ddet aiggo, mutto
 dal, barna am, gula muo jena,  uo   el ja
 batar Harani velljam Laban lusa, ja su lut
 d n  rrot galgak muttom aige, dassa i go
 velljad hoappo vassam l ; dassa i go du
 velljad moarre du bagjelist erit h etta, ja
 go s n vajaldattam l , maid d n l k su
 vuosstai dakkam; de  uogjat ja du vie   at
 aigom; manditti galgam m n d dno gug-
 tuid masset  ft b ive! Ja Rebekka celki
 Isaki: munji vaivve l   llet dai ( ppeib-
 melbalvval gje) Heth nieidai ditti! j s
 vela Jakob aka aldsis valdi Heth nieidai
 gaskast, daggar go dam  dnam nieidak
 l k, man varas galggim m n dalle vela
 ain  llet?

28. Kapital.

Ja Isak ravkai Jakob, buristsivnedi
 su, g  oi su ja sunji celki: ik d n  ka
 galga valddet Kanaan nieidai gaskast!
 g rgat je  ad matkkai, mana Mesopota-
 miai,  dnad a e Bethuel dalloi, ja valde

aldsid aka du ædnad velja Laban nieidai gaskast, ja Ibmel, dat buokvægalaš, buristsivnedifci du ja dagaši du šaddulaž-žan ja ænedifci du, atte ædnag olbmui ačcen dān šaddak, sān addaši dunji Abraham buristsivnadusa, dunji ja du siebmani āftanaga duin, atte dam ædnam dān oažok arbbit, gāst veris olmučcen dān læk, maid Ibmel Abrahami addi. De vuolgati Isak Jakob, ja Mesopotamiai sān manai syralaš ālbma Laban lusa, Bethuel barne, Rebeka, Jakob ja Esau ædne, velj.

Go Esau āini, atte Isak buristsivnedam læi Jakob ja Mesopotamiai su vuolgatam læi aka aldsis valddet, ja atte su buristsivnededin de ačce su ravvim ja sunji cælkkam læi: ik dān aka valddet galga Kanaan (æppeibmelbalvvalægje) nieidai gaskast; ja Jakob gulolaš læi aččasis ja ædnasis ja manai Mesopotamiai; ja Esau āini, atte Kanaan nieidak bahak legje su ačce čalmi āudast, de manai sān Ismael lusa, ja valdi Makalat, Abraham barne Ismael nieid, ja Nebajoth oabba, akkanes æreb su ærra akai. Nuft vulgi

Jakob Beersabast ja manai Harani. Ja muttom baikkai sán báđi, gást ija ároi, dastgo bæivve já illošam læi; ja geđgid sán valdi, mak dam baikest legje, ja oai-
 ves vuollai biejai, ja de dam baikkai sán vællhani. Ja sán niegoi, ja gæċ! raidda-
 las ædnam ald cæggot læi, man gæċce
 alme ragjai áli, ja gæċ, Ibmel engelak
 njegjamen ja goargnomen legje dam mielđ. Ja gæċ, hærri dam ald ċuožoi, ja celki:
 mán hærri læm, aċċad Abraham Ibmel ja
 Isak Ibmel; ædnam, man ald dal vællhot
 árok, dunji addet aigom ja du siebmani!
 Ja du siebman šaddat galgga nuftgo æd-
 nam saddok, ja videdet dán galgak jeċċad
 bæive illošæme ja bæive bagjanæme guvl-
 lui, ja gaskija ja gaskbæive guvllui, ja
 du sist ja du siebman sist buristsivneduv-
 vut galggek buok ædnam sakkagádek.
 Gæċ, mán duin læm, ja du varjalam gosik-
 kenessi dán jáđak, ja ruoftot mán du
 doalvom dam ædnami; dastgo im du luoit-
 tet aigo, áudal go buok dakkam læm, maid
 dunji sardnom læm. De gáccai Jakob
 nakkarines ja celki: duođairakkan hærri

dast læ, ja im mán dam diettam. Ja sán ballagáði ja celki: man balolaš læ dat baikke; Ibmel viesso dat læ, ja dast alme uvsak læk. Ja Jakob bagjani arrad idðedest, ja valdi dam gædge, mi su oaive vuluš læmaš læi, ja cæggot dam biejai muittomærkkan ja leiki áljo dam bagjeli, ja dam baike nama Bethel sán gáčoi, mutto áudal læi gavpug namma Luz. Ja Jakob láppadusa dagai (Cuorvoi) ja celki: jáš hærri muin læ, ja varjal muo matk-kam ald, man mielđ mán vagjolam, ja munji laibe adda bárrat ja biftasid garvotet, ja jáš rafhe sist ačcam dalloi mán macam, de galgga hærri muo Ibmel læt, ja dat gædgge, maid cæggam læm muittogædggem, Ibmel viesson dakkujuvvut galgga, ja buok, maid dán munji addak, (muo Ibmelam), dast lágadas oase dunji addam.

29. Kapital.

De manai Jakob matkes mielđ ja manai dam ædnami, mi idðedes guvllui ároi. Ja sán áini, ja gæč, galddo læi mæcest, ja gæč, gálm sávccaelok dam lut

livvomen legje; dastgo dam galdost si jugategje æloid, ja stuorra gædgge galdo njalme ald læi. Ja go buok ælok čoakkai boattam legje, de si gædge erit fierralatte galdo njalme áudast ja jugategje savcaid, ja de fastain si gædge sagjasis bigje galdo raige oddi. Jakob sigjidi celki: veljačak, guđe sida olbmuk læppet di? ja si vaste-degje: Haran sid olbmuk mi læp. De Jakob sigjidi celki: alma di dalle Laban dávddabættet Nakor barne? ja si vaste-degje: galle mi su dávddap. Ja Jakob sigjidi celki: gævvago sunji burist? Ja si celkke: burist sunji gævva, ja gæč, dast boatta su nieid Rakel savcaiguim. Jakob celki: vela šiega bæivve læ, i læk vuost šivetid čoakkai vuojetam aigge, jugatæk- ket savcaid, vuolgget ja daid gæččat. Mutto si celkke: æp mi dam mate dakkat, áudal go buok ælok čoakkai báttik, de vuost gædgge galdo njalme áudast erit fierralattujuvvu, ja de savcaid mi jugatep. Go singuim Jakob ain sardnomen læi, de báđi Rakel ačes savcaiguim; dastgo savcaid vazze sán læi. Mutto go Jakob

äini Rakel, ædnes velja Laban nieid, ja
 ædnes velja Laban savcaid, de manai sãn
 ja gædge fierralatti galdo njalme áudast
 erit, ja ædnes velja savcaid sãn jugati.
 Ja Jakob cumasti Rakel, bajedi jenas ja
 čierrogádi. Ja sãn muittali Rakeli, atte
 sãn læi su áce fuolkke, atte Rebeka bard-
 ne sãn læi; ja nieid viekkali ja aččasis
 dam muittali. Go Laban dalle gulai daid
 sagaid oabas barne Jakobast, de su áu-
 dald sãn viekkali, fatmasti ja cumasti su,
 ja doalvoi su vissusis, ja Labani mui-
 tali dal Jakob buok daid sagaid. Laban
 sunji celki: galle dán læk muo oazze ja
 muo dafte; ja mannod ároi Jakob su lut.
 De celki Laban Jakobi: damditti go muo
 velj dán læk, galgakgo damditti muo bal-
 kataga balvvalet? cælke munji, maid du
 balkka galgga læt. Mutto Labanest guoft
 nieidak læiga, boarrasabbo namma læi
 Lea, ja nuorab namma læi Rakel. Lea ani
 hæjos čálmid, mutto Rakel čabes læi far-
 dast ja čabes varak sũst legje, ja Jakob
 rakkasen ani Rakel ja celki: čecča jage
 du balvvalet aigom du nuorab nieid Rakel

åudast. Laban vastedi: buoreb læ dunji su addet go muttom ærra ålbmai, åro muo lut! De balvvali Jakob čėčča jage Rakel åudast, ja dak su mielast orru nuftgo soames bæivek, go rakkasen sån ani su. De celki Jakob Labani: adde munji dal muo aka, dastgo aigge læ vassam, vai su lut mán oažom årrot. De bovdi Laban buok baike ålbmaid ja hæjaid dagai, mutto æk-kedest de valdi sån su nieid Lea, ja doal-voi su Jakob lusa; ja Laban addi nieid-dasis, Leai, su oabmebalvvalægje Zilpa balvvalægjen. Mutto idđedest gæč! de dat Lea læi. De celki Jakob Labani: manne nuft munji dakkik? alma du balv-valam læm Rakel åudast, manne muo læk bættam? Laban vastedi: i min baikest nuft dakkujuvu, atte olmuš nuorab niei-das biege åudal go boarrasabbo; mutto åro dal dam vako, de dunji su addet aigom dam balvvalusast, maid muo lut balvvalet galgak vela čėčča ærra jagid. Ja nuft dagai Jakob, ja åroi dam vako; de addi sån sunji akkan nieidas Rakel. Ja Laban addi su oabmebalvvalægje

nisson Bilha nieiddasis Rakeli balvvalægjen.

31. Kapital.

Ja hærre celki Jakobi: maca dal vanhemidad ædnami, ja du sâkkagoddidad lusa, ja mân du lut aigom læt. De čuojai Jakob ja ravketi Rakel ja Lea mæccai ja celki sâdnoidi: oainam dâdno aččade čalmid æi læk muo vuostai nuftgo áudal; mutto aččam Ibmel læi muo lut. Ja ješ dâi diettebætte, atte balvvalam læm dâdno ačč buok famostam; mutto bættam sân læ muo, ja låge gærde sân ruoftot doallam læ muo balka, ja dal vuolggget aigom ædnamassam. De gærgati Jakob ječas matkakai, ja manaides ja akaides kamelai ala sân čâkkanatti ja buok æloides, ja buok daverides, maid fidnim læi, Mesopotamiast vulggem ditti Kanaan ædnami, aččes Isak lusa. Mutto Laban vuolggam læi savcaines bæskedet, ja i diettam, atte Jakob vuolggemen ja læi. De bataradai dalle Jakob, ja buok, mi sust læi; ja dæno rassta sân manai ja Gilead vare guvllui sân vulgi. Goalmad bæive de Labani muit-

taluvui, ätte Jakob bataraddamen læi. Ja sän valdi veljaides guoibmen, ja doarra-dalai Jakob čēčča beivid, ja juvsai su Gilead varest. Ravvijuvvum Ibmelest, dagai Laban usstebvuoda ja rakisvuoda litto Jakobin, cumai barnides ja nieidaides, ja buristsivnedi sin, de Laban vulgi ja jårggali ruoftot baikkasis.

32. K a p i t a l.

Ja Jakob manai matkes miel. Mutto Jakob čuojai sane åudastes velljasis Esau, Seir ædnami, mi Edom vuomest læi, ja airasid Jakob bagadi, ja celki: nuft muo hærrai Esau di galggabættet celkket: nuft sardno du balvvalægjad Jakob: guossen mån læm ællam Laban lut, ja årrom læm dam ragjai, ja vuovsak ja asenak, savcak ja balvvalægjek must læk, ja sane mån čuojam muo hærrasam dam muittalet ja armo åccam ditti du čalmidad åudast. Airasak ruoftot bätte Jakob lusa, ja celkke: velljad Esau lusa mi bådimek, ja du åudald sän boatta, ja 400 ålbmak åftanaga suin. De saggarak ballagadi Jakob, ja sän suorggani, ja olbmuid, gudek su lut

legje, ja savcaid ja vuovsaid ja Kamelaid guoft joavkkon sãn juogadi, ja celki: go Esau nubbe joavko ala boatta ja dam Časska, de nubbe oažžo dile erit batarad-dat. Ja Jakob celki: muo aččam Abraham Ibmel, ja aččam Isak Ibmel, herra, dãn, gutte munji celkkik: jãrggal dal ruoftot ædnamassad ja du sãkkagoddidad lusa, ja burid mãn dunji dakkat aigom; im ansašam læk buok dam rakisvuoda ja askaldasvuoda, maid dãn Čajetam læk du balvvalægjasad; dastgo sãbinam Jordan mãn rassta mannim, ja dal guoft joavkkon mãn læm šaddam! Bæste muo muo velljam giedast, Esau giedast; dastgo sust balam, atte sãn boatta ja Časska muo ja ednid ja manaid. Ja cælkkam dãn læk: burid dunji dakkat aigom, ja du siebman dakkat aigom nuftgo mæra saddok, mak lokkujuvvumest æi læk ædnagvuoda ditti. Ja ija åroi Jakob dast ja valdi mi gieda åudast læi, addaldakkan velljasis Esau. 200 gaicaid ja 20 båkkaid, 200 savcaid ja 20 vircaid, 30 njamatægje kamelaid åftanaga misidæsekguim, 40 gusaid ja 10 vuov-

said, 20 njingalas asenid ja 10 nuorra asenid sán valdi, ja buok daid balvvalegjides gieđai vuollai sán addi, ješguttegi ælos, ja balvvalegjidassis celki: mannat muo áudast ja addet áfta gask læt juokke ælo gaskast. Ja vuostemuš sán ravvi ja celki: go Esau, muo velljam du oddi boatta, ja dust jærra ja cælkka: gæn olmuš dán læk, gása manak, ja gæn læ dat ællo, maid áudastad dán vuojetak? De cælkket galgak: dat du balvvalægjad Jakob læ, dat addaldak læ muo hærrai Esau, ja gæc, sán min mañest boatta. Ja sán ravvi nubbe ja goalmad ja buokaid, guđek æloides vazze, nuft di galggabættet Esau cælkket, go di su oddi boattebættet. Ja di galggabættet cælkket: gæc, du balvvalægjad Jakob min mañest boatta, dastgo arvvalæmen læi: soavatet aigom su dai addaldagaiguim, mak muo áudast mannek, ja de dasto su cælmid oaidnet aigom, de rakisvuodain sán daidda dalle muo vuosstaivalddet. Nuft manai dat addaldak su áudast, mutto dam ija sán gáđidi baci. Mutto damanaga ija sán bagjani, valdi su guoft akaid,

su guoft balvvalægje nissonid ja su åft nubbe lákkai barnid, ja jága gallem saje Jabok rassta manai, ja nuft sán valdi daid ja suvdi sin jága rassta, ja buok, mi sust læi, sán rassta doalvoi. Mutto Jakob ješ baci åftonessi idðedes guovso ragjai. Ja dam baike nama gáçoi Jakob Pniel; ja go Pnielest vulgi, de bagjani bæivve.

33. K a p i t a l.

Ja Jakob çalmides bajedi ja áini, ja gæç, Esau báði, ja 400 álbmak suin. De juogadi sán manaides Lea ja Rakel ja su guoft balvvalægje nissoni gasski, ja áudda bællai sán divoi daid guoft balvvalægje nissonid manaidæsgaguim, Lea manaidesguim mañeb bællai, ja mañemužži Rakel åftanaga Josephin. Ješ sán sin áudast manai, ja çeçça gærde sán ædnami ječas gáb-mardalai, áudal go veljas lusa báði. Mutto Esau viegai su áudald, fatmasti su, falli su çæppat birra ja cumai su; ja gughtug çieroíga. Ja go Esau çalmides bajedi, ja nissonid áini ja manaid, de celki: læk dak maida du? Jakob vastedi: dak læk dak manak, gæid Ibme! armóstes læ addam

balvvalægjasad. De lakkanegje balvvalægje nissonak ja sádno manak, ja si gábmardalle Esau. De baði Lea manaidesguim, ja si gábmardalle; ja manemusta de baði Joseph ja Rakel, ja sái gábmardalaiga. Ja Esau celki: man varas buok dak šivetak, mak muo oddi bätte! Jakob vastedi: armo gavdnam varas hærram ċalmi áudast! Mutto Esau celki: must galle já læ, veljaċam, ane, mi já dust læ! Mutto Jakob celki: im, veljaċam, já s armo gavdnam læm du ċalmidad áudast, de muo addaldaga dán vuosstaivalddet galgak muo giedast; dastgo du ċalmid oaidnam læm nuftgo Ibmel ċalmid oaidnam legjim, ja armogassat dán vuosstaivalddik muo! Valde muo addaldaga, mi dunji buftujuvvum læ; dastgo Ibmel læ armogas læmaš muo vuosstai, ja állorak must læ; ja go Jakob naggi su, de sán valdi. De vulgi Esau damanaga bæive ruoftot matkes mielđ Seiri; mutto Jakob manai Sukothi; dast rakadi sán vieso aldsis, ja æloidassis gáđid dagai; damditti gáċoi sán baike nama Sukoth. Ja Jakob baði diervvan Sikem

baikkai, mi Kanaan ædnamest læ, go Mesopotamiast vuolggam læi, ja gáðides gavpug buotta bajasdagai. Ja dam ædnam saje, gást gáðides dakkam læi, Hemor, Sikem a̅ce manain sán 100 ruðain ásti; ja dasa altar sán rakadi ja dam gá̅coi buokvægalaš Israel Ibmel.

35. K a p i t a l.

Ja Ibmel celki Jakobi: gærgat je̅c̅cad, mana Betheli ja asa dasa, ja rakad dasa altar Ibmeli, gutte je̅c̅as almoti, go bata-raddamen legjik velljad Esau áudast erit. De Jakob dalos olbmuidi celki, ja buok olbmuidassis: bie̅g̅jat bagjelistadek ja lutadek erit daid veris (æppe) ibmelid, mak din gaskast læk, butestækket je̅c̅aidædek ja moals̅sot biftasid! Ja rakadet mi aig-gop je̅c̅camek mat̅kkai, Betheli vuol̅g̅get, ja dabbe altar rakadet aigom Ibmeli, gutte hæ̅ðe aige muo gulai, ja gutte muo lut læi dam mat̅ke ald, maid vagjolim. De si Jakobi adde buok dai veris olbmui (æppe) ibmelid, mak sist legje, ja sin belji ċi̅n̅aid, ja Sikem Terebinthe muora vuollai bie̅jai Jakob daid. De si vul̅g̅ge, ja hærra

ballo buok dam guovlo baiki bagjel ároi, atte æi si doarrotam Jakob barnid. De båd̥i Jakob Luzzi, mi Kanaan ædnamest læ, mi læ Bethel, sãn ja buok olbmuk, guđek su lut legje, ja de altar sãn rakadi, ja baike El-Beth El sãn gáčoi, dastgo dast almotam læi Ibm̥el ječas, go veljas áudast erit sãn bataradai. Dasa jami Debora, Rebeka njamatægje, ja vuolle bællai Bethel haika muora vuollai sãn havdaduvui, ja čierromhaik gáčoi Jakob dam muora.

Ja Ibm̥el id̥i fastain Jakobi, man̥nel go Mesopotamiast boattam læi, ja sãn buristsivnedi su. Ja Ibm̥el sunji celki: du namma læ Jakob, mutto du namma i galga šat gukeb læt Jakob, mutto Israel galgga du namma læt, ja sãn gáčoi su nama Israel. Ja Ibm̥el sunji celki: mãn Ibm̥el læm, dat buokvægalaš, læge šaddulaš ja lassan, olbmuk, ja olbmui joavkok dust šaddat galggek; du alev̥in gonagasak boattemen læk. Ja dam ædnam, maid Abrahami ja Isaki addam læm, dunjigis addam, ja du siebmani du man̥nel addam mãn dam ædnam. Ja Ibm̥el bajasmanai

su lut dam baigest, gâst suin sardnom læi. De muittogæd̃ge cegi Jakob dam baik-kai, gâst Ibm̃el suin sardnom læi, gæd̃g-ge bazze, ja jukkamušoaffer dam bagjeli leiki, ja âljoin dam bagjel gâlgati, ja bai-ke, gâst Ibm̃el suin sardnom læi, gâcoi Jakob Bethel. De si Bethel̃est matkasegje; mutto go vela ain mille læi Ephrat ragjai, de riegedatti Rakel, ja vades rie-gadattem sust læi. Go riegedattem avtak sagga garas legje, de celki sælggeædne sunji: ale bala, vela dam have barne dânoazok. Mutto go siello sust manai, go jami, de sâno gâcoi manas nama Benoni, mutto ac̃ce gâcoi su nama Benjamin. De jami Rakel, ja dam gæino gurri havdaduvui, mî manna Ephrati, dat læ Bethlehem, ja Jakob muittogæd̃ge biejai su havde ala, dat læ Rakel havde muittogæd̃gge vela âdna bæive. Ja Israel manai dast erit, ja goades bajasrakadi dâno bællai Migdal-Eder. Jakobest legje guoft nubbe lâkkai barnek. Lea barnek legje: Jakob algo-saddo Ruben, ja Simon, Levi, Juda, Isaskar ja Zebulon. Rakel barnek læiga Joseph ja

Benjamin. Rakel balvvalægje nisson Bilha barnek læiga Dan ja Naphtali. Lea balvvalægje nisson Zilpa barnek læiga Gad ja Aser. Dak læk Jakob barnek, guðek sunji riegedegje Mesopotamiast. De báði Já-kob aces Isak lusa Mamrai, Kirjath Arb-bai, dat læ Hebron, gást Abraham ja Isak assamen læiga nuftgo vierrasak. Isak šad-dai 180 jage boares. Ja Isak vuáinas addi, ja jami, ja manai olbmuides lusa, boares ja gallanaddam beivin, ja su bar-nek, Esau ja Jakob, havdadeiga.

36. K a p i t a l .

Dat læ Esau sákkagádde, gutte maida Edom gočcujuvvu. Esau akaid valddam læi Kanaan nieidain: Ada, hætitalaš álbma Elón nieid, ja Oholibama, Ana nieid, gutte hævitalaš álbma Zibeon nieid læi, ja Is-mael nieid Basmath, gutte Nebajoth oabba læi. Ada riegedatti Esau Eliphas, ja Bas-math sakkanatti Reguel. Oholibama rie-gadatti Jegus, Jaglam, ja Kórah. Dak læk Esau barnek, guðek riegedegje sunji Kanaan ædnamest. De valdi Esau akai-des, barnides ja nieidaides, buok su bærra

olbmuid, su ælos ja su šivetides, ja buok
 amides, maid fidnim læi Kanaan ædna-
 mest, ja manai muttom ærra ædnami vel-
 jas Jakob lut erit. Dastgo stuorra ælok
 sådnost legje, atte æva sái mattam áft
 sajest árrot. De manai Esau Seir bagje-
 ædnami ala assat; mutto Esau ja Edom
 áft læva. Esau Edomitalažai ačče læ.

37. K a p i t a l.

Jakob dam ædnamest asai, gást su
 ačče árron læi nuftgo guosse, nabmalassi
 Kanaan ædnamest. Dak læk Jakob sa-
 gak. Joseph 17 jage boares læi, go sav-
 caid sán gæccamen læi veljaidesguim; ja
 bardne læi Bilha ja Zilpa, su áčē akai,
 barni lut; ja Joseph muittali ačcai sin
 bahha sagaid. Israel ani Joseph rakka-
 sabbun go buok su ærra barnides, go sán
 sunji saddam læi su boares beivin, ja sán
 dagai sunji girjas biftas. Go su veljak
 áidne, atte ačče su rakkasabbun ani go
 buok su veljaid, de si vašest adne su ja
 æi si mattam usteblašžat suin hallat. Ja
 niego Joseph negadi ja veljaidassis dam
 muittali, ja de dast si ain stuorrab vašest

adne su. Sån sigjidi celki: gullat dam niego, maid negadam læm! Gæc, bilgaid mi çanadæmen læimek mæcest, ja gæc, muo bilgga çuožželi ja çuožoi, mutto gæc, din bilgak birra çuožžomen legje ja muo bilga åudast gåbmardalle. De su veljak sunji celkke: aigokgo dån gonagassan mannat min bagjel, ja aigokgo dån min bagjel radðit? ja vela ain stuorrab vašest si adne su su niego ja su sani ditti. Ja vela sån nubbe niego negadi, ja muitali dam veljaidassis ja celki: gæc, vela mæn niego negadam læm: gæc, bæivaš, ja manno ja åft nubbe lakkai nastek muo åudast gåbmardallamen legje. Dam sån aččasis ja veljaidassis muittali, de rangoi su su ačce, ja celki sunji: mi negoid læ dat, maid dån læk negadam? Galgamgo mæn ja du ædne ja du veljak boattet ja du åudast gåbmardallat? Ja su veljak gađašvuoda adne su vuosstai, mutto ačce vurki daid sanid vaibmosis. De vulgge su veljak ačesek sávcaid gæčcat Sikem guovlost, ja Israel celki Josephi: alma du veljak ælo gečcik Sikem guovlost? Boade, du

vuolgatet aigom sin lusa; ja sãn vastedi: gæc, læm galle garves. Acce sunji celki: vuolge ja oaine, jås siega dille læ veljain ja jås siega dille læ ælost, ja cælke munji dilesek; ja accẽ vuolgati su Hebron lægest, ja sãn bådĩ Sikem guvllui. De gavnai muttom almaj su, go čajadaddamen læi mæcest, ja almaj sust jærai ja celki: maid acak? Sãn vastedi: veljaidam acam, cælki munji, gást si guođotek. Almaj celki: vuolggam si læk dast, dastgo gullim sin cælkkemen: vuolggop mi Dothan guvllui. De manai Joseph veljaides accat, ja gavnai sin Dothan guovlost. Go si gukken ja áidne su, de, áudal go sãn sin lusa bådĩ, de si arvvalegje su gáddet. Ja nubbe nubbai celki: gæc! de boatta dat niega-dægje. Boattet dal, gáddop mi su ja balkestækkop mi su rággai, ja cælkkop mi: fuođđo su læ bárram; gæccop mi, gása su niegok dalle šaddek. Go Ruben dam gulai, de besti sãn su sin giedast erit, ja celki: allop mi su gáddo; ja vela celki Ruben sigjidi: allet varaid gálgat, balkestækket su dam rággai, mi dast mæcest

læ, ja allet giedaid su ala bieja. Dam sãn celki sin giedast erit su bæsstem varas, ja aŕccasis ruoftot su buftet. Go dalle Joseph veljaides lusa bådï, de gavte si nulle sust, dam girjas gavte, maid bagjelistes ani. Ja si valdde su ja balkestegje su rággai; mutto guoros læi rágge, ja i mikkege řacid dast læm. De si řakkanegje bårřat. Go řalmid si bajedegje, de si áidne ja gæč, ismaelitalař olbmuk boattemen legje Gileadest, ja sin Kamelak gudde suoivasid, vuoidasid ja ladanum, ja vuolggemen si legje daid galvoid Ægypteni buftet. De cælkkegådï Juda veljaidassis: maid datmin væket velljamek gáddet ja su varaid řiekkat? Boattet, vuovddop mi su Ismaelitalařaidi, ja alřop mi gieda su bagjeli bieja, alma sãn velljamek læ ja oařřamek. Ja su veljak su guldalegje. Go dalle dak medianitalař gavppeálbmak baike bořt mannamen legje, de si Joseph rággest bajas valdde ja Ismaelitalařaidi su vuvdde guoft låge sekel silbba áudast; ja si dálvvu Joseph Ægypteni. (Joseph veljak vuvdde su Ruben diedekættai). Go Ruben dasto

rāggai bāđi fast, gæc, de Joseph i læm
 rāggest, ja sān gaikkogāđi biftasides. De
 manai sān ruoftot veljaides lusa ja celki:
 dat nuorra olmuš i læk dast; ja mán,
 gāsa galgam mán vuolgget! Mutto de si
 valdde Joseph gavte, ja bákka njuvve, ja
 varatutte gavte, ja dam girjas gavte si bi-
 gje ja aččasæsek dam bufte ja celkke: dam
 mi gavdnam læp, gæca, jáś dat daidda
 bardnad gafte læt, daihe i. Ja sān dāvdai
 dam, ja celki: dat muo barne gafte læ,
 fuođđo su læ bārram! gaikkujuvvum læ
 Joseph! Ja Jakob gaikodi biftasides, ja
 mārāsbiftas alemides birra čanai, ja æd-
 nag beivin sān barnes mārāsti. De bātte
 buok su barnek ja buok su nieidak su
 jeđđit, ja i sān aiggom addet ječas jeđđi-
 juvvut, mutto celki: mārrašestam njegja-
 men læm bardnam lusa havddai! ja nuft
 čierromen læi ačče su rakis barne. Mutto
 Medianitalažak vuvdde Joseph Ægypteni,
 Potiphari, Pharao alemus balvvalægjai ja
 alemus soatteálbmai.

39. K a p i t a l.

Joseph dālvvujuvvum læi Ægypteni,

ja ægyptalaš álmaj, Potiphar, gutte Pharao
 alemus balvvalægje ja alemus soatteálmaj
 læi, ásti su Ismaelitalažain. Ja hærre Jo-
 sephin læi, atte buokrakkan burist sunji
 gævai, go hærre, dam ægyptalaš álbma
 viesost læi. Go su hærre áini, atte hærre
 Ibmel suin læi, atte hærre addi buokrak-
 kan burist áuddanet, mi su gieđa vuold
 læi, de gavnai Joseph armo su čalmi áu-
 dast, ja balvvali su; mutto Potiphar biejai
 su dalos bagjel, ja buok, mi sust læi, sán
 su gieđa vuollai addi. Dam rajast go bie-
 gjam læi su su dalo bagjel, ja buok bagjel,
 mi sust læi, de buristsivnedi hærre dam
 ægyptalaš álbma dalo Joseph ditti, ja
 hærre Ibmel buristsivnadussa ároi buok
 bagjel, mi sust læi viesost ja mæcest. Ja
 buokrakkan, mi sust læi, sán Joseph gitti
 addi, ja i sán aiggom maidegen diettet
 æreb daid bárramušaid, maid bárai. Ja
 Josephist čabba šaddo ja čabba varak legje.
 De dasto šaddai, atte su hærre æmed Jo-
 seph bællai vaidnegáđi ja celki: vèllhan
 muo lusa! mutto i sán aiggom, ja celki
 hærre akkai: gæč, muo hærre i ane diedo

mastegen, mi dam viesost læ, ja buok, mi sust læ, muo gitti sãn læ askaldam; i åftage stuorrab læk dam viesost gó mãn, ja i maidegen sãn must gielde æreb du, go su akka dãn læk, ja moft galggim dalle dam stuorra bahhavuoda dakkat ja suddo dakkat Ibmel vuostai? Ja sarnotaddamen læi æmed Joseph bæive bæivest, mutto i sãn gullam su, de dappatuvui muttom bæive, go Joseph vissui båði dagos dakkat, ja i åftage dalloolmuš sidast læm, de doppi æmed Joseph su gaftai ja celki: vællhan muo lusa; mutto sãn gavtes luiti æmed gitti, ja bataradai ja vulgi olgus. Go æmed dal aini, atte guodđam sãn læi gavtes su gitti ja bataram læi viesost erit, de sãn ċuorvvogađi dalloolbmuid, ja sigjidi celki: gæċ, buftam læ ised migjidi dam hebræalaš álbma hæppad migjidi dakkat; muo lusa sãn båði muo lut oadđet, mutto alla jenain mãn ċuorvvogáttim; ja go gulai muo jena bajedæmen ja ċuorvvomen, de guđi sãn gavtes muo gitti, manai batarussi ja viekkali. Ja nisson gáċoi, atte gafte árrot galgai sũ lut, dassaċi go su

hærra siddi bādi, de daid sagaid æmed sunji muittali ja celki: dat ebræalaš balvvalægje bādi muo lusa, gæn dān vissui doalvvom læk, hæppad munji dakkat; mutto go jednam bajedim ja čuorvvogātim, de muo gitti gavtes sān guđi, ja bataradai olgus. Mutto go Joseph hærra akas sanid gulai, maid sān sunji sarnoi ja celki: nuft dakkam læ du balvvalægje muo vuostai, de buollai su moarre, ja sān valdi Joseph ja giddagassi su biejai, dam baikkai, gāst gonagas giddaolbmuk čadnujuvvum legje, ja de dast læi dal Joseph giddagasast. Mutto hærra Ibmel læi Josephin ja addi sunji armos ja addi sunji armo gavdnat su čalmi āudast, gutte giddagasa vieso āudastčuožoi. Ja giddagasa āudastčuožžo addi Joseph gitti buok giddaolbmuid, guđek giddagasast legje, ja buok, mi doaimatuvvut galgai, doaimati Joseph. Giddagasa āudastčuožžo i maidegen mārrašid dast adnam, mi su gieđa vuold læi, dastgo hærra Ibmel læi suin; ja buok, maid Joseph riēmai dakkat, addi hærra Ibmel buorre āuddanæme.

40. K a p i t a l.

Dastmañnel de dappatuvui, atte gutte Ægypten gonagas jukkamušaid giedas vuold ani, ja gutte su laibid rakadi, atte dak mæddadeiga hærrasga, Ægypten gonagas vuostai. Ja Pharao moarrai manai su guoft balvvalegji vuostai, dam alemus jukkamušai áudast^{uožžo} ja dain alemus laibid dakke vuostai, ja giddagassi sán daid biejai, damanaga baikkai ja damanaga giddagassi, gást Joseph læi. Ja oaivveálmaj biejai Joseph sádno bagjel, ja mælggad aige sái giddagasast ároiga. De dappatuvui, atte guttug niego negadeiga guabba niegos áft ija, juokke áft su niegos mavso miel. Ja Joseph sádno lusa bádi iddedest, ja áini sádno, ja gæc, márrašist sái læiga. De jærai sán Pharao balvvalegjin, guđek su giddagasa guoimek læiga, ja celki: manne daggar márraš habme ádna bæive? Ja sái celkiga sunji: niego mái lædne negadam, ja i áftage læk, gutte matta čilggit. Ja Joseph sádnoidi celki: čilgitussa læ Ibmel, mutto muittalække munji! De muittali alemus

jukkamušaid áudastc̃uožžo Josephi su niegos, ja celki: niegadim, atte vidnemuorra muo áudast læi, ja gálm oavsek legje vidnemuorast, ja urbek luoddanegje, læðek bätte, ja muorjek laddasen šadde. Ja Pharao jukkam litte muo giedast læi, ja murjid valddim, ja Pharao littai murji laftas baččim, ja jukkam litte mán addim Pharao gitti. De celki Joseph sunji: dat læ čilgitussa: gálm oavsek gálm bæivek læk; gálm bæive gæčest de bajed Pharao du oaive ja biegya du fastain amati, ja Pharao jukkam litte fastain su gitti dán addak nuftgo áudal. De muite muo, go burist dunji gævva, ja daga vaimoladesvuoda muo vuosstai, atte muo nama dán Pharaoi cælkak ja væketak muo dam viesost erit; dastgo Ebræalažai ædnameist suoladuvvum læm, ja im dakkam læk maidegen, manditti si muo biegyam læk giddagassi. Go alemus laibid dakke áini, atte buorre čilgitusa Joseph dakkam læi, de celki sán sunji: mængis niegadim, ja gæč, gálm vilggis væddelittek muo oaivest legje, ja bajemuš væddelittest buokslai

bárramušak ja laibek legje Pharao varas; ja láddek daid borre væddelittest, mi muo oaivest læi. De vastedi Joseph ja celki: dat læ čilgitussa: gálm væddelittek gálm bæivek læk; gálm bæive gæčest de bajedæmen læ Pharao du oaive aldad erit ja du harcastæmen læ murri, ja láddek bárramen læk oažje aldad erit. Ja de dappatuvui goalmad bæive, dam bæive, go Pharao rieghadam læi, de hægaid sán dagai buok balvvalegjidassis; alemus jukkamušaid áudastčuožžo biejai sán fastain amati, atte Pharao gitti sán addet galgai jukkam litte, ja alemus laibe dakke sán gáčoi harcastuvvut, nuftgo Joseph sádnoidi čilggim læi. Mutto alemus jukkamušaid áudastčuožžo i muittam Joseph, mutto vajaldatti su.

41. K a p i t a l.

Guoft jage gæčest de dappatuvui, atte Pharao nieghadi, ja gæč, dæno gaddest sán čuožoi, ja gæč, čečča gusak dænost bajasgárgnu, mak dákkas legje ja adđamin, ja dak guottomen legje gieddest, ja gæč, čečča ærra gusak gárgnu dai mañnel dæ-

nost, dak fastes legje ja gâikas, ja dak
 čuožžomen legje dai ærra gusai lut dæno
 gaddest; ja dak fastes ja lašše gusak njelle
 daid čecča dâkkas ja buoidde gusaid. De
 mǎrrani Pharao. Ja fastain sǎn oadđaji
 ja nubbe gærde niegadi, ja gæč, čecča gorn-
 oaivek, mak dievva ja čabes legje, mak
 âft hoalgest legje. Mutto gæč, čecča ærra
 gornoaivek, mak nævrre ja bævčcabiegain
 billašuvvum legje, bocidegje ja bajasšadde
 dai šiega maŋŋel, ja dak lašše gornoaivek
 njelle daid čecča gassa ja dievva gornâi-
 vid. De gâccai Pharao, ja gæč, niekko
 dat læi. Idđedest de su vuâiŋ mǎrrašist
 læi, ja sǎn vuolgati ja čuojai buok Ægyp-
 ten noaidde âlbmaid ja visaid; ja Pharao
 muittali sigjidi niegoides; mutto i âftage
 læm, gutte Pharaoi daid čilggit mati. De
 alemus jukkamušaid âudastčuožžo sard-
 nogâdi, ja celki Pharaoi: âdnabæive sud-
 dom mǎn muitam. Pharao moarest læi
 balvvalegjides ala, ja giddagassi muo bie-
 jai alemus soatteâlbma vissui, muo ja
 alemus laibe dakke; de mǎdnost niekko
 læi âft ija, must ja sust; ja guabha niekko

su ječas mavso ani, ja mādno lut læi mut-
 tom hebræalaš bardne, alemus soattealb-
 ma balvvalægje, sunji mǎi muittaleime
 mādno niekkome, ja sǎn čilgi daid mād-
 noidi. Ja nuftgo sǎn čilgi, nuft šaddai;
 muo biejai Pharao fast muo amati, ja su
 harcasti Pharao. De čuojai Pharao ja
 gáčoi Joseph, ja hoapost si dǎlvvu su gid-
 dagasast erit; ja sǎn bǎđi Pharao oddi.
 Ja Pharao celki Josephi: niego mǎn nie-
 gadam læm, ja i áftage læk, gutte dam
 munji matta čilggit, ja dust gullam læm,
 atte niegoid dǎn arvedak čilggit. Joseph
 Pharaoi vastedi, ja celki: mǎn im mate
 čilggit, mutto buorre vastadus aiggo Ibmel
 addet Pharaoi. De celki Pharao Josephi:
 niegadim, ja gǎč, dǎdnogaddest čužžum,
 ja gǎč, čečča buoidde ja dǎkkas gusak
 dǎnost bajas gǎrgnu ja guottomen dak
 legje gieddest, ja gǎč, čečča ærra gusak dai
 maŋhel gǎrgnu, dak gǎikas legje ja sagga
 fastes ja lašše ja ađđamtaga, daggar fastes
 gusaid im oaidnam læk ábba Ægypten
 ædnamest, ja dak lašše ja fastes gusak
 borre daid áudeb čečča buoidde gusaid,

ja go dak bǎrram legje daid, de i dovd-
dum, atte dak legje bǎrram daid, dastgo
habme ain fastes læi nuftgo áudal. De
mǎrranim, ja go fastain niegadam, de áid-
nim ja gæc! čecča gornoaivek dievva ja
šiega áft hoalggai bajasšadde; ja gæc, čecča
ærra gornoaivek, gáikas, asetes ja biegest
balddujuvvum, dai maŋnel bajasšadde, ja
dak nævrre gornoaivek borre daid šiega
gornaivid. Ja muittalam læm dam niego
noaidde álbmaidi, mutto i áftage læk, gutte
daid niegoid munji čilggit matta. De
celki Joseph Pharaoi: Pharao niekko áft
læ, Ibmel diedetam læ Pharaoi, maid sǎn
dakkat aiggo. Čecča šiega gusak čecča
jagek læk, ja čecča šiega gornoaivek čecča
jagek læk, dat áft niekko læ; dak čecča
fastes ja lašše gusak, mak dai maŋnel ba-
jasgárgŋu, čecča jagek læk, ja dak čecča
guoros, dalkest balddujuvvum gornoaivek
čecča nælge jagek læk. Dat de læ, maid
Pharaoi celkkim, Ibmel adda Pharaoi oaid-
net, maid sǎn dakkat aiggo. Gæc, boat-
temen læk čecča jagek, stuorra valljogas-
vuoda jagek, ábba Ægypten ædnami, mutto

dai mannel de čecča nælge jagek boattenmen læk, ja Ægypten ædnam valljogasvuotta šadda vajalduvvut, ja nælgge duššadæmen læ ædnam; ja valljogasvuotta i šadda dovddujuvvut ædnamest dam nælge ditti, mi boatta, dastgo lássadrak dat šadda. Mutto atte Pharao guoft gærde negadi, dat arvedatta, atte duodairakkan Ibmel nuft dakkat aiggo, ja fárgarakkan aiggo Ibmel nuft dakkagoattet. Mutto áidnus dal Pharao aldsis jiermalaš ja vises álbma, ja bigjus su Ægypten ædnam bagjel! Nuft dakkus Pharao ja bigjus sán geččid ædnam bagjel, ja valddus viđad oase ædnam šaddost dai čecča valljogasvuoda jagi sist, ja čoagget si galggek buok dai boatte buorre jagi šaddoid, ja gornid si čoakkai buftet galggek Pharao gieda vuollai, ja šaddoid gavyugi sisa vurkkit, vai bárramušak šaddaši ædnam varas dai čecča nælge jagi sist, mak boattenmen læk Ægypten ædnam bagjel, amas ædnam šaddat duššaduvvut nælgest. Ja dam sane buorren ani Pharao ja su balvvalægjek; ja Pharao celki balvvalægjidassis: mattepgo mi vela daggar

ǎlbma gavdnat, gæn sist Ibmel vuáin læ?
 Ja Pharao celki Josephi: go Ibmel læ ad-
 dam dunji buok dam diettet, de i áftage
 nuft jiermalaš ja vises læk go dán; muo
 dalo bagjel dán galgak læt ja muo dalo
 áudastċuožžo, ja gulolažak galggek buok
 muo olbmuk læt du njalbmai, dušše thruo-
 no ald mán aleb aigom læt go dán. Vela
 sarnoi Pharao Josephi: gæċ! ábba Ægyp-
 ten ædnam bagjel mán biejam du. Ja
 Pharao celki Josephi: mán Pharao læm,
 ja du dato bagjel i áftage olmuš oazo
 gieđas daihe juolges bajedet ábba Ægyp-
 ten ædnamest. Ja Pharao addi Josephi
 dam nama: ċiegosvuoda almosigje, ja addi
 sunji akkan Asnath, Potiphera nieid, On
 pap. De vulgi Joseph Ægypten ædnam
 iskadet. Joseph gálm láge jage boares
 læi go Pharao, Ægypten gonagas áudast
 ċuožoi. Ja Joseph vulgi Pharao lut ja
 ábba Ægypten ædnam mietta sán birra
 vagjoli. Ja dai ċeċċa valljogasvuoda jagi
 sist de šaddadi ædnam hui saggarakkan
 állo. Ja buok dai ċeċċa šiega jagi šad-
 doid, mak Ægypten ædnamest legje, sán

Čaggi, ja šaddoid sán gavgugidi biejai. Nuft čoakkai buvtti Joseph jafoid nuftgo ave saddoid hui saggarak állo, dassači go lákkamest heiti, dastgo æi šat læm šaddok lákkamest. Ja Josephi riegadeiga guoft barnek áudal go nælge jakke báđi, gæid sunji Asnat riegradatti, Potiphera nieid, gutte pap læi Onast. Ja boarrasabbo nama sán Manasse gáčo; dastgo, celki sán, Ibmel munji læ addam vajaldattet buok hættam ja aččam dalo, ja nuorab barne nama sán Ephraim gáčo; dastgo, celki sán, šaddulažžan læ Ibmel dakkam muo muo oasetesvuoda ædnamest. Ja de nokke dak čecča valljogasvuoda jagek, mak Ægypten ædnamest legje, ja dak čecča nælge jagek ja alggegátte boattet, nuftgo Joseph cækkam læi, ja nælggehætte buok ædnamin læi, mutto ábba Ægypten ædnamest laibbe læi. Go dalle ábba Ægypten ædnam nælggogáđi, de čuorvvogátte olbmuk laibe Pharaost, ja Pharaos celki buok Ægypten olbmuidi: vuolgget Joseph lusa, ja maid sán gáččo, dam dakkat. Go dal nælggehætte ábba ædnamest læi, de

ravastiſgåði Joseph buok jafo aítid, ja Ægyptalaſaídi vuovddegáði; ja nælgge lassanæmen læi Ægypten ædnameſt. Ja buok ædnam olbmuk Ægypten ædnami bátte Joseph oddi, oasstem varas; daſtgo ſagga garas læi nælgge buok ædnamin.

42. K a p i t a l.

Go Jakob áini, atte vuovddem jafok Ægyptenest legje, de celki ſán barnidassis: manne gæccabætted di nubbe nubbe ala? Ja celki: gullam læm, atte vuovddem jafok Ægyptenest læk, vuolgget ja oassted, vai ællep, ja amamek jabmet. Ja Joseph låge veljak vulgge jafoid Ægyptenest oassted, mutto Joseph velja Benjamin Jakob i vuolgatam veljaidesguim; daſtgo, celki ſán, daidda mikkege oasetesvuodaid. sunji dappatuvvut! De bátte Israel barnek jafoid oassted, nuftgo ærra olbmuk, guðek bátte, daſtgo nælgge læi Kanaan ædnameſt. Ja Joseph ædnam hærra læi, ſán de læi, gutte jafoid vuvdi buok ædnam olbmuidi. Ja Joseph veljak bátte, ja ſu áudast gábmardalle, ja muodoidæsek ala jeçaidæsek luitte. Go Joseph veljaides áini, de dávdai ſán

sin, mutto amasen sán ječas ani, ja gar-
 raset sigjidi sardnogáđi ja celki: gást boat-
 tebættet di? Si vastedegje: Kanaan ædna-
 mest jafoid oasstet. Joseph galle veljaides
 dovdi, mutto æi si dávddam su, ja Joseph
 niegoides mui, maid sin birra niegadam
 læi, ja sigjidi celki: iskadægje olbmuk di
 læppet, guđek boattam læppet isskat, gást
 ædnam ravas læ. Mutto si celkke sunji:
 æp mi læk, hærri! du balvvalægjek boat-
 tam læk jafoid oasstet; mi læp buokak
 áft álbma barnek, duodalaš olbmuk mi
 læp, æi læk du balvvalægjek iskadægje
 olbmuk. Sán celki sigjidi: i læk duot!
 boattami di læppet isskam ditti, gást æd-
 nam læ ravas. Si celki sunji: mi du balv-
 valægjek guoft nubbe lákkai veljak læi-
 mek; áft álbma bárnæk Kanaan ædna-
 mest; ja gæc, nuoramus dal aččamek lut
 læ, mutto áft i læk šat vela hæggašt.
 Mutto Joseph sigjidi celki: alma læ nuftgo
 cælkkam læm, atte iskadægjek di læppet,
 dast di galggabættet gæccaluvvut, nuft
 duot go Pharao ælla, æppet di dast erit
 bæsa, áudal go din nuoramus vellja boatta

dek. Vuolgatækket muttom gaskastædek velljadek viežžat; mutto di galgga-bættet gidda baccet, ja sadnadek guora-tallujuvvut galgga, jās duotvuoda di cælk-kebættet, daihe jās iskadægje olbmuk di læppet, nuft duot go Pharao ælla. Ja giddagasast sãn ani sin gålm bæive. Goal-mad bæive de celki Joseph sigjidi: dak-kat nuft, de di oazžobættet ællet, dastgo Ibmelest balam. Læppetgo di duodalaš olbmuk, de addet åft velja dist baccet dasa din giddagassi, ja vuolgget dalle di, ja valddet mieldadek, maid di oasstam læppet nælge ditti, ja buftet din nuoramus veljadek muo oddi, de din sadnadek jake-tatte læ, ja æppet di galga jabmet. De si sardnogátte nubbe nubbai: duodairakkan dam mi ansašam læp velljamek ditti, gæn sielo balo mi ainimek, go mist sãn rákka-dállamen læi, ja æp mi gullat aiggom; de boatta dal dat hætte min bagjeli. Ja Ruben vastedi sigjidi ja celki: alma digjidi dam celkkim, go sardnum: allet suddoid barne vuosstai, ja æppet di gullam, gæč, dal su varak gaibediuvvujek. Æi si diettám, atte

Joseph sin giela addi, dastgo tuolko čada sãn singuim sarnoi, ja sin bælest sãn ječas jãrggali ja čieroi; mutto go sin bællai jãrggalam læi, ja sardnom læi singuim, de valdi sãn Simon sin gaskast erit, ja čanai su sin oainededin. De gáčoi Joseph sin sækaid jafoiguim dævdde, ja sin ruđaid sin sækai sisa biegiat, ja biemo sigjidi addet matke varas, ja nuft sãn sigjidi dagai. Ja si bigje sin jafoid aseni ala ja manne matkkasæsek; mutto go muttom sist sækas lækasti igjasajest asenassis biemo addet, de áini sãn ruđaides, ja gæč, dak sækast legje, ja veljaidassis sãn celki: muo ruđak ruoftot boattam læk; de si hærdotuvve ja suorgganegje, ja celkki nubbe nubbai: mi læ dat, maid Ibmel dakkam læ migjidi? De si ač lusa bätte Kanaan ædnami, ja si muittalegje sunji, mi sigjidi dappatuvvum læi. Ja dappatuvui, go si salkastegje sækaidæsek, gæč, de juokkas ruđaides sækastes gavnai; ja si ja ačče áidne sin ruđaid, ja si suorgganegje. De celki sigjidi Jakob, sin ačče: di manatuttebættet muo! Joseph i šat læk, ja Simeon i šat

læk, ja Benjamin di aiggobættet valddet; buok muo bagjeli boatta. De celki Ruben aččasis: oažok muo guoft barnid gáddet, jás Benjamin im diervvan ruoftot doalvo dunji, adde su muo gitti, ja ruoftot mån buvtam su du lusa. Ja sán vastedi: i galga dat muo bardne dinguin mannat, jabmam læ su vellja, ja sán áft bacca.

43. Kapital.

Ja garasrak læi nælgge ædnamest. Ja go si daid jafoid bárram legje, maid Ægyptenest si buftam legje, de celki sigjidi ačesek: mannat fastain dákká, ja oasstet migjidi bárramušaid. De sarnoi sunji Juda, ja celki: garraset biejai álmaj duotvuoda dam bagjeli, ja celki: æppet di oažo muo čalmid oaidnet, jás velljadek i boađe dinguin. Aigok dal velljamek min farroi biegjat, de vuolas mannat mi aiggop, ja bárramušaid dunji oasstet; mutto jás ik dán aigo su biegjat, de æp mi vuolas mana, dastgo álmaj migjidi celki: æppet di oažo muo čalmid oaidnet, jás velljadek i læk dinguin. Mån su áudast

vastedet aigom; muo giedast dān galgak gaibedet su; jās im doalvo su ruoftot du lusa, ja jās im bieja su du čalmi oddi, de ašalaš du vuollai mān aigom læt buok beividam. De celki ačče: go nuft færtte læt, de lekkus. Valddet dalle velljadek, gærgatækket ječadek ja vuolgget ruoftot ålbma lusa, ja buokvægalaš Ibmel addaši digjidi vaimolađesvuoda ålbma lut, atte din nubbe velja sān luoitta ja Benjamin. De valdde ålbmak addaldagaid ja guabbači have ruđaid ja Benjamin, ja rakadegje ječasek matkkai ja vulgge vuolas Ægypteni, ja bätte Joseph oddi. Go Joseph āini Benjamin sin lut, de celki sān dalos āudastčuožžoi: doalvo daid ålbmaid vissui, njuova šivet, ja rakad mallasid, dastgo dak ålbmak galggek læt muo gask bæive mallasi guosse. Ja ålmaĵ dagai nuftgo Joseph gāčoi, ja doalvoi ålbmaid Joseph vissui. Ja ålbmak ballagätte, go Joseph vieso sisa si dālvvujuvvujegje ja celkke: dai ruđai ditti, mak min sækai sisa boattam legje, mi šaddap dal dek sisa dālvvujuvvum, vai min ala sān oažžo

boattet ja balvvalægjenes ja oabmenes min dakkat ja min asenid. Ja si manne dam ålbma lusa, gutte Joseph dalloåudastc̃uoʒʒo læi, ja vieso uvså gurast si sardnøgatte sunji, ja celkke: gula hærrac̃æmek! mi læp ja åudal dast ællam bårramuʒaid oasstet, ja dappatuvui, go maccam matkest mi læimek, go igjasagjai mi bådimek ja sækaidæmek ravasteimek, gæc̃, de legje juokke olbmu ruðak bajeld su sæka sist, ja daid mi fastain mielðæmek læp buftam, ja vela ærra ruðaid mi læp mielðæmek buftam bårramuʒaid oasstet; æp mi dieðe, gi bieggjam læ min ruðaid min sækai sisa. Ja sån vastedi: lækket ervokak, allet bala! din Ibmeledek ja din vanhemidadek Ibmel addam læ digjidi æloid din sækai sisa; boattam læk din ruðak muo gitti. Ja sån doalvoi Simon olgus sin lusa. De doalvoi sån ålbmaid Joseph vissui, addi sigjidi c̃ace, ja si bassalegje julgidæsek, ja suinid sån addi sin asenidi. Mutto addaldagaid si rakadegje garvvasi, dassac̃i go Joseph båd̃i gask bæive aige, dastgo gullam si legje, atte dast si bårrat

galgge. Go Joseph bādi, de si bufte sunji addaldagaid, maid giedastæsek si adne, ja su āudast si ječasek vuolas luitte ædnami. Ja diervuodaid sān sigjidi celki, ja celki: buristgo ælla aččadek, dat vuoras olmuš, gæn birra di sarnoidek, velago ain ællemen læ? Si celkke: du balvvalægjasad, min aččasæmek, burist gævva, ja ællemen ain læ, ja si gābmardalle ja ædnami ječasek luitte su āudast. Čalmides sān bājedi, ja āini Benjamin, veljas, ædnes barne, ja celki: lægo dat din nuoramus vellja, gæn birra di munji muittaleidek? Ja Joseph celki sunji: Ibmel lekkus dunji armogas, barnačam! Ja Joseph olgus manai hoapost, dastgo buollamen læi su vaibmo veljaides vuostai, Čierrom saje sān ācai, manai siskemuš vissui ja Čieroi. De bassali sān Čalmides, bādi fastain ja doalai ječas, ja celki: buftet dal bārramušaid. De si su oddi bigje sierranessi, ja sin oddi sierranessi, ja Ægyptalažai oddi sierranessi, dastgo ægyptalaš olbmuk bārramen æi læk ebræalaš olbmui sækka. Ja Čakkamen legje Joseph

veljak su buotta, boarrasamus ages mielđ, ja nuoramus su nuorravuodas mielđ, dast saggarak si áudušegje gaskastæsek.

44. K a p i t a l.

Ja Joseph gácoi dalos áudastcuožžo ja celki: dævde dal dai álbmai sækaid bárramušaugim, nuft ædnag go fivridæmest læ, ja bieja juokke álbma ruđaid bajeld su sækasisa; ja muo jukkam litte, dam silbbalitte, bieja dam nuoramus álbma sækasisa ja vela jafo ruđaid. Ja sán dagai, nuftgo Joseph sunji celki. Idde-dest, go čuvgudišgáđi, de luittujuvvujegje álbmak matkkai ja sin asenak. Go gavpugest si vuolggam legje ja æi vela gukken læm, de celki Joseph dallosundasis: lika dal bajas, doarradala daid álbmaid, ja go juvsak sin, de cælkket galgak sigjidi: manne læppet di burid mafsam bahai- guim! Igo dist læk dat litte, mast muo hærre jukka? baha dago galle di læppet dakkam. Ja sán juvsai sin ja celki sigjidi daid sanid. Ja si celkke sunji: manne sardno hærreamek daggar sanid? lekkus gukken du balvvaalegjidat lut nuft dakkat!

Gæc, rudaid, maid gavnaimek bajeld sækaidæmek sist, mi dunji fastain buftam læp Kanaan ædnamest; manditti galgaimek mi dalle du hærrad viesost suoladet silbaid daihe gollid? Gæn lut du balvvalegji gaskast dat gavdnujuvvu, sán jabmet galgga, ja mi du hærrad balvvalægjek aiggop læt. Sán vastedi: lekkus din sani mielð; sán, gæn lut dat gavdnujuvvu, sán balvvalægje galgga læt muo vuold. De si hoapotegje ječasek, ja juokkas sækas ædnam ala biejai, ja juokkas sækas nuolai; ja sán ácai, ja riæmai vuost boarrasamus lut nuoramus ragjai, ja jukkam litte gavdnujuvui Benjamin sækast. De si gaikko-gátte biftasidæsek, ja juokkas asenes ala biejai, ja gavpugi si ruoftot járggalegje. De báði Juda ja su veljak Joseph vissui, ja sán ain dast læi, ja si luitte ječasek ædnami su čalmi áudast. Ja Joseph sigjidi celki: mi dagoid læ dat, maid di læppet dakkam? alma di fertidek diettet, atte álmaj, nuftgo mán læm, dam mattim bodði boattet? De celki Juda: maid galggap mi hærrasæmek cælkket, maid galggap mi

sardnot, ja moft galggap mi jeccamek bu-
 testet! Ibmel oaidnam læ balvvalægjidat
 suddoi bællai! gæc, hærramek balvvalæ-
 gjek mi læp, sikke mi ja sán, gæn duok-
 ken dat gavdnujuvui. Mutto Joseph cel-
 ki: lekkus dat gukken muo lut nuft dak-
 kat; dat álmaj, gæn lut litte gavdnujuvui,
 saddus sán muo oabmam ja balvvalægje;
 mutto di oazžobættet raffhai mannat acca-
 dek lusa. De manai Juda áuddan sunji
 lagábuid, ja celki: gula, muo rakis hær-
 ram! suova du balvvalægjad áft sane bak-
 kodet; ellus du moarre bullu du balvva-
 lægjad vuostai, dastgo dán læk nuftgo
 Pharao! Muo hærre jærai su balvva-
 lëgin: lægo dist vela acce daihe vellja? ja
 mi celkimek hærresæmek, mist ain boares
 acce læ, ja sust nuorra bardne læ, gæn
 boaresvuodastes sán læ sakkanattam, su
 vellja jabmam læ, ja sán áft baccam læ
 ædnes mannai, ja acce adna su rakkasen;
 ja balvvalægjidassad dán celkik: buftet su
 vuolas muo lusa, vai su oainam; de celki-
 mek hærresæmek: i mate bardne aces lut
 vuolgget; jáa aces lut vuolgga, de jabma

aċċe. De celkkik dān balvvalegjidassad: jās din nuoramus velljadek i boade dingui, æppet di oazō oaidnet muo ċalmid. Ja go bajas mi manaimek du balvvalægjad, min aċċamek lusa, de hærramek sanid mi sunji muittaleimek. Ja dal, jās balvvalægjad, aċċam lusa mām boadām, ja bardne i læk minguim, go su siello barnes sielo sist gidda ārro, de dappatuvvut aiggo, go oaidna, atte dat su bardne i su lusa ruoftot boade, de sām jabma, ja du balvvalægjek buftek dalle balvvalægjad, aċċamek, ċurgis vuovtaid havddai mār-rašin. Dastgo mām āudastālmajen mannim barne āudast aċċam lut, ja aċċasam celkkim: go im mām buvte su du lusa, de ašalaš aigom læt du vuollai buok beivida. Ja dal, hærraċam, suova, atte mām du oabmenad ja du balvvalægjenad bacam barne sajest, ja luoite barne mannat veljaidesguim; dastgo moft mattim mām aċċam lusa mannat ja aċċam mār-raš oaidnet, go bardne i ruoftod boade muin!

45. K a p i t a l.

De i mattam Joseph ječas doallat sin

áudast, guðek su birra ċuṣṣu, ja ċuorvoi:
 vulggusek buok olbmuk olgus! ja i áftage
 olmuš su lut læm, go Joseph ječas almoti
 veljaidassis. Ja sán ċierrogáđi, atte Ægyp-
 talaṣak dam gulle ja Pharao dallo, ja Jo-
 seph celki veljaidassis: mán Joseph læm;
 lægo aċċe ain ællemen? mutto su veljak
 æi mattam sunji vastedet, dastgo suorgga-
 nam si legje sust. De celki Joseph vel-
 jaidi: boattet dek muo lusa, ja si bätte,
 ja sán celki: mán læm Joseph din vellja-
 dek, gæn Ægypteni di vuvdidek; ellus
 dat márrastekku din dal, go di vuvdidek
 muo dek, dastgo Ibmel muo vuolgatam
 læ dek din áudal din ællem bisotam ditti.
 Guoft jage læ nælgge árróm ædnamest,
 ja vela vit jagek baccek, go ædnam barg-
 go ja lagjim i læk; ja Ibmel muo bieggam
 læ din dam ædnamest bisotet, ja din bæ-
 stet stuorra besstemín. Ja dal æppet di
 de læk, guðek muo bieggam læppet dek,
 mutto Ibmel; Pharao ja ábba su dalo
 aċċen sán læ dakkam muo ja hærran ábba
 Ægypten ædnam bagjel. Mannat dal ho-
 post ja vuolgget aċċam lusa ja cælkket

sunji: nuft sardno du bardnat Joseph: hærran læ Ibmel dakkam muo ábba Ægypten bagjel, boaðe vuolas muo lusa, ja ale agjan; Gosen ædnamest assat dán galgak muo lut, dán ja du manak ja du manai manak, du šivetak ja du vuovsak ja buok, mi dust læ; ja du æletet aigom dábbe, dastgo vela ain læ vit jage nælgge, amad roappanet vaivašvutti dán, du dallo ja buok, mi dust læ! Gæccat, veljačak, atte din čalmek áidnek, ja muo veljam Benjamin čalmek oaidneb, atte njalmalažžat dinguin mán sarnom; ja muitalet di galggabættet buok muo hærvasvuoda, mi must læ Ægyptenest, ja buok, maid di læppet oaidnam, ja gačcat ja viežžat ačcam vuolas dek! Ja Benjamin, veljas čæppat birra sán falli, ja čieroi, ja Benjamin čieroi su čæppat birra. Ja buok veljaides Joseph cumasti, ja čieroi sin vuostai, ja de vuost sardnogátte su veljak suin. Ja bægotuvui Pharao viesost, ja celkkujuvui Joseph veljak boattam læk. Ja buorren Pharao dam ani ja su balvvalægjek. Ja Pharao celki Josephi: cælke

veljaidassad: dakkat nuft, bieġjat spiridek ala ja mannat bajas Kanaan ædnami, ja valddet aċcadek ja din dalloolbmuid, ja boattet muo lusa, ja Ægypten buoremus ædnam digjidi addam, ja ædnam buoremus šaddoid di galggabættet bārrat. Nuft luiti Joseph veljades, ja si vulgge, ja sān celki sigjidi: allet riddal maṭke ald! Si bajasmanne Ægyptenest ja Kanaan ædnami bātte Jakob aċesek lusa. Ja si muitalegje sunji ja celkke: Joseph ain ællemen læ, ja hærre sān læ ābba Ægypten ædnam bagjel; mutto su vaibmo ʿoasskes āroi vuost, dastgo i sān jakkam sigjidi. De si celkke sunji buok Joseph sanid, maid sān sigjidi sardnom læi, ja buok vuogjam raidoid Jakob āini, maid Joseph bieġjam læi su fivrrit, de ællai Jakob aċesek vuāin, ja Israel celki: galle dat læ nuft, Joseph muo bardne ællemen læ ain, vuolgget dākkā aigom su oaidnet āudal go jamam!

46. Kapital.

De manai Israel maṭkkai buokain, mi sust læi, ja bādi Beersabai, ja dast sān

oafferuſai aċes Isak Ibmeli. Ja Ibmel sarnoi sunji igjaoainatusai sist, ja celki: Jakob, Jakob! ja sãn'celki: dast læm! Ja Ibmel celki: mãn læm Ibmel, aċċad Ibmel; ale bala vuolas vuolggemest Ægypteni, dastgo ædnag olbmui aċċen mãn dagam du dábbe. Mãn duin vuolas manam Ægypteni, ja fastain dast erit du bajas doalvvot aigom, ja Joseph dæddet galgga du ċalmid ofti. De vulgi Jakob Beersabast, ja Israel barnek bigje aċesek Jakob, akaidæsek ja manaidæsek dai fivrrim rai-doi ala, maid Pharao bieggam læi su doalvvom ditti. Ja si valdde ſivetidæsek, æloidæsek ja daveridæsek, maid si fidnim legje Kanaan ædnamest ja bätte Ægypten ædnami, sikke Jakob ja su sakkagådde; barnides ja bardnebarnides, nieidaides ja bardnenieidaides ja ábba sakkagåddes je-ċaines sãn valdi Ægypteni. Buok sielok, guðek Jakobin Ægypteni bätte, guðek su manak legje, æreb su barni akai, 66 sielok legje; mutto Joseph barnek, guðek sunji rieggadam legje Ægyptenest, guoft sielok

læiga; de buok sielok Jakob goadest, gudek Ægypteni bätte, 70 sielok legje.

47. K a p i t a l.

De bādi Joseph ja muittali Pharaoi: muo ačce ja muo veljak boattam læk Kanaan ædnamest. Ja Joseph buvti ačes Jakob sisa ja divoi su Pharao oddi, ja Jakob buristsivnedi Pharao. Ja Pharao celki Jakobi: man boares dān læk? Jakob vastedi Pharaoi: matkkam ællem jagi bæivek 130 jagek læk; harvva ja bahha legje muo ællem jagi bæivek, ja æi si állam læk vanhemidam ællem jagi beivid sin matke ællem beivin! De buristsivnedi Jakob Pharao, ja vulgi su lut. Jakob eli 17 jagid Ægypten ædnamest, ja su ællem akke 147 jagek legje. Israel asai Ægypten ædnamest Gosenest, ja buok Israel manak dast árromen legje, šaddulažak si legje, ja saggarakkan si lassanegje. Mutto go Israel jabmen bæivve lakkanisgādi, de ravkai sān barnes Joseph, ja sunji celki: vuainadet mām aigom vanhemidam lut, daga munji dam rakisvuoda muo rubmaš sin havddai doaimatet,

ik dān galga havdadet muo Ægypteni, ja
dam lāppedi Joseph aċċasis.

48. K a p i t a l.

Dasto muittaluvui Josephi: gæċ aċċat
buoccamen læ! ja su guoft barnid sān
jeċaines valdi, Manasse ja Ephraim; de
celkkujuvui Jakobi: gæċ, bardnat Joseph
boatta du lusa, ja Israel likai bajas ja
ċākkani oadċdemsagjasis.

49. K a p i t a l.

Ja buok barnides ravkai Jakob āud-
dasis ja celki: boattet ċoakkai muo
oddi, ja digjidi cælkket aigom, mi digji-
di dappatuvvumen læ maŋemuš beivin!
ċoagganækket Jakob barnek ja gullat!
gullat aċċadek Israel! Ibmel hærra nammi
buristsivnedi dal Jakob buok manaiċdes,
ja Juda birra sān nabmalassi nuft sarnoi,
dastgo Juda sākkagāddest bādi hærramek
Jesus Kristus:

Juda! du gudniettemen læk du veljaidad,
Vašalažaidad bagjelist āro du gietta,
Aċċad barnek du gābmardallamen læk,
I javkkamen læk septer Juda giedast erit,
Ige radċdim soabbe su julgi gurast,

Åudal go sán boatta, dat rafhe gonagas,
Gæn olbmuk guldalæmen læk.

50. K a p i t a l.

Go Joseph veljak áidne, atte ačce Jakob jabmam læi, de si celkke: Joseph vašestes daidda adnet min, ja dal sán daidda min bagjeli mafset aiggot daid bahha dagoid, maid mi læp sunji dakkam! De si sane Josephi cælketegje: addašik veljaidassad andagassi sin mæddadusaidæsek, ja sin suddoidæsek; dastgo bahaid si galle læk dunji dakkam; mutto addašik dal du ačcad Ibmel balvvaleggjidi sin mæddadusaidæsek andagassi! De Joseph čierrogádi, go daid sanid sán gulai. Ja su veljak bätte ja gábmardalle su ja celkke: gæč, mi læp du balvvalægjek. Mutto Joseph sigjidi celki: allet bala! læmgo mån Ibmel sajest! Bahab guvllui galle din jurddagak ja arvvalusak legje, mutto Ibmel buoreb guvllui, dam dakkat, mi dal dakkujuvvum læ, ædnag olbmuid hæggast bisotet. Allet bala! din ja din smavva manaid mån æletet aigom! Nuft jeddi Joseph veljaides, ja rakisvuodain

sigjidi sarnoi. Já Joseph eli 110 jagid. Ja Joseph celki veljaidassis: mán jamam, mutto duodairakkan boatta Ibmel din oappaladdat, ješ sirddet sán aiggo din dam ædnámest erit dam ædnami, maid láppedam sán læ Abrahami, Isaki ja Jakobi. Duodairakkan aiggo Ibmel din oappaladdat, ja de galggabættet di muo davtid dast erit mieldædek valddet. Nuft de jami Joseph 110 jage boares.

2 M o s e s g i r j e.

1. K a p i t a l.

Dak læk Israel manai namak, guðek Ægypteni bätte Jakobin; juokkaš daloinnes: Ruben, Simon, Levi, Juda, Isaskar, Sebulon, Benjamin, Dan, Naphtali, Gad ja Aser; ja buok sielok, gæi ačče Jakob læi, 70 legje, mutto Joseph já áudal Ægyptenest læi. Joseph jami ja buok su veljak ja ábba dat sákkagádde; ja Israel

manak šaddulažak legje, lassanegje ja æd-
 nanegje ja šadde saggarakkan állo, atte
 ædnam sist dievai. De áđđa gonagas
 bádi Ægypten bagjel, gutte Joseph i diet-
 tam, ja olbmuidassis sán celki: gæc, Israel
 manai olbmuk ædnagak læk ja æmbo go
 mi; varogasat mi aiggop mænodet sin-
 guim, amasek si vela ædnanet, ja amasek,
 jáś soatte šaddaši, vašalažaidæmek bællai
 si mannat, ja min vuostai soattat ja æd-
 namest erit vuolgget, de si barggosundaid
 sin bagjel asategje garra bargoiguim sin
 givsedet, ja bajas rakadæmen si legje Pha-
 raoi gavpugid Pithom ja Raamses, mai
 sisa galvoid bieggat; mutto made æmbo si
 Israel olbmuid givsedegje, dade æmbo si
 ædnanegje ja viddanegje, atte Ægyptala-
 žak hirbmastuvve Israel manai ditti, ja
 Ægyptalažak armotæmek legje ja naggi-
 jegje Israel manaid garrasamus bargoidi,
 ja Ægyptalažak dakke Israelitalažai ællem
 illa ællem lakkai garra bargoi boft laire
 ja gedgi sist, ja moaddesai mæceebargoi-
 guim ja buokslai dujiguim, maid armo-
 tes lakkai si bigje sin bagjeli; ja Ægypten

gonagas gācoi hebræalaš sælgeednid, gæin nubbe namma læi Siphra, nubbe Pua, ja celki sādnoidi: go hebræalaš nissonid dāi væketæppe riegedattet ja oaidnebætte, atte bardnemanna læ, de hæggatuttet dāi galgabætte dam, mutto jās nieidmanna læ, de dat oažžo ællet. Mutto sælgeædnek balle Ibmelest, ja æva sāi dakkam sane miel, maid Ægypten gonagas gāccom læi, mutto addiga bardnemanaid ællet. De ravkai Ægypten gonagas sælgeednid ja sādnoidi celki: manne læppe dāi dam dago dakkam, ja bardnemanaid dāi addam læppe ællet? Sælgeædnek vastedeiga Pharaoi: hebræalaš nissonak æi læk nuftgo ægyptalaš nissonak, dastgo nannos luonddo sist læ, åudal go sælgeædnek bättik, de si ja riegedattam læk. Ja Ibmel burid dagai sælgeednidi, ja Israelitalažak lassanegje ja saggarakkan si ædnanegje; go sælgeædnek Ibmelest balle, de Israeli-talažai daloid sām laseti. De gācoi Pharao buok su olbmuid, ja celki: buok barnek, guđek riegedek, balkestækket daid dædnoi, mutto buok nieidak åžžuk ællet.

2. K a p i t a l.

Muttom álmái Levi dalost manai ja valdi nieid Levi dalost, ja nisson mana vuosstai šaddai ja barne riegadatti, ja go ædne áini, atte čabes sán læi, de sán čiegai su gálm mannod; mutto go sán i mattam šat gukeb su čiekkat, de valdi sán ucca vadnasaš, hášain dakkujuvvum, bikai dam ja biejai barne dam sisa, ja biejai su dædnogadde suini gasski. Ja barne oabba čuožžome læi viek gask dast erit oaidnem varas, mi sunji dappatuvvumen læi. De bāđi Pharao nieid dænost ječas laoggot, ja su balvvalægje nieidak dædnogadde mielđ vazašæme legje, ja nieid áini dam ucca vadnasaš suini gaskast, ja balvvalægje nisson sán biejai dam bajasvalddet. Go sán dam lækasti, de áini sán mana, ja gæč, barnaš čieroi, ja nieid armeti su, ja celki: ebræalaš bardne dat læ! de oabba sardnogāđi Pharao niid-di: galgamgo vuolgget ja njamatægje dunji viežžat ebræalaš nissoni gaskast barne njamatet? Ja Pharao nieid vastedi sunji: vuolge! ja de vulgi nieid, ja ravkai mana

ædne. Ja Pharao nieid sunji celki: valde dam manaš, ja njamat dam munji, balka dunji addet aigom. Ja nisson valdi mana ja dam njamati. Ja go manna stuores læi šaddam, de buvti sán su Pharao nieid lusa, ja su manna sán šaddai, ja nieid addi sunji dam nama Moses, dastgo sán celki: ċacest du bajasvalddam læm.

Ja de dappatuvui dam beivin, go Moses læi šaddam stuores, de veljaides lusa sán manai ja áini sin garas bargoid, ja áini muttom ægyptalaš álbma sorbmen muttom ebræalaš álbma, muttom su veljain, ja birras Moses gæċai, ja go áini, atte i áftage olmuš dast læm, de goddi sán dam ægyptalaš álbma, ja ċiegai su saddo vuollai. Nubbe bæive manai Moses fastain olgus, ja gæċ! guoft ebræalaš álbmak bælkkemen læiga gaskastæsga, ja Moses sunji celki, gutte verid dagai: manne camakgo velljad? Ja sán vastedi: gi læ bieggam du oaivamužžan ja duobmaren min bagjel? gaddakgo muo gáddet, nuftgo dam ebræalaš álbma dán goddik? De ballagáđi Moses ja celki: læ galle

dietto boattam dam dago birra! Ja Pharao šaddai gullat dam aše, ja gāddestuvamen læi Moses; de bataradai Moses Pharao čalmi āudast erit, ja ārromen læi Midian ædnamest ja āroi muttom galdo lakka. Ja Midian papast čiečča nieidak legje, dak bātte ja čace goaivvomen legje ja dævddegātte čaccelittid ačesek savcaid jugatet. De gæčček bātte ja nārdestegje sin erit; mutto Moses čuožželi, væketi sin ja jugati sin savcaid. Go si dal ačesek Reguel lusa bātte, celki sán: manditti boattebättet di nuft fārg siddi ādna bæive? Si vastedegje: muttom ægyptalaš ālmai gajoi min baimetegji giedast, ja viššalet čace sán goaivoi migjidi ja jugati savcaid. Ja nieidaidassis pap celki: gāst læ sán? manne luitidek di dam ālbma vuolgget? ravkkat su, vai minguim sán bārra. Ja Moses miela oažoi Reguel lut ārrot, ja sán addi Mosesi nieidas Zippora, gutte barne sunji riegadatti, ja Moses gāčoi su nama Gersom, dastgo celki sán: guosse olmuš mán læm nubbe ædnamest.

Gukka aige gæðest de jami Ægypten gonagas. Ja Israel barnek šuokkemen legje dam garra halvvalusa ditti, ja ċurvu, ja sin ċuorvvom bajas manai Ibmel oddi; ja Ibmel gulai sin šuokkatusaid, ja littos Abrahamin, Isakin ja Jakobin sán mui, ja Ibmel gæðai Israel manai bællai ja dâvdai sin olmučines.

3. K a p i t a l.

Ja Moses guoðoti Jethro vuopas, Midian pap, savcaid, ja sán vuojeti daid gukebuid mæccai, ja bāði Ibmel varrai Horebi. Dast almoti jeðas hærra engel sunji dāla njuofčam sist basstelis lanjai miestagest: ja Moses gæðai, ja gæð, miest buollemen læi dālast, ja basstelis lanjai miest i duššen buollam. De celki Moses: lagabuid mannat aigom ja dam stuorra oainatusa oaidnet, manditti basstelis lanjai miest i duššen buole. Mutto go hærra áini, atte boattemen læi gæðcat, de ċuorvoi Ibmel sunji basstelis lanjai miestagest, ja celki: Moses, Moses! ja sán vastedi: dast læm. Ja Ibmel celki: ale lagabuid boade, nuola gabmagidad julginad erit,

dastgo sagje, gāst čuožok, basse ædnam læ. Ja vela celki Ibmel: mán aččad Ibmel læm, Abraham Ibmel, Isak Ibmel ja Jakob Ibmel. De gāvčai Moses čalmides, dastgo balai Ibmel oaidnemest. Ja hærre celki: olbmuidam varnotesvuodaid Ægyptenest oaidnam læm, ja gullam læm sin čuorvvomid sin givsedegji ditti, sin gillamušaid diedam; ja vuolas njegjam læm Ægyptalažai giedast sin bæsset; Israel manai čuorvvom boattam læ muo oddi ragjai, ja dam givse oaidnam læm, main Ægyptalažak sin givsedek. De boade dán, dastgo du vuolgatet aigom Pharao lusa, ja Ægypten sist erit dán doalvvot galgak muo olbmuid. Moses celki Ibmele: gí mán læm, atte vuolgget galgam Pharao lusa, ja atte mán galgam Israel manai Ægyptenest doalvvot? Ibmel celki: mán du lut læm, ja dat galgga læt dunji mærkkan, atte mán læm vuolgatam du! go olbmuid dán doalvvom læk Ægyptenest, de Ibmel di dam varest galgga-bættet balvvalet. Mutto Moses celki Ibmele: gæč, go Israel manai lusa boadam,

ja sigjidi cælkam: din vanhemidadek Ibmel muo læ vuolgatam din lusa, ja si vastedek munji: mi læ su namma? maid galgam dalle sigjidi cælkket? De celki Ibmel Mosesi: mån læm dat, gutte mån læm. Nuft dån Israel manaidi cælkket galgak: mån gutte læm, sån læ vuolgatam muo din lusa, sån, din vanhemidadek Ibmel, Abraham Ibmel, Isak Ibmel ja Jakob Ibmel, sån læ vuolgatam muo din lusa, ja dat læ muo namma agalaš aiggai, ja dat læ muo muitto ságast sokki. Vuolge dal ja gāco Israel vuorrasid čoak-kai, ja sigjidi cælkket galgak: Jehova, din vanhemidadek Ibmel, Abraham, Isak ja Jakob Ibmel almotam læ ječas munji ja celki: læm din oaidnam, ja oaidnam læm, mi digjidi dappatuvvu Ægypten ædnamest; ja din doalvvot aigom Ægypten varnotesvuodast Kananitalažai, Hetitalažai, Amoritalažai, Pheresitalažai, Hevitalažai ja Jebusitalažai ædnami.

4. Kapital.

Moses vastedi ja celki: gæc, æi si aigo jakket munji, æi si aigo gullat muo

sane; dastgo cælkket si aigguk: Ibmel i læk almotam ječas dunji. Mutto hærra celki sunji: mi læ dat, maid giedastad anak? Sån vastedi: soabbe. Ja Ibmel celki: balkest dam ædnami, ja Moses balkesti dam ædnami, mutto gærmašen dat šaddai, ja Moses bataraddašgādi dam aundast erit. Hærra celki Mosesi: gæige giettað ja valde dam sæibe gæccai; ja Moses geigi giedas, ja dopi dam, ja de fastain soabben dat su giedast šaddai. Vela celki hærra sunji: naket giettað occi, ja Moses naketi giedas āccasis, mutto go gieda sån olgus valdi, gæc, su gietta vielggad læi nuftgo muota spittaldavdast. Ja Ibmel celki: naket fastain giettað occi, ja fastain naketi Moses giedas āccasis, ja gæc, fastain dat diervas šaddam læi. Jās æi si daid guoft mærkaidi jakket aigo, æige du sanid guldalet aigo, de valddet galgak Nildæno cacest ja ædnam ala leikkit, ja cace, maid dænost valdak, varran galgga šaddat ædnamest. Moses celki hærrai: sardnas olmuš im læk læmaš, imge šaddam læk dam rajast go dān sardnogāttik halv-

valægjasad; lássad must læ giella, ja illa buvtam sardnot. Mutto hær-ra sunji celki: gi adda olbmui giela? gi dakka giel-latæbmen daihe bælljetæbmen, gi adda čalmidi čuovgas, ja gi čuovgetutta čalmid, alma mån, hær-ra? Mutto vuolge dal, du njalmin mån aigom læt, ja oapatet aigom du, maid sardnot galgak. Mutto Moses celki: hær-račam gula! vuolgat nubbe, gæn dån datok! De hær-ra moarati Moses ala ja celki: velljad Aron sardnas ålmai læ, sunji dån sardnot galgak, ja sanid su njalbmai dån biegiat galgak, du ja su njalmin mån aigom læt, ja oapatet dådno aigom, maid dái galggabætte dakkat; mutto dam soabe giettasad valddet galgak, ja dain dån oavddodagoid dakkat galgak. De manai Moses vuopas Jethro lusa ja celki: buor-račam, luoite muo vuolgget, vuolgget aigom veljaidam lusa Ægypteni. Jethro celki Mosesi: vuolge raffhai! Ja Moses valdi akas ja barnides ja manai Ægypten ædnami; ja Ibmel soabe valdi Moses giettasis. Hær-ra celki Aroni: mana Moses oddi mæccai, ja sån

vulgi ja bādi su āudald Ibmel vare lut, ja cumai su. De muittali Moses Aroni buok herra sanid, moft s̄an l̄ai vuolgatam su, ja buok daid m̄erkaid, maid s̄an gāc̄com l̄ai dakkat. Mutto Moses ja Aron manai ja c̄oakkai gāc̄oiga buok Israel manai vuorrasid, ja Aron muittali sigjidi buok, maid herra c̄elkkam l̄ai Mosesi, ja m̄erkaid s̄an dagai olbmui c̄almi āudast. Ja olbmuk āssku; ja go si gulle, atte herra Israel manaid oappaladdam l̄ai, ja atte sin h̄eḏe b̄ellai s̄an oaidnam l̄ai, de si gābmardalle ja gudniette su.

5. K a p i t a l.

De Moses ja Aron bādiga ja celkiga Pharaoi: nuft c̄elkka herra, Israel Ibmel: luoite muo olbmuid vuolgget basid munji adnet m̄æcest! Mutto Pharao celki: gi l̄e dat herra, ḡen suobman m̄an galgam j̄egadet, atte Israel luoittet galgam; herra im dieḏe, ja Israel im luoite. Ja Pharao gāc̄oi Israelitalaḓaid ain bahabut ḡisašuvvut. De celkke Israel manai s̄undek Mosesi ja Aroni: Ibmel āidnus ja dubmijekkus dādno, go Pharao ja su balv-

valeggi vaše dái læppe buftam min bagjeli, atte mieke dái læppe addam sin gitti min gáddet! Ja Moses celki hærrei: hærrei! manne dagak dán nuft bahhast dai olbmui vuostai? ja manne lækgo dán bieggam muo? dastgo dam bæive rajast, go boattam læm Pharao oddi, du nammi sunji sardnot, de aive bahhavuođaid sán dakkam læ daid olbmuidi, ja ik guđege lakkai dán læk bæsstam sin.

6. Kapital.

Mutto hærrei celki Mosesi: dal oaidnet galgak, maid Pharaoi dakkat aigom; vægalaš gieda boft Israelitalažaid sán luoittet galgga. Ibmel sarnoi Mosesi ja celki sunji: mán hærrei læm, ja ječčam mán almotim Abrahami, Isaki ja Jakobi nuftgo Ibmel, dat buokvægalaš, mutto muo namma Jehova i læm sigjidi oapes, ja littom singuim dakkim, Kanaan ædnam sigjidi addet, dam ædnam, gást veris ja jätte olmuččen si legje; ja Israel manai šuokkatusaid gullam læm, gæid Ægyptalazak balvvalægjenæsek dakkam læk, ja littom müittam læm. Cælke damditti

Israel manaidi: mán læm hærra, ja Ægypten vaivi vuold din erit doalvvot aigom, din garra balvvalusastædek erit din bæstet aigom, din gagjot aigom geiggijuvvum giedain ja stuorra duomoiguim; olmučnam din valddet aigom ja din Ibmel aigom læt, ja diettet di galggabættet, atte mán læm hærra din Ibmel, gutte Ægypten vaivi vuold din erit doalvom. Ja din doalvvot aigom ædnami, maid láppedam læm Abrahami addet, Isaki, ja Jakobi, ja digjidi dam addet aigom: Mán læm hærra! Ja daid sanid sarnoi Moses Israel manaidi, mutto æi si gullam, maid Moses sarnoi, sin sielo balo ja sin garra balvvalusa ditti.

7. K a p i t a l.

Moses 80 jage boares læi ja Aron 83 jage, go Pharaoi sái sardnomen læiga. Hærra celki Mosesi ja Aroni: go Pharao dádnoidi sardno ja cælkka: daga munji oavddodago, de cælkket galgak Aroni: valde soabbad, ja balkest dam Pharao oainededin, ja gærmašen dat šaddat galga. De manaiga Moses ja Aron Pharao

lusa, ja dagaiga, nuftgo hærre gac̃com læi
 sadnoidi: Aron balkeſti soabes Pharao ja
 su balvvalegji oainededin, ja gærmaſen
 dat ſaddai. De ravkai Pharao viſes ja
 noaidde olbmuid, ja ſi maida nuft dakke,
 juokkaſ ſiſt soabe balkeſti, ja gærmaſen
 dat ſaddai, mutto Aron soabbe njelai
 buok ſin ſåbid. Pharao vaibmo buoſſe-
 duvvum læi, ja i ſån gullam ſådno. Hær-
 ra celki Moſeſi: vuolge arrat id̃ded Pha-
 rao oddi; gæc̃, c̃accegaddai ſån manna-
 men læ, ja c̃accegaddeſt su åudald dån
 mannat galgak, ja soabe, mi gærmaſen
 ſaddai, giettaſad dån valddet, ja ſunji
 cælkket galgak: hærre, Hebræalaſai Ibmel,
 muo vuolgatam læ du luſa dain ſanin:
 luoite muo olbmuid, vai mæceſt ſi åſſuk
 muo balvvalet; mutto gæc̃, dam ragjai ik
 dån gullam læk! Nuft cælkkæ hærre: daſt
 dāvddat galgak, atte hærre mån læm: gæc̃,
 dain ſåbin, mi muo giedaſt læ, dæno
 c̃acid mån c̃aſkam, ja dak varran dakku-
 juvvut galggek. Ja noaiddevuođaidæſek
 boft dakke maida Ægypten noaiddek nuft,
 atte Pharao vaibmo buoſſevuođæſtes åroi,

ja i sán gullam sádno. Vissusis sán manai, ja i sán bieggam sádno sanid mielas vuollai.

8. Kapital.

Hærra celki Mosesi: vuolge Pharaolusa ja cælke sunji: nuft cælkka hærra: luoite muo olbmuid, vai si ážžuk muo balvvalet; mutto jás ik luoite, de ábba du ædnam cubbuiguim mán givsedam; ja dænost galggek læt cubbuk, ja boattet dak galggek du vissui ja du oaddemsagjai ja du balvvalegji viesoidi ja du olbmuidad ala, du arani ja du litti sisa, ja cubbuk njoammot galggek du ala ja du olbmui ala ja du balvvalegji ala. Ja hærra celki Mosesi: cælke Aroni: gæige giettað sábinad dænoi ja jágai ja javri bagjel ja buvte cubbuid Ægypten ædnam bagjel. Mutto noaiddevuoðaidæsek boft de noaidde olbmuk maida cubbuid bufte Ægypten ædnami. Daddeke ravkai Pharao Moses ja Aron ja celki: rákkadalle hærrai muo áudast, atte cubbuid muo ja muo olbmui bagjelist sán erit valdda, de Israel olbmuid luoitte aigom. De manai Moses

ja Aron Pharao lut, ja Moses ċuorvoi herra dai cubbui ditti, maid Pharao ala luoittam læi. Ja herra dagai Moses sane mielđ. Mutto go Pharao áini ječas bestujuvvum, de vaimos buošedi, ja i gullam sáđno. Herra celki Mosesi: cælke Aroni, gæige soabbad olgus ja ċaske æđnam sáđdoid, vai dak ċuoikkan šaddek ábba Ægypten æđnam mietta. Noaidde olbmuk gæċcægje, mutto æi si mattam ċuoikaid dakkat. Ja noaidde olbmuk cælkke Pharaoi: dat galle Ibmel gietta læ! mutto Pharao vaibmo buošševuođastes ároi, ja i sáđno sán gullam, nuftgo Ibmel áudal ja cælkkam læi. Herra celki Mosesi: arrat dán galgak bagjanet itten ja mannat galgak Pharao oddi; gæċ, ċaccegaddai sán manna, ja sunji cælkket galgak: nuft sáđno herra: luoite muo olbmuid vuolget, vai si ážžuk muo balvvalet; mutto jáš muo olbmuid ik luoittet aigo, de buokslai ċuorrokid du ala biejam, du balvvalegji ala, du olbmui ala ja du viesoi sisa; mutto dam bæive Gosen æđnam mán ærotam, gást muo olbmuk læk, atte ċuorro-

kak æi dasa boattet galga, vai dāvd̥dat dān
 oaz̥ok, atte hær̥ra m̥ān l̥ēm; ja ærotusa
 dakkat aigom du ja muo olbm̥ui gæsski,
 itten galgga dat m̥ærkka dakkujuvvut.
 Nuft dagai hær̥ra, ja hui āllorak ċuorro-
 kak bātte Pharao ja su balvvalegg̃i viesoi
 sisa, ja ābba Ægypten ædnam billašuvui
 ċuorrakin. De ravkai Pharao Moses ja
 Aron ja celki: rākkadal̥le muo āudast!
 Ja Moses rākkadalai Pharao āudast, ja
 Ibm̥el dagai Moses sane miēd. Mutto
 Pharao buošedi vela maida dam have
 vaimos, ja olbm̥uid i s̥ān luoittam.

9. K a p i t a l.

Hær̥ra celki Mosesi: vuolge Pharao
 lusa ja c̥elke sunji: nuft c̥elkka hær̥ra,
 Hebr̥ealažai Ibm̥el: luoite muo olbm̥uid
 vuolgget muo balvvalet; mutto jās ik dān
 luoite sin, mutto vela doalak sin, gæċ, de
 hær̥ra gietta buok du šiveti bagjeli boatta
 stuorra rāttodāvd̥ain; ja i mikkege šivetid
 jabmet galga, mi Israelitalažai l̥ē. Ja
 buok Ægyptalažai šivetak jabme, mutto
 Israel manai šivetin i mikkege. Ja Pha-
 rao biejai olbm̥uid, ja gæċ, i mikkege

Israel manai šivetid ruossam læm; mutto Pharao vaibmo ain buošeduvvum åroi, ja olbmuid i sån luoittam. Ja hærre celki Mosesi ja Aroni: valdde čarmaidæde diev aran gunain, ja Moses daid balkestet galgga bajas albmai Pharao čalmi åudast, ja dak bukkun šaddat galggek ja sarjen sikke olbmui ja šiveti bagjeli åbba Ægypten ædnamest, ja noaidde olbmuk æi mattam boattet Moses oddi bukkuidæsek ditti. Mutto Pharao vaimos buošedi, ja i sån gullam sådno. Hærre celki Mosesi: arrat bagjanet galkak itten ja mannat galgak Pharao oddi, ja cælke sunji: nuft cælkka hærre, Hebræalažai Ibmel: luoite muo olbmuid mannat muo balvvalet; jås ik luoite, de buok muo givsid du vaibmoi mån biejam, du balvvaleggji ja du olbmui bagjeli. Itten sagga stuorra čuorbmasid mån boattet luoitam, ja bieja dal olbmuid ja valde šivetidad ja buok, mi dust læ, viesoi sisa; dastgo juokke olmuš ja šivet, mi mæcest læ, ja viesost i, jabmet færtte, go čuorbmasak bagjelibåttik. Dak Pharao balvvalægjek, guðek hærre sanest

balle, gočču balvvalegjidæsek ja šivetidæsek gáđidi viesoi sisa; mutto guđek hærri sanid æi miela vuollai bieggam, gočču balvvalegjid ja šivetid mæcest árrat. Hærri celki Mosesi: gæige giettad bajas alme guvllui. Ja Moses geigi soabes bajas alme guvllui, ja hærri gáđoi dierbmaid ja čuorbmasid boattet, ja aldagasak almest vuolas bátte ædnam ala. Ja čuorbmasak časske buok, mi mæcest læ, ábba Ágypten ædnam mietta; sikke olbmuid ja šivetid ja buok ædnam šaddoid, ja buok mæce muoraid dak cuvkke. Dušše Gosen ædnami, gást Israel manak legje, čuorbmasak æi boattam. De čuojai Pharao ja ravkai Moses ja Aron ja celki sádnoidi: dam have suddodam læm; hærri vanhurskes læ, mán ja muo olbmuk ibmelmettomak; bargge muo áudast rákkadallat, atte dierbmak ja čuorbmasak æi šat boáđe, de din luoittet aigom vuolgget. Ja Moses celki sunji: go gavpug sist olgus vuolgam, de giedáidam geiggít aigom hærri lusa, ja dierbmak hættet galggek, ja čuorbmasak hættet galggek, vai oazžok

arvedet, atte ædnam læ hærra; mutto die-
 ðam galle, atte dân ja du balvvalægjek,
 atte æppet di vela bala Ibmelest hærrast.
 Mutto go Pharao áini, atte arvve ja ċuorb-
 masak ja dierbmak nákkam legje, de ain
 suddostes ároi, ja vaimos sán buošedi,
 sikke sán ja su balvvalægjek, ja i sán
 luoittam Israel manaid vuolgget.

10. Kapital.

Hærra celki Mosesi: vuolge Pharao
 lusa. De manaiga Moses ja Aron Pharao
 lusa ja celkiga sunji: nuft cælkka hærra,
 Hebræalažai Ibmel: man gukka aigok
 dân vuostaiċuožžot, atte vuoledet ik aigo
 jeċċad muo ċalmi áudast? luoite muo
 olbmuid vuolgget, muo balvvalet; mutto
 go ik dân olbmuid luoite vuolgget, de
 itten mán lokkoid gáċom du ædnam ala
 boattet; ja gáfċat dak galggek ábba æd-
 nam, atte ædnam i ábbage áinu, ja mi
 baccam læ ċuorbmasin dak bárramen læk;
 ja dævddet dak galggek du ja buok balv-
 valegiidad viesoid ja buok Ægyptalažai
 viesoid; ja de járggali Moses Pharaoi sæl-
 ge ja manai. De Pharao balvvalægjek

celkke sunji: man gukka galgga dat mi-
gjidi giellan læt? luoite daid olbmuid
mannat hærra Ibmelæsek balvvalet! ikgo
dieðe, atte Ægypten hævvanæmestes já læ?
De goččujuvuiga Moses ja Aron ruoftod
Pharao lusa, ja sán celki sádnoidi: vuolg-
get ja balvvalækket hærra din Ibmel,
mutto gi læ dat, gutte vuolgget aiggo? De
vastedi Moses: vuolgget mi aiggop sikke
nuorra ja boares olbmuk, sikke barnidæ-
mek ja nieidaidæmekguim, sikke min
stuorra ja smavva šivetiguim; dastgo hærra
basid mi doallat galggap. De celki Pha-
rao Mosesi: hærra digjidi guoibmen, nuft
duot go din mán luoitam vuolgget manai-
dædekguim! Bahhavuotta galle læ din
mielast. Im din luoite; di álbmak di
oažžobættet vuolgget; dastgo dat de læ,
maid di læppet bivddam. Ja Moses ja
Aron vuojetuvuiga Pharao čalmi áudast
erit. Hærra celki Mosesi: gæige giettað
Ægypten ædnam bagjel rasselokkoi ditti.
De geigi Moses giedas Ægypten ædnam
bagjel. Ja rasse, lákkok bätte ábba Ægyp-
ten ædnam mietta, ábba ædnam dak gofçe,

ja ædnam ʒappodi, ja buok ædnam ʒaddoid ja buok muorai ʒaddoid dak borre. De hoapost galle ravkai Pharao Moses ja Aron ja celki: suddodam læm hærra din Ibmel vuosstai ja din vuosstai; mutto adde andagassi munji muo suddo dam have ja rákkadalle hærrast din Ibmelest dam oasetesvuoda muo bagjelist erit valddet. Ja hærra dagai, atte i áftage rasselákko baccam ábba Ægypteni. Mutto i vela luoittam Pharao Israel manaid vuolgget. Hærra celki Mosesi: gæige giëttad bajas alme guvllui, ja daggar sævdnjadassa Ægypten ædnam bagjeli boattet galgga, atte olmuš dam ala matta valddet. De geigi Moses gieđas bajas alme guvllui, ja sagga sukkis sævdnjadassa báđi ábba Ægypten ædnam bagjel ja ároi gálm bæive; nubbe i mattam nubbe oaidnet, ja i áftage sajestes bajas likkam, gást læi, gálm bæive; mutto ʒuovggadassa læi buok Israel manai viesoin. I luoittam Pharao olbmuid vuolgget. Ja Pharao celki Mosesi: vuolge muo lut ja varot ječčad, amad dán ʒat muo ʒalmi oddi boattet; guđe

bæive dān muo čalmi oddi boad̄ak, de jabmet galgak. Ja Moses vastedi: duotvuod̄a sardnuk, im du čalmid šat æmbo oaine.

11. Kapital.

Hærra celki Mosesi: vela åft givse m̄an Pharao ja Ægypten bagjeli buvtam, de vuost s̄an din luoitta vuolgget: i dušše fal s̄an din vuolgget luoite, mutto s̄an galgga vela hoapotet din vuolgget. Mutto c̄elke dal olbmui guladedin, atte juokke ålmai gaibedet galgga lagamuš Ægyptalažast, ja juokke nisson lagamuš ægyptalaš nissonest silbba ja galle littid! Ja hærra addi olbmuidi Ægyptalažai armo, ja Moses hui stuorra ålmai læi Ægyptenest, sikke Pharao balvvaleggji ja olbmui čalmi åudast. Nuft sarnoi Moses: nuft c̄elkka hærra: gask ia aige de Ægypten čada manam; ja juokkaš, gutte algošaddo læ, jabmet galgga Ægypten ædnamest, Pharao boarrasamus mana rajast, gutte thruono ald čakka, balvvalægje nisson boarrasamus mana ragjai, ja vela buok šiveti algošaddok jabmet galggek.

12. Kapital.

Ja Moses čoakkai gáčoi buok Israel vuorrasid ja celki sigjidi: valddet smavva šivetid din sákkagoddidek mielđ, ja njuovvat bæssači labba! ja valddet di galggabættet Isop ja dam buonjostet varai sisa, mak littest læk, ja varain, mak littest læk, galggabættet di uvsa bajemuš muora varratuttet ja uvsa guoft bazid, ja i áftage galga goađes álggobællai mannat áudal go idđedest. Hærra Ægypten mietta mannainen læ Ægyptalažaid čassket, ja go varaid sán oaidna uvsa bajemuš muora ald ja guoft uvsa bazi ald, de sán uvsa mæddel manna, ja i sán luoittet aigo hævatægje din viesoi sisa mannat ja din gáddet. Ja olbmuk gábmardalle ja rákkadalle, ja Israel manak manne ja dakke, nuftgo hærra gáčcom læi Moses ja Aron.

Ja gaskija aige de goddi hærra buok boarrasamus manaid Ægypten ædnamest, Pharao boarrasamus mana rajast, gutte thruono ald čakai, su boarrasamus mana ragjai, gutte giddagasast læi, ja buok šiveti algošaddoid. De likai bajas Pharao

ikko, sán ja buok su balvvalægjek ja buok Ægyptalazak, ja stuorra márašbišškom šaddai Ægypteni; dastgo i mikkege viesoid læm jabmam olbmutaga. Ja Pharao gačoi Moses ja Aron ikko ja celki: vuolgget, mannat muo olbmui gaskast erit, dái ja Israel manak, vuolgget ja balvvalækket herra, nuftgo dái celkide; valddet din savcaid ja vuovsaid, nuftgo dái læppe cælkkam, vuolgget ja buristsivnedet dái galggabætte muo.

13. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi: buok algošaddoid, mak ædnehæg ravastek Israel manai gaskast, munji basotet galggek, sikke olbmui ja šiveti gaskast. Ja Moses celki olbmuidi: Adnet dam bæive muitost, go Ægyptenest di vulgidek, dam garra balvvalusa viesost, dastgo vægalaš giedaines doalvoi herra din dast olgus. Go herra Kananitalazai ædnami du doalvo, nuftgo dunji ja du vanhemidi láppedi ja dunji dam ædnam adda, de hærrasad basotet galgak buokrakkan, mi ædnehæg ravastæmen læ,

ja buok du šiveti algošaddoid, mak varres læk.

Go Pharao luoittam læi olbmuid mannat, de i doalvvom. Ibmel gæino mielđ, mi Philistalažai ædnami manna, jašjoge dat dat lagamuš læi; dastgo Ibmel celki: amasek olbmuk sin vuolggem gattagoattet, go soađe si šaddek oaidnet; mutto Ibmel doalvoi sin gæino mielđ, mi mæce čađa manna rufsis mære guvllui; ja soatteværjoiguim vulgge Israel manak Ægypten ædnamest. Ja Moses valdi Joseph davtid mieldes, dastgo vale sán læi valddam Israel manain: duodairakkan oappaladdamen læ hær-ra, ja de galgga-bættet di valddet muo davtid mielđadek.

Ja Sukkotest si vulgge, ja Ethami gáđid si dakke mæce guovlost; ja hær-ra sin áudast mannamen læi bæiveg balvva-bazest, ikko dállabazest, vai mannat si mataši ia bæive. Ja i sán luoittam balvva-baze olbmui áudast erit javkkat bæiveg, ige dállabaze ikko.

14. Kapital.

Ja hær-ra sarnoi Mosesi, ja celki:

gāco Israel manaid jǣrggalet ja gādīd bajas dakkat Pi Hakiroth āudda bællai Migdal ja mæra gaskast, Baal Zephon buotta; dasa din goaḏek galggek læt mæra guovlost. Ja Pharao dalle cælkemen læ Israel manai birra: ċajadaddam si læk ædnamest; mæcce dal sin birrastatta. Go Ægypten gonagassi muitaluvui, atte Israel olbmuk bataraddamen legje, de nubbastuvui su ja su balvvaleggi vaibmo olbmui vuostai, ja si celkke: manne dagaimek mi nuft, atte Israelitalaḷaid mi luoittam læp bæssat min balvvalasast erit? De gæssastatti Pharao vuogjam raidoides ja soattevægaides mieldes valdi, ja 600 valljo vuogjam raidoid sǵn valdi. Nuft doarradalle Ægyptalaḷak Israelitalaḷaid, ja buok Pharao heppuḷak ja vuogjam raidok, su heppuḷ olbmak ja buok su soattevægak jufse sin, go gādīd si dakkam legje mæra guovlost, Pi-Hakiroth buotta Baal Zephon buotta. Go Pharao lakkaniḷgāḏi, de Israel manak ċalmidæsek bajedegje, ja gæc, Ægyptalaḷak sin doarradallamen legje; de sagga-

rakkan si suorgganegje ja hærrai si ċuorv-
 vogätte, ja si cælkke Mosesi: alma hav-
 dek Ægyptenest legje, manne dâlrvuk
 dân min olgus mæccai jabmet? manne
 dakkik dân migjidi dam? Alma dat læi
 dat, maid mi dunji celkimek Ægyptenest:
 hæite min lut erit, balrvvalækkop mi
 Ægyptalažaid; dastgo buoreb læ Ægypten
 olbmuid balrvvalet go mæccai mannat
 jabmet. Ja Moses celki olbmuidi: allet
 bala, ċuožžot ja oaidnet hærre bæsstem,
 maid ádna bæive sán digjidi dakka, dast-
 go daid Ægyptalažaid, gæid di ádna
 bæive oaidnebættet, daid æppet di šat
 æmbo šadda oaidnet agalažžat; hærre
 soattai manna din áudast, mutto di galg-
 gabættet jask árrot!

Ja hærre celki Mosesi: manne ċuor-
 vok dân munji? cælke Israel manaidi,
 atte matkesek mielđ si galggek vuolgget;
 soabbad dân bajas bajedet galgak, gæige
 gieltad mæra bagjel ja ærot dam guoft
 sagjai, atte Israel manak ážžuk vazžet
 mæra čada gáikke æđnam ala. De manai
 dat lbmel engel, gutte Israel vægai áudast

mannamen læi, sin maŋŋa bællai, ja balv-
vabazze čuožželi, mi sin čalmi áudast læi,
ja manai ja čuožasti sin maŋŋa bællai, ja
Ægyptalažai vægai ja Israel vægai gasski
báđi, balvvan ja sævdnjadvuottan dat læi
dáidi, mutto ia dat čuvgi daidi; atte bæs-
sam lakkai nubbe nubbe lusa i læm gæčos
ia. Ja Moses giedas geigi mæra bagjel,
ja herra gáčoi mæra erit mannat garra
bævččabieg boft gæčos ia, ja mæra dagai
sán gáikke ædnamen, ja čacek ærranægje.
Ja Israel manak gáikke ædnam mielđ man-
ne gasko mæra čađa, ja čacek sæidnen
sigjidi legje álgiš ja guro gieda bæld.
Mutto Ægyptalažak doarradalle ja manne
sin maŋŋai merri, buok Pharao heppušak,
vuágjam raidok ja álbmak. Ja go idđed
šaddai, de dappatuvui, atte herra dála ja
balva bazest gáčai Ægyptalažai vægai
bællai, ja Ægyptalažai vægaid sán baldati,
čuvki vuágjam raidoid ja hættai sin bie-
jai: de celkke Ægyptalažak: vuolggop mi
batarussi Israel áudast erit, dastgo herra
sin áudast mannam læ soattat Ægyptala-
žai vuosstai! Ja herra celki Mosesi: gæige

giettad mæra bagjel, ja ċacek Ægyptalaʒai bagjeli boattet galggek. De geigi Moses giedas mæra bagjel, ja idðed bællai de ċacek ruoftot bätte sagjasæsek, ja Ægyptalaʒak bataradde aido dai oddi, ja hærra nârdesti Ægyptalaʒaid ċacidi. Ja ċacek ruoftod bätte ja Pharao soattevægai bagjel manne, guðek Israelitalaʒaid doarradallam legje merri, ja i vela âftage sist baccam heggi. Mutto Israel manak gâikke ædnam mielð mannam legje, ja ċacek sigjidi sæidnen legje âlgis ja guro gietta-bællai. Nuft besti Jehova dam bæive Israel Ægyptalaʒai giedast; ja si âidne Ægyptalaʒai hæggates rubmašid mæra gaddest. Ja Israel âini dam stuorra gieda, maid hærra ċajetam læi Ægyptalaʒai ala, ja olbmuk balle Ibmelest, ja si âssku hærra ala ja Moses ala, su balvvalægje.

15. K a p i t a l.

De lavloi Moses ja Israel manak hærrai dam lavllag, sarnodedin: Jehovai lavllot aigom, su namma læ fabmo,
heppušid ja âlbmaid ċacidi sân nârdasti,

muo gitos ja rabme læ hærra, muo
bæsste,

muo Ibmel sán læ ja gittet su aigom.

Soađe hærra læ Jehova, Jehova su nam-
ma læ.

Du gietta, Jehova, gievvr læ ja vægalaš,
du gietta, Jehova, vašalažaidad duššad,
vuosstaihakkolažak hævvosæsek mannek,
duobmod dán vuolgatak, dat duššen sin
dakka.

Olbmuidad dán armetak ja sin bæstak,
basse baikkasad dán doalvok sin.

De gācoi Moses Israel rufsis mæra
gaddest vuolgget, ja mæccai Suri si bätte;
gālm bæive si mæcest vagjolegje, ja æi si
gavdnam čace. De Marai si bätte, mutto
Mara čacce æi si mattam jukkat, dastgo
bačča dat læi, damditti goččujuvvu baike
namma Mara. De nimmurišgátte olb-
muk Moses vuostai ja celkke: maid
galggap mi jukkat? Ja sán hærrai čuorvoi,
ja hærra čajeti sunji muora, ja dam sán
čaccai balkesti, de njalgoi čacce. Dast
sán asati sigjidi laga ja vuoiggadvuođa, ja
celki: go hærra Ibmelad jena dán gulak,

ja dagak, mi vuoiggad læ su čalmi áudast, ja su ravvagid vutti valdak, ja bargak dakkat buok su bakkomid: de im daid buoccalvasaid du ala bieja, maid Ægypta-lazai ala bigjim, dastgo mán hær-ra læm du buorredægje. Ja Elimi si bätte, ja dast 12 čaccéagjagak legje ja 70 Palme-muorak, ja gáđidæsek si bajas dakke čaci gaddidi.

16. K a p i t a l.

Ja Elimest si vulgge ja ábba Israel særvvegádde ja Sin mæccai bätte, mi Elim ja Sinai gaskast læ, 15^{dad} bæive, nubbe mannod sin vuolggem maññel Ægypten ædnamest. Mutto ábba Israel særvve-gádde nimmuri Moses ja Aron vuosstai mæcest. Ja Israel manak sádnoidi celk-ke: vare mi Ægypteni jabmam lifčimek hær-ra gieđa boft, go bierggoruitoi lut mi čákaimek ja gallasi laibid báraimek, dast-go dái læppe doalvvom min dam mæccai ábba dam almug nælgge sorbmimi luottet. De celki hær-ra Mõsesi: gæč, laibid mán boattet addam din bagjeli almest, ja olbmuk vuolgget galggek ja čoagget, maid si

juokke bæive darbašek si ʒoagget galggek bæivvasis, vai sin gæccalam, jaš muo bak-komi miel si aigguk vagjolet, daihe æi. Ja guðad bæive go si rakadek, maid si gådidi buftam læk, guoft dam made dat galgga læt go dat, maid si ærra beivid ʒaggek. Ja Moses ja Aron celkiga buok Israel manaidi: ádna ækked de di oazʒo-bættet dāvddat, atte hærre din doalvvom læ Ægypten ædnamest, ja itten di ʒadda-bættet oaidnet hærre hærvasvuoda, dastgo gullam sán læ din nimmuræme su vuosstai; dastgo maid lædne mái, go di mádno vuosstai riæbmabættet nimmuret? Ja Moses celki: nuft dakkujuvvut galgga, go hærre ádna ækked biergo digjidi adda bárrat, ja itten laibe gallasi, dastgo hærre din nimmuræme gullam læ, main di nimmuræppet su vuosstai; dastgo maid lædne mái? dastgo æppet di nimmuræmen læk mádno vuosstai, mutto hærre vuosstai. Ja Moses celki Aroni: cælke ábba Israel manai særvvegáddai: boattet hærre oddi, dastgo gullam sán læ din nimmuræme. Ja dat dappatuvui, go Aron ábba Israel

manai sêrvvegâddai sardnomen læi, de si mæce guvllui jêçasek jârggalegje, ja gæç, balvvai de idi hêrra hêrvasvuotta. Ja hêrra sarnoi Mosesi ja celki: Israel manai nimmuræme gullam læm, sarno sigjidi ja cælke: ækked bællai di oažžobættet biergo bârrat, ja itten laibid, ja dâvddat di galggabættet, atte hêrra læm, din Ib-mel. Ja ækkedest de bâtte lāddek ja gofçe ædnam, gâst goađek legje, ja idde-dest de laftas læi. Ja go laftas vas-sam læi, gæç, de ædnam bagjeli mæcest baccam læi mikkege, mi asetæbme, ucca ja jârbadlagaš læi. Go Israel manak âidne dam, de si celkke nubbe nubbai: mi læ dat? dastgo æi si diettam, mi dat læi. Ja Moses sigjidi celki: dat læ dat laibbe, maid hêrra digjidi bârramuššan adda; dat læ dat sadne, maid hêrra gâçcom læ: čoagget dast, dademiêld go juokkaš bârra; gomer di galggabættet valddet juokke heggi olbmui lågo miêld, gæid juokkaš goađestes adna. Ja Israel manak dakke nuft, ja si çägge, nubbe ædneb, nubbe uceb, ja go si gomerin mittedegje, de sust i læm

mikkege ligas, gutte álo čoaggam læi, ja gutte uccanaš čoaggam læi, sust i vajegvuotta læm, juokkas čoaggam læi nuft ædnag go bárramen læi. Ja Moses sigjidi celki: i áftage galga bacatet maidegen nubbe bæivvai. Mutto æi si guldalam Moses, ja muttomak vurkkijegje bacatusaid nubbe bæivvai, de mađok bátte, ja bača hagja saddai, ja Moses moarati sin bagjel. Ja juokke idđed si čágge, juokkas dademiold go bárramen læi, ja go bæivaš bakkaset baiti, de dat duššen sudai. Ja guđad bæive de si čágge guoft dam made laibe. De bátte buok særvvegádde oaivamužak ja muittalegje Mosesi dam. Ja sán sigjidi celki: dat de læ, maid hærre cælkkam læ: itten læ sabbath, vuáinadus bæivve, hærrei basse; maid laibid di aiggobættet dakkat, daid dakkat, ja maid di aiggobættet vuossat, dam vuossat, ja mi bacca, dam ragjat ja vurkkijækket ittaši. Ja si vurkkijegje nubbe bæivvai, nuftgo Moses gáčcom læi, ja i bača hagja šaddam, æige boattam mađok. Ja Moses celki: bárrat dam

ádna bæive, dastgó ádna bæivve herra
 vuáinadus bæivve læ, ádna bæive æppet
 di gavna maidegen mæcest. Gut bæive di
 galggabættet čoagget, mutto čiečad bæivve
 vuáinadus bæivve læ, ja i læk dalle mik-
 kege gavn̄nu. Ja čiečad bæive de vulgge
 muttom olbmuk čoaggem varas, ja æi
 maidegen gavn̄nam. De celki herra Mo-
 sesi: gukkago biettalæppet di doallat muo
 bakkomid ja muo lagaid? Ja Moses celki
 Israel manaidi: gæcc̄at, go herra digjidi
 addam læ vuáinadus bæive, de adda s̄an
 digjidi guđad bæive guoft bæive laibid;
 orrus juokkas̄ sajestes, ellus áftage olgus
 mannu čiečad bæive! De vuáinadusa
 adne olbmuk čiečad bæive. Ja Israel
 dallo gácoi dam nama Man. Mutto
 Israel manak bárramen legje Mana 40
 jagid, dassači go Kanaan ædn̄nam rajada-
 gáidi si bátte.

17. Kapital.

De gádidæsek gaikku buok Israel
 manai s̄ervvegáddek Sin mæcest mat-
 kašedin herra gácc̄om miel̄d, ja gádidæ-
 sek si dakke Rephidimi; ja jukkam čacce

i læm olbmuidi. De bælkkegátte olbmuk Mosesin ja celkke: adde migjidi jukkam čace! Ja Moses celki: manne muin bælkkebættet? manne gæččalæppet di hærri? Ja olbmuk gáikkaluvvamen legje čaccai, nimmuregje Moses vuostai ja celkke: manne dálvvuk dán min Ægyptenest muo ja muo manaid ja muo šivetid gáikkehættai jabmet? Mutto Moses hærri čuorvoi ja celki: maid galgam mán dai olbmuiguim dakkat? fárgarak de si gedđiguim muo goddik! Ja hærri celki Mosesi: boađe áuddan olbmui čalmi oddi, ja valde Israel boarrasamus álbmaid duin, ja soabbad, main dæno dán časskik, valde giettasad, ja boađe; gæč, du áudast čuožžot aigom bavte ald Horebest, ja bavte dán čassket galgak, de čacce gálggagoattet galgga, atte olbmuk ážžuk jukkát; ja Moses dagai nuft Israel vuorrasi čalmi áudast. De addi sán dam baikkai dam nama Massa ja Meriba, Israel manai ridoi miel, ja go gæččalam si legje hærri, ja cækkam: lægo hærri min gaskast, daihe i?

Ja Amalekitalažak bätte ja doaro-
 tegje Israelitalažaid Rephidimest. Ja Mo-
 ses celki Iosvai: valje migjidi álbmaid,
 vuolgge ja soada Amalekitalažai vuos-
 stai, itten mán divvačák ala manam
 čuožžot Ibmel sábin giedastam. Ja Josva
 dagai, nuftgo Moses sunji cælkkam læi,
 ja sán manai soattai Amalekitalažai vuos-
 stai, Moses, Aron ja Hur dak manne
 divvačák ala. Ja dappatuvui, go Moses
 giedas bajedæmen læi, de Israel vuiti;
 mutto go giedas vuolas luoittemen læi,
 de vuiti Amalek. Mutto go Moses gie-
 đak vaibaiga, de gædge si valdde ja su
 vuollai bigje, de dam ald čakai sán, ja
 Aron ja Hur doarjoiga su giedaid; nuft
 dállujuvuiga su giedak bajas guvllui, das-
 sači go bæivaš illošam læi. Ja Josva
 časki Amalekitalažaid basstelis mikiguim.

19. Kapital.

Goalmad mannod Israel manai vuolg-
 gem maŋhel Ægypten ædnamest, dam
 bæive, de si bätte Sinai mæccai, dastgo
 Rephidimest si mannám legje, ja bätte
 Sinai mæccai, ja gáđid si bajasdakke mæ-

cest, dasa biejai Israel gādides vare buotta. Ja Moses goarŋoi bajas Ibmel lusa, ja hærra ċuorvoi sunji vare ald ja celki: nuft sardnot galgak Jakob dalloi ja muit-talet Israel manaidi: oaidnam di læppet, maid Ægyptalažaidi dakkim, ja moft goas-skem soajain din guoddam ja muo lusa din doalvvom læm; go di dal muo jena guldalæppet ja muo litto doallabættet, de muo erinåamaš olbmuk di galggabættet læt æmbo go buok ærra olbmuk; dastgo muo ábba ædnam læ, ja papalaš gonagas-olbmuk di galggabættet munji læt, ja basse olbmuk. Dak læk dak sanek, maid Israel manaidi cælkket galgak. Ja Mo-ses báđi, ja olbmui vuorrasid ravkai, ja buok daid sanid sán sigjidi addi, maid Ibmel sunji gáčcom læi. De vastedegje buok olbmuk áft njalmest ja celkke: buok, maid hærra sardnom læ, aiggop mi dakkat. Ja Moses celki olbmui sanid hærrai. Ja hærra celki Mosesi: gæč, du lusa boattet aigom sukkis balva sist, vai olbmuk ážžuk gullat muo sardnomen duin, ja vai agalažžat si du osskuk. Ja

Moses cælkam læi hærrai olbmui sanid. Ja herra celki Mosesi: vuolge olbmui lusa, ja basotet dån galgak sin ådna bæive ja itten, ja bassalet si galggek biftasidæsek; ja goalmad bæive si galggek garves læt, dastgo goalmad bæive de vuolas nje-gjat aiggo herra Sinai vare ala buok olbmui oainededin; ja rajaid dån biegtat galgak olbmuidi birra buok ja sigjidi cælkket: varotækket ječaidædek vare ala goarghomest ja dasa guosskatet; gutte varrai guoska jabmet galgga. I mikkege giedaid oažžo dasa guosskatet, dastgo gedgi daihe njuolaiguim goddujuvvut galgga, lekkus olmuš daihe šivet, de jabmet galgga; go basun hiljet čuogja, de dån ja Aron ja Nadab ja Abihu ja olbmui 70 vuorrasak goarghogoattet galggek vare ala. De vuolas njejai Moses vare ald olbmui lusa, ja olbmuid sån basoti, ja biftasidæsek si bassalegje, ja sån celki sigjidi: lækket garvvasak goalmad bæivvai, allet mana nissonidi lakkanet. Idđedest goalmad bæive de dierbmak legje ja aldagasak, ja sukkis balv åroi vare ald, ja

sagga alla basun ċuogjam gului, ja buok olbmuk ballagátte. Ja Moses doalvoi olbmuid gáđi sist erit hærri oddi, ja vare gurri si ċuožžastegje, ja ábba Sinai varre suovai, dastgo hærri dam ala vuolas báđi dála sist, ja suovva bagiani ja ábba varre sagga doargesti; ja basun ċuogjam šaddai dade gukkeb dade garrasabbo; Moses sardnogáđi, ja Ibmel sunji vastedi dierbmast. Ja hærri vuolas njejai Sinai vare ala, de ravkai hærri Moses vare bajemuš ċák ala, ja Moses bajas goarņoi. Hærri celki: njeja vuolas ja rave olbmuid, amasek si hærri lusa viggat lakkanaddat gæċċam ditti, ja amasek ædnagak sist hævatuvvut. Vela papak, guđek hærri lakkanek, basotet galggek jeċaidæsek, amas hærri sin hævatet. Ja Moses celki hærri: æi mate olbmuk Sinai vare ala bajasgoargņot, dastgo ješ dán læk gáċċom ja migjidi cælkkam: bieja aidoid vare birra ja basot dam! Ja hærri celki sunji: vuolge ja njeja dal, ja de fastain goargņot galgak Aronin; mutto papak ja olbmuk æi oazō goargņot hærri lusa, amas sán sin

hævatet. De vuolas njejai Moses olbmui lusa ja celki sigjidi dam.

20. K a p i t a l.

De sardnogáđi Ibmel buok daid sanid ja celki: Mán hærre læm du Ibmel, gutte Ægypten ædnamest, garra balvvalusa viesost erit du dálvvum. Ik dán ærra ibmelid adnet galga æreb go muo. Ik galga dakkat maidegen čuppujuvvum gávaid daihe maidegen værdadusaid dast, mi almest læ du bagjel, daihe ædnam ald du vuold, daihe čacin ædnam vuold, ik dán galga daidi rákkadallat ikge daid balvvallet; dastgo hærre, du Ibmel, læm, anger Ibmel, gutte vanhemi suddoid rangastam manai ala njæljad ja viđad sokki, sin ala, guđek muo vašotek, mutto vaimoladesvuoda dagam duhat sokki sin vuosstai, guđek rakkasen adnek muo ja muo bakkomid dállik. Ik adnet galga hærre Ibmelad nama duššalažžan; dastgo hærre dam i rangastkættai luoite, gutte su nama duššalažžan valdda. Muite vuáinadem bæive, atte dam bassen anak! Gut bæive barggat galgak ja buok dagoidad dakkat,

mutto ċieċad bæivve sabbath læ hærrai Ib-
 melassad, de ik maidegen dagoid dakkat
 galga, ik dān, ige du bardne, daihe nieid,
 i du balvvalægje, i du šivet, ige matkalaš
 olmuš, gutte uvsidad siskebæld læ; dastgo
 guða bæivest sivnedi Ibmel alme ja æd-
 nam ja ave ja buok, mi dai sist læ, ja ċie-
 ċad bæive sān vuāinadi; damditti burist-
 sivnedi hærre vuāinadem bæive ja dam
 basoti. Gudniette aċċad ja ædnad, vai
 gukka oažok ællet dam ædnamest, maid
 hærre, du Ibmel, dunji adda. Ik galga
 gāddet. Ik galga furušet. Ik galga suo-
 ladet. Ik galga værre duodaštusa cælk-
 ket guoibmad ala. Ik galga anestuvvat
 guoibmad goade. Ik galga anestuvvat
 guoibmad gališguoime, ik su balvvalægje,
 ik su vuovsa daihe asen daihe maidikke-
 nessi, mi du guoibmad læ. Ja buok olb-
 muk āidne dierbma ja dāla, basun skai-
 ganasaid ja vare, mi suoivai. Mutto go
 si dam āidne, de si bataradde, ja gukken
 si ċuožžomen legje. Ja si celkke Mosesi:
 sarno dān minguim, ja gullat mi aiggop,
 mutto ellus Ibmel minguin sardnu, ama-

mek jabmet. Ja Moses celki olbmuidi: allet bala, dastgo Ibmel boattam læ din gæccalet, ja vai su ballo din cælmī āudast oruši, amadek di suddoid dakkat. De olbmuk gukken cūz̄z̄u, mutto Moses sævdnjadassi manai, gāst Ibmel læi. Ja hærre celki Mosesi: nuft cælkket galgak Israel manaidi: oaidnam di læppet, atte dingum sardnom læm alмест. Æppet di galga maidegen dakkat, maid di seæmma gudnest adnebættet go muo; silbba daihe gälle ibmelid æppet di galga dakkat. Ædnam muoldast altar munji dakkat galgak, ja dam ala oafferuṣṣat galgak du boalddemoafferid ja du gitosoafferid, du savcaid ja du vuovsaid; ja juokke baikest, gāst mán addam muo nama muittjuvvut, dasa boattet ja du buristsivnedet aigom. Mutto go gædggealtar munji dakkat aigok, de ik dam dakkat galga cūppujuvvum gedgin; dastgo jās du cūoppam ruovdde dam ala boatta, de dam æppebasotak.

21. K a p i t a l.

Jās guttege ālbma cabma, atte jabma,

jametuvvut sãn galgga. Mutto jås miella i læm su hæggatuttet, ja Ibmel læ addam su su gieda oddi boattet, de baike dunji asatam, gåsa bataraddat galgak. Mutto jås guttege ječas bieġja gavvelvuođa čađa su gáddet, su dãn vela muo altar lut erit valddet galgak ja su gáddet. Gutte ačes daihe ædnes cabma hæggas galgga massit. Gutte olbm̄u suolad ja su vuovdda daihe giedas vuold doalla jabmet galgga. Gutte ačes daihe ædnes garrod jabmet galgga. Jås vahag dakkujuvvu, de hægga hæggast addet galgak, čalme čalmest, bane banest, gieda giedast, juolge juolgest. Jås vuovsast vuokke læ doarotet, ja ised, olbm̄ui guladedin, ravvijuvvum læ, ja vuovsas i gæčost ane, mutto luoitta dam ålbma daihe nisson gáddet, de vuofsa gedġiguim hæggatuttujuvvut galgga, ja ised jabmet galgga, mutto jås sakko vuollai dubmijuvvu, de daid sakkoruđaid sãn hæggas åudast mafset galgga, mak sunji dubmijuvvujek. Dakka guttege olmuš rágge, atte vuofsa daihe asen dam sisa fierral, de råde ised vahag mafset galgga. Doarot

guðege álbma vuofsa ærra álbma vuovsa, atte dat jabma, de dat ælle vuofsa vuvd-
dujuvvut galgga, ja ruðak jukkujuvvut
galggek guabbaði isedi gasski, ja dat jab-
mam vuofsa maida jukkujuvvut galgga.
Mutto jáś diedðolaś dat læi áudal, atte
vuovsa vuokke já áudal læi doarotet, ja
ised dam i gæcost ane, de mafson sán ad-
det galgga vuovsa vuovsa áudast, mutto
dat, mi jabmam læ, su dalle læ.

22. K a p i t a l.

Jás guttege vuovsa daihe savca suo-
lad, daihe njuovva daihe vuovdda, vit
vuovsaid sán addet galgga áft vuovsa
áudast, ja njællja savcaid áft savc áudast.
Jás guttege šivetides nubbe olbmu ædnam
ala luoitta, atte dak dulbmek ja guttuk
nubbe olbmu suinid daihe rasid, mafson
sán addet galgga su ječas ædnam buore-
mus šaddoid. Jás guttege adda ærra
olbmu gitti ruðaid daihe æloid vurkkim
varas, ja dat suoladuvvu erit dam olbmu
viesost daihe goaðest, ja suol gavdnujuvvu,
de guoft dam made ruoftot addet galgga,
mutto jáś suoladægje i gavdnujuvvu, de

galgga goađe ised Ibmel oddi áuddan
dálvvujuvvut, ja vale sán dakkat galgga,
atte giedas i sán læk bieggam guoimes
ælo ala. Jås guttege nubbe olbmu gitti
asen daihe vuovsa daihe savca daihe færra
maid spirid dam gæccam ditti, ja dat jab-
ma daihe billasuvvu daihe javkka, ja i
áftage oaine, de dat ásse vale ragjai hærra
oddi áuddanet galgga, atte i sán giedas
bieggam læk guoimes ælo ala, ja dasa ised
duttat galgga, ja nubbe i galga mafset,
mutto jás dat sust suoladuvvu, de sán isedi
mafset galgga; jás dat jamas gaikkujuvvu,
de dam sán duodastussan áuddan buftet
galgga; mi gaikkujuvvum læ sán i mafset
galga. Jås olmuš luoikas valdda nubbe
olbmust spiri, ja dat vahag oažžo daihe
jabma, jás ised dast i læk, de álles mavso
addet galgga; mutto jás ised læ dast, de
sán i mafset galga. Nisson, gutte noaid-
devuodaid dakka, ik addet galga ællet.
Gutte æppeibmelidi oafferušša æreb go
aivestessi hærrai, garotuvvut galgga. Vier-
rasid ik vaivedet galga, ja ik vækka-
valdalašvuoda su bagjeli dakkat; dastgo

vierrasak di læidek Ægypten ædnamest. Læskaid ja oarbbasid ik vahagattet galga; jås dån daid vahagatak, ja si munji ċurvvuk, de duodairakkan sin ċuorvvomid gullat aigom, ja buollamen læ muo moarre, ja mikiguim din gáddet aigom, atte din akak læsskan ja din manak oarbesen baccek! Go ruđaid dån luoikak muo olbmuidi, daid vaivašidi, guđek du lut læk, de ik dån galga stuorra vuoitto sust gaibedet; æppet galga vuoitto sust gæċċat. Jås panttan dån valdak guoibmad biftasid, de ruoftot dån daid addet galgak sunji áudal go bæive illoš; jås sån munji ċuorvvo, de gullat aigom, dastgo váimoládes læm. Essevaldid ik garrodet galga, ikge olbmuidad oaivamužaid. Basse olbmuk di galggabættet læt munji.

23. K a p i t a l.

Værre sagaid ik cælkket galga; ik galga ibmelmættom olbmui miela miel dakkat sin ditti værre duodášusaid cælkket; mailme joavko miel ik vagjolet galga bahast dagadedin; ja go laga áudast læk, de ik nuft vastedet galga, atte mailme

manai miela mielđ dān dagak, atte duot-
vuoda gæino mielđ ik dān mana, ikge
vaivaš bæloštet galga laga āudast, go vær-
revuotta su bælest læ.

Jās vašalažžad vuovsa daihe bāccu
guovdo dān boadak, mi čajadaddamen læ,
ja dān dam gavnak, de ainasrakkan dān
dam sunji ruoftot buftet galgak. Oai-
nakgo vašalažžad spiri guormes vuold
ædnamest vællhot ārromen, de ik galga
vašalažžad ja su spiri mæddel mannat,
ainasrakkan dān nuollat galgak āftanaga
suin.

Go ašše vaivaš olbmust læ, de su
vuoiggadvuoda dān addet galgak sunji.
Buttasen dān galgak adnet ječčad buok
værrevuodast, ašetes ja vanhurskes ālbma
ik sorbmit galga, dastgo ibmelmættom-
vuodaid olbmuidi im låga vuoiggadvuot-
tan. Addaldagaid ik vuosstaivalddet gal-
ga, dastgo addaldakka čalmid čuovgatutta
ja vanhurskas aše dat bādnjal. Vierrasidi
ik vaive dakkat galga, vai lodkulaš ja
oagjebas sin vaimok sajestæsek mataši

árrot; vierrasak di gussto Ægypten ædnamest læidek.

Gut jage ædnamad dân gilvvet galgak, ja šaddoid dast čoagget; mutto čiečad de adnukættai dam addet galgak árrot, vai vaivašak olbmuidad gaskast dast ážžuk bárrat; nuft dakkat galgak sikke vidne ja álljoædnaminad. Guđa bæive dagoidad dakkat galgak; mutto čiečad bæive vuainadusa adnet galgak, vai du vuovsak ja du báccuk ážžuk livvot, ja vai balvvalægjad bardne ja vierrasak diervasmattujuvvuši.

Buok, maid digjidi cælkkam læm, di galggabættet doallat, ja æppeibmelid æppet di galga mielladek vuollai biegiat, æige sin namak gullujuvvut galga din njalmest.

Gálm gærde jagest basid dân muo čalmi áudast adnet galgak. Gálm gærde jagest de buok olbmabælle olbmuk boatet galggek herra Jehova čalmi oddi. Ædnamad algošaddoid herra Ibmelad vissui dân buftet galgak.

Gæč, engelam du áudast biejam mat-

kašedinad du varjalet, ja du doalvvot
dam baikkai, maid rakadam læn; vutti
valde ječčad su čalmi áudast, guldal su
jena, ale moaratatte su; dastgo din sud-
doid i sán luoite bæssat, dastgo muo
namma su sist læ; mutto go su jena gul-
lat aigok, ja buok dán dakkat aigok, maid
mán cælkam, de du vašalažaidad vašest
anam, ja du vuosstaičuožžoid mán vuos-
staičuožom; muo engel du čalmi áudast
mannamen læ.

Balvvalet di galggabættet hærra din
Ibmelædek, ja buristsivnedæmen sán læ
dunji laibe ja čace.

24. K a p i t a l.

Ja Ibmel celki Mosesi: goarņo hærra
oddi dán ja Aron, Nadab ja Abihu ja Is-
rael 70 vuorrasak; ja di gukken galgga-
bættet rákkadallat. Mutto Moses áft boat-
tet galgga lagabuid hærra oddi, mutto dák
æi oažo lakkanet, ja æi oažo olbmuk ba-
jasgoargņot áftanaga Mosesin. Ja Moses
báđi ja muittali olbmuidi buok hærra
sanid ja buok su bakkomid, ja buok olb-
muk vastedegje áft njalmest ja celkke:

buok daid sanid, maid herra sardnom
 læ, mi dakkat aiggop. Ja Moses čali
 buok herra sanid, ja idđedest sán arrad
 bagjani, ja altar sán bajasdagai vare
 vuolleli, ja 12 bazid Israel 12 sákkagoddi
 mielđ; ja Israel manai nuorra álbmaid
 sán biejai dákká, ja vuovsaid si oafferuŝse
 herra boalddam ja njuovvam oafferem.
 Mutto Moses valdi vara bæle ja læikoi oaf-
 feruŝsamlittai; mutto nubbe bæle sán altar
 ala gálgati. Ja litto girje sán valdi
 ja lågai dam olbmui guladedin, ja si
 celkke: buok, maid herra sardnom
 læ, aiggop mi dakkat ja jægadet. De
 valdi Moses varaid ja riŝkoti olbmui
 ala ja celki: gæč! dat læ litto varra,
 maid herra dingum dakkam læ buok
 dai sani mielđ. De goarņoi Moses ja
 Aron ja Nadab ja Abihu ja Israel
 70 vuorrasak. De celki herra Mosesi:
 goarņo bajas muo lusa, ja áro dast, de
 dunji addet aigom gæđggetavalid ja laga
 ja bakkom, maid čallam læm, vai olb-
 muidi dán daid oapatak. De čuožželi
 Moses ja su balvvalægje Josva, ja Moses

goarñoi Ibmel vare ala. Mutto vuorrasidi sãn celki: baccet di dasa, dassaçi go ruoftod mi jãrggalæp din lusa. Aron ja Hur læva din lut, gæst ašše læ, båttaus sãn din oddi. De goarñoi Moses vare ala, ja balvva gávçai vare, ja hærria hærvasvuotta åroi Sinai vare bagjel, ja balvva gávçai dam gut bæive, mutto çieçad bæive de ravkai hærria Moses balvast erit. Ja hærria hærvasvuoda almostussa læi Israel manai çalmi åudast vare çåk ald nuftgo hævatægje dälla. Mutto Moses manai gassko balva sisa ja vare ala goarñoi, ja 40 beivid ja 40 ijaid åroi Moses vare ald.

25. Kapital.

Ja hærria sarnoi Mosesi: cælke Israel manaidi, atte bajadusa oaffer addalda-gaid si munji addet galggek; juokke ålb-mast, gutte buorre mielast addet aiggo, valddujuvvut galgga bajadus oaffer, ja basse sagje munji rakaduvvut galgga, aigom gussto sin gaskast årrot, juokke dafhost dam tabernakel ja buok raidoi gáva miel, maid dunji çajetam, ja nuft di

galgabættet dakkat. Arka dân dakkat galgak, ja dam sisa bieġjat galgak laga, maid dunji addam. Arbmoustuolo dakkat galgak ċielgga gälleſt; gukko galgga læt bæł goalmad alan, ja gävddo bæł nubbe ja guoft. Kerubim dakkat galgak ċielgga gälleſt, ja bieġjat galgak daid stuolo guoft bællai. Arbmoustuolo bieġjat galgak arka ala, ja arka sisa laga bieġjat galgak, maid addam; ja de dast jeċċam almotet aigom dunji, ja arbmoustuolost gugtug Kerubimi gaskast, mak laga arka ald ċuożżoba, dunji cælkket aigom, maid dunji gáčċot aigom Israel manai varas. Bævde galgak akasia muorast dakkat, ja ċielgga gollin dam skoadestet, ja geċċujume laibid bævde ala bieġjat galgak. Ja ginteljuolge dakkat galgak ċielgga gälleſt.

26. K a p i t a l.

Ja tabernakel jeſ dân dakkat galgak dam lakkai, mi dunji ċajetuvui varest. Auddagáfċas dakkat galgak ja dam hængastet galgak njællja akasia muorrabazi ala; laga arka buftet galgak auddagáfċas siskebællai, ja ærotussan dat galgga læt

basse saje ja basemus saje gaskast. Arb-mostuolo bieġjat galgak laga arka ala, dam sagjai, mi buok basemus læ; mutto bævde bieġjat galgak áuddagáfčas álġgo-bællai, ja ginteljuolge bævde tabernakel gaskbæive guvllui buotta, ja bævde bieġjat galgak gaskia guvllui, ja aud-dagáfčas tabernakel uvsa oddi bieġjat galgak.

27. K a p i t a l.

Ja áuddašiljo rakadet galgak tarber-nakel áuddabællai.

28. K a p i t a l.

Velljad Aron ja su barnid valddet galgak Israel manai gaskast erit muo balvvalam varas nuftgo papak, Aron ja su barnid Nadab, Abihu, Eleasar ja Ithamar; ja velljasad Aroni basse biftasid dakkat galgak gudnen ja ċigŋan. Ja Aron adnet galgga Israel manai namaid su amat radde-ċiŋaidi vaimostes, go dam basse sagjai sán sisamanna muitton hærra áudast alle-ssi. Ja amat radde ċiŋaidi bieġjat galgak Urim ja Tummin (ċuovgas ja duot-vuoda), ja dak árrot galggek Aron vai-

most, go sisaloaidestæmen læ hærra ċalmi oddi, ja Aron adnet galgga Israel manai duomó vaimostes alelessi, go hærra ċalmi oddi sãn boatta.

29. Kapital.

Juokke bæive vuovsa dãn buftet galgag suddooafferren, soavatussan, ja suddooaffer oafferuŝŝat galgag altar áudast, go dam áudast soavatak, ja vuoidas dam ala leikkit galgag dam basotam ditti. Ċieċċa bæive soavatus dago dakkat galgag altar áudast, ja dam basotet galgag, ja hui basse galgga altar læt, ja juokkas, gutte altari lakkan, galgga basse læt. Dat læ dat oaffer, maid altar ala oafferuŝŝat galgag: juokke bæive guoft áftjakkasas labbaid; nubbe labba oafferuŝŝat galgag idđedest, ja nubbe labba ækkedest. Dat læ dat áftelessi boalddam oaffer særvegádde paulun uvsa áudda bæld hærra ċalmi áudast, dek din lusa boattet aigom duin sardnot; dek Israel manai lusa boattet aigom, ja basotuvvut galgga dat sagje muo hærvasvuoda boft; ja særvegádde goađe ja altar basotet

aigom, ja Aron ja su barnid basotet aigom pappan muo balvvalam varas; ja árrot aigom Israel manai gaskast ja sin Ibmel mân aigom læt; ja dâvddat si galggek, atte hærria mân læm, sin Ibmel.

30. K a p i t a l.

Suovvasaltar dakkat galgak suovvasid dam ala oafferuŝŝat, ja skoadestet dån galgak dam čielgga gollin ja biegiat galgak dam áuddagáfčas áudda bællai, mi laga arka áudast læ arbmostuolo buotta, mi laga bagjel læ, ja dasa du lusa boatet aigom. Dam ala oafferuŝŝat galgga Aron divras suovvasid; juokke idded de suovvasak buollet galggek, ja ækkedest de suovvasak buollet galggek. Daggar suovvasak áftelessi buollet galggek hærria čalmi áudast. Æppet di galga amasslai suoivvasoaffer dasa buftet. Áft gærde jagest galgga Aron soavatus dakkat suddo-oaffer varaiguim. Hærria sarnoi Mosesi ja celki: go Israel manaid olbmui lágovuollai valdak, de juokkas hærrii ládnom væro addet galgga.

31. K a p i t a l.

Hærra celki Mosesi: sarno Israel manaidi ja cælke sigjidi: duodai galgga-bættet di doallat muo vuainadem beivid; dastgo dat mærkkan muo ja' din gaskast læ manaidassadek din mannel, vai di diet-tebættet, atte mån hærra læm, gutte din basotægje læ; muo ja Israel manai gaskast læ vuainadem bæivve litto mærkka agalaz̃at.

Ja go hærra hæittam læi Mosesi sardnomest Sinai varest, de addi san sunji laga guoft tavalid, gædggetavalid, mak callujuvvum legje Ibmel suormain.

32. K a p i t a l.

Go olbmuk aidne, atte Moses agjani ja vare ald i boattam, de si Aron oddi coagganegje ja celkke: daga migjidi Ibmeliid, dastgo æp mi dieðe, gasa saddam læ dat almai Moses, gutte Ægypten ædnamest min doalvoi. Aron sigjidi celki: gaikkot galle cinaid akaidædek, barnidædek ja nieidaidædek belji sist erit ja buf-tet munji! De olbmuk cinaidæsek belji-

sist erit valdde ja bufte Aroni, ja sãn valdi daid sin giedain ja galbba dain dagai; de celkke olbmuk: dak du Ibmelak læk, Israel, gudek Ægypten ædnamest du dälvvu. Go Aron dam aini, de altar sãn dagai, ja sin čoakkai gäcoi ja celki: itten hærä basek læk! Idädest arrad si bagjanegje, boalddem oafferid si oafferuŝŝe, ja gitos oafferid si bufte, ja olbmuk čakkanegje bäräat ja jukkat, ja čuožžölegje dukkuraddat.

Hærä celki Mosesi: vuolge, njeja vuolas, dastgo du olbmuk, gäid Ægypten ædnamest dãn bajas dälvvuk, saggarakan bahhast dakkam læk, färägarak si dam gäino ald erit häittam læk, maid män sigjidi goččum, leikkujuvvum galbba si aldsesek dakkam læk, dam äudast si čibbidäsek ala mannam læk, dasa si læk oafferuŝšam ja si celkkek: dast du ibmelak læk, guđek du bajas doalvvom læk Ægypten ædnamest. Ja hærä vela Mosesi celki: daid olbmuid oaidnam læm, ja gäč, gažžares olbmuk si læk, adde dal, atte muo moarre buolla sin vuosstai sin

hævatet, ja de du mån dagam stuorra joavkkon! Mutto Moses riämai njuor-raset sin áudast rákkadallat.

Ja Moses vare ald vuolas njejai, ja gugtug laga tavalak su giedast læiga, ja dak tavalak Ibmel dakko legje, ja čal Ibmel čal læi. Go Josva olbmui bišškom jena gulai, de celki sán Mosesi: soatte čuorvvom læ gáđi šiljost! Mutto Moses vastedi: i læk dat jedn vuoitto álbmai čuorvvom, ige sin čuorvvom, guđek vuoitataddek, mutto lavllom jen gulam. Ja go Moses Israelitalažai gáđi šiljoi lakkanæmen læi, ja galbba áini ja æppeibmelbalvvalusa dansomid, de buollai su moarre, ja tavalid giedastes erit luiti, ja cuvki daid, ja galbba, maid si dakkam legje, sán valdi, bálđi dam dálast, jaffon dam cuvki, čace ala dam gilvi, ja addi Israel manaidi jukkat, ja Aroni celki Moses: maid læk dak olbmuk dunji dakkam, go dam sud-do sin bagjeli dán luittik? Ja Moses manai gáđi šiljo sisamannam sagjai, ja celki: muo lusa, gutte hærre olmuš aiggo læt! De čoagganegje buok Levitalažak su birra,

ja sãn sigjidi celki: nuft gáčco herra, Israel Ibmel: valddus juokkas miekes gitti, vuolgget ja mannat gádi šiljo nubbe gæcest nubbe gæccai, ja goddus juokke áft veljas, usstebes ja fuolkes! ja Levitalazak dakke Moses sane mielđ, ja dam bæive de 3000 álbmak gáddatalle olbmui gaskast.

Idđedest de celki Moses olbmuidi: gafhad suddo di dakkam læppet, mutto goargnot aigom herra oddi, jáš daidam soavatusa oažžot dakkat din suddodek áudast! De macai Moses herra lusa ja celki: voi! hirbmad suddo dak olbmuk galle dakkam læk, galle ibmelid si læk aldsesek dakkam! Mutto dal, aigokgo sigjidi sin suddosek andagassi addet? Jáš ik, de erit siko maida muo du girjest, maid dãn læk čallam! Herra celki Mosesi: gutte muo vuosstai suddod, su mãn sikom girjestam erit. Mutto vuolge dãn dal, ja doalvo olbmuid dákka, nuftgo dunji cælkkam læm, ja gæc, muo engel du čalmi áudast mannamen læ; oappaladdam bæivvam de sin suddo sin ala ran-

gaŝtam: Ja herra ĉaski olbmuid, go dam galbba si dakkam legje.

33. Kapital.

Hærra celki Mosesi: vuolge ja manadast erit, dān ja dak olbmuk, gæid Ægypten ædnameŝt dān bajas doalvvogoattam læk dam ædnami, maid Abrahami, Isaki ja Jakobi lāppedam læm. Ja engelman du āudast mān vuolgatam, mutto mān im dunji guoibmen mana. Go olbmuk daid bahha sagaid gulle, de si mārraŝi ŝadde, ja i āftage hærva biftasides bagjelasŝis valddam. Ja herra celki Mosesi: cælke Israel manaidi: gaŝŝares olbmuk di læppet, go dingum manāŝim, de fertijim mān din duŝŝadet; mutto dal, erit nuollat dal buok ĉinaid bagjelistadek erit, de arvvalet aigom, maid digjidi dakkat galgam. • De erit nulle Israel manak sin ĉinaid vareŝt Horebeŝt.

Mutto Moses goađe valdi, dagai dam bajas gādi ŝiljo ālggo bællai, hui gukken, ja sān gācoi dam særvegādde goađe, ja juokkaŝ, gutte maidegen hærreŝt jærreŝt aigoi, ferti særvegādde goattai olgus

vuolgget. Ja go Moses goattai manai, de čuožželi ábba almug, ja juokkas čuožoi goađes uvsast ja Moses mannai gæčai, dassači go sán goattai báđi; ja go Moses goattai báđi, de vuolas luoitadi balvva-bazze ja goađe uvsá oddi čuožžasti, ja herra sardnomen læi Mosesin, ja go buok olbmuk balvvabaze áidne čuožžomen goađe uvsá áudast, de si čuožželegje, ja gábmardalle ječasek ædnami, juokke áft goađes uvsá álggobæld. Mutto herra sarnoi Mosesi muođoin muođoidi, nuftgo álmai guoibmasis sardno, ja de sán járg-gali ruoftot gáđidi, mutto su balvvalægje, dat nuorra álmai Josva, Nun bardne, i vuolggam goađe lut erit.

Moses celki herra: gæč, gæčcom dán læk muo daid olbmuid dákká doálvvot. Jás armo gavdnam læm du čalmidad áudast, de čajet munji du gæinoid, vai du dávdam, ja vai armo du čalmidad áudast gavnam, ja gæča dai olbmui bællai, dastgo dak læk du olbmuk! Ja herra celki Mosesi: muo čalmek du čuvvuk ja du oapestet aigom. Moses celki: go du čalmek

æi min læk ʒuovvomen, de ale min gāʒo dast erit vuolgget. Mast dovddujuvvu, atte armo gavdnam læm du ʒalmidad āudast, mǎn ja dak olbmuk? alma dast, go dǎn min lut læk? Ja vela celki Moses: adde munji du hǎervasvuoda oaidnet! Hǎerra sunji celki: buok muo armo burid du ʒalmidad mǎddel doalvvot aigom, ja nabmalassi cǎlkket aigom: Jehova dǎl du ʒalmidad āudast læ; gǎsa armogas læm, sunji armogas læm, gǎen rakkasen anam, su rakkasen anam, mutto muo jeʒ ik dǎn oaʒo oaidnet; dastgo sud-dogaslaʒ olmuʒ i mate muo oaidnet ja ællet!

34. K a p i t a l.

Hǎerra celki Mosesi: ʒuopa aldsid guoft gǎdggetavalid nuftgo daid āudeb, de tavalai ala ʒallet aigom daid sanid, mak ʒuoʒʒomen legje dai āudeb ald, maid dǎn cuvkkik, ja itten garvvasen dǎn jeccad adnet galgak, ja arrad dǎn Sinai vare ala goargnot galgak. I āftage du mield goargnot galga, ja i āftage oaʒo ābba dam vare ala ittet; vela ʒivetak æi oaʒo vare

lakka guottot. De ċuopai Moses guoft gædggetavalid nuftgo dak áudeb, bagjani arrad idðedest, ja Sinai vare ala goarñoi, nuftgo hærri su gâċcom læi, ja daid guoft gædggetavalid giettasis sán valdi. Ja hærri balva sist vuolas njejai, báđi su oddi, ċuožoi su lut ja ċuorvoi dam nama: hærri! ja hærri su ċalmi áudast mæddel manai ja celki: hærri, vaimolaðes ja armogas Ibmel, gukkagierdavaš, adna stuorra rakisvuoda ja áskaldasvuoda; sán, gutte doalla vaimolaðesvuoda duhat sokki, gutte mæddadusaid, suddoid andagassi adda, sán, gæn ċalmi áudast i áftage butes læk. De hoapost riæmai Moses gâbmardallat, rákkadallašgáđi ja celki: rakis, hærriċam! jáš armo gavdnam læm du ċalmidad áudast, de vagjolifċi min rakis hærriamek migjidi guoibmen, jásjoge gažžares olbmuk si læk, atte min værredagoidæmek ja min suddoidæmek migjidi dán andagassi addak, ja atte du jeċcad olmuċcen dán valdak min. Ja hærri celki: gæċ, armo litto duin dagam, ja doala maid ádna bæive dunji gâċcom.

Ja herra addi Mosesi bakkomides, ja herra celki Mosesi: Čale daid sanid; dastgo dai sani mield littom dagam duin ja Israelin. Ja Moses ároi herra lut 40 bæive ja 40 ia, i sán bárram laibe, i sán jukkam Čace. Mutto litto sanid sán Čali, daid láge bakkom sanid tavalí ala.

Go Moses Sinai vare ald vuolas nje-jai ja gugtug laga tavalid giedastes ani, go vare ald vuolas báđi, de i sán diettam, atte su muođok baittemen legje, dastgo Ibmelin sán sardnom læi; mutto go Aron ja buok Israel manak áidne Moses, ja gæč, su muođok Čuvvggimen legje, ja i áftage roakadam sunji lakkanet. De ravkai Moses sin, ja su bællai si járggalegje, sikke Aron ja buok særvvegádde áudastálbmak, go Moses sigjidi sardnomen læi. Ja buok Israel manak lakka bátte, ja Moses gáčoi sigjidi buok, maid herra sunji sardnom læi Sinai varest, ja go Moses loaftam læi sagaides sigjidi, de gáfčas muođoides ala sán biejai; mutto go Moses herra oddi manai suin sardnot, de valdi sán gáfčas bagjelistes erit, dassači

go fastain olgus manai, ja Israel manaidi sarnoi, mi sunji goččujuvvum læi; ja go Israel manak áidne Moses muođoid, moft dak čuvvggimen legje, de fastain gáfčas muođoides ala biejai ja ani dam bagjelistes, dassači go sán manai Ibmelin sardnot.

39. K a p i t a l.

Ibmel gáčcom mielđ de lagedi ja asati Moses Ibmel balvvalusa ja gáčoi Israeli: talažaid rakadet særvvegádde goađe tabernakel. Ja Israel manak rakadegje buok, nuftgo hærre gáčcom læi Moses, nuft si dakke; juokke dafhost, nuftgo hærre gáčcom læi Moses, nuft Israelitalažak dakkam legje. De gáčadi Moses buok, ja gáč, dakkam si legje aido nuftgo hærre gáčcom læi. De lágai Moses buristsivnadusa sin bagjel.

40. K a p i t a l.

Hærre sarnoi Mosesi ja celki: vuostemuš bæive, mannod alggobæive bajas dakkat galgak særvvegádde goađe tabernakel, laga arka tabernakel sisa dán biejjat galgak, ja arka gáfcat galgak áudda-

gáfcasin. De bævde sisa buftet galgak ja rakadet galgak buok, mi dam ala galgga; sisa bieġjat dān galgak gintelġulgid ja gintelid buollatet galgak, ja suoivvasi gāllealtar bieġjat galgak laga arka āudda bællai, ja gāfcas hængastet galgak tabernakel uvsā oddi. De bajasdakkat galgak boalddemoaffer altar sǣrvvegādde goađe tabernakel buotta; ja bassam gǣvne bieġjat galgak sǣrvvegādde goađe ja altar gasski ja čace dam sisa læikkot galgak. Ja āuddašiljo buok birra bieġjat galgak, ja hængastet galgak gāfcas āuddašiljo uvsā oddi. De valddet galgak vuoiddam āljo, ja tabernakel ja buok gaskāmid vuoiddat galgak ja basotet, ja basse dat galgga læt. Ja vuoidas leikkit galgak boalddemoaffer altar ala ja buok Ibmel balvvalusa gaskāmi ala, ja basotet galgak altar, ja altar allabasse galgga læt. De gǣvne ja juolge vuoiddat ja basotet galgak. Ja doalvvot galgak Aron ja su barnid sǣrvvegādde goađe uvsā oddi ja sin čacin bassalet, ja garvotet galgak Aroni basse biftasid, vuoidas su ala gālgatet ja

basotet su galgak, ja pappan sán balvvalet galgga muo; ja áuddan doalvvot galgak su barnid ja garvotet sigjidi biftasidæsek, ja vuoiddat galgak sin, nuftgo æcesek vuid-dik, ja pappan si galggek balvvalet muo; ja dat vuiddujubme adda sigjidi ja manai-dassasek sin mannel pappaamat agalažžat. Moses dagai nuft, dademiæld go hær-ra gáčcom læi, nuft dagai. Nubbe jage alggomannod alggobæive bajasdakkujuvui tabernakel. Moses cæggot biejai tabernakel, biejai dam julgid, ja dam fie-loid ja muoraid sán bajasbiejai ja bazid, lebbi gáfčas tabernakel bagjel, ja algáldas gáfčas dam bagjel biejai, nuftgo hær-ra su gáčcom læi. De valdi sán laga, biejai dam arka sisa, rakadi guoddem muor-raid, biejai arbmoustuolo arka ala, ja buvti arka tabernakel sisa, hængasti áuddagáf-čas ja gávcai laga arka, nuftgo hær-ra su gáčcom læi. Bævde sán biejai særvve-gádde goattai tabernakel davva bællai áuddagáfčas auddabællai, ja daid basse laibid sán bævde ala biejai hær-rai, nuftgo hær-ra su gáčcom læi. Ginteljuolge sán

biejai særvvegådde goattai buottalakakai goađe gaskbæive bællai, ja daid basse goaloid sán buollati hærri čalmi áudast, nuftgo hærri su gáčcom læi. De gálle-altar sán biejai særvvegådde goattai áudda-gáfčas buotta, ja buollati suoivvasid, mak njalgga haja dakkek, nuftgo hærri su gáčcom læi. Gáfčas sán hængasti goađe uvsá oddi, ja boalddem oaffer altar sán biejai særvvegådde goađe tabernakel sisaman-nam saje oddi, ja boalddem oafferid ja bárramuš oafferid dam ala oafferušai, nuftgo hærri su gáčcom læi. Litte sán særvvegådde goađe ja altar gasski biejai ja čace dam sisa leiki bassam varas. Ja Moses, Aron ja su barnek giedaidæsek ja julgidæsek dast bassalegje, go særvvegåd-de goattai si manne, ja go altar oddi si galgge, de bassat si galgge ječaidæsek, nuftgo hærri gáčcom læi Moses. Manne-musta de áuddašiljo sán dagai goađe ja altar birra, ja uvsá gáfčas sán áuddašiljo oddi hængasti, ja nuft buvti Moses dam dago állašubmai. De gávčai balvva særv-vegådde goađe, ja hærri hærvasvuotta

devdi tabernakel; ja i mattam Moses særvvegádde goađe sisá mannat; dastgo balv ároi dam bagjel, ja herra hærvasvuotta devdi tabernakel. Go balvva bagjani tabernakel ald, de Israel manak gáđidæsek gaikku ja manne ábba sin matke aige; mutto go balvva i bagjanam, de gáđidæsek æi gaikkom áudal go dam bæive, go balv bagjani; dastgo herra balv tabernakel ald ároi bæivveg, mutto ikko dat čuvvgimen læi nuftgo dálla ábba Israel dalo čalmi áudast ábba sin matke aige.

3 M o s e s g i r j e.

1—3. K a p i t a l.

Herra gáčoi Moses ja sarnoi sunji særvvegádde goađest ja addi sunji bakkomid boalddem oaffer ja jukkamuš oaffer ja gitos oaffer harrai.

4. Kapital.

Hærra sarnoi Mosesi: cælke Israel manaidi: go olmuš fuomaškættai mæddadusaid dakka, ja dakka maidegen, maid Ibmel gielddam læ: jås dat vuiddujuvvum pap suddo dakka, de suddos áudast hærrai vigetes nuorra vuovsa buftet galgga suddoafferen; ja vuovsa sán buftet galgga særvvegádde uvsa oddi hærra Čalmi oddi, gieđas sán biegtat galgga vuovsa oaive ala, ja vuovsa gáddet galgga hærra Čalmi áudast; ja pap, gutte vuiddujuvvum læ, vuovsa vara valddet galgga ja særvvegádde goattai buftet; ja vara sisa galgga pap suormes buonjostet ja Čiečča gærde riškotet galgga vara hærra Čalmi áudast basse tabernakel buotta; ja hærra Čalmi áudast varatuttet galgga pap njalgga haja suoivvasi altar Čárvid, mi særvvegádde goadest læ; mutto vuovsa vara, mi bacca, olgus leikkit galgga pap boalddem oaffer altar juolge gurri, mi særvvegádde goađe uvsa áudast læ, mutto buok, mi buoidemus læ, suoivvasoafferen buftujuvvut galgga boalddem oaffer altar ala; ábba vuofsa

buftujuvvut galgga gáđi šiljo álggoli butes baikkai, gása gunak suppijuvvujek, ja muorai ala dat bálldujuvvut galgga dálain; gudnsagjai dat bálldujuvvut galgga.

Mutto jáš ábba Israel særvvegádde mæddaduvva muttom suddoi, ja dakka, maid hærra gielddam læ, ja suddo čikkujuvvum læ, mutto šadda almostuvvut, de buftet galgga særvvegádde nuorra vuovsa suddo oafferen ja særvvegádde goađe oddi buftet; ja særvvegádde vuorrasak giedaidæsek bieġjat galggek vuovsa oaive ala hærra čalmi áudast; ja vuiddujuvvum pap vuovsa vara buftet galgga særvvegádde goattai, suormes galgga pap vara sisa buonjostet, ja hærra čalmi áudast čiečča gærde sán riškotet galgga áuddagáfčas buotta, ja varatuttet galgga altar čárvid, mi hærra čalmi áudast læ særvvegádde goađest, mutto vara, mi baccam læ, olgus leikkít galgga boalddem oaffer altar juolge gurri, mi særvvegádde goađe uysa áudast læ, buok, mi buoidemus læ, suoivvasoafferen bálldujuvvut galgga

boalddem oaffer altar ala, ja pap dakkat galgga soavatus sin áudast, ja de andagassi sigjidi addujuvvut šadda, ja vuovsa sán buftet galgga gáđi šiljo álggoli ja dam boalddet; dat sárvvegádde suddo oaffer læ.

Jás oaivamuš suddoduvva ja fuomaš-kættai dakka maidegen, mi gilddujuvvum læ herra su Ibmel bakkomin, go suddo diedolažžan šadda, de suddo væro sán addet galgga, ja pap soavatus su áudast dakkat galgga.

Jás guttege olbmui gaskast fuomaš-kættai suddoduvva ja dakka maidegen, mi gilddujuvvum læ herra bakkomin, go suddo diedolažžan šadda, de suddo væro addet galgga olmuš, ja pap soavatus su áudast dakkat galgga, de andagassi addujuvvu.

5. Kapital.

Jás guttege suddo dakka, go valle dakkujuvvut galgga, ja sán læ duodastægje, go oaidnam læ daihe dietta, ja i cælke, de suddos su bagjelist árru; jás guttege fuomaš-kættai ja harjanam luondost vale

dakkam læ maidegen dakkat boasstot daihe burist, ja i sãn fittim maid dagai, mutto go dasto šadda diettet, de ašalaš læ; ja go ašalažžan duodaštusas sãn dacka, atte suddo dakkam læ, de suddo væro hærrai sãn buftet galgga pap oddi, ja soavatus galgga pap su áudast dakkat, de sunji andagassi šadda addujuvvut.

Hærra sarnoi Mosesi: jås guttege hoapostes maidegen suddoid dacka dam ala, mi hærrai basotuvvum læ, de suddo væro sãn addet galgga, ja de pap soavatus dakkat galgga. Jås guttege suddoduvva ja dacka maidegen, mi gilddujuvvum læ hærra bakkomi miel, ja i diettam, ašalaš læ, ja værredakko su bagjelist árrø; ja suddo væro sãn áuddan buftet galgga pappi, ja de pap soavatus dakkat galgga dam mæddadusa ditti, maid diedekættai dagai, de andagassi šadda sunji addujuvvut.

Hærra sarnoi Mosesi: jås guttege suddoduvva ja boassto dago dacka hærra vuostai ja guoimes gielastalla dam dam dafhost, mi su gitti áskalduvvum læi,

daihe maid guoimestes sán læžžā vald-
dam vækald, daihe ærra boassto lakkai,
daihe sán læ gavdnam maidegen ja dam
doalla ja biettal, ja vela giellasi ala
vuordno, de galgga sán ruoftot addet ja
suddo, væro mafset pap gitti, de pap soa-
vatus galgga dakkat hærra Čalmi áudast,
ja sunji andagassi dalle addujuvvu.

6. Kapital.

Ja hærra sarnoi Mosesi: adde Aroni
ja su barnidi daid bakkomid: dat læ lak-
ka boalddem oaffer harrai; dat galgga
buollet gæčos ia mietta idđed ragjai, ja
altardálla Časkakættai buollet galgga, ja
biftasides galgga pap bagjelassis valddet,
gunaid valddet galgga, go boalddem oaffer
dálla duššadam læ altar ald, ja altar bæl-
lai ragjat galgga; de biftasides nuollat
galgga ja ærra biftasid bagjelassis vald-
det, ja gunaid gáđi šiljo álggoli guod-
det butes sagjai galgga; dálla Časka-
kættai buollet galgga altar ald, i dat
Časskat galga; juokke idđed buollatet
galgga pap muoraid altar ala, boalddem
offer rakadet, ja mi buoidemus læ, gitos

oafferen suoivvas oafferen dam ala sán biegiat galgga. Alelessi galgga dálla buollet altar ala; i dat galga časskat.

Nuŧ addi maida Ibmel laga bárramuš oaffer harrai. Ja herra sarnoi Mosesi: cælke Aroni ja su barnidi: dat læ lakka suddo væro harrai: gása boalddem oaffer njuvvujuvvu, galgga maida suddo oaffer njuvvujuvvut herra čalmi áudast. Pap dam bárrat galgga, basse baikest dat borrujuvvut galgga, særvegádde goađe áuddašiljost; mutto juokke suddo oaffer, gæn varra særvegádde goattai buftujuvvu, soavatusa dakkam ditti, i dat borrujuvvut galga; dálast dat dušsen bálddujuvvut galgga.

7. K a p i t a l.

Dat læ lakka vælggeoaffer harrai: dat læ basse. Gása boalddem oaffer njuvvujuvvu, dasa maida vælggeoaffer galgga njuvvujuvvut, ja vara galgga pap altar birra riškotet, mutto mi buoidemus læ, suoivvas oafferen dakkujuvvut galgga papast, dálloaafferen herra. Ja papak oase adnet galggek buok oafferidi. Ja

hærra celki Mosesi: cælke Israel manaidi: gutte hærrai gitos oaffer addet aiggo, su gitos oaffer sán áuddanbuftet galgga oaffer addaldakkan hærrai; su ječas giedaiguim hærra dállaoafferid áuddan guoddet galgga; ja altar ala galgga pap suoivvasoaffer dakkat dast, mi buoidemus læ, ja oasse galgga addujuvvut papaidi.

8. K a p i t a l

Hærra sarnoi Mosesi: valde Aron ja su barnid, ja biftasid ja vuoiddam áljo, suddo væro vuovsa ja guoft vircaid ja væddelitte, man sist surukættes laibek læk, ja gáčo ábba særvvegádde čoakkai særvvegádde goađe uvsa oddi. Moses dagai nuftgo hærra su gáčcom læi, ja særvvegádde bádi čoakkai særvvegádde goađe uvsa oddi. Ja Moses celki særvvegáddai; dat læ dat, maid hærra gáčcom læ dakkujuvvut, ja Moses divoi Aron ja su barnid lagabuid, ja bassali sin čacest; ja pap biftasiguim sán garvotí Aron, boakkanasti su boakkanin; ja radde činaid sán biejai su bagjeli, urim ja thumim, mak arvedattek: čuovgas ja duotvuoda,

radde činaidi sán biejai; papgapper sán biejai su oaivvai, ja papgapper ala dam gallečin, dam basse diadem, nuftgo herra læi gáčcom Moses. De valdi Moses vuoiddam áljo ja vuoidai tabernakel ja buok tabernakel gaskámid ja basoti; čiečča gærde áljo sán riškoti altar ala, ja vuoidai altar ja buok altar gaskámid, ja væikkegævne ja dam juolge ja dam basoti; ja vuoiddam áljo Aron oaive ala sán gálgati ja vuoidai su ja basoti su. De divoi Moses Aron barnid lagabuid, ja garvoti sigjidi papbiftasid, boakkaniguim sin boakkanasti, biejai papgapperid sin áividi, nuftgo herra læi gáčcom Moses. De áuddan buvti sán vuovsa suddo vær-ron, ja Aron ja su barnek giedaidæsek vuovsa oaive ala bigje. De njuovai Moses vuovsa, valdi vara ja altar čárvid giedaines sán varatutti, ja soavatusa dagai; mutto vara, mi baccam læi, altar juolge gurri sán olgus leiki ja dam basoti. De valdi Moses mi buoidemus læi ja suoivas oaffer dast dagai altar ala. Mutto ábba vuovsa dolli sán baldi gáđi šiljo

älggolist, nuftgo herra su gäc̃com læi. De äuddan buvti sän virca boalddemoafferē; Aron ja su barnek bigje giedäidäsek virca oaive ala; de dat njuvvuvjuvui, vara riškoti Moses altar birra. Virca dagai Moses suoivvas oafferē ja boalddem oafferē ja dällaoafferē herra; nuftgo herra læi Moses gäc̃com. De äuddan buvti Moses nubbe virca, basotäme virca, ja Aron ja su barnek giedäidäsek virca oaive ala begje; de dat njuvvuvjuvui, ja Moses valdi vara ja varatutti Aron älgis bälje vuolle gäce ja su älgis gieda bälge ja su älgis juolge bälge. De gäcoi Moses Aron barnid lagabuid boatet, ja sin älgis bälje vuolle gäce sän varatutti ja sin älgis gieda bälge ja sin älgis juolge bälge; mutto vara, mi baccam læi, riškoti sän altar birra. De valdi sän mi buoidemus læi, ja surukættes laibi væddelittest, mi herra c̃almi äudast c̃uožoi, valdi sän surukættes gakkō, äljō laibbegakkō ja bæsselaibe ja biejai daid buoide biergo ja c̃amatas ala, ja de biejai daid Aron ja su barni giedäidi, vai si daid

oafferen addet galgge hærri, ja Moses valdi daid fastain sin giedast erit, ja dagai daid suoivvasoafferen altar ala áftanaga boalddemoafferin. Dat basotæme oaffer læi, dákkalaš hagjan ja dállaoafferen hærri. Ja Moses valdi vuoiddemáljo ja vara altar ald ja riškotit Aron ja su biftasi ala, ja sán basotit Aron ja su biftasid, su barnid ja sin biftasid.

Ja Moses celki Aroni ja su barnidi: vuossat biergo særvegeádde goađe uvsá álggobæld, dast di galggabættet bárrat dam ja laibid, mak basotæme oaffer littest læk, nuftgo gáccom læm; mutto mi bacca biergost ja laibin, di boalddet galggabættet dála sist. Særvegeádde goađe uvsast æppet di vuolgget galga čiečča bæive, dam bæive ragjai go basotume dakko állašuvvum læ; dastgo čiečča bæive basotæme oaffer din giedaidi bigjujuvvut galgga. Nuftgo ádna bæive dakkujuvvum læ, nuft gáccom læ hærri soavatusa din áudast dakkat. Čiečča bæive mietta, ja bæive, di galggabættet særvegeádde uvsast árrat, ja hærri balvvalusa di galg-

gabættet vutti valddet, amadek jabmet; dastgo nuft munji ravvijuvvum læ hærrast. De dagai dalle Aron ja su barnek buok-rakkan, maid hærra gáčcom læi Mosesboft.

9. K a p i t a l.

Gavtsad bæive de ravkai Moses Aron, su barnid ja Israel vuorrasid, ja celki Aroni: valde dal galbba suddo værron ja virca boalddem oafferen; gugtug galggaba vigetæmek læt, ja buvte daid áuddan hærra čalmi oddi; ja sardnot galgak Israel manaidi ja cækket: valddet bokka suddo værron; galbba ja labba, áft jakkasažak ja vigetæmek, boalddem oafferen, vuovsa ja virca gitos oafferen, hærra čalmi áudast oafferuššat ja bárramuš oaffer, man ala álljo bigjujuvvum læ; dastgo ádna bæive aiggo hærra digjidi ječas almotet. Buok si bufte, maid Moses sigjidi gáčcom læi, særvvegádde goađe oddi, ja ábba særvvegádde báđi lagabuid, ja hærra čalmi áudast čuožoi. Ja Moses sigjidi celki: dat læ dat sadne, maid hærra gáčcom læ din dakkat, de hærra hærvasvuotta almotæ-

men læ ječas digjidi; mutto Aroni celki Moses: loaideſt altar lusa, rakad du sud-do oaffer ja du boalddem oaffer ja daga soavatus du ja olbmui áudast; ja de rakad olbmui oaffer addaldagaid, daga soavatus sin áudast, nuftgo herra læ gáčcom. De manai Aron altari, njuovai galbba, mi suddo værro læi su áudast, ja Aron barnek bufte vara su lusa, suormas sán vara sisa buonjosti ja varatutti altar čárvid; mutto dam vara, mi baccamen læi, altar juolge gurri sán olgus leiki. Mutto mi buoidemus læi suddo oafferest buvti sán altar ala suoivvas oafferen, nuftgo herra læi gáčcom Moses; biergo ja nake bálđi sán dálast gáđi šiljo álggoli. De njuovai Aron boalddem oaffer; ja su barnek bufte sunji vara, ja altar birra sán riškotí dam; mutto boalddem oaffer bittai bittai mielđ si adde sunji ja oaive, ja dast sán suoivvas oaffer dagai altar ala. Ja siskelusaid sán bassali ja davtiđ, ja suoivvas oafferen sán daid biejai boalddem oaffer bagjeli. De olbmui oafferaddaldagaid sán áuddan buvti; bokka sán

suddo værron valdi olbmui áudast, njuovai dam ja suddo oaffer sán dagai; de áuddan buvti sán boalddem oaffer ja rakadi dam nuftgo goččujuvvum læi. De áuddan buvti sán bárramuš oaffer, valdi dast čárma diev ja suoivvas oafferen altar ala biejai, mutto boalddem oaffertaga; mi idded balvvalussan adnujuvvut galgai. De vuovsa sán njuovai ja virca gitos oafferen olbmui áudast, ja Aron barnek bufte sunji vara, ja dam sán altar birra riškoti; mutto mi buoidemus læi vuovsast ja vircast muttom biergo bittaš ala sán biejai ja suoivvas oaffer sán dagai altar ala, mutto radde biergo ja álgiš čámatas basoti sán hærrai, nuftgo Moses gáčcom læi. De bajedi Aron giedaides olbmui bællai ja buristsivnedi sin, ja sán vuolas njejai, go suddo oaffer, boalddem oaffer ja gitos oaffer doaimatam læi. De manaiga Moses ja Aron særvvegádde goattai, ja go sái olgus báđiga ja olbmuid buristsivnedámen læiga, de idi hærra hærvasvuotta buok olbmuidi; ja dálla hærra čalmi áudast báđi ja

boalddem oaffer ja dam buoide bálđi, mi altar ald læi, ja buok olbmuk áidne dam, ja sagga stuorra illoi si šadde ja muođoi-dæsek ala manne.

10. K a p i t a l.

Ja Aron barnek, Nadab ja Abihu valdiga suoivvaslittid, biejaiga dála dam sisa ja suoivvasid dam ala biejaiga, ja gild-dujuvvum dála sái buvtiga hærre oddi, maid sán i gáccom læm. De hærre lut dállá olgus báđi ja sáđno duššadi, atte sái jamiga hærre áudast. Ja Moses celki Aroni: dat de læ, maid hærre sardnom læ, go celki: sist bassen gudniettujuvvut aigom, guđek munji lakkanek, ja gudniettujuvvut aigom buok olbmui áudast. Mutto Aron javotaga ároi. De ravkai Moses Misael ja Elsaphan, Ussiel, Aron áce velja, barnek, ja celki sáđnoidi: boatte ja olgus guodde veljaidæde dam basse baikest erit. Hærre sarnoi Aroni ja celki: ik galga dán, æige galga du barnek vine daihe garas jukkamušaid jukkat, go særvvegádde goađe sisa di mannamen læppet, amadek jabmet; dat agalaš lak

galgga læt din manaidassadek din man-
 nel, ja vai di mattebættet ærotusa dakkat
 ja dâvddat, mi basse ja æppebasse læ, mi
 butes ja buttesmættom læ, ja vai Israel
 manaidi di mattebættet oapatet buok
 daid asatusaid, maid hærra digjidi sard-
 nom læ Moses boft.

12. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi: cælke Israel
 manaidi: go nisson mana vuostai šadda
 ja riegadatta barne, de gavtsad bæive sãn
 birračuppujuvvut galgga, ja særvegådde
 goađe uvsast pappi boalddem oafferen
 addet galgga jakkasã labba, ja suddooaf-
 feren nuorra duva daihe turtelduva; ja
 pap galgga daid oafferen buftet hærra
 čalmi oddi, ja soavatus galgga pap dak-
 kat. Jãs ædne labba i suite, de guoft
 turtelduvaid daihe guoft duvvačivgaid
 sãn addet galgga.

16. K a p i t a l.

Ja hærra sarnoi Mosesi, Aron guoft
 barni jabmem mannel, go hærra čalmi
 oddi sãi boattam læiga ja jabmam læiga.
 Hærra celki Mosesi: cælke velljasad Aroni,

atte i sán juokke aige oaz̃o mannat basse tabernakel sisa áuddagáf̃čas siskebællai arbmoustuolo buotta, mi laga arka bagjel læ, amas sán jabmet; dastgo ittet aigom balvvai arbmoustuolo bagjel. Go Aron basse tabernakel sisa manna, de mieldes buftet galgga nuorra vuovsa suddo vær-ron ja virca boalddem oafferen. Basse biftasides sán bagjeli valddet galgga, mutto vuost lavggot sán galgga ječas čaccai, ja de dai sisa čag̃nat galgga; ja Israel manai særvegáddest guoft bokkaid suddo vær-ron sán valddet galgga ja virca boalddem oafferen; ja Aron vuovsa buftet galgga, mi su suddo værro læ, ja soavatus sán dakkat galgga ješječas ja su dalos áudast. Daid guoft bokkaid sán valddet galgga ja herra čalmi oddi daid divvot særvegádde goađe uvsá oddi. Daid guoft bokkaid galgga Aron vuorbádallat, nubbe vuorbbe herraí, nubbe vuorbbe dam bokka ditti, mi mæccai luittujuvvut galgga. Bokka, man ala herra vuorbbe gačča, galgga Aron oafferen buftet ja suddo oafferen rakadet; mutto bokka, man

ala vuorbbe gačai, atte mæccai luittujuvvut galgga, ællet ja hærra čalmi oddi buftujuvvut galgga, vai soavatus dam boft dakkujuvvu, ja de dasto dat mæccai luitujuvvut galgga. De buftet galgga Aron vuovsa, mi su áudast læ, suddo værron, ja soavatus sán galgga dakkat ješječas áudast ja dalos áudast ja vuovsa njuovvat galgga. De dállalitte valddet galgga dievva buolle hilain altar ald erit hærra čalmi áudast ja čárma diev fines njalgga haja suoivvasid ja áuddagáčas siskebællai buftet, ja suoivvasid hilai ala gilvvet galgga hærra čalmi áudast, atte suoivvasi balv šadda gáfat arbmostuolo, mi laga bagjel læ, ámas jabmet; ja vuovsa vara valddet galgga ja suormaines riškotet galgga arbmostuolo áuddabæld bæive bagjanæme guvllui; ja vara čiečča gærde riškotet galgga suormaines arbmostuolo áuddabæld. De bokka njuovvat galgga, mi olbmui suddo værro læ, vara áuddagáčas siskebællai sán buftet galgga, ja bokka varaiguim sán dakkat galgga, nuftgo vuovsa varaiguim sán dagai, riškotet

daid galgga arbmostuolo bagjel ja arbmostuolo áuddabællai; ja tabernakel sist soavatus sán dakkat galgga Israel manai værredagoi, sin mæddadusai ja sin suddoi ditti. I áftage olmuš oazžo særvvegádde goadest læt, go Aron sisa manna soavatusa dakkam ditti tabernakel sist, ja dassači go fastain olgus manna, ja soavatus sán dakkat galgga ješječas ja dalos ja ábba Israel særvvegádde áudast. De vuolgget galgga altar oddi, mi hærre čalmi áudast læ, ja dast soavatus dakkat galgga ja vuovsa ja bokka varaid valddet galgga ja altar čárvid varatuttet, ja suormaines čiečča gærde sán riškotet galgga altar ala, butestet ja basotet sán galgga dam Israel manai suddoin erit. Go dam bargo dakkam læ ja go soavatam læ tabernakel ja særvvegádde goađe ja altar, de dam ælle bokka áuddan buftet galgga, ja Aron giedaides ælle bokka oaive ala bieggat galgga ja dávdastet galgga buok Israel manai værredagoid ja buok sin mæddadusaid ja buok sin suddoid, ja daid bokka oaive ala sán bieggat galgga,

ja muttom álbma hoft dam mæccai luoitet, ja buftet galgga bokka sin værredagoid avden mæccai. Ja Aron særvvegádde goattai mannat galgga ja pap biftasides bagjelistes erit nuollat ja tabernakeli daid guoddet. De lavggot galgga ječas čaccai basse baikest, ja ærra biftasid sán garvotet galgga, de olgus vuolgget galgga ja su ječas boalddem oaffer ja olbmui boalddem oaffer oafferuššat ja soavatus dakkat galgga ješječas ja olbmui áudast, ja suddo oaffer buoidemus gappalagaid buftet galgga altar ala suoivvas oaffereren. Álmai, gutte bokka mæccai buvti, biftasides bassalet ja čaccai ječas lavggot galgga, de oažžo sán ruoftod boattet gáđidi. Mutto suddo væro vuofsa ja suddo væro bokka, gæi varak tabernakel sisa buftujuvvujegje soavatus dakkam ditti, gáđi šiljo álggoli buftujuvvut ja dolli bálddujuvvut galggaba. Sán, gutte daid boaldda, biftasides bassalet ja čaccai ječas lavggot galgga, de oažžo ruoftot boattet gáđidi.

Dat galgga læt digjidi agalaš asatus:

ƷieƷƷad mannod lāgad bæive de galgga-bættet di bārakættaivuodaid adnet, ja dagoid æppet di galga dakkat. Dam bæive soavatus ja buttastus dakkujuvvut galgga din suddoidædek ditti, vai buttasen di dakkujuvvubættet hærra Ʒalmi āudast. Dat galgga læt digjidi vnāinadem bæivve, ja bārakættaivuodaid di galggabættet adnet. Ja pap, gutte vuiddujuvvum ja basotuvvum læ aƷes sagjai pappan mannat balvvalet, sān soavatus dakkat galgga, basse biftasides sān garvotet ja soavatus dakkat galgga tabernakel sist, dam ja særvvegādde goaƷe ja altar soavatet galgga, ja papaid ja ābba olbmui særvvegādde soavatet galgga, soavatus sān galgga dakkat āft gærde jagest buok Israel manai āudast buok sin suddoidæsek ditti.

18. Kapital.

Hærra sarnoi Mosesi: sarno Israel manaidi ja cælke sigjidi: Mān læm hærra, din Ibmel. Æppet di galga dakkat Ægypten ædnam olbmui dagoi mielð, gāst di læidek, æppetge Kanaan ædnam

olbmui dagoi miel, gâsa din doalvom, æppet di galga vagjolet nuftgo si vagjolet; muo lagaid di galggabættet doallat, muo bakkomid di galggabættet dakkat, atte dai miel ja dai sist di barggabættet vagjolet. Mân læm herra din Ibmel. Muo bakkomid ja muo lagaid di galggabættet vuttivalddet; juokke olmuš, gutte nuft dakka, ællem sãn oažžo dago boft. Mân læm herra.

19. Kapital.

Ja Herra sarnoi Mosesi: sarno ábba Israel manai særvvegáddai ja cælke sigjidi: di galggabættet basse læt; dastgo mân, herra din Ibmel, basse læm. Juokkas ballat galga ácest ja ædnest, ja muo vuáinadem beivid di galggabættet doallat. Mân herra læm din Ibmel. Æppet di galga æppeibmeli bællai ječaidædek járgalet. Mân læm herra din Ibmel. Go gitos oaffer di aiggobættet njuovvat, de di oafferušsat dam galggabættet sunji dákkalaš lakkai; oafferušsam bæive ja nubbe bæive dat galga borrujuvvut; mi goalmad bæivvai bacca, dolli dat báld-

dujuvvut galgga; mutto jás almaken dat borrujuvvu goalmad bæive, de dat bahha læ; gutte bárra, su bagjelist su værredakko árrot galgga; hærre basse laga sán læ æppebasotam; dat siello erit valddujuvvut galgga olbmuides gaskast erit! Go di lagjijæppet din ædnam šaddoid, de ik aibasrakkan lagjit galga buokrakkan ædnamestad, ikge juokke gornčalme dán valddet galga. Vidneædnamestad ik juokke muorje dán lagjit galga; muorjek, mak ædnami vuolas gaččam læk, ik galga čoagget; vaivašidi ja vierrasidi daid dán galgak addet. Mán hærre din Ibmel læm. Æppet galga suoladet, æppet galga giellastallat, æppet galga bættet nubbe nubbe guoimes. Æppet galga vuorđnot giellasiđ muo nama boft, atte Ibmelad nama dán æppebasotak. Mán hærre læm. Ik galga dakkat vækkavaldalašvuodá guoibmad ala, ik galga rievadet; bæive bargolažai bargo balka ik duokkenad doallat galga ia mietta iđđedi. Bæljætæme ik galga garrodet, čuoygætæme oddi ik galga biegtat jarralattem oame;

mutto Ibmelest ballat galgak. Mån hær-
ra læm.

Dubmidedin de ik galga verid dak-
kat, ik galga vaivašid bagjalgæccat, ik
galgga suddogaslaš alagvuoda bællai gæc-
cat; vanhurskesvuodain dubmit galgak
guoibmad.

Ik galga olbmuidad gaskast vagjolet
nuftgo olmuš, gutte sælggebæld sardno; ik
galga viggat bivddet guoibmad varaid.
Mån hærre læm. Vaimostad ik galga
velljad vašotet, mutto cuoigodet galgak
guoibmad, amad suddo bagjelassad vald-
det su ditti. Ik galga jeccad mafset, ik
galga moare doallat duokkenad olbmui-
dad manai vuostai, mutto guoibmad
rakkasen dån adnet galgak nuftgo ješječ-
cad. Mån hærre læm.

Muo bakkomid galggabættet di
doallat.

Æppet galga haveduttet rubmašida-
dek jabmam olbmui ditti, æppetge sisa
buollatet girje mærka ječaidædek bagjeli.
Mån læm hærre.

Ik galga æppegudniettet nieiddad

addededin su furuſet, amas ædnam fuor-
ravuoðaid dakkat ja fasstot.

Muo vuainadem beivid di galggabæt-
tet doallat, ja balost ja gudnest di galg-
gabættet adnet muo basse sanid. Mån
læm hærra.

Æppet galga vuolgget sin lusa, gu-
ðek jabmid vuornotek, æppetge raðe sist
di galga áccat, guðek noaiddevuoðaid
dakkek, amadek buttesmættosen di jeðai-
dædek dakkat sin boft. Mån læm hærra,
din Ibmel.

Çuožželet galgak su oddi, gæst çur-
gis vuovtak læk, boares olbmuid gudniet-
tet galgak ja Ibmelestad ballat. Mån
læm hærra.

Go veris olmuſ du lut ælla ædname-
stadek, æppet di galga su vaivedet. Veris
olbmuid din gaskast di adnet galggabæt-
tet nuftgo din jeðaidædek olbmuid, ja
rakkasen dån adnet galgak su, nuftgo jeſ-
jeççad; digis maida gussto veris olbmuk
læidek Ægypten ædnameſt. Mån læm
hærra din Ibmel.

Duomo sist æppet di galga verid

dakkat, æppet alanin, æppet viegoin, æppet mittoin. Rieftes viekkam ja mittemdam gaskamid di galggabættet adnet.

Di galggabættet doallat buok muo bakkomid ja buok muo lagaid, ja dai miel di galggabættet dakkat. Mân læm herra.

20. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi: Israel manaidi cællket galgak: Juokke Israel olmuš, gutte æppeibmeli, Moloki manas oafferušša, jabmet galgga, gedgiguim sãn goddujuvvut galgga, sãn æppebasotam læ muo basse nama. Jås guttege væke daihe radid sist bivdda, guđek jabmid vuornotek ja guđek noaiddevuodaid dakkek, su vuostai muo čalmid mân biejam ja erit javkkadet aigom su olbmuides gaskast. Basotækket ječaidædek ja šaddat bassen; dastgo mân læm herra din Ibmel; doallat muo bakkomid ja dakkat dai miel! Mân læm herra, din basotægje.

Duodairakkan gutteikkenessi : ačes daihe ædnes garrod, sãn goddujuvvut

galgga. Sån garrodam læ aces daihe ædnes, su varak su bagjeli!

Gutte fuorraid dakka nubbe olbmu galiſguimin goddujuvvut galgga, ålmai ja nisson. Basse olbmuk di galggabættet læt munji, dastgo mån din hærra basse læm.

Go ålmai daihe nisson riæbma jabmid vuornotet daihe noaiddevuodaid riæbma dakkat, jabmet galgga; gedgiguim si goddujuvvut galggek, sin varak sin bagjelist årrot galggek.

21. Kapital.

Papak galggek basse læt sin Ibmel åudast, æi si galga sin Ibmel nama æppebasotet; basse pap læ su Ibmel åudast; dastgo Ibmel laibid sån oafferuſsamen læ, ja basse sån galgga læt digjidi, dastgo mån hærra læm basse Ibmel ja din basotægje læm.

22. Kapital.

Muo bakkomid papak galggek doallat, amasek suddoid bagjelasasek buftet ja daidi jabmet, go muo bakkomid si

æppebasotek. Mån læm hærra sin basotægje.

Hærra sarnoi Mosesi: sarno Aroni ja su barnidi ja buok Israel manaidi, ja cælke: gutteikkenessi væro mafsooaffer, gitos oaffer ja addaldagaid adda lappadusa mielð daihe æfto mielalašvuodð mielð, de dat aibas vigetaga galgga læt, lekkus stuorra šivet daihe smavva šivet, vigetæbme dat galgga læt, jås dokkit galgga; i mikkege vigid gavdnjuvvut galga dast.

Muo bakkomid di galggabættet doallat, ja dai mielð di galggabættet dakkat. Mån læm hærra! Æppet di galga æppebasotet muo basse nama, atte bassen mån gudniettjuvvum ja balvvaluvum Israel manai gaskast.

23. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi: sarno Israel manaidi ja cælke sigjidi: hærra basse bæivek, go basse čoagganemid di čoakkai galggabættet gáččot, dak læk: gudð bæive buok dakko dakkjuvvut galgga, čiečad bæive læ sabbat vuáinadem bæivve,

basse ʒoagganæme bæivve. Vuostas man-
 nod njæljad nubbe lakkai bæive de
 bæssaçi alggo læ hærra åudast. Bæssaçi
 mannel di ʒiečča vakoid galggabættet læk-
 kat, dam bæive ragjai, mi ʒiečad vuain-
 adem bæive mannel hoatta, vit låge beivid
 di galggabættet lakkat, de basse ʒoagga-
 næhme galgga læt digjidi, ja dat læ hellu-
 daga basse bæivve. ʒiečad mannod algo
 bæive de basse ʒoagganæme bæivve (åđđa
 jage bæivve) galgga læt digjidi. ʒiečad
 mannod lågad bæive de basse ʒoagga-
 næme di galggabættet adnet, dat læ soa-
 vatus bæivve, go soavatus din åudast dak-
 kujuvvut galgga hærra din Ibmel ʒalmi
 åudast. ʒiečad mannod viđad nubbe
 lakkai bæivve læ lasstagåđi basi alggo-
 bæivve, ʒiečča bæivek læk basse bæivek,
 algo bæivve ja gavtsad bæivve galgga læt
 vuainadem bæivve. Dak læk hærra ba-
 sek, go basse ʒoagganemid di galggabættet
 ʒoakkai gáčcot, go hærrai di galggabættet
 dállaoafferid addet ja boalldem oafferid
 ja bårramuš oafferid, njuovvam oafferid
 ja jukkamuš oafferid æreb dai ærra hærra

vuáinadem beivi, ja æreb din addaldagai
din láppadusai ja din æftomielalaš oafferi,
maid hærrai di galggabættet addet.

24. K a p i t a l.

Muttom israelitalaš nisson ja ægyptalaš álbma bardne olgus manai Israel manai gasski ja riddališgáđi muttom israelitalaš álbmain gáđi šiljost, ja israelitalaš nisson bardne "Nama" bilkkon ani ja dam garrodi, ja Moses oddi sán dálv-vujuvui. Hærra sarnoi Mõsesi: doalvo su, gutte garrodi, gáđi šiljo álggoli, ja buokak, guðek gulle, giedaidæsek su ala bieggat galggek, ja ábba særvvegádde gedgiguim su gáddet galgga. Cælke Israel manaidi: gutte Ibmel garrod, su bagjelist suddo árrot galgga. Gutte hærra nama bilkkon adna jabmet galgga.

Go olmuš olbmui gádda, de jabmet galgga; go olmuš šivet gádda, de mafset galgga šivet šivetest. Gutte olbmui lat-toid vahagatta, su vuostai dakkujuvvut galgga, nuftgo sán dagai: vahag vahagest, čalbme čalmest, badne banest, dat vahag, maid olmuš olbmui dakkam læ, sunji

dakknjuvvut galgga. Gutte šivet gádda mafset galgga dam, go olmuš olbmu gádda, de goddnjuvvut galgga.

25. K a p i t a l.

Go velljad vaivašen šadda, ja su ællo nákkagoatta, de væketet dán galgak su, jáš vela dušše veris olmuš ja guosse sán læžža, vai du lut oazžo ællet. Avke daihe vuoito ik áccat galga sust, mutto Ibmelestad ballat galgak, vai velljad oazžo ællet áftanaga duin. Ik galga sunji ruðaid addet vuoito ditti, ikge bárramušaid dán sunji addet galga du ječčad vuoito varas.

26. K a p i t a l.

Æppeibmelid æppet di galga aldsedek dakkat, daid balvvalet, dastgo mán læm hærre din Ibmel, muo basse sanid ja muo basse tempel di balost ja gudnest galgabættet adnet. Din gaskast árrot aigom, ja muo siello i galga din ucáset. Din gaskast vagjolet aigom, din Ibmel aigom læt, ja di galggabættet læt muo olbmuk. Mutto jáš di æppet gula muo, jáš æppet buok dai ravvagi mielld di barga dakkat,

jás di muo bakkomid ucašæppet, jás din siello muo lagaid bagjelgæcca, atte buok muo bakkomid di æppet viga dakkat, atte muo litto di doagjabættet, de čalmi-dam din vuostai biejam; doargestægje vaimo digjidi addam, lassta, mi ædnami gačca, din baldatet galgga, ja batarad-dat di galggabættet, jásjoge i áftage læk, gutte doarradalla.

Dak læk dak asatusak, bakkomak ja lagak, maid Moses boft hærre addi Sinai varest.

4 M o s e s g i r j e.

1. K a p i t a l.

Hærre sarnoi Mosesi Sinai mæcest særv-vegádde goadest nubbe jage nubbe man-nod vuostas bæive sin vuolggem mannel Ægyptenest: valddet olbmui lågo buok Israel manai særvvegádde bagjel, guoft

låge jakkasažai rajast, ja dam age bagjel, guđek soatteværojoid mattek adnet. Dat olbmui lækko læi, maid Moses ja Aron ja Israel guoft nubbe lakkai sakkagoddi oaivamužak lokke, 603,550 álbmak, mutto Levitalažak æi læm lokkum dam særvvai; dastgo hærre læi asatam sin laga tabernakel varas, ja aive dam si balvvalet galgga.

2. K a p i t a l.

Hærre sarnoi Mosesi ja Aroni: Buok Israel manak gáđidæsek dakkat galggek, juokkas livgas balddi vanhemidæsek dalo mærka miel; særvvegádde goađe birra si gáđidæsek dakkat galggek. Áuddabællai, bæive bagjanæme guvllui, galggek dak nuft divvot jecáidæsek: Juda goađe livg vægai-desguim; su balddi galgga Isaskarsákkagádde gáđides adnet, ja Sebulon sákkagádde. Buokak, guđek Juda gáđi særvvai lokkujuvvujegje, 186,400 álbmak legje, vægai-dæsek miel; dak áudast mannat galggek. Ruben goađe livg ceggijuvvut galgga gaskbæive guvllui; su balddi galgga Simeon sákkagádde gáđides adnet ja

Gad sákkagádde. Buokak, guđek Ruben gáđi sáervvai lokkujuvvujegje, 151,450 álbmak legje, ja si nubbe joavkkon mannat galggek. De sáervvegádde goatte boattet galgga Levitalažai gáđiguim gasko buok vægai sist. Ephraim goađe livg bæive illošame guvllui ceggijuvvut galgga; su balddi galgga Manassa sákkagádde gáđides bajasdakkat, ja Benjamin sákkagádde. Buokak, guđek Ephraim gáđi sáervvai lokkujuvvujegje, 108,100 álbmak legje, ja dak boattet galggek goalmad joavkkon. Dan goađe livg gaskia guvllui ceggijuvvut galgga; su balddi galgga Aser sákkagádde gáđides bajasdakkat, ja Naphthali sákkagádde. Buokak, guđek Dan gáđi sáervvai lokkujuvvujegje, 157,600 álbmak legje, ja dak manemuš joavkkon mannat galggek.

Levitalažak æi læm lokkujuvvum Israel manai olbmulákkoi, nuftgo hærra gáčcom læi Moses. Nuftgo hærra gáčcom læi Moses, nuft si gáđidæsek bajasdakke ješ gutteg livgas mielđ, ja nuft si manna-

men legje buokak vanhemidæsek daloi miel.

3. Kapital.

Hærra sarnoi Mosesi: doalvo Levi sakkagádde dek lagabuid, ja divo dam pap Aron çalmi oddi, ja balvvalet si galggek su ja doaimatet si galggek, mi doaimatuvvut galgai sust ja ábba særvvegáddest, tabernakel balvvalusa Levi sakkagádde dakkat galgga, ja márras galggek Levitalažak adnet særvvegádde tabernakel galvoi áudast, ja mi máraštuvvut galgga Israel manai áudast, atte si tabernakel balvvalusa bagjelassasek valddek; ja Aroni ja su barnidi dán addet galgak Levitalažaid, dak sunji addujuvvum læk Israel manai gaskast; mutto Aron ja su barnid dán asatet galgak papamat doaimatet. Buok ærra olbmuk, guðek ribmik papamat dakkat, jabmet galggek. Vela sarnoi hærra Mosesi: gæç, Israel manai gaskast Levitalažaid mån valddam læm buok sin sagjai, guðek vanhemidæsek algošaddok læk, guðek ædnehæg ravastek Israel manai gaskast, ja Levita-

lažak muo galggek læt; dastgo muo buok alggošaddok læk; dam bæive go buok Ægypten ædnam alggošaddoid mæn goddim, de basotim mæn aldsim buok Israel alggošaddoid, sikke olbmui ja šiveti gaskast; dak galggek læt muo.

Hærra sarnoi Mosesi Sinai mæcest: låga Levi. manaid sin vanhemidæsek daloi ja sâgai mield; buok ålbma bæle olbmuid lakkat galgak, guđek mannod boares læk ja dam bagjel. Hærra sane mield lågai dalle Moses, nuftgo sæn goččujuvvum læi. Levi barnek legje Gerson, Kahat ja Merari. Gersonitalažak, guđek lokkujuvvujegje, 7500 ålbmak legje. Gersonitalažai sâkkagâddi goađek tabernakel manjabæld legje bæive illošæme guvllui. Kahatidalažak, guđek lokkujuvvujegje, 8,600 ålbmak legje. Kahatidalažai sâkkagâddi goađek tabernakel oarjabæld legje. Meraritalažak, guđek lokkujuvvujegje, 6,200 ålbmak legje, ja sin sâkkagoddi goađek tabernakel davvabæld legje. Mutto si, gæi goađek særvvegâdde goađe åuddabæld ja bæive ba-

gjanæme guvllui læk, Moses ja Aron ja su barnek dak læk, gæi gitti tabernakel åskalduvvum læ; buok ærra olbmuk, guðek tabernakel lusa lakkanek, jabmet galggek. Buok Levitalaʒak, gæid Moses ja Aron lågaiga hærra sane mield, sin sågaidæsek mield, buok ålbma bæle olbmuk, guðek mannod boares legje ja dam bagjel, legje 22,000.

4. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi ja Aroni: låk-
kat dâi galggabætte Kahat barnid, guðek
30 jagid boares læk ja gidda 50 jagi
boaresvuoda ragjai, særvvegådde goaðe
balvvalusa dakkam ditti. Go Israelitala-
ʒai goaðek gaikknujuvvut galggek ja ma-
kesek mield si vuolgget galggek, de Aron
ja su barnek boattet galggek tabernakel
ja buok gaskåmid guððejo sisa garrat ja
njuorjo nakid ålgomuš guððejon si adnet
galggek. De vuost boattet galggek Ka-
hat barnek guoddem varas; tabernakel
ješ æi si oaʒo likatallat, amasek jabmet.
Aron ja su barnek boattet galggek ja
biegjat juokke ålbma barggosis ja guod-

dem sagjasis, æi si oažo boattet gæcadet, moft Aron ja su barnek tabernakel guddejo sisa bigjek. Særvvegådde goatte guddujuvvut galgga Gersoni ja Merari barnin, guðek maida lokkujuvvujegje, sin, guðek 30 jagid boares legje ja gidda 50 jagi boaresvutti. Buok Levitalažak, guðek nuft lokkujuvvujegje ja asatuvvujegje særvvegådde goađe balvvalusa dakkat, ja guðek guoddet galgge særvvegådde goađe ja buok Ibmel balvvalusa gaskamid, 8,580 álbmak legje.

6. Kapital

Ja hærri sarnoi Mosesi: sarno nuft Aroni ja su barnidi: dai saniguim buristsivnadusa di lákkat galggabættet Israel manai bagjel.

Hærri buristsivnedifci du ja varjalifci du!

Hærri čuovgatifci čalmides du bagjel ja lifci dunji armogas!

Hærri bajedifci čalmides du ala ja addaši dunji rafhe! Ja muo nama si sardnot galggek Israel manai bagjel, ja man sin buristsivnedet aigom.

7. K a p i t a l.

Go Moses bajasrakadam læi tabernakel, de vuoidai sán dam, ja basoti dam ja buok galvoid, altar ja buok galvoid, ja buok Israel guoft nubbe lákkai oaivamužak oafferidæsek bufte. Go Moses særvvegádde goattai manai hërrain sardnot, de suobman sán gulai, mi sunji sarnoi arbmoustuolo ald, mi laga arka bagjel, læ, guoft Kerubim gaskast, ja hërra suin sarnoi.

8. K a p i t a l.

Hërra sarnoi Mosesi: valde Levitalažaid Israel manai gaskast, ja butestet dán galgak sin, soavatus čace dán galgak sin ala riškotet, ja ábba sin ruhmaš si vajoldet galggek nibin, biftasidæsek basalet ja ječasek butestet si galggek. Guoft nuorra vuovsaid valddet dán galgak oafferen ja bárramuš oaffer valddet galgak. Levitalažaid lagabuid buftet galgak særvvegádde goađe oddi, ja čoakkai gáčcot galgak ábba Israel manai særvvegádde, de Levitalažaid ain lagabuid bërra čalmi oddi gáčcot galgak, ja

Israel manak giedaidæsek Levitalažai ala bieġjat galggek. De doalvvot galgga Aron Levitalažaid hærre ċalmi oddi Israel manai basse oafferen hærre balvvalet. Mutto Levitalažak giedaidæsek bieġjat galggek vuovsai áivi ala, nubbe vuofsa suddo værro læ, ja nubbe boalddem oaffer, soavatus dakkam ditti Levitalažai áudast. Go dán sin butestam ja basotam læk, de balvvalet galggek Levitalažak særvvegádde goađe sist; munji dak addujuvvum læk Israel manain; Israel manai algošaddoi sagjai mån læm valddam sin, dam bæive go buok Ægypten ædnam algošaddoid mån ċasskim, de aldsim mån basotim buok algošaddoid; Levitalažak galggek Israel manai balvvalusa dakkat særvvegádde goađe sist.

Moses, Aron ja ábba Israel manai særvvegádde dakke dal Levitalažaiguim, nuftgo hærre gáčcom læi. Go Levitalažak buttasen dakkujuvvum legje ja sbavatuvvum ja basotuvvum legje, de si bátte ja balvvališgátte særvvegádde goađe sist Moses ja Aron ċalmi áudast.

9. K a p i t a l.

Dam bæive go tabernakel bajasdak-kujuvvum læi, de gāvčai balvva laga tabernakel; mutto ækkedest äidnujuvui nuftgo dälla tabernakel bagjel idded ragjai. Nuft alelessi læi, balvva gāvčai tabernakel, mutto ikko su habme læi nuftgo buolle dälla, ja go balvva tabernakel ald bagjani, de gaikku Israel manak gädidæsek, ja gäsa balvva ječas vuolas luiti, dam baikkai bajasdakke Israel manak gädidæsek; herra sane ala gaikku Israel manak gädidæsek, ja herra sane ala gädidæsek si bajasdakke; goas balvva ječas vuolas luiti, dasa gädidæsek si bigje; ja go balvva ädnag beivi mietta tabernakel bagjel äroi, de Israel manak herra bakkomid vutti valdde ja äi vuolggam, ja go dušše soames bæive balvva äroi tabernakel bagjel. Herra sane ala si ärrömen, ja herra sane ala si sirddemen legje. Go balvva ækkedest iddedi äroi, ja go iddedest bagjani, de si gädidæsek gaikku; læigo igja daihe bæivve, go balvva bagjani, de si jotte; jäs balvva äroi

guoft bæive daihe mannod, daihe jage ároi, atte dat tabernakel bagjel ároi, de árromen legje maida Israel manai goađek, ja æi si daid gaikkom; herra sane ala si gáđid dakke ja herra sane ala si gaikku; herra bakkomid si vuttivaldde-men legje su sani miel Moses boft.

10. K a p i t a l.

Herra sarnoi Mosesi: daga aldsid guoft silbba basunaid, ja daid dán adnet galgak særvvegádde čoakkai gáčcot, ja go goađek gaikkujuvvut galggek. Go basunak hiljet čoijatuvvuba, de ábba særvvegádde du oddi čoagganet galgga særvvegádde goađe alggobællai; go nubbe basun hiljet čoijatuvvu, de oaivamužak Israel tuhati bagjel galggek čoakkai boattet du oddi; go garraset dak čoijatuvvuba, de galggek si, gæi goađek bæive bagjanæmeguvllui læk, gádidæsek gaikkot; go nubbe gærde dak garraset čoijatuvvuba, de galggek si, gæi goađek gaskbæive guvllui læk, gaikkot gádidæsek. Papak, Aron barnek, galggek čoijatet basunaid. Go soattai di mannabættet vašalažaidædek vuosstai, de

galggabættet di garraset basunid čuojatet, vai herra din l̥mel din muitta, vai vaša-laz̥aidædek giedast di besstujuvvubættet. Din illodek beivin ja basse beivin basunak čuojatuvvut galggaba, go boalddem oafferid ja gitos oafferid di buftebættet hærri.

Nubbe jage nubbe mannod guoft l̥gad bæive de bagjani balv laga arka ald erit, ja Israel manak vulgge ja manne Sinai mæcest, ja balvva ječas vuolas luiti Paran mæccai. De si vulgge gālm bæive matke herra varest, ja herra litto arka manai gālm bæive matke sin āudast vuāinadem saje sigjidi āccat, ja herra balv sin bagjelist āroi bæivveg, go sirddemen si legje. Go arkka matkkai mannamen læi, de celki Moses: bagjan, herračæmek, vai du vuosstaičuožžok biedgganek, ja vai du vašalažak du čalmi āudast bata-raddek! ja go si ārostegje, de celki Moses: boade ruoftot, herračæmek, Israel duhat lāge duhat lusa!

11. Kapital.

Mutto go olbmuk vaiddelæmen legje

ja nimmurišgätte, de hærre dam gulai ja bahhan dam ani; ja hærre moarre buollai, ja hærre dälla buli sin gaskast ja duššadæmen læi ålgomuš gådidi. De čuorvovogätte olbmuk Mosesi, ja Moses hærrei rákkadalai, de dälla časkai. Mutto dak joavdelas olbmuk, guđek sin gaskast legje, biergo anestuvvašgätte, ja Israel manak čierrogätte ja celkke: gi adda migjidi biergo bárrat? dast i læk go dušše dat Manna čalmidæmek áudast. Moses gulai olbmuid vaiddelæmen, ja hærre sagga moarrai šaddai, ja Moses čalmi áudast dat bahha læi. De biege báđi hærrest, ja mærast dat loddid buvti ja gáđi baikkai daid vuolas luiti. De likke olbmuk bajas ja loddid čágge, mutto bierggo ain sin bani gaskast árodedin, áudal go dat borrujuvvum læi, de buollai hærre moarre olbmui vuostai, ja hærre časki olbmuid sagga stuorra sormin.

13. K a p i t a l.

Hærre sarnoi Mosesi: bieja álbmaid áudastad Kanaan ædnam iskadet, maid Israel manaidi addam, álbma juokke

sákkagáðdest, ja oaivamužak dak galggek læt. 40 beivi gæcest de si ruoftot bätte ædnam iskadæmest; ja si bätte ja vulgge Moses, Aron ja ábba Israel særvvegáðde lusa Kadesest Paran mæcest, ja vastadus si adde sigjidi ja ábba særvvegáðdai, ja čajetegje ædnam šaddoid, ja si muittalegje Mosesi ja celkke: mi báðimek dam ædnam, ja mielkke ja honning galle gálgga, ja dast ædnam šaddo læ; mutto gievvr læk ædnam olbmuk, nannosak ja stuores læk gavpugak, ja daid stuorra olbmuid Anakitalažaid mi áinimek; Amalekitalažak assek oarja ædnamest, Hethitalažak, Jebusitalažak ja Amoritalažak bagje ædnamest assek, mutto Kananitalažak mæra gaddest ja dæno Jordan gadde mietta. Kaleb jaskodattamen læi olbmuid ja celki: vuolggop mi ja oamastækkop mi dam ædnam, galle mi dam vuoittep. Mutto dak álbmak, guðek áftanaga suin ædnam iskadam legje, celkke: æp mi mate dai olbmui vuosttai mannat, dastgo gievrrabbo si læk go mi, ja buok bahha sagaid si dam ædnam birra sardnu Israel ma-

naidi, ja celkke: dat ædnam olbmuides
bárra, ja buok dak olbmuk, gæid áini-
mek, hui stuorra olbmuk læk; daid hirb-
mad stuorra ja gievr olbmuid, Anakita-
lažaid, mi áinimek, sin čalmi áudast mi
læimek dego rasselákkok.

14. K a p i t a l.

De bajedi ábba særvvegádde jenas,
ja gæčos ia čierromen legje olbmuk; ja
buok Israel manak nimmuregje Moses ja
Aron vuosttai, ja ábba særvvegádde sád-
noidi celki: vare mi jabmam lifčimek
Ægypten ædnami; vare mi dam mæccai
jabmam læimek! Manditti doalvvo hærra
min dam ædnami, atte goddujuvvut mi
galggap mikiguim, atte min nissonak ja
min manak salačen dakkujuvvut galg-
gek; alma migjidi buoreb lifči Ægypteni
ruoftot maccat, ja nubbe nubbai celki:
biegjom mi oaivamuš bagjelassamek, ja
maccop mi ruoftot Ægypteni! De ma-
naiga Moses ja Aron muođoidæsga ala
ábba Israel manai særvvegádde čoagga-
næme čalmi áudast, ja Josva, Nun bardne,
ja Kaleb, Jephunne bardne, celkiga: jáš

hærra min dokkitæ³³za, de doalvvo sãn min dam ædnami ja migjidi dam siega ædnam adda; allet læge æppegulolaš hærra vuosstai, de æppet di darbaš ædnam olbmui ballat, hærra minguim læ, allet bala! De gáčoi ábba særvvegádde, atte sádno gedgiguim goddujuvvut galgaiga, mutto de áidnujuvui hærra hærvasvuotta særvvegádde paulunast buok Israel manain. Hærra celki Mosesi: man gukka aigguk dak olbmuk muo bagjelgæccat, goas aigguk si muo ala ásskogoattet buok daid mærkaid oainededin, maid sin gaskast mãn dakkam læm; gukkago gillat galgam dam bahha særvvegádde, cælke sigjidi: nuft duot go ælam, cælkka hærra, nuftgo di sardnom læppet, nuft digjidi dagam, dam mæccai din rubmašak gačcat galggek, æppet di galga dam ædnami bæssat, man ditti giettam mãn bajedim ja maid láppedim digjidi árromsagjen, æreb go Kaleb, Jephunne barne, ja Josva, Nun barne. Din smavva mannačak, gæi birra di celkidek, atte si salačen dakkujuvvumen legje, sin mãn sisadoalvom, ja

si galggek oazžot dam ædnam, maid di læppet bagjelgæccam; mutto din jabmam rubmašak baccet galggek mæccai; ja din manak galggek 40 jagid mæcest vagjolet, dassači go buok din rubmašak gačcam læk mæccai. Ædnam iskadæme beivi miel, nabmalassi 40 jagid din værreda-goidædek di galggabættet guoddet, jakke juokke bæive áudast go ædnam di iskai-dek, dat læ 40 jagek. Dak álbmak, guðek daid bahha sagaid sardnom legje ædnam ala, si goddujuvvujegje, mutto Josva ja Kaleb baciga heggi.

16. K a p i t a l.

Korah, Jizehar bardne, gutte Kahath bardne læi, Levi bardne, valdi Dathan ja Abiram, Eliab barnid, ja On, Peleth barne, Ruben barne, guoibmenes, ja si čuož-želegje Moses vuostai áftanaga 250 álbmaiguim Israel manain, guðek oaivamužak legje særvvegádde, særvvegádde vallijuvvum, gudniettujuvvum álbmak; ja čoakkai si bätte Moses ja Aron vuostai ja celkke sádnoidi: di valddebættet aldsedek appar stuorra famo; dastgo

ábba dat særvvegádde læk buokak basse
 olbmuk, ja herra sin gaskast læ; manne
 aledæppe dái ječaidæde herra særvve-
 gádde bagjel? Go Moses dam gulai, de
 luiti sán ječas muođoides ala Ibmel áu-
 dast, sarnoi Korahi ja su joavkkoi ja
 oelki: itten aiggo herra diettevassi addet,
 gi læ su, ja gi læ basse, gæn sán luoitta
 aldsis lakkanet; gæn sán valji, su sán
 adda aldsis lakkanet. Dakkat dalle nuft:
 valddet aldsedek suoivvaslittid, sikke
 Korah ja ábba su joavkko, bieġjat itten
 dála dai sisa, ja bieġjat suoivvasid dai
 ala herra áudast; ja dat álmai, gæn herra
 vallje, sán læ basse. Moses celki Kora-
 hi: boađe dán itten dek herra čalmi
 oddi áftanaga ábba du joavkoinad, dán
 ja si ja Aron; juokkaš valddet galgga
 suoivvaslittes, suoivvasid dam sisa bie-
 ġjat, ja buftus juokkaš suoivvaslittes hær-
 ra oddi, 250 suoivvaslittid, ja dán ja Aron
 valddet galgga guabba suoivvaslittes. De
 valdi juokkaš su suoivvaslittes, biejai dála
 ja suoivvasid dam ala, ja særvvegádde
 goađe uvsá álggobæld si čuožžomen legje,

ja maida Moses ja Aron. Mutto Korah
 čoakkai gáčoi ábba særvegádde sádno
 vuosstai særvegádde goađe uvsá oddi;
 ja de áidnujuvui herra hærvasvuotta ábba
 særvegáddest. Herra sarnoi Mosesi ja
 Aroni ja celki: vuolgge dam særvegád-
 de lut erit, fakistaga dam duššen dagam!
 Mutto sái muođoidæsga ala manaiga ja
 celkiga: Buokvægalaš, buok sivnadusa
 vuáinai Ibmel! go áft álmai suddo dakka,
 aigokgo ábba særvegádde moarest adnet?
 Herra sarnoi Mosesi ja celki: cælke nuft
 særvegáddai: vuolge Korah, Dathan ja
 Abiram gáđi birra lut erit. Ja Moses
 čuožželi, ja Dathan ja Abiram lusa ma-
 nai, ja Israel vuorrasak čuvvu su; ja
 særvegáddai sán nuft sardnogáđi: vuolg-
 get dai ibmelmættom olbmui gáđi lut
 erit, ja allet mana likkatallat maidegen,
 mi sádnost læ, amadek di buok sádno
 suddoidi hævvanet. De si Korah, Da-
 than ja Abiram gáđi lut erit vulgge;
 mutto Dathan ja Abiram vuolggam læiga
 olgus, ja gáđidæsga uvsí álggobæld sái
 čuožoiga, ja sádno akak, barnek ja smavva

manak. Ja Moses celki: dast di galgabættet dāvddat, atte hærra muo bie-gjam læ buok daid dagoid dakkat, ja atte muo jeccam miela mield daid im læk dakkam; jās dak jabmemen læk nuftgo ærra olbmuk, ja jās rangastuvvut si šaddek nuftgo ærra olbmuk, de hærra i læk bie-gjam muo; mutto jās hærra mai-degen oavdoid dakka, atte ædnam njal-mes ravast ja sin njella, ja buok mi sist læ, ja ælle hæggast si helveti vuolasman-nek, de di dāvddabættet, atte dak ålb-mak bagjelgæccam læk hærra. Ja dappa-tuvui, aido go daid sanid sån sardnom læi, de sin vuold luoddani ædnam, ja njalmes ædnam ravasti ja njelai sin ja sin gådidi, ja buok Korah olbmuid ja buok sin æloid; ja ælle hæggast si buo-kak vuolas njegje helveti, ædnam gāvcai sin bagjel, ja særvvegådde sist erit si hæv-vanegje. Ja buok Israelitalazak, guðek sin birra čužžu, bataradde sin biškode-din, ja celkke: ellus ædnam min njellu. Mutto dälla bādi hærra lut ja dušsadi

daid 250 álbmaid, guðek suoivvasid oafferuŝŝe.

Mutto nubbe bæive de nimmuri ábba Israel manai særvegádde Moses ja Aron vuostai ja celki: dái læppe hærri olbmuid gáddam. Mutto go særvegádde čoakkai manai Moses ja Aron vuostai ja særvegádde goađe guvllui ječas járggali, gæč, de balvva gávčai dam, ja hærri hærvasvuotta áidnujuvui, ja Moses ja Aron báđiga særvegádde goađe oddi. Ja hærri sardnogáđi Mosesi: vuolge dam særvegádde sist erit, ja dallanaga dam duŝŝadæmen læm! mutto sái muođoidæsga ala manaiga, ja Moses celki Aroni: valde suoivvaslitte, bieja dála dam ala altar ald erit, bieja suoivvasid dasa, mana hoapost særvegádde lusa, ja daga soavatus dam áudast, dastgo Ibmel moarre já boattam læ, gifse já alggam læ! De dagai Aron, nuftgo Moses gáčcom læi, ja viekkali særvegádde sisa, ja gæč, gifse já alggam læi olbmui gaskast. Ja suoivvasid sán valdi ja dagai soavatus olbmui áudast, ja jabmi ja elli gaskast sán čožoï,

ja gifse árosti. Mutto guðek dam gifsai jabme 14,700 legjè, æreb dai, guðek Korah ditti jabme. Ja Aron báði ruoftot Moses lusa særvvegádde goattai, ja árostam læi gifse.

17. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi: sarno Israel manaidi, ja valde sist guoft nubbe lákkai sábid, soabe juokke sákkagáddest, sin oaivamužain, ja čale juokke álbma nama su soabe ala; mutto Aron nama čallet galgak Levi soabe ala, dastgo soabbe galgga læt juokke sákkagádde oaive áudast; ja sábid biegtat galgak særvvegádde goattai laga oddi; ja dakkujuvvut galgga, atte dat álmai, gæn aigom, su soabbe leđid boccidattet galgga. Moses celki daid sanid Israel manaidi, ja buok oaivamužak adde ješgutteg soabes, guoft nubbe lákkai sábid buok ofti. Ja Moses biejai sábid hærra čalmi oddi laga goattai, mutto go Moses nubbe bæive laga goađe sisa manai, gæč, de Aron soabbe boccidattam læi, atte urbid boccidattam, leđid ja laddas mandeliđ oazžom

læi. Ja Moses valdi buok sábid hærre
 čalmi áudast Israel manaidi, ja si áidne
 daid, ja juokke oaivamuš soabes valdi.
 De hærre celki Mosesi: buvte Aron
 soabe ruoftot laga lusa mærkkan vurk-
 kijuvvut.

Israel manak celkke Mosesi: gæč,
 mi hævvanep, mi buokak hævvanep,
 hævvosæmek mi buokak mannap! Gutte
 hærre tabernakel lakka boatta, sán hæv-
 vosis manna. Galggap mi dalle buokak
 hævvanet?

18. Kapital.

Hærre celki Aroni: valde Levi sák-
 kagádde olbmuid, dak du lut árrot ja
 dak du balvvalet galggek; mutto dán ja
 du barnek di galggabættet læt laga taber-
 nakel áudastálbmak; æi oazjo Levitalažak
 daid basse gaskámid ja altar likkatallat,
 amasek jabmet. Æreb Levitalažai i áfta-
 ge olmuš oazjo din sêrvvai boattet. De
 vutti valde dán, ja du manak vutti vald-
 det basse tabernakel balvvalusa ja altar
 balvvalusa, amas moarre Israel manai
 bagjeli boattet! Din veljaid Levitalažaid

Israel manai gaskast mæn læm valddam addaldakkan digjidi hærrai addujuvvum, særvvegådde goađe sist amat dakkat; mutto dæn ješ ja du barnek åftanaga duin, di galggabættet papamat dakkat altar åudast ja åuddagåfčas siskebæld, mutto juokke ærra olmuš, gutte altar oddi daihe åudagåfčas siskebællai vigga mannat, jabmet galgga.

Hærra celki Aroni; oase buok muo oafferidi dunji addam. Ædnam alggošaddok, maid olbmuk hærrai buftet galggek, dak du galggek læt. Buok hægga-lažai alggošaddok galggek læt du. Levi manaidi buok Israelitalažai lågadas (tido) addam, dam særvvegådde goađe balvvalusa ditti, maid si dakkek; dak ærra Israel manak æi oažo særvvegådde goattai lakkanet, amasek dakkat, mi boassto læ, ja amasek si jabmet.

19. K a p i t a l.

Hærra sarnoi Mosesi ja Aroni: cælke Israel manaidi, atte valddet si galggek rufsis, vigetes guigo, mast i læk mikkege vigid, ja man ald gæses i læk årrom,

ja pappi Eleasari di dam galggabættet addet, ja gâdi šiljo âlggoli sân dam doalvvot galgga, ja su oainededin dat njuvvujuvvut galgga; pap Eleasar valddet galgga vara ja suormaines riškotet galgga særvvegâdde goađe guvllui bæive bagjanæme guvllui; de gviggo bâlddujuvvut galgga su oainededin; sedermuora isop ja skarlagen galgga pap valddet ja dolli balkestet. De galgga pap biftasides bassalet, čaccai rubmašes lavggot, de oažžo sân gâđidi boattet. Ja butes âlmai guigo gunaid čoağget galgga ja butes baikkai bieğjat gâdi šiljo âlggoli, ja vurkkijuvvut galggek gunak Israel manaidi buttastusa čaccen; go adnujuvvut dak galggek, de butes gâlgge čacce leikkujuvvut galgga dai ala littai; butes âlmai isop valddet galgga, dam čaccai buonjostet, ja dam su ala riškotet, gutte buttesmættošen ječas læ dakkam, goalmad ja čiečad bæive, ja čiečad bæive sân butestet galgga su suddostes; de biftasides bassalet galgga, čaccai ječas lavggot, de butes sân šadda ækkedest. Jâs guttege buttesmættom

Šadda, ja i addet aigo ječas butestuvvut, su siello særvvegåddest erit javkaduvvut galgga.

20. K a p i t a l.

Israel manak, åbba særvvegådde dam mæccai Sin båd̃i, vuostas mannod, ja olbmuk Gadesest orru. Dasa jami Maria ja havdaduvui.

Særvvegåddest čacce i læm, ja čoakkai dat båd̃i Moses ja Aron vuostai ja olbmuk riddališgátte Mosesin ja celkke: vare mi jabmam lifčimek åftanaga veljaidæmekguim hær̃ra čalmi åudast, ja manne doalvoide dái hær̃ra særvvegådde dam mæccai, dasa roappanet, sikke mi ja min spirik; manditti læppe dái doalvom min Ægyptenest dam fastes baikkai? I læk dat baikke gilvvem baikke, ige læk fikkonmuorra, ige vidnemuorra, ige granatšaddo, i åbbage læk jukkamčacce! Mutto Moses ja Aron særvvegådde lut manaiga særvvegådde goađe uvsa oddi, ja muođoidægga ala sái manaiga, ja hær̃ra hærvasvuotta idi. Hær̃ra sarnoi Mosesi: valde soabbad, gáčo særvvegådde čoakkai,

sikke dān ja velljad Aron, ja sardnot dāi galggabætte baftai sin čalmi āudast, de dat čace adda. De vāldi Moses soabe hāerra čalmi āudast, nuftgo hāerra gāčcom lāei; ja Moses ja Aron čoakkai gāčoiga sārvegādde bavte oddi, ja sān sigjidi celki: gullat di gažarak! lægo dat mādno giedast dādnoidi čace addet dam bavtest? ja Moses bajedi giedas ja časki bavte guoft gārde sābines, de āllo čacce gālgga-gādi, ja sārvegādde jugai ja šivetak. Mutto hāerra celki Mosesi ja Aroni: go æppet dāi jakkam munji muo bassen gudniettet Israel manai čalmi āudast, de æppet dāi galga dam sārvegādde sisa-doalvvot dam āednami, maid lēm addam sigjidi. Dat læ Meriba čacek, gāst Israel manak riddalāmen legje hāerra vuosstai.

Kades baikest vulgge Israel manak, ja ābba sārvegādde bādi dam varrai Horri. Varest Horest lakka Edom āednam sarnoi hāerra Mosesi ja Aroni: Aron vuolgget galgga dast erit olbmuides lusa, valde Aron ja su barne Eleasar ja doalvo sādno vare Hor ala ja nuola Aronest su

biftasid ja garvot su bardnai Eleasari daid; ja Aron vanhemides lusa vuolgget galgga ja jabmet. Moses dagai, nuftgo hærre gáčcom læi, ja vare Hor ala sái goarñoiga ábba særvvegádde oainededin; Moses nuolai Aronest su biftasid ja biejai daid su barne Eleasar ala, ja Aron jami vare čak ala, mutto Moses ja Eleasar njejaiga vare ald. Go ábba særvvegádde áini, atte Aron vuáinqas addam læi, de 30 beivi mietta čieroi su Israel dallo.

21. K a p i t a l.

Varest Horest de si manne rufsis mæra guvllui, ja matkašedin de olbmuk unokas milli šadde; ja olbmuk nimmu-rišgátte Ibmel vuosstai ja Moses vuosstai ja celkke: manne læppe dái Ægyptenest min doalvvom mæccai roappanet? dastgo i læk dast laibbe ige čacce, ja i viša min siellomek šat bárrat dam hæjos biemo. De biejai hærre sorbmijægje gærbmašid olbmui gasski, mak olbmuid gasske, ja ædnag Israelitalažak jabme. De vulgge olbmuk Moses lusa ja celkke: suddodam læp, dastgo hærre vuosstai ja du vuosstai

mi læp sardnom; rákkadala dal hærräst
 gærbmašid min bagjelist erit valddet.
 De rákkadalai Moses olbmui áudast.
 Hærra celki Mosesi: daga aldašid gærb-
 maš, ja bieja dam muora ala, ja juokkas,
 gutte gasskujrvum læ, ja gærbmaš bæl-
 lai gæcca, oažžo ællet. Moses dagai
 dalle væikkegærbmaš, ja muora ala dam
 biejai, ja go gærmaš guđege gaski, ja
 væikkegærbmaš sán gæcadi, de baci sán
 heggi.

22. Kapital.

Ja vuolggemen legje Israel manak,
 ja gáđidæsek si bajasdakke Moab jalga-
 dassi dâm bæld Jordan, Jeriko buotta;
 ja Balak, Sippor bardne, áini buok, maid
 Israel dakkam læi Amoritalažai vuosttai.
 De ballagátte saggarakkan Moabitalažak
 Israel olbmui, dastgo hui ædnag si legje,
 ja si hirbmastuvve Israel manai ditti.
 Ja Moabitalažak celkke Midian vuorra-
 sidi: bárramen læ dat joavkko buokrak-
 kan, mi dast læ, nuftgo vuofsa mæce
 rasid bárra. Mutto Balak, Sippor bard-
 ne, læi dalle Moab gonagas, ja sane sán

ōuqjaŕ Bileami, Beor bardnai, Pethori,
 mi Euphrat aguvlost læ, su ravkkat:
 gæc, olbmuk boattam læk Ægyptenest,
 guđek ábba ædnam gáfæamen læk, ja
 árostam si læk muo buotta; boade dal, ja
 garrod munji daid olbmuid; dastgo stuor-
 rab vægak sist læk go must, daiddim
 man dalle oazžot sin čassket ja ædnamest
 erit sin vuojetet; dieđam gusto, gæn dān
 buristsivnedak buristsivneduvvum læ, ja
 gæn dān garrodak, sān garroduvvum læ.
 Moab ja Midian vuorrasak vulgge ja
 noaiddevuođa balkka sin giedast læi, ja
 si bätte Bileam lusa, ja muittalegje sunji
 Balak sanid. Sān celki sigjidi: árrot ia
 dast, de vastadus digjidi addet aigom,
 dademiold go herra munji sardnot aiggo;
 de orru Moab oaivamužak Bileam lut.
 Mutto Ibmel bađi Bileam lusa ja celki:
 mak álbmaid læk dak, guđek du lut
 læk? Bileam vastedi Ibmeli: Balak, Sip-
 por bardne, Moab gonagas, sane munji
 cælkkam læ: gæc, dast læk dal dak olb-
 muk, guđek Ægypten ædnamest boattam
 læk, ja guđek ábba ædnam gofček; boade

dal, garrod munji daid, vai famo oažom sin vuosstai soattat ja sin vuojetet ruoftot. Ibmel celki Bileami: ik vuolgget galga; ik garrodusa sanid dai olbmui bagjel lækkat galga; dastgo buristsivneduvvum dak læk. Iddedest de likai bajas Bileam, ja celki Balak oaivamužaidi: vuolgget ædnamassadek, dastgo hærre i aigo mån dingum vuolgget galga. De vulgge Moab oaivamužak ja Balak lusa bätte, ja celkke: Bileam biættali minguim vuolggemest. De vuolgati Balak ain æmbo ja vela ain aleb oaivamužaid; ja si Bileam lusa bätte ja celkke sunji: nuft cælkka Balak, Sippor bardne: ale adde jeccad gilddujuvvut muo lusa boatemest; stuorra gudne dunji dakkat aigom, ja maid munji cælkak, dam dunji dakkat aigom; mutto ainas boattet galgak munji daid olbmuid garrodet. Mutto Bileam vastedi Balak balvvaleggjidi: jås Balak munji addaši äbba viesos dievva gollin ja silbbain, im almaken hærre Ibmel sane vuosstai mate maidegen dakkat; mutto årrot vela dam ia, de gullat aigom, maid hærre munji

sardnot aiggo. Ibmel celki ikko Bileami: go dak álbmak boattam læk du ravkkat, de bagjan ja vuolge singuim; mutto maid dunji cælkam dán dakkat galgak! De likai bajas Bileam idðedest, rakadi asenes ja vulgi Moab oaivamužai-guim. Mutto Ibmel moarre buollai, go Bileam miela ani dákkå vuolgget, ja hærre engel biejai ječas su oddi su vuosstaičuožžot; mutto asenes ald čákkamen læi, ja guoft balvvalægjek su čuvuiga. Ja asen áini hærre engel gæino ald čuožžo-men ja mieke su giedast, ja gæinost erit doarra falli, mutto Bileam cabmegådi su, vai gæino mielð manaši. De båði hærre engel garžes balgga sagjai muttom vidnegardeni gasski, gággo guobbači bæld gæðggeaidok legje. Go asen áini hærre engel, de gæðggeaido vuosstai ječas baki, atte Bileam juolgge aido vuosstai bakki-juvui, ja de fastain riæmai sán asenes cabmet. Mutto hærre engel fastain båði garžes sagjai, gággo bæssam lakkai i læm, i álgiš, i guro bællai. Go asen hærre engel áini, de æðnam ala ječas vuolas

luiti áftanaga Bileamin; mutto de moan-
 rai manai Bileam ja cami su sábins.
 De ravasti herra asen njabne, atte Bilea-
 mi sardnogádi: maid dunji dakkam læm,
 go gálm gærde muo dal cabmam læk?
 Mutto Bileam vastedi aseni: bilkkon
 dán læk adnam muo! lifci miekke dal
 muo giedast, de du gádašim! Ja asen
 celki Bileami: alma du asen læm, gæn
 ald dán čakkam læk dam bæive ragjai?
 læigo dat muo dappe dunji nuft dakkat?
 Ja Bileam celki: i læm. De ravasti herra
 Bileam čalmid, atte herra engel sán áini
 gæino ald čuežžomen mikines giedastes;
 ja Bileam gábmardalai ja manai muo-
 doides ala. Ja herra engel sunji celki:
 manne cabmam læk asenad gálm gærde?
 gæč, boattam læm du vuosstai čuožžot,
 dastgo dat matkke i læk muo miela
 miel. Asen áini muo, ja manai gálm
 gærde muo áudast erit. Jás dat muo
 áudast erit i mannam lifci, de du lifcim
 gáddam ja sunji lifcim adnam ællet. Bi-
 leam celki herra engeli: suddodam læm;
 im diettam dán muo vuosstai legjik dam

matke ditti; go bahhan dān dam anak;
de ruoftet macam.: Mutto herra engel
celki Bileami: vuolge dai ālbmaiguim,
mutto sardnot galgak dam sane, maid
mān dunji sarnom.

Go Balak šaddai gullat Bileam boat-
tam læi, de manai sān su oddi Moab
gavpugi, mi Arnon guovlost læ; ja Balak
celki Bileami: alma vuolgatam læm sane
du gāccot? manne ik muo lusa boattam?
imgo daggar olmuš læk, atte gudne dunji
dakkat aigom? Bileam vastedi Balaki:
gæc, dai boadam, mutto maid væjam
mān sardnot? dam sane, maid Ibmel
muo njalbmai biegi, dam mān sarnom.
De manai Bileam Balakin, ja Kirjath-
Husoti sái bādiga; ja Balak oafferušai
stuorra ja smavva šivetid, ja sān ravkai
Bileam, ja buok daid oaivamužaid, gu-
dek su lut legje, ja iđđedest de valdi
Balak Bileam ja buvti su Baal dīva ala,
gāst lagamuš Israelitalažak āidnujuvvu-
jēgie

23. Kapital.

Bileam celki Balaki: rakad munji

ċieċċa altarid, ja buvte dek ċieċċa vuov-
said ja ċieċċa viercaid. Balak dagai,
nuftgo Bileam cælkkam læi, ja Balak ja
Bileam oafferuſai vuovsa ja vierca juokke
altar ala; ja Bileam celki Balaki: divo
jeċċad boalddem oaffer bællai, vuolgget
aigom, jaſ hærria daidda muo oddi boat-
tet aiggot munji dieddetet, maid dunji
cælkket galgam. Ja de vulgi Bileam
muttom diva ala. De bādī Ibmel Bileam
oddi, ja Bileam sunji celki: rakadam læm
ċieċċa altarid, ja oafferuſſam læm vuovsa
ja vierca juokke altar ala; ja hærria addi
Bileami sanides njalbmai ja celki: vuolge
dal ruoftot Balak lusa ja sarno. Go Bi-
leam ruoftot bādī Balak lusa, de boald-
dem oafferes lut ċuoſoi sãn åftanaga
buok Moab oaivamuſaiguim, de riæmai
Bileam sanides sardnot ja celki:

Arameſt gāċoi muo Balak,
bævċċabagjeædnameſt ravkai muo Moab
gonagas:

"Boade dek, garrodet dãn galgak munji
Jakob,

bahaid lakkat galgak ja suttet Israel
bagjel!"

Mutto moft garrodet gæn Ibmel i garrod,
moft bahaid su ala lakkat, gæn Ibmel
buristsivned?

Gaisast Israel oainam,
varin vuotam mån su;
erinaamaš olbmuk, guđek sierranessi
orruk,

ærra olbmui særvvai æi si ječasek låga.
Jakob, ædnag nuftgo saddočalmek, gi
lækka su,

gæn lakkamest læ Israel njæljad oasse?
Muo sillui su, dam vanhurskes jabmem,
nuftgo su šaddus muo ærranæbmie!

De celki Balak Bileami: mi læ dat,
maid dån dagak munji? Vižžim du muo
vašalažaid garrodet, ja gæč, dal sin burist-
sivnedam læk! Mutto Bileam vastedi:
fertim galle sardnot, maid hærra muo
njalbmai biegi sardnot. De celki Balak
sunji: boađe muo miel nubbe baikkai,
mast dån daid olbmuid oažok oaidnet;
daddeke dušše algomuš joavko oaidnet
galgak; buokaid ik galga oaidnet, ja de

dast garrodusa sanið lakkat galgak. De valdi Balak Bileam mieldes vaddem sagjai Pisga vare čak ala, rakadi ciecča altarid, ja oafferušai vuovsa ja vierca juokke altar ala; ja Bileam celki Balaki: divo ječčad dal dabe boalddem oaffer balddi; dábbe vuolgget aigom su vuorddet. Hærra baði Bileam oddi; biejai sunji sane njalbmai ja celki: vuolge dal ruoftot Balak lusa, ja nuft sardnot galgak. Bileam baði Balak lusa, ja gæc, čuožžomen læi oafferes baldast, ja Moab oaivamužak legje sa lut, ja Balak celki sunji: maid celki hærra? De riemai Bileam sanides sardnot ja celki:

Čuožžel Balak, gula muo sagaid,
vutti dæid valde dæn, Sippor bardne!
Ibmel i suddogas læk, dušsid i sarno,
basse sæn læ, duodalaš su njalbme,
baccekgo su sanek allasuvukættai?
sardnogo sæn ja sanides i daga?
Gæc, buristsivnedet hærra muo gæcoi,
sæn buristsivned, gi matta gieiddet,
Jakob suddovuoda bællai i sæn-gæca;
adda Israeli værrevuodaides andagassi,

Israel lut ärrö Ibmel Jehova,
 su gonagas bassun su äudast manna.
 Ägyptenest doalvoi su Ibmel,
 gievrabbo go lægjon sän læ;
 i suddogas hutkke daga Jakobi vahag,
 æi noaiddek mate Israel bavčagattet.
 Sardnot aiggo aigge ja muittalet,
 maid Ibmel Jakobi dagai ja Israeli;
 lægioni lakkai bagjanek dak olbmuk,
 bajas si likkek nuorra lægioni lakkai,
 æi dak mana livvot, salačid vuost borrek,
 goddujuvvumi varaid vuost jukke.

De celki Balak Bileami: ik galga
 garrodusa, ikge buristsivnadusa sanid sin
 bagjel lakkat. Mutto Bileam västedi
 Balaki: alma dunji cælkam læm: buok,
 maid hærä munji sardnomen læ, män
 dagam. Balak celki Bileami: boade, vela
 goalmad baikkai du buvtam, jäs daidda
 Ibmel du luoittet aiggot garrodusaid sin
 bagjel lakkat. De valdi Balak Bileam
 mieldes Peor čokki, mæce guvlui, ja
 Bileam celki Balaki: rakadi munji dasa
 čiečča altarid, ja buyte dek munji čiečča
 vuovsaid ja čiečča viercaid, ja Balak

dagai, nuftgo Bileam gācoi, ja juokke altar
ala sán oafferušai vuòvsa ja vierca.

24. K a p i t a l.

Go Bileam áini, atte dat hærri miela
mielð læi Israel buristsivnedet, de i sán
mannam, nuftgo áudeb havid, hærrest
ænostusa sanid ážudet, mutto járggali čal-
mides mæce guvllui; mutto go Bileam
čalmides bajedi ja áini Israelitalažaid,
guðek gāðidæsek bieggam legje sakkagod-
didæsek mielð, de Ibmel vuáin su bagjeli
bāði, ja sán sardnogāði ja celki:

Nuft sardno Bileam, Beor bardne,
nuft cælkka sán, gæn čalbme læ čuvggi-
juvvum;

nuft sardno sán, gutte gullamen læ Ibmel
sanid,

gæsa buokvægalaš adda oainatusaid oaid-
net,

gutte vuáinast rottišuvvum læ, čiegosvuo-
ðaid oaidna.

Man čabes du goaðek, Jakob,
du assam baikek, Israel,
ðak viddanæmen læk, legi lakkai læk,
nuftgo gādenak čaci gaddin,

nuftgo muorak hærrast borddujuvvum,
 nuftgo sedermuorak jágai gaddin.
 Su agjagin golggek čacek,
 su barnek nuftgo áлло jágak.
 Aleb go Agag su gonagas,
 viddanæmen læ su valddegádde,
 Ægyptenest doalvoi su Ibmel,
 gievr sán boatta nuftgo lægjon,
 olbmuid, guđek vuostai ječaidæsek bi-
 gjek,
 sán duššad, cuovkkemen læ sin davtid,
 njuolaidesguim sán gádđa sin;
 de vuost manna sán vuáinadet lægjon
 lakkai,
 gi duossta bajas báftet su, atte bagjan?
 Buristsivneduvvum, gutte du buristsivned,
 garroduvvum, gutte du garrod!

De buollai Balak moarre Bileam
 vuostai, giedáides sán časki oftí ja celki
 sunji: garrodusa sanid lákkam ditti muo
 vašalažaidam bagjel mán ravkkim du, ja
 gæč! gálm gærde dán buristsivnadusa
 sanid sin bagjel lákkam læk! Batar dal
 baikkasad; legjim já arvvalam stuorra
 gudne dunji dakkat, mutto, gæč! hærre

dunji gielddam læ dam gudnet Bileam
 vastedi Balaki: alma du airasidi celk-
 kim: jås vela Balak addaši munji viesos
 dievva silbbain ja gollin, de i læk muo
 famost hærre same vuosstai maidegen
 dakkat, im buaid, im bahaid, muo-jeccam
 arvvalusa mield. Ja gæc, olbmuidam
 lusa dal vuolgain, dunji dal sardnot
 aigom, maid dak olbmuk dakkamen læk
 du olbmuidi boatte beivin. Ja nuft sard-
 nogadi Bileam ja celki:

Nuft sardno Bileam, Beor bardne,
 nuft dat almai cælkka, gæn cælbmai cuov-
 gas læ addujuvvum,
 nuft sardno sán, gæn bællje Ibmel sanid
 gulla,
 gæn duokken alemuš Ibmel dietto læ,
 gæsa addujuvvum læ buokvægalaš Ibme-
 lest oainatusaid oaidnet;
 gutte, vuainast rottisuvvum, oaidna mi
 dappatuvvumen læ.

Oainam su, mutto i sán læk vela,
 vuotam su, mutto gukken ain læ;
 Jakob lut manamen læ migjidi nasste,
 Israelast bagjanæmen læ raddim septer,

Moab oaivamužaid dat cuovkke;
 buok Seth manaid dat hävat.
 Ja Edom sän vuõitta,
 Seir, vašalažaides ædnam, oabmenes sän
 dakka.
 Stuurra dagoid dakka Israel.

25. Kapital.

Ja Israel árromen læi Sittimest, ja olbmuk dakkagátte furudagaid Moab nissoniguim, ja dak gáčcomen legje Israelitalažaid sin æppeibmeli oafferidi, ja olbmuk bårre, ja sin æppeibmelid si gáb-mardallašgátte. Ja Israel manai Baal Peor lusa, ja herra moarre buollai Israel vuosstai; ja herra celki Mosesi: valde buok olmui oaivamužaid ja harcast sin soavatussan Ibmeli bæive guvllui, vai herra moarre Israel bagjelist erit sirddu-juvvuši. Ja Moses celki Israel duobma-ridi: goddus juokke áft olbmuides, guđek balvvalam læk Baal Peor. Ja gæc! muttom álmai Israelitalažai manain bádi ja mieldes buvti medianitalaš nisson veljai-des lusa Moses ja buok ábba Israel manai særvvegáddi čalmi áudast, guđek čierro-

men legje særvvegådde goađe uvsá álg-gobæld. Go Pinehas, Eleasar bardne, pap Aron bardne, dam áini, de likai sán bajas gasko særvvegåddest, valdi saite giettasis, ja dam israelitalaš álbma doara-dalai goattai ja čađareti sádno guabbačid, dam israelitalaš álbma ja nisson, ja de heiti rangastussa Israel manai bagjelist erit. Mutto guđek dam rangastussi jab-me 24,000 legje. Ja hærri sarnoi Mo-sesi: Pinehas, Eleasar bardne, pap Aron bardne erit valddam læ muo moare Israel manai bagjelist, go muo angervuođain sán anger læi sin gaskast, atte duššadam im læk Israel manaid angervuođastam. Cælke damditti: litto, muo rafhe litto, mán dagam suin, atte sán ja su manak su mannel agalaš papavuoda litto adnet galggek, go anger sán læi Ibmel bællai, ja soavatusa dagai Israel manai áudast. Dam gáddatallam israelitalaš álbma nam-ma, gutte áftanaga medianitalaš nissonin goddujuvui, læi Simri, Salu bardne, simeonitalaš sakkagådde oaivamuš, ja dam goddujuvvum medianitalaš nisson

namma læi Kosbi, Sur nieid, gutte sâk-
kagâddes oaivamuš læi Medianitalažai
gaskast.

26. Kapital.

Hærra celki Mosesi ja Eleasari:
valdde olbmulâgo âbba Israel manai
særvvegâddest; 20 jakkasazažak ja gudek
boarrasabbo læk lokkujuvvut galggek
olbmulâkkoi, nuftgo hærra gačcom læi
Moses ja Israel manaid, guđek Ægypte-
nest vulgge. Guđek olbmulâkkoi lok-
kujuvvujegje Israel manain legje 601,730.
Ja hærra celki Mosesi: dai gasski jukku-
juvvut galgga ædnam arbbeoassen sin
namai lâgo miel. Dam sâkkagâddai,
gutte stuorrab læ, stuorrab arbe addet gal-
gak, ja gutte uceb læ, uceb arbe addet
galgak; olbmui lâgo miel galgga arbbe
addujuvvut. Vuorbbadallam miel galg-
ga ædnam jukkujuvvut, ačidæsek sâkka-
goddi namai miel si arbe oazžot galg-
gek; guđek Levitalažai olbmulâkkoi lok-
kujuvvujegje legje 23,000 âlbmak ma-
nodsazažai rajast, æi si læm lokkujuvvum
Israel manai særvvai, dastgo i galggam

sigjidi arbbe addujuvvut Israel manai sækka. Dat olbmulákko læi, maid Moses ja pap Eleasar lågai, go sái lákkamen læiga Israel manaid Moab jalgadasast Jordan guovlost Jeriko buotta, ja dai gaskast i áftáge álmai læm sist, gæid Moses ja pap Aron lákkami læiga, go Israel manaid sái lågaiga Sinai mæcest; dastgo herra cækkam læi: duodairakkan si jabmet galggek mæccai, ige áftage sist baccam heggi æreb go Kaleb, Jephunne barne ja Josva, Nun barne.

27. K a p i t a l.

Ja herra celki Mosesi: goarŋo vare Abarim alá, ja gæca dam ædnám, maid addam læm Israel manaidi; ja go dam oaidnam læk, de dāngis olbmuidad lusa vuolgget galgak, nuftgo du velljad Aron; go æppe dái muo njalme gullam Sin mæcest, go særvvegádde nimmuræmen læi, go dái muo gudniettet galgaidek olbmui cælmí áudast, dat læ Meriba cæcce Kadesest Sin mæcest. Ja Moses sardnogáđi herraí: herra, buok sivnadusa vuáinai Ibmel, asatífci dalle álbma særvvegádde

bággel, gutte sin čalmi áudast olgus man-
 namen ja sin čalmi áudast sisa manna-
 men læ, gutte sin matta olgus doalvot ja
 sisa doalvvot, amas herra særvvegádde
 šaddat nuftgo ællo baimetægjetaga. Herra
 celki Mosesi: valde Josva, Nun barne,
 álbma, gæn bagjelist vuáin árro, ja bieja
 giettað su ala; ja divo su pap Eleasar
 oddi, ja ábba særvvegádde oddi, ja adde
 sunji ravvagid sin čalmi áudast, ja adde
 sunji du gudne, atte ábba Israel manai
 særvvegádde su gulla, ja divvot sán galgga
 ječas pap Eleasar oddi herra čalmi áudast
 sust čuovgas duomo jærrat, ja su sane ala
 si olgus mannat galggek, ja su sane ala si
 sisa mannat galggek, sikke sán ja buok
 Israel manak suin, vela ábba særvvegádde.
 Moses dagai, nuftgo herra gáčcom læi:
 Josva sán valdi, divoi su pap Eleasar ja
 ábba særvvegádde oddi, ja gieđaides su
 ala biejai, ja ravvagid sunji addi, nuftgo
 herra sardnom læi Moses boft.

30. K a p i t a l.

Moses celki Israel manaidi buok,
 maid herra sunji gáčcom læi, ja Israel

manai oaivamužaidi sán sarnoi: dat læ
 dat sadne, maid hærre læ gáčcom: go
 álmai hærrei láppadusa dakka, daihe vale
 vuordno, atte sielos sán gæðnegassan dak-
 ka, de sane i sán æppebasotet galga, mutto
 buok dai sani mielð sán dakkat galgga,
 mak su njalmest boattam læk.

5 M o s e s g i r j e.

1. K a p i t a l.

Dak læk dak sanek, maid Moses ábba
 Israeli sarnoi, dâm bæld Jordan, mæcest,
 jalgadast, mi Suph guovlost læ, áft nubbe
 lákkai bæive matke Horebest. . Njællja
 lågad jage, vuostas nubbe lákkai mannod
 algo bæive sarnoi Moses Israel manaidi;
 mannel go vuoitam læi Amoritalažai go-
 nagas Sihon, gutte Hesbonest asai, ja Og,
 Basan gonagas, gutte Astarotest asai Edrei
 guovlost. Dâm bæld Jordan Moab ædna-

mest riæmai Moses laga ðilggit: Nuft sarnoi migjidi hærra min Ibmelæmek Horebest: æppet di gukeb darbað dam varrai agjanet; járggalækket, gaikkot gá-ðidædek, vuolgget Amoritalažai varrai ja dam guovloidi, jalgadassi, varidi, vuollegis ædnami, ædnami, mi bæive guvllui árró, mærragadde guovloidi, Kananitalažai ædnami, Libanoni, dam stuorra dæno ragjai, Euphrat ragjai; gæc, addam læm digjidi dam ædnam, vuolgget ja oama-stækket dam ædnam, maid hærra lappedam læ din ačidi Abrahami, Isaki ja Jakobi, sigjidi dam addet ja sin manaidi sin maŋŋel. Dam aige mæn nuft digjidi sardnum: áft im mate din guoddet! Hærra din Ibmel din læ ædnanattam, ja gæc, di læppet dal ædnagak nuftgo alme nastek. Hærra, din vanhemitaddek Ibmel, dagaši din vela duhat gærde dam made, go dal di læppet, ja sæn buristsivnediŋci din, nuftgo sæn digjidi cælkkam læ! Mutto moft væjam mæn áft olmuð din vaive, din náðid, din ridoid bagjelassam valddet? Valljit di galggabættet munji vises, jier-

malaš ja doaimalaš álbmaid din sákka-
 goddin, ja de sin asatet aigom oaivamužaid
 din bagjel, ja di munji vastedeidek; siega
 sadne dat læi, maid dán sardnuk, atte
 dakkat aigguk. De oaivamužžan di
 sákkagoddidek bagjel valddim, vises ja
 doaimalaš álbmaid, ja bigjim daid oaiva-
 mužžan din bagjel, essevaldden duhat
 bagjel, essevaldden čuođe bagjel, áudast-
 álbmajen vit láge bagjel, ja áudastálbma-
 jen láge bagjel, ja áudastčuožžon din
 sákkagoddidek áudast; ja de addim dalle
 din duobmaridassadek daid ravvagid:
 gullat di galggábættet daid ášid, mak din
 veljaidædek gaskast læk, ja vanhurskes-
 vuoda di galggabættet dubmit álbma ja
 su velja gasski ja dam veris olbmui,
 gutte din lut læ; æppet di galga allag-
 vuoda bællai gæccat duomo sist; hæjo-
 mus ja alemus di galggabættet gullat;
 æppet di galga ballat guđege olbmust,
 dastgo duobmo læ Ibmel, mutto juokke
 áše, mi digjidi appar stuores læ, muo
 oddi di galggabættet buftet, ja de mán
 gullat aigom. Ja buok, maid di galgaidek

dakkat, mån dalle ravvijim. De Horebest mi vulgimek ja dam stuorra ja suorgadlaš mæce čađa mi manaimek, Amoritalažai vare guvllui, nuftgo herra min Ibmelæmek gáčcom læi, ja mi bádi-mek Kades-Barneai. Ja dam mæcest dān oaidnam læk, moft herra du Ibmel du gudi, nuftgo álmai manas guodda, ábba dam matke mielđ, maid dān vagjolam læk. Mutto æppet di ásskom herra ala, din Ibmel ala, gutte din áudast mannamen læi digjidi goattesaje áccat, ikko dāla sist digjidi balgga čuvvggit ja bæivveg balva sist. Ja herra gulai din sani jena, moarati ja vuornoi ja celki: i áftage álmai dain bahha sákkagádde álbmain dam siega ædnam galga oažžot oaidnet, maid vurdnum læm din vanhemidassadek addet, æreb go Kaleb, Jephunne barne, sán galgga dam oažžot oaidnet, go herra mielđ sán vagjoli. Ja vela muo ala herra moarati din ditti ja celki: ik dānge galga dam ædnam sisa bæssat. Josva, Nun bardne, du balvvalægje, sán galgga dam ædnam sisa mannat; nane su,

dastgo sãn dam ædnam Israel gasski juogadet galgga arbben; ja din smavva manak, gæi harrai di celkidek: dak salaçen šaddamen læk, ja din barnek, guðek dam bæive æi arved baha æige buore, si galgek dam sisa bæssat; sigjidi dam addam; mutto di, jårggalækket nubbe guvllui, vuolgget mæce guvllui, gæino mielð, mi rufsis merri manna.

2. K a p i t a l.

De nubbos mi jårggalæimek ja mæce guvllui manaimæk gæino mielð rufsis merri, nuftgo hærra munji gáčcom læi, ja gukka aige Seir vare birra mi vagjolæmen læimek. De celki hærra munji: dal di galle já gukka aige vagjolam læppet dam vare birra; mannat dal davas guvllui; gáčo olbmuid ja cælke: mannat di galggabættet din veljaidædek Esau manai rajadagai boft, guðek Seirast assamen læk, ja dak balost læk din ditti; mutto varotækket jeçaidædek, amaðek di soattat sin vuðsstai, dastgo sin ædnamest im vela juolge vido digjidi adde, dastgo Esau Seir vare addam læm. Bårramušaid ja

vela čace di galggabættet oasstet sist. De vulgimek mi veljaidæmek, Esau manai lut erit, guđek Seir varest assek, jalgadasa gæino mielđ, Eloth ja Esiongeber guov-loin, ja mi manaimiek gæino mielđ, mi Moab mæccai manna. De celki hær-ra munji: ik vaivedet galga Moab, ikge soattai sin vuosstai mannat; dastgo su ædnamest im adde digjidi maidegen; dastgo Ar mån addam læm Loth manaidi. De bajas dal ja Sared jåga rassta! ja Sared rassta mi manaimiek. Ja min matke Kades-Barneast rajast dam bæive ragjai, go Sared jåga mi rassta manaimiek, 38 jagek legje, dassači go buok dai vægai sakkagåddek nåkkam legje, nuftgo hær-ra sin ala vuordnom læi; ja hær-ra gietta læi maida sin vuosstai sin hævatet, dassači go si nokke. Go buok dak vægak nåkkam legje, atte javkkam si legje olhmui gaskast erit, de hær-ra munji sarnoi: dal manna-men dån læk Moab rajadagai boft, Ar boft. Mutto go lakkanaddamen dån læk Ammonitalažai buotta, de ik galga daid vaivedet, ikge soade sin vuosstai riæbmat,

dastgo Ammonitalaʒai ædnamest im adde dunji maidegen, dastgo Loth manaidi dam addam læm. Likkat bajas! gaikkot gādidek, mannat Arnon fielma rassta, gæc, du gitti addam læm amoritalaʒ Sihon, Hesbon gonagas, ja su ædnam; riëma dal, valde su ædnam, ja mana soattat su! Dam bæive rajast de algetam balo ja hirmo du áudast bieġjat buok olbmui bagjeli ábba alme vuold, atte gullat si galggek du sagaid ja nama, ja ballat ja doargestet si galggek du çalmi-dad áudast. Duʒse Ammonitalaʒai æd-nami ik dán galga lakkanet ikge dam guyllui fielma Jabok mietta, ikge bagje-ædnam gavpugidi.

4. Kapital.

Doallat kærre din Ibmel bakkomid, æppet di galga maidegen lasetet æppetge gæpedet. Din çalmek oaidnam læk, maid hærre dakkam læ Baal Peor, buokaid, guðek Baal-Peor balvvaiegje, hærre din Ibmel javkadam læ din gaskast erit, mutto di, guðek áskaldasak ja bisovaʒak ároi-dek hærre din Ibmelædek lut, di buokak

ællebættet! gæc! asatusaid ja lagaid digjidi oapatam læm, nuftgo hærra, muo Ibmel, muo gācoi, de doallat daid ja dakkat dai mielð, dastgo dat din visesvuotta læ ja din jierbmaivuotta. Varot jeccad, varjal du siellod, amad daid sanid dān šaddat vajaldattet, ja amasek dak sanek du vaimost erit šaddat, manaidassad ja du manai manaidi daid dān bagadet galgak; dam bæive, go hærra du Ibmel calmi audast dān cužžuk Horeb guövlost, go hærra munji celki: gāco olbmuid coakkai, muo sanid mān sardnot aigom, maid si oappat galggek, vai must si ballek buok beivid, maid si ædnam ald ellik, ja manaidassasek si galggek daid oapatet, ja di lakkaneidek ja vare vuold cuožoidek, mutto varre buollemen læi dālast. Ja dālast hærra digjidi sardnomen læi; sani suobman di gulaidek, mutto æppet di oaidnam maidegen gāvaid. Ja littos sān digjidi gulati, maid sān din gācoi doallat, daid låge bakkom sanid, ja guoft gædgetavalidi sān daid cali. Varotækket din sieloidedek, æppet di maidegen muoðoid oaid-

nam daihe gávaid dam bæive, go hærra digjidi dálast sist sardnomen læi Horebest, atte æppet di daga maidegen, mi bahha læ, atte æppet di daga aldsedek maidegen gávaid daihe værdadusaid álbmast daihe nissonest daihe guðege slai luonddogappalagest, mi ædnamest læ, daihe láddest, mi alme vuollai girdda, daihe maðost, daihe guolest, mi čacest læ, ja amad dán, go čalmidad dán alme guvllui bajasbajedak, ja go bæive dán oainak ja mano ja nastid, buok alme vægaid, amad dán dalle daidi gudnen, rokkusid lákkagoattet ja daid balvvalet. Go boasstovuodaid dán riæmak dakkat, go čuppujuvvum gávaid daihe maidegen værdadusaid aldsid dagak, go dagak, mi bahha læ hærrad du Ibmel čalmi áudast, de alme ja ædnam ádna bæive duodastussan valdam din bagjel. Go áccat di aiggobættet hærra, din Ibmel, de di gavdnabættet su, go ábba vaimostædek di áccat aiggobættet su ja ábba din sielostædek. Go hætte din valdda, de jarggalet galggabættet Ibmel hærradek lusa, ja sán din čuorvvomid gullat aiggo;

dastgo hærre din Ibmel vaimolades Ib-
mel læ, i sán din suppit aigo, i din hæva-
tet aigo, i vajaldattet aigo din vanhemi-
dadek litto. Jærrat dain vassam beivin,
mak legje áudal go di, dam bæive rajast,
go Ibmel sivnedi olbmú ædnam ala,
ja nubbe ravdast nubbe ravddai alme
vuold, jáš gullujuvvum læ daggar sadne,
daggar dakko, stuores nuftgo dat! jáš
ærra olbmuk gullam læk Ibmel jena
dålast sardnomen, nuftgo di gullam læp-
pet ja baccam læk heggi? Daihe jáš Ibmel
boattam ja valddam læ aldsis olbmuid
ærra olbmui gaskast gæccalusai, mærkai,
oavddodagoi ja sådi boft, vægalaš giedain
ja geiggijuvvum giedain, stuorra ja hirb-
mad dagoi boft, nuftgo hærre din Ibmel
dinguin dakkam læ Ægypten ædnamest
din calmi áudast! Digjidi dat almotuv-
vum læ, vai arvedet galggabættet, atte
hærre læ Ibmel, ja i áftage æreb su! Al-
mest sán addi digjidi gullat su jena, din
bagadet, ja ædnamest sán addi digjidi
oaidnet su vægalaš dala, ja dålast su sanid
di gulaidek; ja go din vanhemið sán rak-

kasen ani, sin manaïð sán aldsis valji, ja Ægyptenest din doalvoi su vægalaš fa-
moin, olbmuid erit vuojetet, stuorrab ja
gievrabbo go di, din doalvvot sin ædnam
sisa ja digjidi arbben addet sin ædnam.
De arvedet di galggabættet ádna bæive ja
mieladek vuollai biegiat, atte hærre sán
Ibmel læ bagjen almest ja vuollen ædna-
mest, ja i áftage šat æmbo læk; su bak-
komid ja ravvagid di galggabættet doallat,
maid digjidi ádnabæive gácom, vai burist
digjidi gævva.

Dat læ lakka, maid Moses Israel
manai oddi biejai, ja bakkomak ja ravva-
gak ja asatusak, maid Moses addi Israel
manaidi sin vuolggem mannel Ægypte-
nest, dam bæld Jordan Gai ædnamest
Bethpeor buotta, dam ædnamest, mi Amo-
ritalažai gonagas Sihon læmaš læi, gutte
assam læi Hesbonest, gæn Moses ja Israel
manak gáddam legje, ja vuoittam si legje su
ædnam, ja dam ædnam mi vuluš læi Oggi,
Basan gonagassi, ja guoft Amoritalažai go-
nagasaidi, dam bæld Jordan bæive bagja-
næme guovlost; Aroer rajast, mi Arnon jága

gadde mietta árró ja Sion vare ragjai, mi maida Hermonen goččujuvvu, ja ábba dam jalgadas ja mæce dam bæld Jordan bæive bagjanæme guovlost rufsis mæra ragjai vare Pisga vuold.

5. Kapital.

Ja Moses čuorvoi ábba Israel ja celki: gula, Israel, daid lagaid ja bakkomid, oappat daid ja adnet daid duokkenædek, atte di dai miel dakkabættet! Hærra min Ibmelæmek littos minguim dagai Horebest. Varest sán digjidi sarnoi gasko dála sist, ja mán hærra ja din gaskast čužžum, dastgo dálast di balaidek, ja æppet di vare ala goarghom, ja nuft sarnoi hærra:

Mán hærra læm din Ibmel.

Ik galga ærra ibmelid adnet go muo.

Ik galga dakkat maidegen gávaid, daihe værdadusaid dast, mi almest læ du bagjel, daihe ædnamest du vuold, daihe čacest ædnam vuold; ik daid čuorvvot galga, ikge daid balvvalet, dastgo mán hærra du Ibmel læm.

Ik galga valddet hærra du Ibmel

nama dušsalazžan, dastgo herra dam i rangastkættai luoite gutte, adna su nama dušsalazžan.

Vuttivalde vuainadem bæive, atte dam bassen anak, nuftgo herra du Ibmel gac̃com læ.

Gut bæive barggat ja buok dagoidad dakkat galgak; mutto ciecad bæive vuainadussa læ herra du Ibmeli.

Gudniette ac̃cad ja ædnad, nuftgo herra du Ibmel gac̃com læ.

Ik galga gaddet.

Ik galga furušet.

Ik galga suoladet.

Ik galga værreduodaštusa cælkket guoibmad ala.

Ik galga anestuvvat guoibmad aka.

Ik galga anestuvvat guoibmad goađe, daihe ædnam, daihe balvvalegjid, daihe vuovsa daihe asen, daihe mi nu læžža, mi su læ.

Daid sanid sarnoi herra abba din særvvegaddai varest, dāla sist, balva ja sævdnjadasa sist alla jenain. Jā suobman di sævdnjadasast gulaidek ja varest, mi

dála sist buli. De vuttivalddet ječaidædek, atte di dakkabættet, nuftgo hærra din Ibmel gáčcom læ; æppet galga gaidat álgiš æppetge guro bællai! Dam gæino, maid hærra din Ibmel gáčcom læ, dam galgabættet di vagjolet!

6. Kapital.

Gula Israel! hærra min Ibmelæmek, hærra læ áft, ja rakkasen dán adnet galgak hærra, du Ibmel, ábba du vaimostad, ja ábba du sielostad, ja buok du famostad!

Ja buok dak sanek du vaimostad árrot galggek! Manaidad oddi dán galgak daid bagadet, ja daid sardnot galgak, go goadest čakak, go matkkad mielð vagjolak, go oadđastallamen ja go gáčcastallamen læk, ja mærkkan daid čadnat galgak giettað birra, ja muittobadden dak galggek læt dunji du čalmidad gaskast, ja daid čallet galgak uvsamuora ala du goadestad, ja du gavpugi portai ala. Varot ječčad, amad hærra dán vajaldattet! hærrast, du Ibmelest, ballat galgak, su balv-

valet galgak, ja su nama boft vuordnot galgak.

Æppet di galga gæccalet hærra, din Ibmelædek, nuftgo Massast di gæccaleidek su.

Doallat vißsalet hærra, din Ibmelædek, bakkomid ja lagaid, maid sán læ gæccom; ja dakkat di galgabættet, mi vuoiggad ja buorre læ hærra çalmi áudast, ja dat digjidi vanhurskesvuottan galgga læt; barggat viggat doallat buok daid bakkomid hærra, min Ibmelæmek, çalmi áudast.

7. K a p i t a l.

Basse olbmuk di læppet hærrai, din Ibmelassadek; hærra, du Ibmel, valljim læ du aldsis olmuçines. Hærra i læk valljim din damditti go di stuorrab olbmuk læppet, go ærra olbmuk, dastgo uceb di læppet go ærra olbmuk, mutto rakisvuodastes ani hærra din, ja vale doallat aigoi, maid din vanhemidi dakkam læi. Diettet dán galgak, atte hærra, du Ibmel, atte sán læ Ibmel, áskaldas Ibmel, gutte duhat ságai miæld littos ja rakisvuodas sigjidi doalla, guðek rakkasen adnek su, ja guðek

su bakkomid dállik, mutto gutte sin rangast, guðek su vaðotek. Barga dal daid bakkomid doallat, daid ravvagid ja daid lagaid, maid ádnabæive du gácom dakkat! Go daid lagaid gullabættet ja dakkabættet, de herra, din Ibmel, din adnet aiggo littostes ja rakisvuodastes, maid din vanhemidi sán láppedi, din rakkasen sán adnet ja din buristsivnedet sán aiggo.

8. K a p i t a l.

Muittet galgak ábba dam gæino, maid herra, du Ibmel, du gáccom læ vaggjolet daid 40 jagid mæcest, du vuoledet, du gæccalet ja dávddat, mi læ du vaimost, jás su bakkomid doallat aigok, daihe ik. Sán vuoleði du ja addi du nælge oaidnet, sán addi dunji Manna bárrat, maid ik dán dávddam, æige du vanhemak dávddam læk, dunji addet arvedet, atte olmuš i dušše fal laibest æle, mutto buok dast, mi herra njalmest boatta. Æi du biftasak nákkam bagjelistad erit, ige báttanam du juolgge dai 40 jagi sist, atte vaimostad galle diedak, atte herra, du Ibmel, du bagadam læ, nuftgo

álmai barnes bagad; ja doallat galgak
 herra, du Ibmel, bakkomid, atte su gæi-
 noid dán vagjolak, ja atte sust dán balak.
 Bárrat galgak ja gallanet, ja herra, du
 Ibmel, gittet galgak. Vuttivalde ješječ-
 čad, amad herra, du Ibmel, dán vajaldat-
 tišgoattet, atte su bakkomid, su ravvagid
 ja lagaid ik dán doala, ja amas du vaib-
 mo ječas bajedišgoattet, ja amad herra,
 du Ibmel, dán vajaldattet, gutte besti du
 Ægyptenest, dam garra balvvalusast erit,
 su, gutte du dam stuorra ja hirbmad mæce
 čada oapesti, dievva gærbmašin ja skor-
 pionain, su, gutte bavtest čacid gáčoi
 dunji gálggat, su, gutte mæcest dunji
 addi Manna bárrat, du vuoleidet ja gæč-
 čalet ja burid dunji dakkat. Varot ječ-
 čad, amad vaibmosad cælkkegoattet: muo
 gievrvuotta, muo giettam fabmo addam
 læ munji buokrakkan. Herra, du Ibmel,
 muite, dastgo sán dat læ, gutte famo
 dunji adda stuorra dagoid dakkat. Go
 herra, du Ibmel, dán vajaldattak ja æppe-
 ibmeli maŋŋai vagjolak, daid balvvalak,
 daid čuorvok ja rákkadalak, de ádna

bæive mán din áudast duodastam, roap-
panømen di dalle læppet, ja hævvosædek
di mannabættet.

9. Kapital.

Gula Israel! dal Jordan rassta dán
mannamen læk olbmuid bagjel vuoit-
tet, stuorrab ja gievrabbo, go dán læk.
Diettet galgak ádna bæive, atte hær-ra, du
Ibmel, du áudast mannamen læ nuftgo
duššadægje ja hævatægje dálla. Go hær-ra,
du Ibmel, daid olbmuid olgus vuojetam
læ du áudast erit, de ik dán oažo vaib-
mosad cælkket: muo vanhurskesvuoda
ditti nuft šaddai. I du vanhurskesvuoda
ditti, ige du vaibmod vuoiggadvuoda ditti,
mutto dai olbmui ibmelmættomvuodai
ditti ajet hær-ra daid du áudast erit.
Muite ja ale vajaldatte, mošt hær-ra, du
Ibmel, dán moaratattam læk mæcest,
Ægypten ædnamest vuolggem bæive rajast
ja gid-da ádna dam bæive ragjai Horebest
di hær-ra moaratatteidek, atte miella sust
læi din duššadet. Vare ala mán goarg-
nom legjim gædgetavalid vuosstaivald-
det, litto tavalid, dam litto, maid hær-ra

dinguim dakkam læi, de 40 bæive ja 40 ia varest mán orrum; laibe im bárram, čace im jukkam. Hærra addi munji guoft gædggetavalid, Ibmelest čallujuvum, ja dai ald legje buok dak sanek, maid hærra digjidi sardnom læi varest, dala sist. Go dak 40 bæivek ja 40 ijak vassam legje, addi hærra munji guoft gædggetavalid, litto tavalid, ja hærra celki munji: čuožžel, vuolge hoapost dast erit; dastgo du olbmuk, gæid Ægyptenest dán dálvvuk, bahast lakkai mænnođam læk, fárgarakkan si dam gæino ald erit hæittam læk, maid mán sigjidi goččum; gáva si læk aldsesek dakkam; ja hærra celki munji: oaidnam læm daid olbmuid, æppegulolaš olbmuk si læk! ale doala muo! duššadet aigom sin, sin namaid alme vuold eritdakkat aigom, du giev-rabbo ja stuorrab olbmui aččen dakkat aigom. Ja vare ald mán njegjim, ja varre buli dálast, mutto guabbači litto tavalak muo giedast læiga; ja áidnim, ja gæč; suddodam di læidek hærra vuostai, din Ibmel, galbba di aldsedek Ibmelinæ-

dek læidek dakkam; fārgarakkan di dam gæino hæittam læidek, maid hær̃ra digjidi ravvim læi! De daid guoft tavalid valddim ja gugtuid muo gied̃ainam luittim ja cuvkkum din oainededin, ja hær̃ra oddi ædnami m̃an jecc̃am balkestim, nuftgo āudeb have, 40 bæive ja 40 ia; laibe im bārram, c̃ace im jukkam; buok din suddoidædek ditti, maid di dagaidek, dagaidedin, mi bahha læi Ib̃mel c̃almi āudast, dastgo hirbmastuvvamen legjim dam moarest, main hær̃ra moaratam læi din ala, atte din duš̃sadet aigoi; mutto hær̃ra gulai muo maida dam have. Ja hær̃ra maida moarest læi Aron ala, ja Aron āudast m̃an maida rākkadallim. Dam suddo, maid di dakkam læidek, galbba, valddim, bālddim dālast ja cuvkkim, dassãci go jaffon šaddai, ja daid galbba jafoid jokki bālkestim, mi vare ald gālgga. Maida Tabgerast ja Massast ja Kibroth-Hathavast hær̃ra di moarratatteidek. Ja go hær̃ra din vuolgati Kades-Barneast, ja celki: vuolgget dal, valddet dam ædnam, maid m̃an lēm addam digjidi, de æppe-

gulolaš di læidek; æppet di ásskom su ala, æppet di gullam su jena. Hærra ċalmi áudast vuolas mán jeċċam luittim ædnami 40 beivid ja 40 iaid, ja rákkadal-lamen legjim.

10. Kapital.

Dam aige de celki hærra munji: ċuopa aldsid guoft gædggetavalid, nuftgo dak áudeb læiga, goarŋo bajas vare ala muo lusa, ja daga muorraarka, de tavalí ala ċallet aigom daid sanid, mak dai áudeb ald legje, maid dán cuvkkik, ja daid arka sisa bieġjat galgak. De arka dakkim Akasia muorast, ċuppin guoft gædggetavalid, gárgŋum vare ala guoft tavalid giedastam anededin; ja hærra tavalí ala ċali damanaga ċallag, nuftgo áudeb have, daid láge bakkom sanid, maid digjidi sardnom læi vare ald dála sist, ja hærra addi munji daid. De vare ald vuolas njegjim, ja bigjim tavalid dam arka sisa, maid dakkam læm, vai dast dak árrob, nuftgo muo gáċcom læi. Ja Israel manak vulgge Jokan manai galdo guovlost Mosera ragjai, ja dasa jami

Aron, ja dasa havdaduvui; mutto su bardne, Eleasar, dagai papamat su sajest. Däst si Gudgodai vulgge, ja Gudgodast Jothbai. Dam aige læi hærre ja valddam Levi såkkagådde hærre litto arka guoddet, ja hærre čalmi åudast čuožžot, su åudast balvvalet, ja su nammi buristsivnadusa sanid låkkat.

Mutto dal Israel, maid gaibed hærre, du Ibmel dust, æreb go atte hærrest, du Ibmelest, dån ballat galgak, atte hærre, du Ibmel, dån balvvalak åbba vaimostad ja åbba sielostad; ja atte hærre bakkomid ja laga doalak. Hærre, din Ibmel, hærrei hærre læ, dat stuorra, dat buokvægalaš, dat suorgadlaš Ibmel, gutte suddogaslaš allagvuoda bællai i gæča, gæn duomost addaldagak æi mate bæsstet; gutte oarb-
basidi ja læskaidi vuoiggadvuoda adda. Ballat galgak hærrest, du Ibmelest, balvvalet galgak su, adnet galgak ječčad su lut.

11. 12. Kapital.

Rakkasen adnet galgak hærre, du Ibmel, ja buok beivid doallat galgak su

ravvagid, su asatusaid ja bakkomid. Hærrad, du Ibmel, čalmek alelessi gaccamen læk du ala jage algost jage loap ragjai. Varotækket ječaidædek, amasek din vai-mok šaddat čajadaddat, atte su gæino di hæittebættet, atte hær-ra moare bagjelassa-dek di gáččobættet. De biegtat dal buok hær-ra sanid din mielladek vuollai, ja oapatækket din manaidassadek daid, daid sarnededin, go goadestad læk, ja go matk-kad mielð vagjolæmen læk, go vællhanak, ja go bagjanak. Gæč! Buristsivnadusaid ja garrodusaid din oddi biejam, buristsiv-nadusaid, go hær-ra, din Ibmelædek, bak-komid di gullabættet, mutto garrodusaid, jaš hær-ra, din Ibmelædek, bakkomid æp-pet di gula, ja go ærra gæinoid go su di vagjolišgoattebættet. Juokke sane doal-lat galgak ja dakkat, ik galga maidegen dasa lasetet, ik maidegen dast erit gæp-pedet.

15. K a p i t a l.

Go olmuš vaivašen šadda du sist, de du vaibmo i galga læt garas, ikke gieltat gidða árrot galga vaivaš velljasad, mutto

giettad ravastet galgak sunji. Varot ječ-
 cad, amasek Belial sanek du vaimost læt,
 ja amas du calbme bahhan šaddat du
 vaivaš velljad vuostai, atte ik dān adde
 sunji maidegen; go čuorvvomen sān læ
 hērrai du bagjel, de suddon dat dunji
 lokkujuvvut galgga! Buorre mielast sunji
 addet galgak, ja i galga du vaibmo gattat,
 go addak. Alelessi læk vaivaš olbmuk
 ædnamest, damditti gācom mān du ja
 cælkam: ravast giettad velljasad, adde
 arvaset du ædnam vaivašidi ja darbaše-
 gjidi!

16. Kapital.

Vuttivalddet galgak mannod Abib,
 atte bæssačid dān anak hērrad Ibmelad
 āudast; dastgo mannod Abib doalvoi
 hērra, du Ibmel, du Ægyptenest.

Helludakbasid adnet galgak hērrad
 Ibmelad āudast, ja ilost galgak læt hērra,
 du Ibmel, calmi āudast, dān ja du bardne
 ja du nieid, du balvvalægjek, levitalaš,
 gutte du lut læ, veris ja oarbes olmuš ja
 læsk, gutte du lut læ. Lasstegādi basid
 adnet galgak čiečča bæive, go lagjimest

gærggam læk, ja ilost galgak læt basse
beividad dån ja du bardne ja du nieid,
du balvvalægje, levitalaš, veris olmuš,
oarbes ja læsk, gutte du uvsá siske-
bæld læ.

17. Kapital.

Duobmarak asatuvvut galggek buok
du gavpugidi, ja vanhurskes duomoin si
dubmit galggek olbmuid; vuoiggadvuođa
ik dån galga boadnjat, allagvuođa bællai
ik galga gæccat; addaldagaid ik galga
vuosstaivalddet, dastgo addaldagak čuov-
gatuttek vela vises olbmui čalmid, ja
vanhurskes olbmui ašid dak moivvijek.
Vanhurskesvuođa, vuoiggadvuođa bivd-
det ja dakkat galgak.

Go du gonagas valddegáddes thruono
ald čákka, de dam laga sán girjasis galgga
čaletet; ja dam girje lutes sán adnet
galgga ja buok ællem beivides dam læk-
kat galgga, vai oappa hærast Ibmelestes
ballat, ja buok dam laga sanid doallat ja
buok daid bakkomid, vai dai mielđ sán
matta dakkat, amas su vaibmo ječas

aledisgoattet veljaides bagjel, ja amas sán bakkomest erit járralet.

18. K a p i t a l.

Papak ja Levitalažak oase galggeek adnet hærra oafferin ja addaldagain, ædnam ja šiveti alggošaddoid addet dán galgak pappi, dastgo hærra, du Ibmel, valljim læ su hærra áudast čuožžot ja su nammi balvvalet.

Du lut i áftage gavdnujuvvut galga, gutte barnes daihe nieidas adda dála čada mannat æppeibmelidi gudnen, i guttege galga læt din lut, gutte noaiddevuođaid vigga dakkat, daihe gutte noaidde olbmuiguim vigga arvvalet, dastgo juokkas, gutte nuft dakka, fastesvuotta læ hærrai, mutto álles galgak læt hærra du Ibmel áudast.

Prophet du gaskast, du veljainad, nuftgo mán læm, hærra, du Ibmel, dunji čuožžaldattemen læ; su di galggabættet gullat. Nuft celki hærra Horebest munji: Prophet sigjidi čuožžaldattam, nuftgo dán læk, ja su njalbmai muo sanid mán

biejam, ja sán sigjidi sardnomen læ buok, maid mán sunji gácom, ja dakkujuvvut galgga, atte dat olmuš, gutte i gullat aigo muo sanid, maid Sán muo nammi sardno, sán muo duomo vuollai šadda.

19. Kapital.

Ik sirddet galga guoibmad ædnam rajaid.

Guoft daihe gálm duodastegji njalme miel de ašše šadda nanos.

Jás væralaš duodastægje čuožžel muttom vuosstai, ja bahaid su ala sardno; de galggaba dak guoft álbmak, gæin ašše læ, hærri čalmi oddi, papai ja duobmari oddi, ja buristrakkan galggek essevaldek cágardet, ja jás duodastægje læ værre duodastægje, gutte giellasid veljas ala duodast, de sunji di galggabættet dakkat, maid sán arvvalam læi guoibmasis dakkat, ja dam baha galgak dán erit valdet du lut erit, vai ærrasak gullek ja balo valddek, amasek si vela daggar fastesvuoda dakkat; ik su sæsset galga.

21. Kapital.

Jås bahha ja æppegulolaš bardne læ, gutte aces ja ædnes i gullat aigo, ja sái læva bagadam su, mutto i sán gullat aigo sádno, de valddet galgga ačce ja ædne su, ja buftet sái galggaba su baike vuorrasi ja baike essevaldde oddi, ja cælkket sái galggaba: dat mádno bardne bahha ja æppegulolaš læ, i sán mádno gullat aigo, bahhajuonalaš læ ja jukke olmuš læ; de buok baike álbmak gedgiguim su gáddet galggek, atte jabma, ja dam baha dán biegiat galgak lutad erit, atte ábba Israel gulla ja balo valdda.

22. Kapital.

Ik oaidnet galga velljad vuovsa daihe labba čajadaddamen ja biettalet vækete-mestad, mutto ainasrakkan galgak dán spirid ruoftot doalvvot velljad lusa; ja jáš velljad i læk lakka, ja jáš ik dán ised diede, de velljad spiri barrasad valddet galgak, ja du lut dat árrot galgga, dassači go velljad boatta áccat, de sunji dam ruoftot addet galgak. Nuft mænnodeť galgak su spirin, nuft dakkat galgak su

biftasiguim, ja nuft dakkat galgak buok velljad lappum amiguim, maid san læ lappam, ja maid dan gavnak. Ik oaz̃o biettalet.

Ik galga oaidnet velljad asen daihe vuovsa ædnami gačcam ja ječcad dast erit dakkat, mutto barggat galgak aŧtanaga veljainad dam čuožžaldattet. Go lādde bæse gavnak ja čivgak læk ja manek, ja ædne čivgaides daihe manides ald arro, de ik galga valddet sikke ædne ja čivgaid, ædne galgak addet girddet, ja čivgaid dan oaz̃ok valddet.

23. 24. Kapital.

Ik galga fuorra læt Israel nissoni gaskast, ige furuŧægje Israel albmai gaskast.

Ik vuoto valddet galga veljastad ruđain daihe ælatusain, vai herra du Ibm̃el du matta buristsivnedet.

Jās guoibmasad luoikak, de ik su goađe sisa mannat galga pant valddem ditti; mutto alggon galgak læt, mutto almai, gæsa dan luoikak, olgus galgga buftet panta dunji; jās vaivaŧ san læ, ik

dân, de ik dân oažo mannat oadđem sagjasad su pantain; mutto ruoftot dam sunji addet galgak áudal go bæivve illošam læ, vai gavnides ald sán oažžo oadđet, ja vai du sán matta buristsivnedet, ja dat dunji vanhurskesvuottan lokkujuvvut galgga hærra du Ibmel čalmi áudast.

Ik vaivedet galga vaivaš olbmuid, guđek balka áudast barggek, juokke bæivve sunji balkas addet galgak, amas hærrai sán du ala čuorvvot, ja dat dunji suddon šaddat galgga.

Æi galga vanhemak hæggasek ala dubmijuvvut manaidæsek ditti, æige galga manak hæggasek ala dubmijuvvut vanhemidæsek ditti; juokkaš su ječas suddo ditti jabmet galgga.

Ik galga veris daihe oarbes olbmui vuoiggadvuođa moivvit; ik oažo vaivaš læskai biftasid panttan valddet.

Go lagjemen læk ædnamad šaddoid, de baccet galgga virrasidi, oarbbasidi ja læskaidi, vai hærra, du Ibmel, du matta buristsivnedet buok du giedai dagoi sist.

Go álljomuora šaddoid, ja go vidne-

muorra šaddoid dån lagjemen læk, de baccet galgga virrasidi, oarbbasidi ja læskaidi.

25. K a p i t a l.

Go ašše læ ålbmai gaskast, ja digge oddi si bättik duomo oažžot, de galgak dån vuoiggadvuođa sunji addet, gæn duokken vuoiggadvuotta læ, ja ašalažžan dam dubmit, gutte ašalaš læ; galgga dat ašalaš olmuš rissijuvvut, de duobmar čalmides åudast su galgga gáččot rissijuvvut su mæddadusa stuoresvuotta mielđ. Njællja låge rissijumek sunji addujuvvut galggek, æi æmbo, amas velljad šaddat æppegudniettujuvvut du čalmidad åudast.

Ik čadnat galga vuovsa njalme, go barggamen læ.

Ik adnet galga guoftslai viegoid, nubbe låseb, nubbe gæppadabbo; ik adnet galga guoftslai mittoid goađestad, nubbe stuorrab, nubbe ucceb. Ålles ja riefte viegoid adnet galgak; ålles ja riefte mitto adnet galgak. Juokkaš, gutte nuft i daga, juokkaš, gutte verid vigga dakkat, fastesvuotta læ hærrai.

28. K a p i t a l.

Go viſſalet gullat aigok hærra, du Ibmel, sanid, atte buok su bakkomid dān viggak barggat doallat, de hærra, du Ibmel, du aledet aiggo, buok buristsivnaddussa du bagjeli boattet ja dunji dappatuvvut galgga; buristsivneduvvum læk baikestad, buristsivneduvvum mæcest, buristsivneduvvum læ du hægga šaddo, ædnam šaddo, šiveti šaddo; buristsivneduvvum dān læk, go sisa boadak, buristsivneduvvum, go olgus vuolgak, ja juokke dago sist, maid dān riæmak dakkat. Basse olmučines aiggo hærra du aldis bajasčuožžaldattet, go hærra, du Ibmel, bakkomid dān doalak ja su gæinoid vaggjolak, ja buok ædnam olbmuk oaidnet galggek, atte hærra nama mield dān nammad oažžom læk.

Mutto go hærra, du Ibmel, sanid ik dān aigo gullat, go ik barga vuttivalddet ja doallat su bakkomid ja lagaid, de garrodussa du bagjeli boatta. Balo ja hævo hærra du bagjeli bieggia juokke dago sist, maid dān riæmak dakkat, roappanæmen

læk áftanaga buok du bahha dagaidad-
guim; hærri du bagjeli luoittemen læ
jallagvuodá čuovgatesvuodá, vaimo oažok,
mi balla ja doargest; nævrre oase dán
oažok buok gæinodagaidad ald, vaiva-
šuvvum ja bagjelgeččuvvum læk buok
beividad, ja i áftage læk, gutte du bæssta,
damditti go hærri, du Ibmel, ik dán ilo-
lažžan balvvalam læk ja buorre mielast
ja vaimost, go ik vuttivalddet, ik barggat
aigo doallat buok dam laga sanid. Go
balost ja gudnest ik adnet aigo dam
stuorra ja alla nama hærri, du Ibmel, de
rafhe ik dán gavna, vuainadusa i oažo du
juolgge, ja hærri dunji vaimo adda, mi
alelessi ravggamen læ balost, ja balost
árrot galgak ia bæive. Idđedest dán
cælkemen læk: vare ækked ja lifči, ja
ækkedest dán cælkak: vare idđed dal lifči,
du vaibmod balo ja rafhetesvuodá ditti.

29. Kapital.

Dak læk litto sanek, maid hærri
gáčoi Moses Israel managuim dakkat.
Ja Moses čoakkai gáčoi ábba Israel ja
celki: vuttivalddet dam litto sanid, atte

daid di doallabættet, atte nuftgo vises olbmuk di dækkabættet, maid di dakka-bættet.

Buokak di ádnabæive čuožžobættet herra din Ibmel čalmi áudast, herra, din Ibmel, litto sisaloaidestet ja su vale ja šiettadusa vuollai ječaidædek bieġjat, maid herra du Ibmel ádna bæive duin dakka, vai ádnabæive olmučines sán du čuožžaldatta, ja vai du Ibmel sán matta læt, nuftgo sán dunji sardnom læ, ja maid sán láppedam læ du vanhemidi Abrahami, Isaki ja Jakobi,

30. K a p i t a l.

Bakkom, maid ádna bæive dunji ravvim, amas i dat læk dunji, ige gukken du lut erit, i dat almest læk, atte cælk-ket fertik: gi min áudast bajasgoargnot aiggo albmaj dam migjidi vuolas viežžat, vai dam mi oazžop gullat ja dakkat; ige dat dām bæld ave læk, atte cælk-ket fertik: gi rassta aiggo mannat dām bællai ave, migjidi dam viežžat, vai oazžop dam gullat ja dakkat; dastgo lakkarak galle dat sadne læ dunji; du njalmestad ja

du vaimostad dat læ, vai dam dakkat galgak.

Gæc! biegtam læm ádna bæive du oddi ællem ja mi buorre læ, jabmem ja mi bahha læ, du ádnabæive gâcôdedin hærra du Ibmel rakkasen adnet, su gæinoid vagjolet, su lagaid, bakkomid ja ravvagid doallat. Alme ja ædnam mân ádna bæive duodaštægjen valdam din vuostai, atte du oddi biegtam læm ællem ja jabmem, buristsivnadusa ja garrodusa, vai ællem dân valjik, atte hærra, du Ibmel, rakkasen dân anak, atte su sanid, su suobman dân gulak, atte su lut dân árok nannosen, dastgo dat læ du ællem.

31. K a p i t a l.

Ja Moses sarnoi ábba Israeli, ja celki: ádnabæive 120 jagid boares læm, im oazō šat gukkeb olgus mannat ja sisa mannat, hærra munji cælkkam læ: dam Jordan ik dân galga rassta mannat.

Ja Moses ravkai Josva, ja ábba Israel. Ćalmi áudast sunji celki: læge gievr ja læge irvok, roakad; dastgo dân dai olbmuiguim ædnam sisamannat galgak, maid

hærra sin vanhemidi vuornoi sigjidi addet, ja juogadet dân galgak dam sin gas-ski; hærra du åudast mannamen læ, sån du lut aiggo læt, i sån du guoddet aigo, ige du luoittet; ik dân ballat galga.

Moses laga čali ja addi dam papai, Levi barni, gitti, gudek hærra litto arka guoddemen legje, ja buok Israel boaresamus ålbmai gitti, ja celki: go buok Israel čoakkai boatta hærra du Ibmel čalmi oddi, de dam laga lakkat galgak buok Israel guladedin, čoakkai dân galgak gáččot sikke ålbmaid ja nissonid ja smavva manaid ja vierrasid, gudek du lut læk, vai gullat si ážžuk, ja vai oappat si mattek hærrast, din Ibmelest, ballat, vutti-valddet ja dakkat buok dam laga, vai maida sin manak, gæin dietto i læk, ážžuk gullat ja oappat hærrast, din Ibmelest, ballat buok beividæsek.

Hærra sarnoi Mosesi: gæč! du jabmem bæivve já læ, ravka Josva, ja boatte dái særvvegádde goađe oddi, ja ravvagi-dam sunji addam! De bádi Moses ja Josva ja divoiga ječasga særvvegádde

goađe oddi. De áidnujuvui hærre goađest balvvabaze sist, ja balvvabazze ároi goađe uvsá bagjel.

Ja hærre celki Mosesi: gæc, go vanhמידad lut dån vuáinadak, de čuožželæmen læk dak olbmuk, ja dam ædnam æppeibmelid balvvališgoattet, gása si båt-tik, muo lut si vulggek, muo litto si rikkomen læk, maid singuim dakkam læm; dam bæive de muo moarre buollamen læ, sin luoitam, muo čalmid sigjidi čiegam, ja hævvosek valdda sin, ja ædnag oasetesvuodak ja hædek sin bagjeli båt-tik. De dam bæive si cælkkemen læk: alma dak oasetesvuodak migjidi deivvik, go Ibmel i læk min gaskast? Mutto aibas-rakkan čiekkat aigom čalmidam buok dai bahha dagoi ditti, maid si dakkam læk, go værreibmeli bællai si ječasek jårggalam læk! Mutto dal, čale dal dam lavllag, oapat dasa Israel manaid, ja bia dam sin njalbmai, atte dat lavl duodastussan munji šadda Israel manai vuos-stai! Doalvvot galle aigom sin dam æd-nami, maid sin vanhemidi vurddnum, gást

mielkke gálgga ja honnig, jo si borrik ja gallanek ja buidduk, ja ærra ibmeli bællai si járggališgáttek, ja daid si balvvalek, muo si bagjelgæccamen læk ja muo litto si rikkomen læk! Mutto go ædnag oasetsvuođak ja hæđek sin bagjeli báttik, de dat lavl sin vuostai duođastet galgga, dastgo vajalduvvut dat i galga sin manai njalmest; dieđam galle dai olbmui jurdagid, mak sin vaimost dal læk, áudal go sin doalvom dam ædnami, maid sigjidi vuordnom læm, de čali Moses dam lavl-lag dam bæive ja oapati Israel manaidi dam.

Ja sán ravvi Josva, Nun barne, ja celki: læge gievr ja roakadlaš, dastgo Israel manaid doalvvot galgak dam ædnami, maid sigjidi vuordnom læm, ja mán du lut aigom læt!

Go Moses čallam læi girjai dam laga sanid loap ragjai, de gáčoi Moses Levitalažaid, guđek guoddemen legje hærri litto arka, ja celki: valddet dam laga girje ja bieggat dam hærri, din Ibmelædek, litto arka balddi, ja dast dat árrot galgga

duođastussan du vuostai; dastgo diedam galle din æppegulolašvuoda ja gažžarvuoda; gæc, ælededinam din lut ádna bæive di æppegulolaš læppet, man sagga æmbodalle, go jabmam læm. Gáčcot munji din sakkagáddi vuorrasid ja din oaivamužaid čoakkai, vai daid sanid sin beljidi mán oazom sardnot, ja vai alme ja ædnam mán oazom čuorvvot duođastægjen sin vuostai; diedam, atte di muo jabmem maŋŋel ječaidædek billedæmen læppet, atte hættemen di læppet dam gæino ald, maid mán digjidi gáčcom læm, ja de oasetesvuotta din bagjeli boattemen læ dai maŋemuš beivi sist, go dakkat di riæbmabættet, mi bahha læ hærra čalmi áudast, ja go di moarratattebættet su giečaidædek dagoi boft! Ja nuft sarnoi Moses dam lavllag sanid ábba Israel særvvegádde guladedin.

32. K a p i t a l.

Gullat dal, almek, sardnot mán aigom, gula dán ædnam, maid njalbmam dal sardno;

nuftgo arvve daggar muo oappo,

nuftgo lavtadas daggar muo sanek;
nuftgo arvve rasid gastad,
nuftgo arvve urtasid laftad, daggar muo
sardne;

Jehova nama mån sardnomen læm,
addet di galggabættet Ibmelassamek gud-
ne!

Baftamek læ, hærvas su dakko,
vanhurskes su gæinok.

Åskaldas læ Ibmel ja duodalaš,
vanhurskes ja vuoiggad.

Aldsesek hæppaden su vuosstai suddodek,
æi barnek,

baic bahha, æppeaskolaš sakkagáddek.

Lægo dat Jehovahamek gittet,
di jalla, jiermetes suddolažak?

Alma du ačče sán læ, su olmuš dán læk,
gutte du dagai, gutte du sivnedi?

Mannam aige beivid muittosad gáčo, ja
vassam sakkagoddi jagid jurddagidad
vuollai,

ačestad jæra, sán dunji dam cælkka,
vuorrasin gača, si dunji dam sardnuk.

Go almestes Ibmel addi olbmuidi arbe,
go olbmuid olbmuin sán æroti,

Israel barni lågo mield dalle
 sakkagoddidi rajaid sãn mæredi.
 Jehova arbbeoasse su olbmuk læk,
 su ječas olmuš læ Jakob;
 mæcest sãn gavnai su,
 avden baikest mårrašist, čierromen,
 barrasis, gæccosis sãn valdi su,
 varjali su nuftgo su ječas čalme.
 Nuftgo goasskem gæcostes adna su bæse,
 čivgaides ala gaccamen læ,
 soajaides læbbo, dai ala sin valdda,
 ja soajaides ald sin guodda,
 nuft doalvoi su Jehova, sãn åft,
 ærra ibmelid i vækken sãn adnam.
 Sãn doalvoi su ædnam dievai bagjel,
 ædnam šaddoid sãn addi sunji bårrat,
 jugati sin honnigin, maid bavtest sãn
 gålgati,
 åljoin, maid gædgest sãn gåčoi,
 milkin gusain, milkin savcain,
 labbaiguim, mak buoidde læk,
 Basan viercai ja båkkaiguim,
 šiega ja buorre jafoiguim,
 ja vidnemuorje lavtasid dån jugak.
 Go Israel buoiddogådi, go gallasi oažoi,

de vuostai sãn riæmai ċiefċagoattet;
 Ibmel lut sãn vulgi, gutte su sivnedi,
 bestujumes bavte sãn bagjelgæċai.
 Æppeibmeliguim si dakke su angeren,
 fastes dagoidæsekguim si bajasbofte su
 moare;
 Ibmelid si balvvalegje, mak ibmelak æi
 læk,
 mak amas sigjidi legje ja ådda,
 mak lagamuš bakkenædnamin boattam
 legje,
 gæin din vanhemak æi fuollam.
 Bavte, gutte du riegadatti, muitostad sup-
 pik,
 Ibmel, gutte du sivnedi, dãn vajaldattik.
 Jehova dam åini, moarestes
 barnides ja nieidaides sãn supi.
 Ja celki: ċalmidam sigjidi ċiegam,
 oainam galle, maggar sin loap dalle
 šadda;
 arvotes suddolažak dak læk, hævvo sin
 vuordda,
 manak si læk askaldasvuodataga.
 Æppeibmeli balvvalussasek angeren muo
 dagai,

ja unokas miel addi munji sin værre-
vuot;

olbmuiguim, mak olbmuk æi læk, ange-
ren sin dagam,

daiddemættom olbmuiguim unokas miel
sigjidi addam.

Buollam ja læ muo moare dälla,
jabmi aimo ragjai dat buolla,
ædnam ja ædnam šaddoid dat duššad,
vari vuodoid dat boaldda,
oasetesvuodaid sin bagjeli allorak gáčom,
buok muo njuolaidam sin vuostai ba-
čam,

famotuvvum nælgest, goddujuvvum råt-
todavdain ja buoccalvasain,
mæce fuodoi bani vuollai mån biejam
sin,

sárbmašuvvut si galggek mirko gærb-
mačín;

šiljost gáddet galgga miekke,
goađe sist gáddet galgga ballo
sikke barnid ja nieidaid,
smavva manaid ja vuorrasid;
ædnami sin čassket aigom, mån cæl-
kam,

olbmui gaskast sin muito duššen dakka-
men læm,
jås sin vašalažai čävllaivuotta i ballamest
læm,
atte sin vašalažak riemaši boassto lakkai
dubmit,
ja cækket: min giettamek gievrvuotta
dat læ,
mi daid dagoid dagai, Jehova dat i læm.
Hævo arvvalusaid si arvvalek,
jiermetes, arvotes suddogasak si læk;
vare si jiermaši ja oapaši fuomašet,
vare boatte aigid jurddagidæsek oddi si
biejaši;
moft šadda, atte åft olmuš duhat matta
vuoittet,
atte guoft olbmuk låge duhat batarattaba,
jås Ibmel i læm sin vuorddam,
jås Jehova i læm sin suppim.
I læk Ibmelæmek sin Ibmeli lakkai,
nuft celkkik vela min vašalažaidæmek;
Sodoma vidnemuora šaddo sin vidne læ,
ja Gomora ædnamest dat šaddaduvvum
læ,
mirkkomuorjek sin muorjek læk,

ja sorbmemen sin muorjek læ,
 gærbmaši mirkko sin vidne læ,
 nuftgo guvdi ja dæccalaggai sappe,
 alma dat muo lut vurkkijuvvum læ,
 ja muo duokken dat årro.

Muo giedast sin mafso ja balkka læ,
 go sin juolgek njallakastiŝgoattemen læk;
 sin gadotusa bæivve ja lakka læ,
 fakkistaga boatta dat dille, mi vuordda
 sin.

Olbmuides duobmemen læ Jehova,
 balvvaleggjides armetet sán aiggo,
 sin famosek sán oaidna ja nákkam læ,
 mi baccam læi ja duŝŝas læ mannam.
 Cælkket sán aiggo: gást dat bafte,
 gást dak Ibmelak, mai ald dårvvosek
 ároi?

guðek bárramen legje sin buoides oaf-
 ferid,
 ja jukkamen legje sin jukkamuŝ oafferid?
 bagjanekkusek dak digjidi vækken,
 dal dak varjalekkusek din!

Oaidnet dal, atte mán dat læm, gutte Ib-
 mel læm;
 æreb muo i læk Ibmel;

mån læm, gutte adda ællet ja jabmet,
 mån baṽagattam ja buorredam,
 muo giedast bæssamest i læk.

Albmai giettam mån bajedam,
 cælkam: nuft duot go agalažžat mån
 ælam,

miekkam aldagas mån bastetam,
 duomo giettasam valdam;
 mavso vašalažaidassam dal addam;
 balkasek dal mavsam muo vašotegjidi!
 sin varaid jukke muo njuolak,
 sin rubmaš bårra muo miekke,
 goddum ja giddavalddujuvvum olbmui
 varaid,

vašalažai oaivamužai galoid.

Gittet su ja lavllot su, olbmuk!

balvvalegjides varaid sån mafsa,
 vašalažaidi balkasek sån adda,
 ædnames ja olbmuides soavatet sån aiggo.

Ja Moses bādi ja dam lavllag buok
 sanid sån lågai olbmui guladedin, sån ja
 Nun bardne, Josva; ja go Moses loaftam
 læi dam sarne ābba Israeli, celki sån
 sigjidi: bieggat buok daid sanid mielladek
 vuollai, maid digjidi ādna bæive duodaš-

tam, atte di manaidædek gāccobættet
dam laga sanid dakkat ja doallat; dastgo
guoros sadne dat i læk digjidi, mutto dat
din ællem læ, ja dam sane boft saddek
din bæivek ædnagak dam ædnam sist,
masa di Jordan rassta mannabættet, dam
aldsedek oamastet.

Dam bæive sarnoi hærra Mosesi ja
celki: goarŋo dam vare Abarim ala, Nebo
vare, Moab ædnamest, Jeriko buotta, ja
Kanaan ædnam oaidnet galgak, maid Is-
rael manaidi addam. Jabmet galgak dam
vare ala, man ala goarŋok, ja vuolgget
galgak olbmuidad lusa, nuftgo velljad
Aron vare Hor ala jami ja olbmuides lusa
vulgi; go dāi suddo dagaide muo vuosttai
Israel manai gaskast Meribas caci guov-
lost Kádesest, mæcest Sinest, go æppe
dāi muo basotam Israel manai gaskast;
ædnam oaidnet galgak áudastad, mutto
boattet ik galga dam ædnami, maid Israel
manaidi addam.

33. Kapital.

Dat læ dat buristsivnadussa, main
Moses, dat Ibmel álmai, Israel manaid

buristsivnedi, áudal go jami, ja sán oelki:
Sinaist báđi Jehova,
ídi sigjidi Seir varest,
varest Paranest sán čuvvgemen læ,
lāge duhat basek čuvudegje su,
su giedast buli sigjidi laga dálła;
Israel, sákkagoddidad rakkasen sán adna,
su basse olbmuk du olbmuk læk,
du julgidad gurast si árromen læk,
du sanidad vuostai si valddek.
Moses, sán addi migjidi laga,
arbbeoase Jakob sárvvegoddidi.
Israel gonagas sán læi,
go olbmui oaivamužak čoakkai báttik,
go čoagganek Israel sákkagáddek.
Nuftgo Israel Ibmel i áftage læk,
almest sán manna, dunji vækken boatta
majestätalašvuodastes balvai ald.
Agalaš Ibmel lut du bataram sagje læ,
dabe vuollen barggek su agalaš giedak,
čudidad áudastad erit sán ajet,
ja sigjidi cælkka: šaddat duššen;
oagjebas ja áfto árro Israel,
jafo ja vidneædnam Jakob čalbme oaidna,
su almestes vuolas boatta laftas.

Audogas Israel, gi læ nuftgo dân,
 olmuš, gutte hërrast besstujuvvum læ,
 sãn du suogje læ, du vække, du famo
 miekke;
 dunji du vašalažak vuollanek,
 sin dievai ald dân mannamen læk.

34. Kapital.

Ja Moab jalgadasast goarņoi Moses
 Nebo vare ala, Pisga oaivvečak ala, Je-
 riko buotta, ja hërra addi sunji oaidnet
 ábba Gilead ædnam Dan ragjai, ja ábba
 Naphthali, Ephraim ja Manasse ædnam
 ja Manasse ædnam ja ábba Juda ædnam
 gaskmæra ragjai, oarja ædnam, jalgadasa,
 læge Palmegavpug Jeriko guovlost Soar
 ragjai. Ja hërra sunji celki: dat læ dat
 ædnam, maid láppedam læm Abrahami,
 Isaki ja Jakobi, go celkkim, manaidassad
 du maņņel dam addet aigom; addam læm
 dunji dam oaidnet čalmidadguim, mutto
 ik galga dam sisa mannat. Ja nuft jami
 Moses, hërra balvvalægje, Moab ædnami,
 hërra sane mielđ, ja sãn havdadi su Moab
 ædnam lækkai Beth-Peor buotta, ja i
 áftage dieđe su havddesaje gidđa dam

bæivvai. Moses 120 jagid boares læi, go jami; i læm su čalme čuovgas sevdnu-dišgoattam, ige læm su fabmo sust erit gæppanišgoattam. Ja Israel manak čierromen legje Moses Moab jalgadasast 30 beivid; Josva, Nun bardne, devddujuvui visesvuoda vuainain, dastgo Moses su ala giedaides bieggam læi, ja Israel manak su guldalegje, ja dakke, nuftgo herra gáčcom læi Moses. Mutto Israeli i čuožželam šat æmbo. prophet, nuftgo Moses, gæn herra didi muođoin muođoidi, buok dai ibmaši ja oavddodagoi dafhost, mai varas herra vuolgatam læi su Ægypten ædnami, Pharaoi ja buok su balvvalægjidi ja ábba su ædnami, ja dam vægalaš gieda dafhost ja buok dai stuorra ja balolaš dagoi dafhost, maid Moses dakkam læi ábba Israel čalmi áudast.

22 David psalmak.

1. psalma.

1. Audogas dat ålmai, gutte ibmelmæt-
tomi arvvalusai miel*d* i vagjol, ja suddo
balggai i boade, ja bilkedegji Čakkam
sagjai i mana Čakkanet,

2. gæn vaibmo Jehova laga guvllui
årro; gutte jurddagides sist adna su laga
ia bæive.

3. Sån nuftgo muorra læ, Čaci gaddai
gilvvujuvvum, mi šaddoides aiggasæsek
adda, man lastek æi gål*na*; buok, maid
sån riæbma dakkat, miela miel*d* man*na*.

4. Æi nuft ibmelmættomak; si nuftgo
šaddok læk, maid bie*g* erit bossal.

5. Æi biso ibmelmættomak duomo åu-
dast; æi suddolažak vanhurskes olbmui
særvest.

6. Vanhurskasi gæinoid Jehova dietta,
ibmelmættomi luodak gađotussi mannek.

2. psalma.

1. Man ditti sutta*je*k bakkenak? man
varas arvva*le*k suddogasak dušsid?

2. Ædnam gonagasak ʔuoʔʔelek, ja oaiv-
vamuʔak arvvalusaid adnek gaskanæsek
hærra ja su vuiddujuvvum vuosstai, cæl-
kededin:

3. "Boðkijækkop mi sin badid, ja sup-
pijækkop mi sin lakkid bagjelistamek
erit!"

4. Gutte alмест assa, sãn boagost; hærra
bilkkon si læk.

5. Moarestes sãn sigjidi sardnogoatta;
hirmadvuoðastes sãn baldat sin, go sard-
no:

6. "Jeʔ muo gonagassam mãn vuiddim
Zionest, muo basse varest."

7. Hærra arvvalusaid muittalet aigom;
sãn munji celki: dãn muo bardne læk,
ådna bæive du riegadattim.

8. Ravka must; de bakkenid arbbe-
oassen dunji addam, ja åbba ædnam du
halddosad.

9. Ruovddesepterin dãn cuovkak sin,
nuftgo lairrelittid sin doagjalak,

10. Jierbmat dal di gonagasak! valddet
ravvagid vuosstai di ædnam duobmarak!

11. Ballat, balvvalækket hærre, balo ja gudne addet sunji!

12. Cubmat barne, amas moarrai sán mannat, ja amadek matkkai di hævvanet; dastgo fárg buollemen læ su moarre. Audogasak buokak, guðek su ala dár-vastek.

3. p s a l m a.

1. David psalma batarussi manadedines Absalon su barne áudast erit.

2. Hærreám, man ædnagak muo vašalažak! ædnagak, guðek muo vuostai čuožželek!

3. Ædnagak muo birra sardnuk: Ibmel lut sunji i læk bestujubme.

4. Mutto dán, hærre, muo varjalegie læk, muo gudne, gutte muo oaive bajedak.

5. Adnomin hærre mán čuorvom; ja muo rokkus basse varestes sán gulla.

6. Vælhanam ja oadám ja diervasen márranam, dastgo hærre muo varjalægje læ.

7. Im bala, jáš vela láge duhat vašalažak muo birrastattaši.

8. Čuožžel hærreám! bæstašik muo,

muo Ibmelam! buok muo vašalažai nie-
raid dān cuvkkik; ibmelmættomi banid
cuovkas dān časskik.

9. Hærra lut bestujubme læ; du olb-
muidad bagjel du buristsivnadusak!

4. p s a l m a.

1. Lavllomāudastčuožžoi; David lavl.

2. Go čuorvom, de gulašik muo, van-
hurskesvuottam Ibmel! hæðestam muo
bestik. Lifčik munji armogas ja gulašik
muo rokkus.

3. Suddogasai manak! man gukka galg-
ga muo gudne læt digjidi bilkkon? Guk-
kago adnebættet di duššid rakkasen? Guk-
kago bivddebættet di duššalašvuodaide?

4. Diettet, Jehova valljim læ su balolaš
balvvalegjid. Hærra gulla, go sunji mæn
čuorvom.

5. Ballat ja suddost erit ječaidædek
varotækket! Dam jurddagidædek vuollai
biegjat oadðem sajestædek, ja årrot jask!

6. Vanhurskesvuoda oafferid oafferuŝŝat
ja hærra ala dārvastækket!

7. Ædnagak læk, guðek sardnuk: gi
migjidi buorre dile adda oaidnet? hær-

račam, bajedifčik du čalmi čuovgas min bagjel!

8. Stuorrab ilo muo vaibmoi dán addak go dat, mi sist læ, go jafok ja vinek sist állø læk.

9. Raffhai mán vælhanam, ja rafhest oadám; dastgo dán áft læk, hærračam, gutte oagjebassan munji addak ællet.

5. p s a l m a.

1. Lavllomáudastčuožžoi, David lavl nekilot mield lavllujuvvut.

2. Hærračam! járggalifčik beljidad muo sanidi, gæčšik muo vaimo jurddagi bællai!

3. Gulašik muo vaiddamušaid, rakis gonagassam ja Ibmelam! du oddi rokkusidam mán bajas biejam.

4. Hærračam! arrad idđedest já gulak muo jena; arrad idđedest du oddi mán vuolgam, ja du giedai bællai mán gæčam.

5. Ik dán læk Ibmel, gutte verulašvuodaid dokkitak; gutte bahha læ, i sán oažžo du lut árrot.

6. Čævlak du čalmi áudast æi biso; buok værredakkid vašest dán anak.

7. Guđek gielastallek dān hævatak;
sorbmiĵægĵek ja verulaĵak fasstesvuotta
læk hærrai.

8. Dārvastedin du stuorra armo ala du
vissui mān boadām; du balost mān rāk-
kadallat aigom du basse tempel sist.

9. Hærračam, oapestifčik muo du van-
hurskesvutti muo vašalaĵaidam ditti,
njuolge du gæidnod muo čalmi oddi.

10. Sin njalmest duotvuotta i læk; sin
vaimost bahhavuotta læ āllo; ravas havd-
de sin čadda læ; njuofčamidæsekguim si
buorradallek.

11. Duobme sin, muo Ibmelam! daga
sin arvvalusaid dušsen! suope sin sin æd-
nag suddoidæsek ditti; dastgo vuosttai-
hagolaĵak si læk du vuosttai.

12. Buokak illoi šaddek, guđek du ala
dārvastek; ilost si orruk agalaĵĵat; dastgo
giettad dān sin bagjel doalak; ja guđek
du nama rakkasen adneĵ, stuorra ilo dān
sigjidi addak.

13. Dastgo dān, hærra, vanhurskasid
buristsivnedak; armoinad dān birrastat-
tak sin, ja sin varjalak.

6. p s a l m a.

1. Lavllomäudastc̃uož̃žoi; David lavl, lavllujuvvut instrument miel̃d, mast gavytse suonak læk.

2. Hærrac̃am! ale rangast muo moarrestad, ja ale bagad muo hirbmadvuodastad.

3. Lifc̃ik munji armogas, hærrac̃am! vuoimetuvvumen ja læm; buorredifc̃ik muo, dastgo daytek must doargestek.

4. Ja muo siello saggarakkan balla; gukkago aigok dān, hærrac̃am, du moarestad ārrot?

5. Jārggalifc̃ik jecc̃ad muo bællai, hærrac̃am; bæstašik muo sielo; bæstašik muo du armogasvuoda ditti.

6. Alma jabmem sist du muiitto i læk; ja gi du gitta jabmi aimost?

7. Šuokkemest ja vaibbam læm; oadđem sagjam mān gastadam gæcos ia mietta; gadnjalidamguim oadđem sagjam mān laftadam.

8. Mārrašist muo habme nubbastuvva; boaresmuvvum læm muo ædnag vašalažaidam ditti.

9. Vuolgget muo áudast erit, di bahha-
juonalaš olbmuk, dastgo herra muo čier-
rom jena gullam læ.

10. Herra muo vuollegis adnomid gul-
lam læ; herra muo rokkus vuostai-
valdda.

11. Hæppad ja balo vuollai buok muo
vašalažak šaddamen læk; hoapost si ruof-
tod guvllui gaidat galggek, ja hæppad sin
juſso šadda.

7. p s a l m a.

1. David vaiddem lavl, maid herra! sán
lavloi Kusk, dam benjaminitalaš olbmuk,
ditti.

2. Herra muo Ibmelam, du ala áskal-
dam; bæstašik muo buok muo vašalažai-
dam giedast erit, ja gajušik dán muo;

3. amasek lægioni lakkai si sorbmit
muo ja muo gaikkot, go i áftage læk,
gutte gagjo.

4. Herra muo Ibmelam! jáš nuft læm
dakkam; jáš værrevuot muo giedast læ;

5. jáš sigjidi bahaid mán læm dakkam;
guđek rafhe munji addek; jáš su mán

læm rievadam, gutte ȧsetaga vȧsest muo adna;

6. ȧżżus dalle vȧsalȧs muo doarotet ja muo valddet ja ȧdnami muo balkestet ja julgides vuollai muo gudne duolbmat.

7. Bagjaniḟcik, hærrȧcam, moarrasad; biejȧsik jėċcad muo vȧsalȧżaidam vȧse vuosstai; boadȧsik hoapost munji væk-ken; jės dān læk gā̇ċcom vuoiggaḋvuotta dakkujuvvut galga.

8. Olbmui ċoagganæmek du birrastat-tik; sin ditti manȧsik ruoftod alagassi.

9. Hærra olbmui duobmar læ; dubmi-̇sik muo, hærrȧcam, muo vanhurskesvuoda miel̇d; dakkujuvvu̇si munji muo vuoig-gaḋvuoda miel̇d.

10. Gā̇cȯsik ibmelmættomi bahhavuoda nākkat, ja nanosmattȧsik daid vanhurska-sid, dān, vaimoid ja siskelusaid guoratalle, vanhurskes Ibmel!

11. Muo varjalæbme muo Ibmel lut læ; sin bæsta sān, gu̇dek vuoigadlȧzak læk vaimostæsek.

12. Ibmel vanhurskes duobmar læ, ja

moaratattujuvvu juokke bæive (min vær-redagoidæmek ditti).

13. Jås buoreb gæino mieldd suddogasak æi aigo mannat, de miekes Ibmel bastet, ja davges gældda ja garvasist dam adna.

14. Jametægje værjoid suddogasai vuostai sán rakad; njuolaides buollen sán dakka.

15. Gæc, verid sakkanatta suddogas, ja bahha dagoid sán smietta, dušševuodaid sán riegdatta.

16. Ærrasidi rágge sán læ rággam ja cieghalen dam dagai; mutto ješ fierralæmen sán læ rággai, maid sán dagai.

17. Su ječas oaive ala maccamen læk su bahha dagok; ja su ječas oaivvečák ala báttik su verudagak.

18. Hærra mán gitam su vanhurskesvuodastes, ja hærra alemus Ibmel nammi gudne lavllagid lavlom.

8. p s a l m a.

1. Lavllomáudastčuožžoi, Higgith mieldd lavllujuvvut, David lavl.

2. Jehova, min hærramek; man hærvas du namma læ ábba ædnam mietta! dán,

gutte majestætalašvuottad almi bagjel bajedak!

3. Manai ja njâmmi njalmest gitosid aldsid dân rakadik, du vašalalažaidad hæppašuttet, du vuosstaičuozžoidad vuolledet, ja sin, guđek bahaid viggek dakkat.

4. Go du albmad oainam, du gieda dagoid, mano ja nastid, maid dân rakadik:

5. de fertim dalle cælkket: mi læ olmuš, go su muitak, ja olbmua manna, go su dân oappaladak!

6. Dušše uccanaš engelin vuollebun dân bigjik su; gudnin ja hærvasvuodain dân činatik su.

7. Radđijægjen giedaidad dagoi ala dân dakkik su; buokrakan su julgi vuollai dân bigjik:

8. savcaid ja vuovsaid; buok, vela mæce fuodoid;

9. loddid alme vuold, ja gulid avest, mak čaci balggai miel vagjolek.

10. Jehova, min hærramek! man hærvas du namma ábba ædnam bagjel.

9. p s a l m a.

1. Lavllomáudastčuožžoi, Almut Labben, David lavl.

2. Ábba vaimostam hærri gittet aigom; sardnot aigom buok du ávdulaš dagoid.

3. Du sist illodet ja avvodet aigom; lavllot aigom du nama, muo Ibmelam!

4. Go muo vašalažak ruoftod manne, du čalmi áudast si járralege ja hævvosæsek si manne.

5. Dastgo bagjelassad dán valddik muo aše; du truonnod ald dán čákkamen legjik, dán, gutte vanhurskasen dubmik.

6. Bakkenid dán rangguk; ibmelmættomid dán hævvosæsek luittik, agalažžat ja alelessi sin namaid dán erit sikkuk.

7. Vašalažak, agalaš aiggai sin hævva-tusak dakkujuvvum læk; sin gavpugid dušsen dán læk dakkam; ja sin muihto nákkam læ.

8. Mutto hærri agalažžat bisso; truonno duobmoi sán rákad.

9. Vanhurskesvuodain mailme sánduobmeme læ, buok vuogigadvuodain duomos sán olbmui ala sardno.

10. Bataram sagje hægjoidi læ hærra;
dårvvom sagje hæðe aigin sån læ.

11. Ja du ala si dårvastek, guðek du
nama dittik; dastgo ik daid dån luoite,
guðek du occik, hærračam!

12. Lavllot hærra, gutte Zionest assa!
sarnedækket olbmuidi su dagoid.

13. Dastgo sån, gutte varaid mavsatalla,
muitostes sin adna; hæðalažai čuorvvomid
i sån vajaldatte.

14. Lifčik munji armogas, hærračam!
gæčašik, maid gillat fertim sist, guðek muo
vašotik; valdašik muo jabmem uvsai raigi
sist erit!

15. Vai buok du gitosid Zion nieida
uvsai sist oažom sardnot; vai du bæsstem
ditti mån avvodam.

16. Dam råggai bakkinak járralek, maid
si dakke; sin ječaidæsek juolgge šadda
roakkaset dam gilli, maid suollet si bie-
gjam læk.

17. Dåvdos læ hærra, atte vuoiggad-
vuoða sån dakka; giedaidæsek dagoidi
roakkašek ibmelmættomak.

18. Vulggusek ibmelmættomak jabmem

aibmoi; buok suddogasak, guðek Ibmel muitostæsek luittik.

19. Agalažžat i šadda vaivaš vajalduvum, ige alelessi duššamen læk hæðalažai doaiivo.

20. Čuožželifčik, Jehovačam! amas suddogas ječas aledet. Dubmijuvvusek suddogasak du čalmidad áudast!

21. Bieja balo sin bagjeli, Jehovačam! Adde, atte suddogasak suddogassan ječai-dæsek dovddik.

10. p s a l m a.

1. Man varas, Jehovačam! árok dán nuft gukken? Man varas čiegak dán ješ ječčad hæðe aigin?

2. Ibmelmættomi čævlaivuodast gifsašuvvujek hæðalažak; si roakkasek, sorrujek gielaidi, maid dák hutkkijek.

3. Ibmelmættom rabmen adna su sielos anestumid; ja rievvar ječas buristsivned, ja Jehova bagjelgæčča.

4. Čævlaivuodastes cælkka ibmelmættom: Ibmel i dast fuola. Buok su jurdagak læk: Ibmel i læk.

5. Su miela mielđ su gæinok alelessi

åuddanek; du duomok gukken læk su
 åudast erit; buok su vařalažaides sãn
 hasstal.

6. Vaibmosis sãn cælkka: mãn im goas-
 segen jãrral; sãgast sokki i mikkege
 oasetesvuodaid muo fattemen læk.

7. Vuornasin su njalbme dievva læ,
 bettusin ja sluokkesvuodain; su njuofcam
 duokken nævrrevuotta assa ja værrevuotta.

8. Sidain sãn vuidgņa; bæittem sajestes
 vigetes olbmuid sãn gãdda; hãjob olb-
 muid su čalmek vařuk.

9. Bæittem sajestes sãn vuidgņa, nuftgo
 legjon biejestes; varnotes olbmuid giellam
 varas sãn vuidgņa; varnotes olbmuid sãn
 giella, giellasis sin roakasattemen.

10. Ječas sãn uccod, njakka, ja garra
 gazaidesguim hãjob olbmuid sãn doarrot.

11. Vaimostes sãn cælkka: Ibmel dam
 vajaldattam læ; čalmides sãn læ čiekkam,
 ja i åbba agalařvuodast dam oaine.

12. Bagjanifčik, Jehovačam! bajedifčik
 giettad, muo Ibmelam! ale vajaldatte sin,
 guđek hæđest læk.

13. Mannen oažžo ibmelmættom olmuř

Ibmel bagjelgæccat, ja vaibmosis cælkket:
Ik dân dast fuola!

14. Galle dân oainak; hæðe ja varnotesvuoda dân oainak; giettasad dam çalak; du ala dârvast hægjovuot; oarbbasi vække dân læk.

15. Cuvkişik ibmelmættom gieda, ja dam baha —, dagaşik su ibmelmættomvuodaid duššen.

16. Jehova gonagas læ agalažžat ja alelessi; su ædnamest bakkinak nokkik.

17. Hæðalažai rokkusid dân gulak, Jehovaçam! sin vaimoid dân appasmattak; du bællje galle gulla.

18. Oarbbasidi ja hægjoidi vuoiggadvuoda dân addak; amasek vigetes olbmuk ædnamest erit ajetuvvut.

11. p s a l m a.

Lavllomäudastçuožžoi; David lavl.

1. Jehova ala dârvastam; moft cælkkebættet di dalle munji: batar varidassad lādde lakkai.

2. Dastgo gæç, davgesek ibmelmættomak gelddik; njuolaidæsek si suonai duok-

kai bigjek; sævdnjaden si dai ala bačcek, guđek vuoigadlažak læk vaimostæsek.

3. Go vuoiggadvuotta duššen dakkujuvvu, maid galgga dalle vanhurskes olmuš dakkat?

4. Basse tempelestes Jehova læ, almest læ Jehova truonno; su čalmek áidnek, su čalmek suddogasai manaid vuttivaldek.

5. Vanhurskes olbmuid Jehova guorattalla; mutto ibmelmættomid, ja guđek vækkavalddalašvuodaid viggek dakkat, vašest su siello adna.

6. Aldagasaid, dala ja rišaid ibmelmættomi bagjeli sán arvedatta; ja mirkkobieggak sin oasse šaddek.

7. Dastgo vanhurskes læ Jehova, ja vanhurskesvuoda rakkasen sán adna; su čalmek vuoigadlaš olbmuid áidnek.

12. p s a l m a.

1. Lavllomáudastčuožžoi, lavllujuvvut instrument mielđ, mi gavgse suonaid adna; David lavl.

2. Bæstašik, Jehovačam! dastgo nákk-

men læk ibmelbalolaʒak, ja gæppanæmen læk askaldasak suddogasai manai gaskast.

3. Vačastalle bāfsamiguim verid si sardnuk nubbe guoibmasis; guoftelaš vaimoiguim si sardnuk.

4. Duššen dagaši, Jehova, buok guoftelaš bāfsamid, njuofčamid, mak čævlas sanid sardnomen læk;

5. daid, guđek celkkik: njuofčamidæmek boft mi vuoittep; min bāfsamidæmek min bæloštægjek læk; gi læ hærre min bagjel?

6. Hædalazašai hæðe ditti, vaivaši čierrom ditti, dal čuoʒʒelam, sardno Jehova; sin mån bæstam, guđek bagjelgeččujuvvujek,

7. Jehova sanek čielgas læk nuftgo silbbak, mak muoldast erit čilggijuvvum læk ja čiečča gærde butestuvvum læk.

8. Dån, Jehova, sin varjalægje læk; dam såkkagādde giedast erit dån bæstak sin agalaʒʒat.

9. Ibmelmættomak áuddanæme adnek juokke guvllui, ja mi hæppad læ, dat šadda aleduvvut suddogasai manain.

13. p s a l m a.

1. Lavllomåudastc̃uož̃žoi; David lavl.

2. Gukkago, Jehovačam? Aigokgo agalaž̃žat muo vajaldattet? Gukkago aigok dān c̃almidad c̃iekkat muo åudast erit?

3. Gukkago galgga mārās muo sielo sist ārrot, ja bæivalas havčas muo vaimo sist? Gukkago oaz̃žo muo vašalas muo ditti c̃ævlaistallat?

4. Gæčašik vuolas alместad! gulašik muo, Jehovačam, muo Ibmelam! varjalifc̃ik muo c̃almidam c̃uovgas, amam jabmem nakkari gitti mām šaddat oadđet;

5. amas muo vašalas sardnogoattet: mām vuittim su; amasek muo vuostai c̃uož̃žok avvodišgoattet muo jārrolæme ditti.

6. Du armogasvuoda ala mām dārvaštām; muo vaibmom ilost læ du bæstem ditti; Jehovačam mām lavlom, dastgo burid sām dakkam læ muo vuostai.

14. p s a l m a.

Lavllomåudastc̃uož̃žoi; David lavl.

1. Ibmelmættom vaimostes cælkka: Ibmel i læk. Bahha, fasstes sin dakko læ; i åftage læk, gutte burid dakka.

2. Almestes Jehova vuolas gæcca sud-dogasai manaid oaidnem ditti, jās guttege læ, gutte jiermalaš læ, gutte Ibmel barg-ga áccat.

3. Buokak boassto gæino miel manna-men læk, buokrakkan ječaidæsek bille-dam læk; i áftage læk, gutte burid dakka, i vela áftage.

4. Æigo buoreb diedo vuosstaivalddet aigo si, guđek verid dakkek? guđek muo olbmuid borrek, dego laibe si báraši, gu-đek Jehova æi čuorvo?

5. Ballo sin valddemen læ, dastgo Ib-mel vanhurskasi sakkagádde lut læ.

6. Hæđalažai arvvalusaid bilkkon di adnebættet, mutto Jehova sin dárvo sagje læ.

7. Gi Zionest Israeli besstujume adda? go Jehova olbmuides giddagasast erit ruoftod doalvvo, de Jakob dalle avo oazžo ja Israel ilo.

15. psalma.

David psalma lavl.

1. Jehovačam! gi oazžo du pauluna sist árrot? Gi du basse varest oazžo assat?

2. Gutte mainnetæbmen vagjol, ja vanhurskesvuoda bargga dakkat, ja vaimos duotvuoda sardno;

3. gutte njuofcamines i sælgebæld sar-no, guoibmasis bahaid i daga, gutte guoimes i ane bilkkon;

4. gæn çalmi åudast ibmelmåttomak æi mannenge mavse, mutto ibmelbalolažak gudniettujuvvujek; gutte, go aldsis vahagen vale dakkam læ, almaken vales nubbastuttet i aigo;

5. gutte ruðaides i adde stuorra vuoto oaivvai, ja addaldagaid i valde vigetamid dubmim ditti; gutte nuft mænod, sån bisso buok agalašvutti.

16. p s a l m a.

David gallečiq.

1. Varjalifčik muo, rakis Ibmelam! dastgo du ala dårvastam.

2. Muo siello cælkka hærrai: dån muo Ibmel læk; dutaga i mikkege burid munji.

3. Basse olbmuid, guðek ædnam sist læk, ja Ibmel balolažaid rakkasen mån anam.

4. Ædnag givsek æppeibmelbalvvalegjid vurddেক; sin varraoafferid, maid si oafferuṣṣek, im aigo, imge sin namaid bāfsamidanguim cælkket.

5. Hærra muo arbbeoasse læ ja davaridam; dān muo oase varjalak.

6. Čabba baikid addi munji oasse; rakasen anam mān oassam.

7. Gittet aigom hærram, gutte muo āudast mārraṣ ani; vela igjabāddo adda vaibmo munji ravvagid.

8. Hærra muo čalmidam āudast alelessi anam; sān muo ālgiṣ gieda bæld læ; im dalle jārral.

9. De damditti ilost læ muo vaibmo, ja muo vuāiṇ avvod, ja vela muo rumaṣ oagjebasvuodast ārro.

10. Dastgo muo sielo ik dān jabmi aibmoi luoite, du balolaṣaid ik dān adde guoccagæme oaidnet.

11. Ællem gæinoid dān oapatak munji; hui stuorra ilo adda du čalmi āudast ārrot, ja du giedast ārrot audogasvuotta læ agalaṣṣat.

32. p s a l m a.

David oappolavl.

1. Audogas, gæn værredagok andagassi addujuvvum læk, gæn suddok erit sikkujuvvum læk.

2. Audogas dat olmuš, gæsa hærra suddoid i lágatala, gæn vaimost bættolašvuotta i læk.

3. Javotaga árodedin vela muo davtek borrujuvvujegje muo juokkebæivasas šuokkatusaidam ditti.

4. Lássadet ároi muo bagjelist bæive ja ia du gietta, muo rubmaš lavtadas gáikagáđi nuftgo gæse bakasvuodast.

5. De dâvdastim dunji suddodam, værredagoidam im bæittam. Mân celkkim: Værredagoidam dâvdastet aigom hærassam, ja suddoidam bahhavuodá dán andagassi munji addik.

6. Rákkadallamen læk damditti buokbasse olbmuk dunji, nuft gukka go gavdnujuvvumiest dán læk; stuorra čaci álle sin ragjai i ále.

7. Muo suogjalægje dán læk; heđin

dån muo varjalak; besstujume ilo dån munji addak.

8. Bagadet aigom du, olmuš, ja gæino oapadet aigom, maid vagjolet galgak; muo čalbme du oapestægje galgga læt.

9. Allet læge nuftgo heppušaak ja asenak, gæin jierbme i læk, gæi ala lavčče ja bagge fertiba bigjujuvvut, go dak du lusa æi aigo.

10. Ibmelmættom olbmui vaimost læ ædnag bavčas, gutte hærre ala åssko arbmo su birrastatta.

11. Illodækket hærredæk sist ja avvodækket, di vanhurskesvuoda olbmuk! ilo-stædek lavllot, di buokak, gudæk vuoi-gadlažak læppet vaimostædek!

38. p s a l m a.

1. David muito lavl.

2. Hærrečam! ale rangašt muo moarestad, ale bagad muo hirbmadvuodastad.

3. Du njuolak muo sist læk, ja saggarak dædda du gietta.

4. I læk mikkege diervasid muo rubmašist du moarrad ditti, i mikkege årrom mašoid muo davtin muo suddoidam ditti.

5. Værrédagoidam muo oaive bagjel mannek, saggarak dak dæddemen læk nuftgo lossis noadde.

6. Muo bukkuin bača hagja læ, ja dak sigjuk muo jallavuoda ditti.

7. Guoggot vazam ja sagga njakkot, mårrašist ælam juokke bæive.

8. Alemak dievva læva; muo rubmašist i mikkege diervasvuodaid.

9. Muo apek nåkkam ja læk, sagga cuvkkijuvvum læm; vaibmom balo ditti mån luaimam.

10. Hærračam! buok muo anestumid dân oainak, dunji čikkujuvvum æi læk muo šuokkatusak.

11. Saggarak ravgga vaibmo must; apidam muo heittik, muo čalmi čuovgas vela datgis ja mannamen læ.

12. Usteoidam ja guimidam muo buotta čužžuk ja áidnik muo givse, gukken muo lut čužžuk muo fuolkek.

13. Guđek muo hægga bivddek gielaid muo oddi bigjik; hævo sanid si sardnuk, guđek muo oasetesvuoda aigguk, ja bæt-tolašvuodaid si hutkkijek buok beivid.

14. Nuftgo bælljetæbme læm, im gula; nuftgo giellatæbme njalbmam im ravast.

15. Læm galle nuftgo sãn, gæst gullo i læk, gæn njalmest vastadus sadne i læk.

16. Dastgo du, hærreçam, mån vuor-
dam, muo rokkus gullat dãn aigok, muo
hærreçam, muo Ibmelam!

17. Råkkadalam: ale adde sigjidi ilo
muo ditti, go juolggam njalakasta, ale
luoite sin rabmadallat muo bagjel.

18. Fårgarakkan de jårraliçgoađam, ja
alelessi læ muo gifse muo åudast.

19. Værredagoidam dåvdastam, ja sud-
dodam ditti mårreçist læm.

20. Mutto muo vařalažak galle ellik, ja
givrruk, ja ædnagak si læk, guđek vaře-
stæsek muo adnek aibas ařetaga.

21. Guđek bahaiguim burid mafsek,
muo vuosstai jeçasek bigjik damditti go
bivddemen læm, mi buorre læ.

22. Ale guođe muo, muo hærreçam,
muo Ibmelam! ale læge gukken muo lut!
boaðe hoapost munji vækken! muo hær-
reçam, muo bæstaçam!

51. p s a l m a.

1. Lavllomâudastc̃uožžoi, David lavl,
 2. go Nathan, dat prophet, su lusa boat-
 tam læi, go ællam læi Bathsebain.

3. Lifc̃ik munji armogas, muo Ibme-
 lam! du vaimoladesvuoda miel! erit
 sikušik muo værredagoidam du stuorra
 armogasvuoda ditti.

4. Basašik muo buttasen muo værreda-
 goinam, ja butestifc̃ik muo suddostam
 erit.

5. Dastgo mæddadusaidam mân dâv-
 dam, ja alelessi læk muo suddoidam muo
 âudast.

6. Du, aivestessi du vuostai suddodam
 læm, ja dakkam læm, mi bahha læ du
 c̃almi âudast, vanhurskes galle dân læk,
 go dân sarnok; butes dân læk, go duomo
 cælkak.

7. Gæc̃! værredakkoi riegadam læm, ja
 suddoi læ muo ædne muo riegadattam.

8. Gæc̃, duotvuoda dân aigok vaimost;
 oapat dalle sistam munji visesvuoda.

9. Butestifc̃ik muo suddoinam isopin,

atte čielgam; basašik muo, vai muottagin mán vielggadabbun šaddam.

10. Addašik munji avo gullat ja ilo, vai davtidam ážžuk avvodet, maid dån læk cuvkkim.

11. Čiegašik du čalmidad muo suddoin erit, ja erit sikušik buok muo værredagoidam.

12. Sivnedifčik munji butes vaimo, muo Ibmelam! ja addašik munji áđđa bisovaš vuáina.

13. Ale suoppe muo du čalmidad áudast erit, ja ale valde du basse vuáina must erit.

14. Addašik munji fastain avvodet du bæsstem ditti; bajas doalaši muo roakadlaš vuáin!

15. Værredakkidi dalle du gæinodagaidad oapatet aigom, ja du guvllusad suddolažak ječaidæsek járggalæmen læk.

16. Bæstašik muo varrasuddostam, muo Ibmelam! muo besstujubmam Ibmel! lavllus muo njuofčam du vanhurskesvuoda.

17. Hærračam! ravastifčik muo báfsa-

mid, vai muo njalbme du gudne sarne-
difci!

18. Dastgo ik oafferid dān aigo; daid
galle dunji lifcim addet: ikge boalddem-
oafferid dān dato.

19. Ibmeli dākkalaš oaffer læ cuvkki-
juvvum vuain, cuvkkijuvvum ja mārastæ-
gje vaimo ik dān bagjelgæccamen læk,
muo Ibmelam!

20. Dagašik burid Sioni du armogas-
vuoda mield; rakadifcik dān Jerusalem
muraid!

21. De illodæmen læk dākkalaš oaffe-
rin, boalddemoafferin ja ābba oafferin;
de vuovsak dunji altar ala oafferuššujuv-
vujek.

102. p s a l m a.

1. Varnotes olbmū rokkus, gutte stuorra
mārrašistes vaidemušaides Jehovai sardno.

2. Hærracām! gulašik muo rokkus ja
addašik muo cuorvvom du oddi boattet.

3. Ale čiega čalmidad muo āudast erit
hættam bæive, sājatifcik bælljad munji
dam bæive go cuorvvom, lifcik fārgad muo
rokkusid gullat!

4. Vassam læk muo bæivek nuftgo suov, ja balddujuvvum læk muo davtek nuftgo raddek.

5. Muo vaibmo časskujuvvum ja gáldnam læ nuftgo rasse, laibbam vela vajaldattam bárrat.

6. Šuokkatusainam darvvanek davtidam nakkai.

7. Mæce ládde lakkai ælam, nuftgo skuolfte avden baikin mán læm.

8. Gáccemen læm ia báddo, ælam nuftgo áftaskas ládde roave ald.

9. Bilkkon adnek vašalažak muo juokke bæive; muo higjedægjek muo nama boft vurdnuk.

10. Gunaid gussto báram nuftgo laibe, ja gadnjalidamguim jukkamušaidam mán sægotam,

11. du moare ja stuorra suto ditti; muo dán aledik ja ædnami dán muo balkestam læk.

12. Suoivvan lakkai læk muo bæivek; gáldnamen læm nuftgo rasek.

13. Mutto dán, hærračam, agalažžat bisok ja du muiitto ságast sokki.

14. Bagjanæmen dån læk; Sion armetet aigok, joavddam læ du armo aigge, boat-tam læ du litto båddo.

15. Hallo du balvvalegjinad læ Sion bajasdakkat, su gaččam dak čierromen læk.

16. Buok bakkinak šaddek ballat hærra namast, ja du hærvasvuoda gudnest buok ædnam gonagasak,

17. go hærra bajasdakkam læ Sion ja hærvasvuodastes ječas almotam læ.

18. Oaidnet sån aiggo oarbbasei rokkusi bællai, sin adnomid i sån bagjelgæččat aigo.

19. Lekkus dat boatte sågaidi čallujuv-vum; ja olbmuk, guđek dastmañnel siv-neduvvujek, Jehova gittet galggek.

20. Basse allagvuodastes sån vuolas gæčča, almestes oaidna hærra ædnam,

21. olbmuid, guđek gidda valddujuv-vum læk, sin šuokkatusaid gullam ja jab-mem olbmuid bæstem varas,

22. vai Sionest hærra nama si sarnedek ja su ramadus Jerusalamest,

23. go olbmuk ja valddegåddek čoak-kai bättik hærra balvvalet.

24. Matkest sán vuoi metutti muo ja oanedi muo beivid.

25. Mutto mán celkkim: muo Ibme-lam! ale valde muo dast erit, go ællem aige bæle dušše ællam læm; agalašvuodai agalašvuodaidi du bæivek bistemen læk.

26. Dálin aigin ædnam dán vuodđodik, ja almek du giedai dagok læk,

27. dak nokkik, dán bisok, dak oamas-mek nuftgo bivtes, nuftgo biftasid dán daid nubbastuttak, ja dak nubbastuvvek.

28. Mutto dán, nuftgo dán læk, nuft dán bisok, ja æi nága du jagek.

29. Du balvvalegidad manak ážžuk árrot, ja sin siebman šadda bisotuvvut du čalmidad áudast.

130. p s a l m a.

Matkkelavl.

1. Čiegnalasast dunji čuorvom, hær-ra-čam!

2. Gulašik, hær-račam, muo jena! Vutti-valdašeiga du bæljek muo rokkusi jena!

3. Jehovačam! jaš dán suddoid muittet aigok, hær-račam! gi dalle bisso?

4. Du lut andagassi addujubme læ, vai olbmuk dust ballek.

5. Hærra ala dâivvum; muo siello doai-vost âroi, ja su sane ala mân dârvastim.

6. Muo siello hærra halid æmbo go gâccetægjek iddêd bâddo halidek.

7. Israel! bieja doaivvod hærrad ala; hærra lut arbmo læ, stuorra lânastus su lut.

8. Ja bæsstemen sãn læ Israel buok værredagoines.

143. p s a l m a.

David lavl.

1. Hærračam! gulašik muo rokkus; jârggalifčik beljidad muo vuollegis adno-mi bællai; gulašik muo du âskaldasvuoda mielđ, du vanhurskesvuoda mielđ.

2. Ale mana duomo oddi balvvaleggi-nad; dastgo du âudast i âftage olmuš læk vanhurskes.

3. Vašalaš muo sielo doarrot; muo hæg sãn ædnami časska; sævdnjadasast sãn muo gâcco ârrot odiš aige jabmi lakkai.

4. Sistam vuoimetuvvu vuâignam; ba-lost ârro vaibmom sistam.

5. Vassam beivid muitam; buok, maid dān læk dakkam mām guoratalam; giedaidad dagoid mām jurdašæmen læm.

6. Giedaidam du vuosstai geigim; muo siello du ditti gāikost læ nuftgo ædnam, mi ċaccegāikost læ.

7. Boadašik fārg, gulašik muo hær-ra-ċam! halostes borrujuvvu muo vuāiŋ, ale ċiega ċalmidad muo āudast erit, amam sin lakkai šaddat, guđek havddai vuolas mannamen læk.

8. Addašik munji fārg du armo fuomašet, dastgo du ala dārvastam; diedetifċik munji gæino, maid vagiolet galgam; du oddi ragjai muo sielo mām bajas bajedam.

9. Bæstašik muo vašalažaidam giedain erit, hær-ra-ċam! du lusa mām bataram.

10. Oapatifċik muo dakkat, mi buorre læ du āudast, dastgo dān muo Ibmel læk: du vuāiŋ læ buorre, dālvuši dat muo njulgis gæino inield.

11. Du nammad ditti, hær-ra-ċam! de bi-sotifċik muo hæggast; du vanhurskesvuoda ditti dālvušik muo sielo hæđestes erit.

12. Eritdagašik muo vašalažaid du armogasvuoda ditti, ja hävvosæsek luoite buokaid, guđek muo sielo hättai bigjik, damditti go du balvvalægjad læm.

